

CANÇONS
de cada localitat en el
“CANÇONER POPULAR
DE MALLORCA”

VOLUM NÚM. 15 : ÍNDEX I PAGINACIÓ

1. Introducció					1
2. Llista completa de les localitats del Cançoner					4
3. Petita Semblança del Pare Rafel Ginard					5
4. Nota informativa i d'agraïment					8
5. Currículum de l'autor					9
LOCALITATS	Tom I	Tom II	Tom III	Tom IV	
72 . SÓLLER	11	55	93	129	
73 . SON CARRIÓ	159	162	167	172	
74 . SON SERVERA	177	185	199	213	
75 . VALLDEMOSSA	227	238	255	271	
76 . VILAFRANCA DE BONANY	277	300	323	343	

1. INTRODUCCIÓ.

L'objecte d'aquest treball és donar a conèixer les cançons que cada una de les localitats de Mallorca ha aportat a la gran obra del Cançoner; el tema és ben comprensible i no necessita de més explicacions. Tan sols faré una breu introducció per fer més entenedor el seu contingut.

En primer lloc, cal tenir ben clar el significat de cançó original i de cançó variada.

Cançó original. Són originals totes aquelles cançons que figuren escrites íntegrament a cada un dels quatre toms del Cançoner, ordenades alfabèticament per seccions, enumerades de forma correlativa dins cada secció i amb la indicació de la localitat on foren recollides.

Cançó variada. Son variades totes aquelles cançons originals que, en passar de boca en boca, al llarg de diferents localitats, han anat incorporant els canvis que trobam recollits dins les pàgines de *Variants* que figuren, a dues columnes, al final de cada una de les seccions del Cançoner. El pare Ginard va haver de fer una feina immensa per classificar i ordenar les prop de vint mil variants que conté el *Cançoner*; aquesta amplíssima classificació, amb aquest títol de "*Variants*", ocupa un total de 355 pàgines, a dues columnes i en lletra menuda, distribuïdes així: 68 pàgines al tom I, 92 pàgines al tom II, 76 pàgines al tom III, i 119 pàgines al tom IV.

Vegem, a tall d'exemple, la primera cançó del Tom I, recollida a Artà (A).

Cançó original (Tom I, pàg. 3)

A Aubarca, devora mar, / hi tenc sa meva alegria:
un jove que em fa passar / molt de turment nit i dia. A

Cançó variada (Tom I, pàg. 299)

A Aubarca, devora mar, / hi tenc sa meva alegria:
un jove que em fa passar / *molt de turment, vida mia.* A

En aquest cas, la cançó variada ha estat recollida a la mateixa localitat que la cançó original i presenta un sol verset modificat, el quart; és a dir, tenim una sola cançó variada i aquesta cançó té un sol verset diferent, o sigui, té una sola Variant. A la pàgina 299 del Cançoner no trobareu el text complet d'aquesta darrera cançó; trobareu únicament el verset modificat, aquí escrit en cursiva, que conté la variant respecte de la cançó original. És una exemple molt senzill, però que clarifica perfectament tot el contingut del present treball.

Jo no sé quin criteri va seguir el pare Ginard per classificar una cançó, diguem-ho així, com "original"; pens que molt bé podria ser un criteri merament temporal. Seria original, segons jo, la cançó quan la va recollir per primera vegada, i és la que figura completa dins cada tom, segons lo que he dit abans, i hauria posat dins l'apartat de "*Variants*" únicament les modificacions que va advertir dins les cançons recollides amb posterioritat.

Doncs bé, el procés que he seguit en aquest treball és el següent: dins cada tom, he seleccionat en primer lloc les cançons originals i, en segon lloc les cançons variades. Dins les cançons originals he posat, a l'Apartat 1), aquelles cançons que no tenen cap variant, és a dir, que just es troben a una determinada localitat; a l'Apartat 2) hi he posat aquelles cançons que també es troben a altres localitats i he indicat, dins parèntesi, el nombre de variants que cada una d'elles té respecte de la cançó original; i a l'Apartat 3) hi he posat les cançons variades,

procedents per tant d'altres localitats, i hi he afegit, en lletra cursiva, les variants que aquella cançó original té a cada una de les altres localitats.

Tot això quedarà més clar amb un exemple. Vegem, doncs, el cas concret de la primera localitat de la llista, Sóller (pàgina 11) amb les dades referides al Tom I del Cançoner.

1) Cançons recollides a Sóller sense variants a altres localitats (Pàg. 11)

18 30 110 116fins a un total de: 83

2) Cançons recollides a Sóller amb variants a altres localitats (Pàg. 17)

- 14 Só, 1 A(2) - 60 Só, 1 Si(1) - 127 Só, 1 Cal(1)fins a un total de: 94

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Sóller (Pàg. 31)

- 6 SMarg, 1 Só(1) - 42 Poll, 1 Só(1)fins a un total de: 161

A l'Apartat **1)** hi podeu veure que les cançons originals, núm. 18, 30, 110, etc. fins a un total de 83, són cançons sense cap variant, és a dir, que únicament es troben a Sóller; per això van marcades en **negreta**; és una aportació molt valuosa perquè si Sóller no hagués aportat aquestes cançons, s'haurien perdut per sempre.

A l'Apartat **2)** hi posam les cançons originals recollides a Sóller (Só) però que també es troben, amb variants, a altres localitats; així la cançó núm. 14, la trobam també a Artà (A), amb dues variants, la cançó núm. 60 la trobam també a Sineu (Si), amb una variant, i la cançó núm. 127 la trobam també a Calvià (Cal) amb una variant (senyalada amb el número 1 dins parèntesi), i així fins un total de 94 cançons variades. Si Sóller no hagués aportat aquestes cançons, no s'haurien perdudes ja que les trobam també, amb variants, a altres localitats.

A l'Apartat **3)** hi podeu veure un llistat de 161 cançons que són originals d'altres localitats i que també les trobam a Sóller (Só) amb variants; per això les anomenam variades perquè en el Cançoner hi figuren tan sols les variants introduïdes a Sóller. La primera és la núm. 6 de Santa Margalida (SMarg), la segona la núm. 42 de Pollença (Poll), etc. fins un total de 161 cançons. Després de cada cançó hi posam les variants que se troben al final de la secció corresponent del Cançoner. El nombre de variants que té una cançó variada ho indicam amb un número, dins parèntesi, que va darrere del nom de la localitat; generalment és el número 1 (una variant), moltes vegades és el 2 (dues variants), altres vegades el 3 (tres variants); podeu veure la cançó núm. 2375 que té a Sóller quatre variants. A vegades, no moltes, hi ha més d'una cançó variada; en aquests casos, el número que va davant de la localitat, en lloc d'un 1, serà un altre, indicatiu sempre del nombre de versions de aquella cançó; podeu veure la cançó núm. 1677, recollida a Sant Joan, i que té a Sóller dues versions amb una variant cada una.

Esper que aquestes poques pinzellades us ajudin a entendre millor aquest treball. I per acabar, unes anotacions:

1ª) Aquest és el Volum núm. 15 i, per tant, el darrer d'una llarga sèrie que, gràcies a Deu, haurà permès completar la llista de les localitats que aportaren la seva contribució a la gran obra del Cançoner, tal com la teniu a la pàgina núm. 4; les localitats han seguit sempre el mateix orde de la llista. A cada Volum s'ha repetit aquesta mateixa introducció, adaptada al seu contingut, i també la petita semblança de l'autor del Cançoner; això s'ha fet perquè si una

persona està interessada a tenir un Volum concret per conèixer, posem per cas, l'aportació de la seva localitat natal, pugui tenir al seu abast tota la informació en un sol volum.

2ª) La llista de les cançons de cada localitat està presa d'un treball anterior "Aportació de cada localitat al Cançoner Popular de Mallorca". Durant la confecció del present treball, que exigeix ésser molt meticulosos, he advertit algunes incorreccions que han estat corregides. No poques vegades, dites incorreccions són degudes a una d'aquestes dues causes: **A)** La facilitat amb que es poden confondre algunes abreviatures consemblants de determinades localitats, p.e. *Llos-Llor* (Lloseta-Lloret), *Cams-Camt* (Campos-Campanet), *Si-Só* (Sineu-Sóller), *A-AI* (Artà-Alaró), *Al-Alc* (Alaró-Alcúdia), etc.; en tots aquests casos, el ball d'una sola lletra capgira tota la feina ja feta i obliga a refer-la. L'ús d'abreviatures en lloc del nom complet de les localitats, si bé és una decisió lògica de l'autor del Cançoner, ha creat molts inconvenients. **B)** La falta de correspondència que trobam a vegades entre l'enumeració de les cançons i l'enumeració de les respectives variants. Les correccions que hem hagut de fer han implicat, en no pocs casos, una rectificació de les dades numèriques del Quadre-resum de moltes localitats. Aquestes dades rectificades són les definitives i s'han de deixar de banda les anteriors o considerar-les merament aproximatives.

3ª) He procurat tenir sempre el màxim respecte al text tal com està en el Cançoner i he rectificat tant sols allò que he considerat una errada d'impremta, p. e. "murta vol dir amor fruita" que trobam a la cançó nº 2527 del Tom I; aquí he rectificat "fruita" per "fuita". Hi ha alguns altres casos semblants.

4ª) Em teniu a la vostra disposició per qualsevol aclariment que us pugui interessar, ben entès que jo no ho sé tot; jo m'he obert camí per allà on m'ha semblat més avinent i a vegades he caminat a les fosques. Si us pot interessar, aquí teniu el meu correu: gafella@hotmail.com

5ª) Qualsevol persona interessada pot utilitzar las dades d'aquest treball i publicar-les, citant la procedència; l'únic que interessa és que la gran obra del Cançoner sia més coneguda i apreciada.

6ª) He volgut encapçalar aquest treball amb una senzilla, però magnífica Semblança del P. Rafel Ginard, preparada pel P. Gregori Mateu, franciscà. Ho he volgut fer així perquè tot el mèrit d'aquest treball és del Pare Ginard. Jo just hi he posat, amb gran amor i profunda satisfacció, el granet d'arena del meu temps. He completat dita Semblança amb una fotografia del Pare Ginard, cedida gentilmente per l'arxiver dels Frares Franciscans.

7ª) Qui camina, a vegades traveja; segur que en més de una ocasió m'hauré equivocat; per això vull repetir aquí les paraules que trobam a la codolada religiosa número 12, línia 196, Tom IV, pàg. 278: "*¿Em voldríeu perdonar, / si acàs he fet errors?*"

Llegiu i gaudiu.

GABRIEL FERRER LLABRÉS

Inca, 2023

2. LLISTA COMPLETA DE LES 76 LOCALITATS que han aportat la seva contribució a la gran obra del Cançoner			
1	Alaró (<i>Al</i>)	39	Lloret V.A. (<i>Llor</i>)
2	Alcúdia (<i>Alc</i>)	40	Lloseta (<i>Llos</i>)
3	Algaida (<i>Alg</i>)	41	Llubí (<i>Llu</i>)
4	s'Alqueria Blanca (<i>AlqBl</i>)	42	Llucmajor (<i>Llucm</i>)
5	Andratx (<i>And</i>)	43	Manacor (<i>Mana</i>)
6	Ariany (<i>Ari</i>)	44	Mancor (<i>Manc</i>)
7	Artà (<i>A</i>)	45	Maria de la Salut (<i>Mar</i>)
8	Banyalbufar (<i>Bany</i>)	46	Marratxí (<i>Marr</i>)
9	Biniali (<i>Bii</i>)	47	Montuïri (<i>Mont</i>)
10	Biniamar (<i>Bir</i>)	48	Moscari (<i>Mosc</i>)
11	Binissalem (<i>Bim</i>)	49	Muro (<i>Mu</i>)
12	Búger (<i>Búg</i>)	50	Orient (<i>Or</i>)
13	Bunyola (<i>Bun</i>)	51	Petra (<i>Pe</i>)
14	Caimari (<i>Caim</i>)	52	Pina (<i>Pi</i>)
15	Cala Rajada (<i>CR</i>)	53	Pla de na Tesa (<i>PlaTesa</i>)
16	Calonge (<i>Calo</i>)	54	Pla de Sant Jordi (<i>PlaSJ</i>)
17	Calvià (<i>Cal</i>)	55	Pollença (<i>Poll</i>)
18	Campanet (<i>Camt</i>)	56	Porreres (<i>Porr</i>)
19	Campos (<i>Cams</i>)	57	Pòrtol (<i>Pòrt</i>)
20	Capdepera (<i>Capd</i>)	58	Puigpunyent (<i>Puigp</i>)
21	Cas Concos (<i>CasC</i>)	59	Randa (<i>Ran</i>)
22	Ciutat, Palma (<i>Ciut</i>)	60	Sant Joan (<i>SJ</i>)
23	Colònia Sant Jordi (<i>ColSJ</i>)	61	Sant Llorenç (<i>SL</i>)
24	Colònia Sant Pere (<i>ColSP</i>)	62	Santa Eugènia (<i>SEug</i>)
25	Consell (<i>Cons</i>)	63	Santa Margalida (<i>SMarg</i>)
26	Costitx (<i>Cost</i>)	64	Santa Maria (<i>SMar</i>)
27	Deià (<i>D</i>)	65	Santanyí (<i>Sant</i>)
28	Es Capdellà (<i>Capdellà</i>)	66	Sa Pobla (<i>Pob</i>)
29	Es Carritxó (<i>Carrx</i>)	67	s'Arracó (<i>Arr</i>)
30	Es Llombarts (<i>Llom</i>)	68	Selva (<i>Sel</i>)
31	Esporles (<i>Esp</i>)	69	Sencelles (<i>Senc</i>)
32	Establiments (<i>Estab</i>)	70	Ses Salines (<i>Sal</i>)
33	Estellencs (<i>Est</i>)	71	Sineu (<i>Si</i>)
34	Felanitx (<i>Fel</i>)	72	Sóller (<i>Só</i>)
35	Fornalutx (<i>Forn</i>)	73	Son Carrió (<i>SCarr</i>)
36	Galilea (<i>Gal</i>)	74	Son Servera (<i>SS</i>)
37	l'Horta (<i>Horta</i>)	75	Valldemossa (<i>Valld</i>)
38	Inca (<i>In</i>)	76	Vilafranca (<i>Vil</i>)

NOTES: 1) He eliminat la localitat de Sant Jordi perquè l'única cançó està inclosa amb les del Pla de Sant Jordi; i també la del Coll d'En Rabassa perquè no he trobat cap cançó de dita localitat, i en el cas de trobar-la estaria inclosa en les de Ciutat.

2) He unificat l'accent de les localitats Búg, Pòrt, Só que a vegades no apareix en el Cançoner i també l'abreviatura d'Es Carritxó que té formes diverses.

3. PETITA SEMBLANÇA DEL P. RAFEL GINARD BAUÇÀ

Fra Gregori Mateu, T.O.R.

El religiós franciscà del Tercer Orde Regular, Rafel Ginard i Bauçà (1899-1976), fou un home de lletres, folklorista, poeta, predicador popular, organista aficionat, narrador exquisit i una de les figures més significatives de la literatura mallorquina. Va néixer a la vila de Sant Joan, poble fonamentalment rural, terra austera i de costums ancestrals. Els pobles restaven gairebé incomunicats, sense llum elèctrica, aferrats com a pitjallides a les tasques inamovibles de la tradició. Procedent d'una família humil de la pagesia mallorquina, enamorat de la cultura popular, va gaudir i apreciar la riquesa del folklore, de les tradicions més arrelades dels mallorquins i de les vivències d'una infantesa gens ni mica agradable i que va deixar petjades prou neguitoses dins la seva personalitat.

Com a jove observador, espavilat, curiós i molt atent, va conèixer de ben a prop les mancances econòmiques, culturals i educatives del seu entorn social. Però, a la vegada va fruit de l'oportunitat d'assumir i apreciar el folklore i les tradicions ancestrals de la pagesia mallorquina

El nucli familiar, que li va aportar una manera de viure molt austera, fou l'espai encertat per poder conèixer i assumir les cançons populars i escoltar les tonades mallorquines que bategaven a tot arreu, dins places, carrers i llocs de treball de la part forana. Hi ha una llarga teringa de fets, agradables i angoixosos a la vegada, que marcaren la seva rica personalitat. La vida quotidiana dels poblets de Mallorca mostrava una societat rural que vivia de l'agricultura i de la ramaderia, amb modes i costums estantissos que no li agradaven gaire.

Enmig d'aquestes imatges no gaire atractives, va començar a fruit del ressò de les tonades populars que cantaven els seus progenitors. El seu pare ocupat en les feines del camp i la seva mare en les tasques de la casa deien cantant agradables tonades farcides de bon sentit. Sembla que del pare va aprendre sobretot cançons de treball, mentre que la mare li recordava, més bé, les oracions populars.

Va criticar sovint la trajectòria vital de certes persones que rebutjava d'una manera un xic irònica. No li agradava gaire la forma de pensar dels camperols, ni acceptava de bon grat la vida rural de l'època. Es va mostrar contrari a la manera d'ésser de certes persones que exercien la tasca d'educar. Aprofundeix criticant sense temor costums i maneres de viure de la gent del seu entorn. Refusa, fins i tot, puntuals modes i costums de certs eclesiàstics acomodaticis.

Pren, a la vegada, consciència de la precarietat esgarrifadora de les classes populars oprimides per la manca d'educació. No li agraden les converses desplaents de la gent de poble. Sofreix per les mancances econòmiques i la marginació social dels més pobres. Es mostra sovint una mica inadaptat al seu entorn. Es manifesta com un jovenet empegueïdor, sorrut, estrany, allunyat dels altres companys

d'escola. Somia en la possibilitat de salvar el millor de la cultura del seu poble: cançons, contarelles, gloses i tonades que semblava que s'anaven perdent a poc a poc.

Fill d'una família d'escassos recursos, acompanyant el seu pare en les tasques del camp, va descobrir l'adient oportunitat per recopilar les cançons mallorquines que bategaven a balquena a tot arreu dins viles, carrers, possessions, llogarets i contrades. Va sentir el batec esglaiador de nombroses tonades populars que escoltava, embadalit, als foravilers que cantaven en les tasques del camp.

La vida del poble es movia entorn de les tasques agrícoles, les celebracions de l'església, la moral gairebé repressiva de les consciències i les estacions de l'any. Rafel, al·lot espavilat i cercador de la veritat, endevina nous camins, noves vivències religioses, i es mostra partidari d'una atrevida modernitat que donava voltes dins el seu capet inquiet. Es mostrava com un jove inadaptat al seu entorn, mentre cercava altres creences més atrevides. Volia superar els motius fútils que no li deien res de nou. Volia superar el sentiment de buidor que el turmentava de debò.

El 12 de febrer de 1913, quan encara no havia complert els catorze anys, Rafel marxa a la vila d'Artà per estudiar en el convent dels PP. Franciscans. El juliol de 1916 ingressa en el Tercer Orde Regular de Sant Francesc. Fa els vots simples el 1917 i el vots solemnes el 1920. Després d'estudiar a Palma filosofia i teologia, el 1921 rebé la tonsura clerical. El 1924 fou ordenat sacerdot i destinat precisament al Convent d'Artà, on va residir fins al 1937. Al llarg de la seva vida va exercir la predicació constant a una bona part dels pobles de Mallorca. En els anys de postulantat i noviciat llegeix amb fruïció els escriptors mallorquins i catalans i s'amara de l'estil i de l'esperit poètic dels autors de l'Escola Mallorquina, d'entre els quals sent admiració i preferència pel gran Llorenç Riber.

Des de la seva joventesa, Rafel Ginard va sentir també una gran fascinació per la figura de Ramon Llull i per Mossèn Alcover, amb qui va col·laborar, per dur a bon terme el Cançoner Popular.

L'any 1930, Rafel Ginard viatja a Itàlia. Coneixem les impressions d'aquest primer viatge a Itàlia en motiu de la canonització de Santa Catalina Thomàs. Roman a Roma durant dos mesos en els quals experimenta una sensació de llibertat que fins llavors no havia sentit. Pren consciència que a Mallorca hi havia un ambient poc propici per a la creació artística i per al treball intel·lectual. A Roma s'adona de les diferències entre la societat mallorquina i la italiana.

A partir del seu trasllat a Palma el 1937 i després, des de 1943, quan s'instal·la a Lluçmajor, Ginard s'interessa molt especialment per Ramon Llull i emprèn una important tasca de divulgació de la figura i obra lul·lística.

Manifesta sovint un rebuig de les pautes educatives del seu entorn social i familiar. De l'hostilitat de l'ambient infantil del poble, derivaren nombroses reflexions pedagògiques que dibuixen el pensament crític de Rafel Ginard. Així doncs, ens recorda la urgència de tractar els nins amb delicadesa, de respectar la seva identitat, d'envoltar-los de cultura i de sensibilitat. Valora l'eficàcia de la persuasió en la correcció de la conducta, la necessitat d'erradicar la violència dels jocs i la virulència d'un ensenyament agressiu. En les seves reflexions pedagògiques pondera la urgència de tractar els nins amb delicadesa, de rebutjar els càstigs físics i les humiliacions.

L'antimilitarisme, així mateix, es manifesta com una de les conseqüències de l'aversion que sent per l'ambient opressor viscut a la infantesa, per la formació rebuda, juntament amb la lectura agosarada de Tolstoi i el rebuig de la dita vergonyosa "la lletra amb sang fa estada dintre".

Cal valorar el P. Rafel Ginard com home d'Església i ben arrelat al seu país. Es prou conegut que era un senzill franciscà, sortit del poble i encarnat dins la cultura popular. La predicació de sermons per diversos pobles foren per Rafel Ginard una ocasió immillorable per recollir cançons populars mallorquines.

De molt jove començà la tasca encisadora d'arreglar i d'ordenar un estol de refranys, mots arcaics i cançons que, finalment, culminaren en la publicació entre el 1966 i el 1975 del Cançoner Popular de Mallorca, la seva obra més coneguda i valorada, on recull prop de 50.000 cançons tradicionals. A més de la importància innegable de la seva tasca com a folklorista, el conjunt de l'obra del Pare Ginard, com era popularment conegut, abraça també altres camps de la creació literària.

La seva obra més important és el recull "Cançoner Popular de Mallorca", integrat per milers de cançons tradicionals mallorquines, cosa que el converteix en el major que s'hagi fet en català, i pel qual va ser premiat per l'Institut d'Estudis Catalans el 1949 i el 1955, i va rebre el Premi Ciutat de Palma de folklore el 1958. El dia 28 de març de 1974 l'Ajuntament d'Artà el declarà Fill Adoptiu de la Vila, i el 17 de novembre, també del mateix any, el poble de San Joan li dedicà un carrer i el proclamà Fill Predilecte.

A partir de 1924 comença a col·laborar en el Diccionari Alcover-Moll, tasca que haurà d'abandonar per mor de la seva incorporació al convent d'Artà com a prior.

La poesia del Pare Ginard, durant aquests anys, s'inclina cap al paisatgisme. En els Jocs Florals de Barcelona de 1930 rep un premi per l'aplec Ramells de sonets. Dos anys més tard, rep el segon accésit a la Flor Natural dels mateixos Jocs pel poema Torrent saltador.

Sota el títol de *Novell Llibre d'Amic i Amat*, Ginard compon un selecte recull de meditacions, que sobretot abasten aspectes morals, religiosos i psicològics, redactat entre el 12 de novembre de 1935 i el 2 d'octubre de 1937.

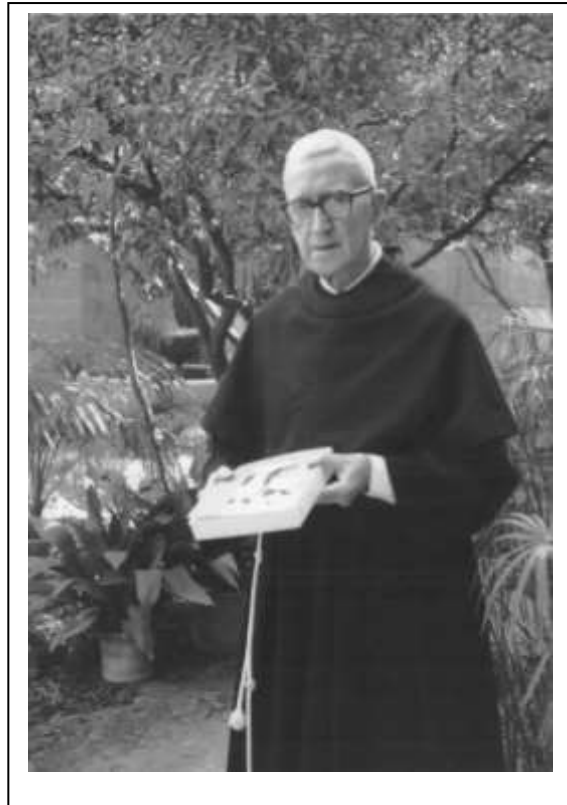
Practica una literatura basada en la senzillesa, però revestida a la vegada d'un esperit clàssic. Refusa un barroquisme que no li agrada. Sap trobar la bellesa en els motius més modestos. Vol millorar la realitat i allunyar els aspectes negatius i desagradables de la vida. Es molt sensible al pas del temps. Hem de valorar el que tenim i guardar de bon grat el que volem que quedi per les properes generacions.

El Pare Ginard és durant aquests anys un dels religiosos més destacats en la defensa de la nostra identitat lingüística i cultural. Els anys cinquanta són anys de redacció de sermons i corones poètiques, conferències, actes d'homenatge diversos i un segon viatge a Roma. Rafel Ginard mor el dia 15 d'octubre de 1976 al convent d'Artà. La seva aportació a la nostra cultura serà prou recordada i valorada per les futures generacions.

* * * * *

Nota necrològica:

Dia 17 de desembre de 2023 morí a Ciutat el P. Gregori Mateu Estarellas nascut a Bunyola el 1939; l'agost de 1956 vestí l'hàbit franciscà i, acabats els estudis de la carrera sacerdotal, fou ordenat sacerdot el 16 de març de 1964. Tota la seva vida ha estat destinada a la docència i apostolat entre la joventut als Centres de la Província Franciscana a Mallorca, a la península, a Puerto Rico i als Estats Units. Aquests darrers anys ha estat un temps Rector de la Basílica de San Francesc de Ciutat, on descansen les seves despulles. El Senyor ja l'ha acollit com a bon i diligent treballador a la seva vinya. Descansi en pau!

El Pare Ginard entrega a Mallorca la seva gran obra, en quatre toms, el
"Cançoner Popular de Mallorca".

La present fotografia és cortesia de l'Arxiu del Tercer Orde Regular de Sant Francesc.

4. NOTA INFORMATIVA I D'AGRAÏMENT.

De la present Col·lecció de treballs titulats "Cançons de cada localitat en el Cançoner Popular de Mallorca", n'he fet una reduïda edició en paper que s'entrega gratuïtament a les següents Entitats:

- **Biblioteca Municipal d'Inca** (Claustre del Convent de Sant Domingo).
- **Universitat de les Illes Balears** (Biblioteca del Departament de Folklore)
- **Fundació Mallorca Literària** (Casa Pare Ginard. Museu de la Paraula. SANT JOAN).
- **Biblioteca Bartomeu March** (C. Conqueridor, 13. CIUTAT).
- **Arxiu Provincial dels Franciscans del T.O.R.** (Convent de Sant Francesc. CIUTAT)
- **Associació "Amics del Seminari de Mallorca"**. N'he fa entrega per e-mail a tots els seus socis.

Em plau deixar constància aquí del meu agraïment a la Delegada de Cultura de l'Ajuntament d'Inca, Sra. Da. Alice Weber, per la seva oferta espontània d'una ajuda per les despeses que suposa el treball d'enquadernar els volums d'aquesta Col·lecció. Moltes gràcies!

Gabriel Ferrer Llabrés

Va néixer a Inca l'any 1933. Feu els primers estudis al Col·legi dels Franciscans a Inca i al Seminari de La Porciúncula; continuà els estudis de batxillerat al Col·legis dels Franciscans a Inca i a Palma, i a la Universitat Angélicum de Roma on, el 1959, va obtenir el grau de Llicenciat en Dret Canònic. Va ser professor al Col·legi Sant Francesc de Palma i Secretari Provincial dels Franciscans. Durant els anys de 1970-73 fou Director del Col·legi Beat Ramon Llull d'Inca on dugué a terme la darrera gran reforma i ampliació del centre educatiu, passant després a Palma per ocupar el càrrec de Vicari Provincial del Tercer Orde Regular franciscà. Al 1977 fou designat Gerent de les Patronals del Ram del Metall (electricistes, fontaners i ferrers) de Mallorca, càrrec que ocupà fins al 1988 que passà a treballar al Col·legi dels Jesuïtes al carrer de Montission de Palma, com a secretari i professor fins a la seva jubilació.

L'any 2015 va publicar el llibre *PARAULES I EXPRESSIONS DE LES RONDAIES MALLORQUINES* que ja està exhaurit. Ens hi presenta una selecció de 1.630 paraules pràcticament perdudes o ja poc emprades dins la nostra parla de cada dia, i un aplec de 1.086 expressions que posen de manifest la saba més genuïna i enriquidora de la parla dels nostres padrins. És un treball, diu el professor Felip Munar en el pròleg, "que no decebrà els estudiosos de la llengua". Dins la mateixa línia, el 2019, amb motiu de la celebració del 120é aniversari del naixement del Pare Rafel Ginard, va presentà, a Sant Joan, un llibre similar amb el títol de *PARAULES I EXPRESSIONS DEL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA* també exhaurit.

Dins la línia de divulgació de la gran obra del Cançoner Popular de Mallorca ha publicat el llibre *INCA EN EL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA*, de 153 pàgines, publicat l'any 2021. Darrerament ha preparat els següents treballs: *RECOMPTE DEL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA* (153 fulls) i *APORTACIÓ DE CADA LOCALITAT AL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA* (262 fulls). En el primer treball s'hi referència, mitjançant esquemes i taules, el nombre de cançons del Cançoner i la relació entre elles; en el segon, s'hi fa una ressenya de les cançons que cada una de les localitats de Mallorca, 76 en total, han aportat al Cançoner.

El darrer treball, sempre dins la mateixa línia, és la sèrie de Quaderns titulada: *CANÇONS DE CADA LOCALITAT EN EL CANÇONER POPULAR DE MALLORCA*, que conté l'aportació completa de cada una de les localitats per a la formació del Cançoner. En aquest darrer treball conjuga la relació entre les cançons originals de cada localitat amb les seves respectives cançons variades, si és el cas, per tal que el lector pugui tenir una visió més completa de l'enorme entramat cançonerístic de la Mallorca d'aquell temps.

Aquests tres darrers treballs van destinats a determinades entitats culturals i estan disponibles gratuïtament, en suport informàtic, per a qualsevol persona interessada.

L'Obra Cultural Balear d'Inca, el 29 de maig de 2016, li va atorgà el Premi Pere Joan Llabrés, "en reconeixement a la promoció del patrimoni cultural de Mallorca".

* * * * *

72. SÓLLER (Só)

Quadre-resum de l'aportació de SÓLLER al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	84	108	162	354	223
II	75	110	99	284	148
III	84	107	99	290	182
IV	2	22	24	48	271
Suma	245	347	-	-	-
SUMA	592		384	976	824
TOTAL	976			Revisat: Jul. - Agost 2023	

TOM I : CANÇONS AMOROSSES

1) Cançons recollides a Sóller sense variants a altres localitats

- 18** Aquest enamorament / saps que el pagaràs de car!
Arribaràs a acabar / primer es pa que sa talent. *Sóller*
- 30** Cada dia dematí / 'n es parei don una uiada;
pens en vós, amor amada; / p'es carrer i dins sa casa
consider que sou aquí. *Sóller*
- 110** Estimat, quan serà l'hora / que vós solíeu venir,
amb los que rallen amb mi / jo ric i lo meu cor plora. *Sóller*
- 116** Francina, el meu cor s'estella / des que amb tu no he rallat;
jo visc més atribulat / que un vaixell que s'ha negat
dins es canal de Marsella. *Sóller*
- 191** Pensau en qui pensa en vós / i en el qui mai vos olvida.
Pensareu, perla garrida, / en los vostros servidors. *Sóller*
- 285** Carta, com arribaràs, / diràs a sa meva dona
que si sa bossa no sona, / que faci lo que jo faç. *Sóller*
- 313** Festejava a Son Maiol / una jove que nom Piula;
s'altre dia me va escriure / i me va dir que no em vol. *Sóller*

- 343** Com veig que per mi no hi ha / comandacions ni noves,
què han de fer ses altres coses! / També em deu plànyer es mirar!
Sóller
- 470** Un ramellet d'alegria, / Pereta, te vui donar;
un altre també n'hi ha / per Na Francina i sa tia.
Sóller
- 471** Un ramellet foraster / m'han dat, i no llança olor;
l'he rebut amb gran amor / perque a mon amic vui bé.
Sóller
- 481** Adiós, a sa Moreta / jo me'n vaig. ¿I tu no véns?
Jo som partit a bon temps / i ja som a Sa Creueta.
Sóller
- 523** Com veig que me n'he d'anar, / es peus me tornen arrere,
que planc haver de deixar / aquesta amor verdadera.
Sóller
- 557** L'hora ja n'és arribada / que mos hem de departir.
De pena, sols no puc dir / adiós, prenda estimada.
Sols que no sigues casada / com jo tornaré venir!
Sóller
- 575** Quan seràs enmig de mar, / que t'engronsaran ses ones,
recorda't que a Sóller hi ha / una jove a Can Ozonas
que jamai t'olvidarà.
Sóller
- 577** Ramell de murta florida / molt de temps t'he contemplat
i a la fi te n'has anat / damunt es Coll de Ciutat
a dar-me sa despedida.
Sóller
- 653** Estimada, matau-mè / o treis-me de sa cadena!
Me feis redoblar sa pena / cada volta que deis "eh?"
Sóller
- 761** Vols-me dir, en jovenet, / perquè és que ja no em saludes?
Si dins tres dies no mudes, / jo em moriré de calfred.
Sóller
- 982** Jo no el voldria pastor, / enc que el bestiar fos seu;
a tu et vui, estimat meu, / perque ets sa primera amor.
Sóller
- 1002** Jo sempre les me bec plenes, / però davant tu no gos;
ramell de principals flors, / jo regaria es teu cos
amb sang de ses meves venes.
Sóller
- 1174** Ses cases d'aquí on veig / són que em donen alegria,
però més m'estimaria / veure un jove que festeig.
Sóller
- 1180** Set anys i vint-i-un dia / trauria coral de mar
sols per porer-te alcançar / a tu, Juana-Maria.
Sóller

- 1228** Si vos volen tocar es braç / o sa veta de sa coa,
pegau-los amb sa filoa, / que per això hi ha canyars. *Sóller*
- 1238** Tenc alegria que em menja / porque n'és dissabte anit,
i demà serà diumenge / i veuré el que no he vist. *Sóller*
- 1256** Una paraula secreta / no es por dir davant tothom;
jo daria tot Can Prom / per una al·lota que nom
Francisca i és de Lloseta. *Sóller*
- 1278** Voldria esser aucellet, / tenir ales i volar,
i me'n 'niria a posar / dalt lo teu cap, ramellet. *Sóller*
- 1373** Catalina i Margalida, / i Juana-Aina també:
tres són en aquest carrer, / ses més guapes de la vila. *Sóller*
- 1471** L'amo En Pere Viniarella, / i de renom d'es Rafal,
sa vostra fia du sal / més que n'hi ha a sa gabella. *Sóller*
- 1573** Sou estrella resplendent / enmig d'es sol i sa lluna.
¿Qui mos porta la fortuna? / Sant Josep, segurament. *Sóller*
- 1624** Vós teniu uis d'atzabeja / i m'heu fet enamorar.
Si no us arrib a alcançar, / estimada, al cel vos veja. *Sóller*
- 1628** Vós teniu un llantoner / penjat a la vostra cara.
Donau gràcies, estimada, / que el vos penjà vostra mare
i que el vos va posar bé. *Sóller*
- 1722** Es matí, berén de plors; / es migdia, din de pena,
i es vespre sop de cadena: / això tenc per mon repòs. *Sóller*
- 1823** Paula, te diuen Pauleta, / i ets un ramell de virtut.
A sa porta tens un pobre; / da-li, per Déu, la salut! *Sóller*
- 1914** Tota sa nit som anada / cercant metges i doctors,
i m'han enviada a vós, / que sou metge piadós,
que em cureu, si m'heu nafrada. *Sóller*
- 2001** Dona d'exsecaidor, / sempre ha de tenir es llit fet.
Jove som, i no em penet / d'haver mudada s'amor. *Sóller*
- 2019** Es diumenge davant Pasco / demanares per venir,
i ara, assussuaixí, / tu t'has deixat de venir.
¿No trobes si és bon xubasco? *Sóller*

- 2056** Jo n'he festejades set, / totes set a un ramell:
Na Gatxà i Na Gatzell, / Na Tipo i Na Tropell
i Na Bet Desmannyotada / que li espanyava es revell. *Sóller*
- 2151** Si dius que som lletja i groga, / és mal que Déu m'ha donat;
si no t'agrad, estimat, / cerca'n una a ton modo. *Sóller*
- 2208** Un temps tenia s'amor / a s'Alqueria d'es Comte,
i ara, per més honor, / la tenc devora ca nostra. *Sóller*
- 2239** A un color diuen "marro" / en cridar-lo per menjar.
Tan possible és es mudar / com dues mosques llaurar
i un moscard tirar a carro. *Sóller*
- 2424** Cada vegada que et mir, / cada vegada que et veig,
m'agafen ganes de dir: / - Al·lota, ¿vols que et festeig? *Sóller*
- 2480** Jo me gir i em torn girar, / perdon aquesta rotlada:
s'al·lota que més m'agrada / casi la toc amb sa mà. *Sóller*
- 2866** Es qui a mi em dóna alegria / dins Ciutat de Palma està,
va vestit de militar / i és cabo d'artilleria. *Sóller*
- 2926** Haureu vist i sentit dir / que la mar brava s'amansa.
No vui perdre l'esperança / hasta que veja la fi. *Sóller*
- 2939** Ja no hi ha temps que no torn, / però aquest no tornarà:
ja no em veuran festejar / de bon gust en aquest món. *Sóller*
- 2949** Ja veig lo que em dóna vida; / ja veig lo que em fa penar;
Déu la guard de trabucar, / que no mos escamp la comida! *Sóller*
- 2980** Jo festejava una al·lota / que no li sabia es nom,
i deia davant tothom: / - Vet allà sa Galiota! *Sóller*
- 2991** Jo me n'anava a Muleta / i arrere som tornat
per veure un clavell daurat / que hi ha a Can Carabasseta. *Sóller*
- 3006** Jo no sé què dar-te més / que donar-te ma persona:
que el qui té un cos i el dóna / ja no està obligat a més. *Sóller*
- 3064** M'agrada Na Garró-brut / perque em fa sa plata neta;
me ric de Na Parriqueta, / d'ella i d'es seu puput. *Sóller*
- 3066** M'agraden es secaions / coïts d'es caramullet;
En Pere Joan Capet / festeja Na Peretons. *Sóller*

- 3138** Na Morena d'En Pobler / és una cantarinera;
ella surt amb sa granera / i atupa al·lots p'es carrer. *Sóller*
- 3146** No digueu que m'hàgeu vista / festejar amb so senyor,
que vénc de ca es teixidor / que mos faça un poc de llista. *Sóller*
- 3252** Sa justícia de Ciutat / dóna raó al qui pertoca.
Pecat és que aquesta al·lota / vulga un homo tan fumet! *Sóller*
- 3318** Si fos rei de potestat, / es festejar privaria,
i excomunicaria / fadrí que està enamorat. *Sóller*
- 3337** Si qualque vegada falt, / amor, de venir a ca teva,
no puc, estimada meva, / perque es rector està malalt. *Sóller*
- 3426** Un fadrí enamorat, / quan és damunt es portal,
respon i diu: - Me sap mal / tan prest haver-me aixecat! *Sóller*
- 3445** Un pebre que té set venes / com lo cuien d'es pebrer:
sa pubila Freda té / ets estimats a dotzenes. *Sóller*
- 3561** Tu qui estàs a sa finestra / i joestic en es balcó,
dona'm aquell mocador / que vaig deixar s'altre vespre. *Sóller*
- 3614** Aquesta ja és sa darrera / que cantaré per aquí,
i es qui me voldrà sentir / m'haurà de córrer darrere. *Sóller*
- 3693** Si jo sabia quina hora, / estimat, has de venir,
m'aixecaria a obrir / perque no estasses defora. *Sóller*
- 3698** Treu es cap a sa finestra, / cara de ramell florit;
jo et vui dar la bona nit; / ja tornaré demà vespre. *Sóller*
- 3699** Treu es cap a sa finestra, / si no pots en es portal;
daràs remei a mon mal. / Despatxa, que se fa vespre. *Sóller*
- 3714** Colga't, colga't, Marieta, / que la queda ja han tocat
i es teu enamorat / anit es a can Rangueta. *Sóller*
- 3947** Ets homos d'avui en dia / són iguals d'ets esparvers:
molt bons per sa gelosia / i dolents per lo mateix. *Sóller*
- 3998** Què n'he de fer, que tu parles / an ets altres dolçament,
i a mi me vages diguent / ses paraules més amargues! *Sóller*
- 4101** Aquesta cara de moreno / a mi em volia enganar,
emperò no li bastà / tot es seu real salero. *Sóller*

- 4104** Ara he arribat a conèixer / que tenc es carro encallat:
quant més bé t'he demostrat, / més malament he quedat.
Malhaja es meu poc merèixer! *Sóller*
- 4153** Catalina, jo te planc / que no t'aturis amb mi.
Jo supòs que deus tenir / vermeia la teva sang. *Sóller*
- 4197** David va ser qui amb pedrades / arrendigué Goliat.
Jo visc amb temoridat: / com prou hauré peleat,
¿que hauré peleat debades? / Perque de dones ingrades
tot lo món n'està poblat. *Sóller*
- 4275** En Damià és un ramell / que ningú l'ha olorat;
per això s'ha enamorat / d'un cap que no té cervell. *Sóller*
- 4278** En es carrer de la Mar / n'han tretes usances noves:
donen bergantes a proves, / i, si no agrada, no va. *Sóller*
- 4297** En tenir devoció / a un sant, el van a veure.
No tenc por, no em faràs creure, / Juan, que em tengues amor!
Sóller
- 4344** Estimat, ¿veus es portal? / Ves-te'n, en trobar que és hora.
Ja hauries d'esser defora / set llengos lluny d'es portal. *Sóller*
- 4426** Jo festejava a Llubí / amb sa fia d'En Tramuja;
sa mare, quan ho va sebre, / de ràbia, matà sa truja. *Sóller*
- 4435** Jo la festeig hortolana / quatre mesos en s'estiu,
i quan arrib, ja me diu: / - Menja meló, si tens gana. *Sóller*
- 4504** Jo voldria que la vesses / quan va d'es dies feners:
mesclada amb sos oliers, / no crec que la coneguesses. *Sóller*
- 4538** Me'n vaig i dic a s'amor: / - ¿De què teniu sa porronya?
Aquell qui grata i té ronya, / com més grata, més picor. *Sóller*
- 4659** Per la mar hi ha camins / que tots donen esperança:
jo, amb la vostra confiança, / faré garbes sense brins. *Sóller*
- 4846** Si el Rei d'Espanya ho fa així, / cada mes voler quintar,
arribaran a donar / set dones per un fadrí. *Sóller*
- 4864** Si jo som estat pastor, / també ho va esser Jesucrist:
pens que sa teva llavor / hauria posat el món trist. *Sóller*
- 4875** Si mu mareta ho sabia, / sa intenció que jo duc!
Vaig prometre d'anar a Lluc / si s'estimat se moria. *Sóller*

4989 Tu dius que ses bergantelles / estopa es solen posar
per porer-se arreglar. / Deixa anar es criticar;
sa malici et fa xerrar. / Tu les cerques festejar,
emperò no et volen elles! Sóller

4991 Tu em demostraves s'amor / com cap al·lota hi hagués,
i em deies, de més a més: / - Tu de mi seràs senyor. Sóller

* * * * *

2) Cançons recollides a Sóller amb variants a altres localitats

14 ¿A on ets, Jaume Terrola, / soldat d'es meu batalló?
Fadrina qui té tristor, / en veure't ja se consola. Sóller

Variants -Artà (v. 1/4): *¿On és En Jaume Pistola /
en veure'l ja se consola.*

60 De lluny, sa Torre Picada / a mi em pareix un paner;
i des que no hi som, mon bé, / just un pic m'hi he girada. Sóller

Variants -Sineu (v. 4): *un sol pic m'hi he girada.*

127 Jaume vui, Jaume reclam; / Jaume recorda't de mi;
en sentir anomenar Jaume, / ja estic com un xerafi. Sóller

Variants -Calvià (v. 1): *Jaume vui, Jaume deman;*

129 Jesús, que és de lluny Sineu! / Jo no me n'era adonada!
Jesús, i que enyor mu mare! / Però més s'estimat meu. Sóller

Variants -Sineu (v. 1): *Saps que ho és, de lluny, Sineu!*

133 Jo estava en es mirador / que mirava sa rimeta
i vaig veure na barqueta: / Allà hi va sa meva amor! Sóller

Variants -Marratxí (v. 4): *Allà está sa meva amor!*

147 Jo tenc es meu estimat / en es servici del Rei,
i cada hora pens en ell / porque li tenc voluntat. *Sóller*

Variants -Lloseta (v. 1): *Tenc es meu enamorat*

171 Mon cor no dorm ni reposa / ni està una hora content
com veu que n'ha d'estar ausent / de vós, careta de rosa. *Sóller*

Variants -Alaró (v. 2): *no pot estar mai content*
-Marratxí (v. 3): *com veig que he d'estar ausent*

173 Mu mareta, jo m'esclat! / anau a fer venir En Jaume,
que m'agafa mal d'espauame / quan no el tenc en es costat. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 2): *Que véngi totd'una En Jaume,*

312 Es cantó de l'hospital / el passes com un falcó,
i en esser en es cantó / gira't an es Puig Major
i entra en es segon portal / i saluda en general
a tota sa reunió / i dins ses mans de s'amor
entregues es memorial. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 8/9): *en ses mans d'es director
poses es memorial.*

393 Frissava que fos migdia, / i no era per dinar:
jo hi era per demanar / noves de vós, vida mia. *Sóller*

Variants -Capdepera (v. 3): *solament per demanar*
-Bunyola (v. 3): *i jo era per demanar*

408 Baix d'es puig de S'Aucadena / vaig semblar un claveller:
es primer que coiré / serà per tu, Magdalena. *Sóller*

Variants -Felanitx (v. 1): *Me n'anava arena arena,
(Dalt es puig de S'Aucadena)*
-Artà (v. 1): *Jo m'en vaig arena arena,
(Entre la mar i l'arena,)*

445 Juana Maria Rosa, / ¿vols-me tirar un clavell
per posar-me en es capell / per anar a la Bonanova? *Sóller*

Variants -Artà (v. 1/2/3/4):

*Xerafi, cara de rosa, / ¿me vols donar un ramell
per posar-me en es capell? / Jo no et deman altra cosa.
(que paresca qualche cosa.)*

475 Vet aquí aquest ramell / que m'han dit que te donàs,
i m'han dit que reparàs / si feies molt de cas d'ell. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 2/4): *que m'han donat perque et das, /
si feies memòria d'ell.*

Variants -Binissalem (v. 1): *Maria, et duc un ramell*

-Capdepera (v. 4): *com en ses mans el tendràs, /
si feies molt de cas d'ell.*

-Petra (v. 4): *Juan, si feies cas d'ell.*

539 Es dia que te n'aneres, / tot lo dia vaig plorar;
no em poria agombolar / de sa pena que em deixares. *Sóller*

Variants -Sa Pobla (v. 4): *de sa pena que em donares.*

586 Si la mar quedàs sense ones / quan tu t'hauràs d'embarcar!
Ara pots considerar / quina és sa pena que em dónes! *Sóller*

Variants -Selva (v. 3): *Podries considerar*

-Galilea (v. 4): *quin és el disgust que em dónes.*

664 Ja no m'espanten fantasmes, / homos grans no em fan por a ami;
jo m'acohort de morir / d'un tir de ses teves armes. *Sóller*

Variants -Artà (v. 1): *Jo no m'espant de fantasmes,*

-Sineu (v. 4): *d'un tir de les vostres mans.*

703 Per vós, ramell de pintures, / he passat penes bastants;
que vénguen dos capellans, / després quatre cristians
amb so baül en ses mans / per donar-me sepultura.
Jo no tenc hora segura / com veig la vostra hermosura
de perles i diamants. *Sóller*

Variants -Selva (v. 5): *amb candeles en ses mans*

-Sencelles (v. 6): *per dur-me a la sepultura.*

-Capdepera (v. 7): *Ja no tenc hora segura*

- 826 Biniaraix, un jardí / qui es sol hi surt tres vegades;
s'hi fan roses encarnades; / una en voldria coir. Sóller
- Variants -Bunyola (v. 1): *Biniaraix n'és un jardí*
- 855 Com som Miquel Miquelí, / que passariem d'envant
si jo t'agradava tant / com tu m'agrades a mi! Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 1/2): *Jo i tu, Miquel Miquelí,
que mos fariem d'envant*
- Variants -Ariany (v. 1): *Miquel, Miquel, Miquelí*
- 894 El jardí de mes amors / un raig d'aigo necessita
i una general visita / de vostro riu abundós. Sóller
- Variants -Felanitx (v. 2/3): *un ram d'aigo necessita,
una general visita*
- 934 Estava que m'abrasava / per l'amor d'un jovenet;
com més bevia, més set; / s'aigo no m'assaciava. Sóller
- Variants -Ariany (v. 2): *de l'amor d'un jovenet;*
-Inca (v. 2): *en l'amor d'un jovenet;*
-Sa Pobla i Felanitx (v. 3): *com més anava, més set;*
-Artà (v. 1): *Jo estava que m'abrassava*
- 937 Estimada Barbareta: / com es barber et sangrarà,
voldria morer tornar / sa punta de sa llanceta,
sa tavaiola o sa veta / o es dits d'es cirugià. Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 3-4): *voldria esser sa llanceta,*
- 947 Estrella de bisarria, / jo no en sé, d'anar pel món;
no sé es teus comptes quins són, / però sebre-los voldria. Sóller
- Variants -Artà (v. 3/4): *¿vols dir es teus comptes quins són,
que jo sebre-los voldria?*
- 1070 M'és seguit molta vegada, / com tu véns, no haver sopat,
i com te veig, estimat, / ja qued sopada i dinada. Sóller
- Variants -Artà (v. 3/4): *i jo en veure't, estimat, / ja estic sopada i dinada.*
-Santanyí (v. 4): *qued ben sopada i dinada.*

1114 Per ventura pensau ara / ane qui dareu es "sí".
Si el me donàveu a mi, / quina alegria per mí!
Quin enuig per vostra mare. Sóller

Variants -Artà (v. 1): *Per ventura sabeu ara*

1121 Quan te veig, m'agafen ganes / de venir a festejar-tè
i també de donar-tè / lo que vols i no demanes. Sóller

Variants -Sant Joan (v. 1): *Com te sent, m'agafen ganes*
-Artà (v. 2/3/4): *d'una besada dar-tè,*
d'una cosa que potser / que vulgues i no ho demanes.

1146 S'aigo per sa siqui corre / com a mi me corr s'amor;
jo voldria esser senyor / d'es vostro jardí, senyora. Sóller

Variants -Sant Joan (v. 2): *i a mi m'hi corr s'amor;*
-Estellencs (v. 2): *i a mi m'hi va s'amor;*

1306 Vós sou cabrer, jo la cabra; / jo la font, vós el safreig;
la causa és que no meresc / menjar fruita de tal abre. Sóller

Variants -Maria de la S. (v. 1): *Vós sou cabrer, jo som cabra;*
-Sant Joan (v. 2): *jo font, i vós safareig;*

1328 Al·lota polida i rossa / d'es terme de Marratxí:
si jo t'alç, poré dir / que me'n duc es cos d'es bri
d'es cànyom de Valldemossa. Sóller

Variants -Binissalem (v. 1): *Al·loteta guapa i rossa*
-Sineu (v. 1): *Al·lota blanca i rossa*
-Selva (v. 1): *Adiós, al·lota rossa*

1342 Aqueixes vives colors / que vós teniu a la cara,
¿les vos dà la vostra mare, / o les heu cobrades vós? Sóller

Altra variant a Sóller (v. 2): *que teniu a sa vostra cara,*

Variants -Biniàmar (v. 2): *que duis a la vostra cara,*
-Ariany (v. 3): *¿que les dà vostra mare,*
-Binissalem (v. 3/4): *¿que les heu cobrades vós,*
o les dà vostra mare?

1343 Aquesta boqueta d'or, / que la tens d'agraciada!
Obri-la qualque vegada / i alegraràs lo meu cor. Sóller

Variants -Artà (v. 2/3): *que teniu, tan ben posada,
Obriu-la qualque vegada*
-Alcúdia (v. 2): *que la tens d'apreciada!*
-Bunyola (v. 2/3): *sempre la teniu tancada.
Obriu-la qualque vegada*
-Sineu (v. 4): *i s'alegrarà el meu cor.*
-Esporles (v. 4): *s'alegrarà lo meu cor.*

1394 De damunt aquest turó / jo ja t'havia afinada:
Francina-Aina agraciada, / tenc sa vista enlluernada
de sa teva resplendor. Sóller

Variants -Bunyola (v. 5): *per la teva resplendor*

1400 Ditxosa Mare de Déu / de la ciutat de Girona!
Que és de guapa Na Calona / fia d'En Jordi Tereu! Sóller

Variants -Artà (v. 3/4): *també ho és Na Calona
fia d'En Toni Tereu.*
-Sineu (v. 3): *També és guapa Na Calona*

1488 Margalida, si t'alcanç, / amb tu faré mort i vida,
perque te trob més garrida / que una perla dins un vidre
voltada de diamants. Sóller

Variants -Llucmajor (v. 3/4): *perque jo et trob més garrida
que una rosa dins un vidre*
-Artà (v. 5): *rodada de diamants.*

1496 Na Francineta m'agrada / perque du sal i salero:
damunt sa seva sabata / hi té pintat un bolero. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 1): *Na Francisqueta me mata*

Variants -Artà (v. 1): *Na Catalina me mata*
-Sant Joan (v. 1): *Na Margalideta és guapa*
-Maria de la S. (v. 2): *i ella du sal i salero:*
-Deià (v. 2): *perque té sal i salero:*
-Felanitx (v. 3/4): *li han pintat un lletrero
damunt sa seva sabata.*

- 1540 Roseta de can Ferrí, / tu ets guapa i agraciada.
Voldria veure't tancada / monja dins un monestir. Sóller
- Variants -Bunyola (v. 3): *Si et pogués veure tancada*
- 1591 Una rosa a cada galta / teniu, perla, com dormiu,
però com vos desxondiu / feis sa cara de malalta. Sóller
- Variants -Artà (v. 4): *tenia la color malalta.*
- 1708 En es carrer de sa Lluna / fa feina es meu ramellet.
Dau-li beure, en tenir set, / que per ell pas sa fortuna. Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 4): *que per ell faç sa fortuna.*
- 1747 Garrida, si vos feis monja, / En Juan deixarà el món:
n'hi prendrà com la taronja, / que sucant sucant se fon. Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 1): *Garrideta, si us feis monja,*
Variants -Estellencs (v. 1/2): *Garrideta, feis-vos monja,*
i En Juan deixarà el món:
-Montuïri (v. 4): *que xupant xupant se fon.*
- 1877 Saps que és de mal, voler bé / a persona que no en vol!
És un mal sense consol / que a cada hora revé. Sóller
- Variants -Artà (v. 4): *perque altre remei no té.*
- 1928 Vida mia, des que sé / que jeis a un llit malalta,
nit i dia no faç falta / de pregar a un sant i s'altre
que us adobeu, si convé. Sóller
- Variants -Santa Maria (v. 1): *Estimada, des que sé*
-Sa Pobla (v. 4): *demanant a un sant i altre*
- 2034 Has mudat d' enamorada. / També ho poria fer jo,
perque en tenia un més bo, / però no me bastà cor
fer-te una mala passada. Sóller
- Variants -Porreres (v. 4): *però no em va bastar cor*

2051 Jo l'he festejada Rosa, / i ara me son enrosat;
un que en tenia, sembrat / en es corral, l'he arrancat
per no pensar en tal cosa. Sóller

Variants -Esporles (v. 1): *Jo la festeja Rosa,*
-Artà (v. 4/5): *a sa casa, l'he taiat*
per no anomenar tal cosa.
-Sineu (v. 2): *vaig quedar ben arrosat;*
-Santanyí (v. 2/4): *vaig quedar ben enrosat; /*
hi he anat i l'he arrancat.
-Manacor (v. 2): *i ara ja m'he enrosat;*
-Montuïri (v. 3): *en tenia un de sembrat*
-Llucmajor (v. 3): *un roseret que tenia*
-Santa Maria (v. 1): *Un temps la volia Rosa,*

2054 Jo n'he festejades onze, / i en es carrer n'hi ha nou;
totes quedaren burlades, / perquè amb una ja en tenc prou. Sóller

Variants -Santanyí (v. 1/3): *Onze jo n'he festejades, /*
deu ne quedaren burlades,
-Felanitx (v. 3): *i deu quedaren burlades*

2087 No crec que cap homo fes / lo que he fet amb tu, ingrata.
Des d'avui es cor barata: / me'n vaig a fer-ho al revés. Sóller

Variants -Artà (v. 4): *des d'ara ho faré al revés.*

2124 Sa lluna, dotze vegades / se sol girar, en un any;
i jo, sols perquè no em guany, / tenc catorze enamorades. Sóller

Variants -Sineu (v. 2): *se sol pondre, en un any,*
-Artà (v. 3): *i jo, perquè ella no em guany,*
-Sant Joan (v. 3): *jo, perquè ella no me guany*

2190 Un pic se va esdevenir / que un favor me demanares;
quan lo't vaig fer, te n'anares / i mai més te recordares
ni d'es favor ni de mi. Sóller

Variants -Artà (v. 1/3): *Un pic se va estrevenir /*
el te vaig fer, i te n'anares

2300 Maldament sigues soldat, / jo no mud s'intenció:
sa voluntat i s'amor / tenc posada en tu, estimat. *Sóller*

Variants -Puigpunyent (v. 1): *Encara que sigues soldat,*
-Artà (v. 4): *posada està en tu, estimat.*

2336 Quan jo mudaré s'amor / s'estiu tornarà s'hivern,
i los condemnats d'infern / tendran lliberació. *Sóller*

Variants -Sineu (v. 2): *d'estiu tornarà d'hivern,*

2369 Si t'embarques, Bartomeu, / jo també ja som partida;
que sàpia fondre-hi ma vida, / no deixaré aquest cos teu. *Sóller*

Variants -Artà (v. 1/2): *Si t'embarquen, Bartomeu,*
tan prest com tu som partida;

2579 Anar a missa sempre puc / perquè estic prop de l'església;
no te pensis que no veja / que rallar amb tu és temps perdut. *Sóller*

Variants -Biniamar(v. 3/4): *¿que et penses que jo no veja*
que rallar amb tu és temps perdut?

2610 Ara som a sa carrera / de sa casa on vui entrar.
¿Me voleu venir a llevar / es biuló que hi ha darrere? *Sóller*

Variants -Montuiri (v. 2): *de casa que vui entrar,*

2642 Bona amor, ¿vós que voleu / es posar desunió?
Manau, que som servidor / per fer tot quant me direu:
bé podreu dir que tendreu, / pel vostre cos, defensor;
tant amb culpa i amb raó / totes llargues les treureu. *Sóller*

Variants -Artà (v. 1/2): *Bona amor, només voleu*
que posar desunió.

-Sant Llorenç (v. 3): *Digau, que som servidor*

-Ariany (v. 4): *per fer quant me manareu:*

-Llucmajor (v. 6): *p'és vostre cor, defensor;*

2676 Com anava a festejar / a ca es parents de davant,
jo sempre me'n duia es banc / perque no em fessen llevar. *Sóller*

Variants -Vilafranca (v. 3): *jo me'n solia dur es banc*
-Muro (v. 4): *perque no em fes aixecar.*
-Porreres (v. 4): *que no em fessen aixecar.*

2722 De Castelló fins aquí / hi tenc ses passes comptades;
si hi he de venir debades, / Margalida, m'ho pots dir. *Sóller*

Variants -Binissalem (v. 1/4): *De ca nostra fins aquí /
Tonineta, m'ho pots dir.*
-Campos (v. 1): *De Son Jordi fins aquí*
-Santa Margalida (v. 1): *Des de Ciutat fins aquí*
-Felanitx (v. 1/3/4): *De Son Vaquer fins aquí*
-Artà (v. 1): *De Son Marí fins aquí*
-Sant Joan (v. 3): *si les tenc de dar debades,*

2752 Diuen que han d'haver menjada / una cortera de sal
per conèixer es natural, / i a mi me basta una uiada. *Sóller*

Variants -Artà (v. 2): *mitja cortera de sal*
-Sineu (v. 3): *per sebre's es natural,*

2768 El qui s'aixeca, l'asseu; / ja balla la guilant peça.
Fadrina, tu tens més pressa / que un frare bo qui confessa
en dia de jubileu. *Sóller*

Variants -Artà (v. 2): *ara balla una gran peça.*
-Sant Joan (v. 3): *Al·lota, tu tens més pressa*

2798 En Jaume és sa meva vida / i En Bartomeu mon tresor;
En Tòfol me xapa es cor, / però en Guiem m'encativa. *Sóller*

Variants -Sineu (v. 3/4): *En Jaume és qui em xapa es cor,
però En Miquel m'encativa.*
-Artà (v. 1/2/3/4):
*En Juan, la meva vida; / En Toni, lo meu tresor;
En Jaume me xapa es cor, / i En Tomeu, m'encativa.*

2820 En tenir devoció / a un sant, el van a veure;
per això no em faràs creure, / Juan, que no em tengués amor. *Sóller*

Variants -Selva (v. 2): *a un sant, el vénc a veure;*
-Felanitx (v. 3/4): *Juan, no me faràs creure
que tu me tenguís amor.*
-Artà (v. 3/4): *Juan, ¿com me faràs creure
que tu me tenguís amor?*

2852 Es festejar, ¿saps com és? / Com sa fruita primerenca,
que amb una gelada es trenca, / s'esvauva i no queda res. *Sóller*

Variants -Artà (v. 1/3): *¿Saps es festejar com és? /
que amb una ventada es trenca,*

2865 Es punt que du Na Surella / a can Prom li arribarà,
i en es port hi trobarà / altre bon partit per ella. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 3): *però en es port hi haurà*

3018 Jo som estat i seré / lliberal en tota cosa.
Digau-m'ho, si vos faig nosa; / digau-m'ho i me n'aniré. *Sóller*

Variants -Felanitx (v. 3): *però si us he de fer nosa,*
-Sant Joan (v. 3): *Si és que us haja de fer nosa,*
-Galilea (v. 3): *Si no us agrad o faç nosa,*
-Artà (v. 3): *i si vos he de fer nosa, / a vós, careta de rosa,*

3189 Pere-Antoni, po't sa capa; / ja soparàs en venir:
no li plangues es camí, / que aquesta al·loteta és guapa. *Sóller*

Variants -Santa Maria (v. 4): *que Na Margalida es guapa.*

3245 ¿Sabeu En Jaume Terrola, / soldat d'es meu batalló?
Fadrina que té tristor, / en veure'l ja se consola. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 1): *¿Coneixs En Jaume Terrola,*

3352 Si vols venir, ja vendràs; / conversaràs amb mu mare,
i jo t'assegur des d'ara / que no te'n penediràs. *Sóller*

Variants -Marratxí (v. 2): *i parlaràs amb mu mare,*

3438 Un homo ja no pot dar / a una dona es bon dia,
perque llavò s'aprecia: / - Fulano em vol festejar. Sóller

Variants -Felanitx (v. 1/2/4): *Una dona no pot dar
a un homo es bon dia / - Fulana vol festejar.*

3526 Perderes un mocador / i no el vaig trobar, garrida.
Pots pensar que si el tenia / de bon cor el te tornaria
per refermar més s'amor. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 2): *i jo el vaig trobar, garrida.*

Variants -Llucmajor (v. 1/2/4): *¿Perderes un mocador?
Jo no l'he trobat, garrida, / de bon cor el te donaria*

3576 Encara que en festegeu / una més rica que jo,
sempre he duit dins lo meu cor / que no em desolidareu. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 4): *que un dia tornareu.*

Variants -Campos (v. 1): *Encara que festegeu*
-Son Servera (v. 2): *una més guapa que jo,*
-Artà (v. 3/4): *sempre tenc dins lo meu cor
estimat, que tornareu.*
-Calvià (v. 3): *sempre duc dins lo meu cor*
-Sant Joan (v. 4): *que, si us agrad, tornareu.*
-Felanitx (v. 4): *que qualche pic tornareu.*
-Ariany (v. 4): *amor, que no mudareu.*
-Esporles (v. 3): *sempre dic dins lo meu cor*

3722 He posades messions / que et trobaria aixecada.
¿Tan dejorn ja t'has colgada? / ¿Què diran es companyons? Sóller

Variants -Artà (v. 3): *i tu dejorn t'has colgada.*

3809 Guerrera, no rallis massa, / que jo los teus nelets sé:
te servies de s'erer / perque no tenies caixa. Sóller

Variants -Alaró (v. 1): *Guerrera, no em rallis massa,*
-Felanitx (v. 1): *Guerrera, no em marmuls massa,*
-Artà (v. 2/3/4): *que jo tots los teus mals sé:
s'anell i es travesser / los tenc dins sa meva caixa.*

- 3872 Ses cireretes són bones / coïdes d'es cirerer.
Voldria que es meu guerrer / tornàs poruc de ses dones. *Sóller*
- Variants -Petra (v. 1/2): *Totes les coses són bones
per qui les ha menester.*
- 3927 ¿Com tanta gelosia / m'heu posada, estimat meu?
No som vostra i sou meu, / i em privau s'alegria. *Sóller*
- Variants -Santanyí (v. 2/3/4): *me teniu, estimat meu?*
No som vostra ni vós meu, / i em privau de s'alegria.
- 3979 Mestre Tomeu deixa empès / i en Biel ja se desperta.
¿Me vols dir per cosa certa / que Na Tangona el m'ha pres? *Sóller*
- Variants -Puigpunyent (v. 2): *i En Biel se desperta.*
-Montuiri (v. 4): *si Na Tanjona el m'ha pres?*
-Artà (v. 4): *si sa veinada el m'ha pres?*
- 4013 Si estaves enamorada, / estimada, d'un senyor,
¿que no sabies dir "no" / quan te vaig demanar entrada? *Sóller*
- Variants -Capdepera (v. 2): *garrideta, d'un senyor,*
- 4033 Vós sou pera de la nau / que dos germans mercadegen;
los abres tant malavegen / que sa fruita és verda i cau. *Sóller*
- Variants -Sant Joan (v. 3/4): *i es mercaders malavegen,
dia de vent tant pampolegen / que la fuia és verda i cau.*
- 4049 Aigordent, tabac i vi / per un homo sanitós.
Ja no crec que un homo ros / s'aplec amb un corb marí! *Sóller*
- Variants -Artà (v. 3): *Jo trob gros que un homo ros*
- 4072 A Llorito ja no hi ha / canyes per fer fabiols.
Estimada, si no em vols, / no t'hauré de donar pa. *Sóller*
- Altra variant a Sóller (v. 3): *Guisana, si tu no em vols,*
Variants -Sineu (v. 3): *Margalida, si no em vols,*
-Binissalem (v. 3/4): *Estimada, si me vols,
tendré per tu amor i pa.*

- 4247 El qui no se cansa, alcança, / i jo pens que alcançaré.
Mu mare, el vui sabater / per no haver d'anar descalça. *Sóller*
- Variants -Artà (v. 2): *i jo, ¿que no alcançaré?*
-Sant Joan (v. 4): *i no hauré d'anar descalça.*
- 4290 En nom de Déu i Maria, / jo tenc un enamorat:
li diuen En Governat, / i no té tros de camia;
i un bocinet que en tenia, / ses rates l'han roegat. *Sóller*
- Altra variant a Sóller (v. 4): *i no du tros de camia;*
Variants -Ariany (v. 2): *que tenc un enamorat:*
-Algaida (v. 6): *ses rates li han menjat.*
- 4329 Es salero que tu tens, / el pots posar en mercancia:
si el me daves, no el voldria / a treure paia p'es fems. *Sóller*
- Variants -Artà (v. 3): *jo sols no el te compraria*
-Esporles (v. 3/4): *perque jo no te'n daria
una paia per fer fems.*
-Galilea (v. 4): *a preu de paia per fer fems.*
- 4537 Me feis estar a sa serena / perque trobau que no ho val.
Jo voldria, mal que mal, / porer veure aquest portal
paredat de grums de sal / i es fonaments tots d'arena. *Sóller*
- Variants -Inca (v. 3-4): *Voldria veure es portal*
- 4682 Polida, cara de ca, / blanca com la xemeneia!
To tens cara de moneia. / Ditxós qui no et comprarà! *Sóller*
- Variants -Banyalbufar (v. 3): *Tu fas cara de moneia.*
- 4715 Qui barata, es cap se grata, / i mon pare el se gratà,
perque volgué baratar / mu mare amb una més guapa. *Sóller*
- Variants -Llucmajor (v. 4): *sa dona amb una més guapa.*
- 4742 - S'aigo millor de Mallorca / passa 'es nostro carrer.
- En tenir set, ja hi vendré, / que, per ara, no m'importa. *Sóller*
- Variants -Sant Joan (v. 2): *és en es nostro carrer.*
-Pollença (v. 3): *- Com tendré set, ja hi vendré,*
-Sant Llorenç (v. 3): *- En tenir set, ja beuré,*

4812 Ses porgueses que tu fas / no són d'ordi ni civada:
són de xeixa recolada. / Passa envant, descobriràs! *Sant Joan*

Variants -Artà (v. 2/3/4): *són de xeixa recolada;*
regorda-les, estimada, / quan les voldràs, les tendràs.

4935 Si vós me trobau pobreta, / jo no sé què n'he de fer:
no som borda ni xueta / ni fia de carnisser. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 2): *jo no sé què tenc de fer:*
Variants -Llucmajor (v. 1): *Si em trobau massa pobreta,*

5010 Tu te devies pensar / que et correria darrere.
Tu series sa primera / que te fesses respectar. *Sóller*

Variants -Sineu (v. 4): *que et faries respectar.*

5074 Voldria que el qui n'és causa, / que jo n'he mudat l'intent,
que perdés s'enteniment, / es sentits i sa paraula. *Sóller*

Variants -Selva (v. 2): *que vos s'amor heu mudat,*
-Deià (v. 2/3/4): *que vós l'intent heu mudat,*
estigués tants d'anys penjat / com a una porta sa baula.
-Sant Joan (v. 2/3/4): *que vós l'intent heu mudat,*
quedàs tant de temps penjat / com a una porta sa baula.

* * * * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Sóller

6 Agafa es tinter i sa ploma / i escriuràs mon sentiment;
com no te veig de present, / res d'aquest món gust me dóna. *Santa Margalida*

Variant a Sóller (v. 4): *res en el món gust me dóna.*

42 Clavell, des que estic ausent / departat de ta persona,
dins el meu cor tenc una ona / blava, que la mar no en dóna
dia de maror ni vent. / ¿No heu reparat un moment
que juga de malament / es mal d'enamoramant
en pic que s'encapirrona? *Pollença*

Variant a Sóller (v. 1): *Clavell, com estic ausent*

91 En es quarter de Maó / hi ha dos-centes finestres.
Margalida, molts de vespres / jo pens en sa teva amor. *Felanitx*

Variant a Sóller (v. 4): *jo pens en lo vostro amor.*

- 98 En veure barca dins mar, / els meus ulls ja fan canal;
això és que em dóna senyal / de com te'n vares anar. *Capdepera*
- Variant a Sóller (v. 4): *de com ell se va embarcar.*
- 187 Oh quin dissabte tan trist, / i jo esperava alegria!
Deia que mon bé venia, / i jo encara no l'he vist. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 3): *Esperava que vendria,*
- 351 Ja diràs a Na Maria / que jo la coman ben molt,
que sempre estic en es solc, / però faç molt poca via. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4): *emperò faç poca via.*
- 390 Enmig de la mar em trobava / sense consol de ningú
mentre esperava de tu / noves, i ningú me'n dava. *Lloseta*
- Variant a Sóller (v. 3): *¿saps què esperava de tu?*
- 428 Hermosa, cara de sol, / oh flor de passionera!
Da'm un brot d'aufabeguera / de dins aquest cossiòl. *Campos*
- Variant a Sóller (v. 4): *de dins es teu cossiòl.*
- 463 Seda verda m'ha enviada: / esperança té de mi.
Ella m'ha enviat a dir / que hi vagi qualque vegada,
ja que ella no pot venir. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 3/4/5): *I jo li he enviat a dir
que no estic enamorada.*
- 469 Un ramell de flors no és bo / perque de cop se mustia.
Jo t'en duré un, un dia, / de floretes d'alegria
coïdes dins el meu cor. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 2): *perque amb so sol se mustia.*
- 488 - Adiós, flor d'hermosura, / abraçada amb l'interés.
Ja no mos veurem mai més / en no esser a la sepultura.
Déu te do tanta ventura / com desig per mi mateix.
- Ja no vaig per l'interès; / ja n'estic desenganada.
Me convé estar casada / amb so qui m'estima més. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 2): *aferrada amb l'interès*

- 526 Com veig que me n'he d'anar / i vós aquí heu de romandre,
és llevar-me la vianda / de què m'he de sustentar. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 1/2): *Com veig que te n'has d'anar*
- 536 Es dia que te n'anares / a fer es servici a Ciutat,
jo tenia por, estimat, / de fer qualque desbarat,
de sa pena que em deixares. / Jo no sé, pares i mares,
com no feis coses més rares / com vos cau un fii soldat! *Santa Maria*
- Variant a Sóller (v. 8): *com un fii vos cau soldat!*
- 562 - Me'n vaig, emperò vos deix / lo meu cor per recordança.
- No perdis la confiança / que ja faré lo mateix. *Petra*
- Variant a Sóller (v. 3): *- No perdeu la confiança*
- 568 Oh que llarga despedida / serà de vós i de mi!
Vós a Ciutat i jo aquí, / ¿com ha de campar ma vida? *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 4): *quin remei! Campar la vida!*
- 601 Amor, si m'has de matar, / mata'm amb una escopeta;
faràs una mort secreta / i ningú se'n temerà. *Montuïri*
- Variant a Sóller (v. 2): *me pots matar amb escopeta;*
- 625 Damunt es Puig d'En Ferrutx / vaig trobar una bergantella:
si jo no em puc casar amb ella, / pens que em moriré d'enuig. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4): *me moriré de s'enuig.*
- 627 Damunt sa pedra d'es vas / hi faré venir un notari
perque prengui s'inventari / de sa pena que jo pas. *Estellencs*
- Variant a Sóller (v. 4): *de la gran pena que pas.*
- 628 Damunt sa pedra d'es vas, / si t'hi asseus algun dia,
diràs una avemaria, / que jo dues te'n diria,
basta i prou te festejàs. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 5): *basta que te festejàs; /
i així te recordaràs / d'un jove que bé et volia.*

- 674 Jo no sé com tu me dónes, / tantes penes a passar!
Bastarien per matar, / abres, plantes i persones. *Ariany*
- Variant a Sóller (v. 3): *Es que n'hi ha per matar*
- 691 No el vui, an es mocador, / ni l'he de mester tampoc,
perque, si en Tomeu és mort, / vaig prometre seguir-ló. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 1): *No em vui cap, de mocador,*
- 705 Quan la mort m'haurà menjat / sa carn i es moll d'ets ossos,
encara romandran trossos / que vos tendran voluntat. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4): *que te tendran voluntat.*
- 726 Si mu mare se moria, / duraria dos anys de dol;
per vós, careta de sol, / tota la vida en duria. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 2): *tres anys duria de dol*
- 733 Si no t'alcanç, joveneta, / pens que em moriré d'amor:
me'n pren com lo ginebró, / que mor amb la fua estreta. *Inca*
- Variant a Sóller (v. 2): *me despediré del món:*
- 752 Un fadrí enamorat / se n'anà fora d'aquí,
i llavò, quan va venir, / trobà son bé enterrat. *Ariany*
- Variant a Sóller (v. 4): *va trobar son bé enterrat.*
- 791 Al·lota, si tu em volies, / creu que no et sabria greu:
que, de lo que tenc que és meu, / faries lo que voldries. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 1): *Al·lota, si tu volies,*
- 840 Cara de sol, com vos veig, / me feis jugar d'astucia.
Tan avinent vos voldria / com sa pell a sa camia,
com ses eines que maneig. *Selva*
- Variant a Sóller (v. 1/3): *Estimada, quan vos veig, /
Jo tan a prop vos voldria*

- 861 - Com veig l'abre carregat / de fruita mes que de fuies!
 - Mira'l bé, però no en cuies, / que per ara està privat;
 ja vendrà temps, estimat, / que te daré llibertat
 per coir-ne fins que en vuies. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 1): *Si en veus abre carregat*
- 881 Dia vint de juliol / feis festa, perla garrida;
 si Déu ho vol, Margalida, / tu seràs lo meu consol. *Selva*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *sa vostra cara, garrida,
 jo la compar a un sol.*
- 886 Dissabte, maldament ploga, / tenc d'anar a la Trinidad,
 i, si no veig s'estimat, / almanco veuré es sogre. *Santa Maria*
- Variant a Sóller (v. 3): *que, si no veig s'estimat,*
- 979 Jo m'és seguit dir mentides / i sols no confessar-me'n.
 Saps que m'agrada de ferm / haver-les amb ses fadrines!
 Endemés, si són garrides, / passa es temps i no me'n tem. *Santanyi*
- Variant a Sóller (v. 5): *Endemés, si són polides,*
- 1021 Jo voldria esser es coixí, / o si no, sa coixinera
 d'on poses es caparrí / en dòrmer, flor de murtera. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *d'allà on posa sa galta
 sa meva amor vertadera.*
- 1038 Jo voldria tornar néixer / petita, per gran tornar;
 per més poder-te agradar, / dos dits més voldria créixer. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3): *i per poder-te agradar*
- 1050 Lo primer es creure que és Pare, / que això és article de fe.
 S'estar-te a prop no pot ser / si no és mirant-te sa cara.
 Ai! Si no fos per ta mare, / jo et beuria amb un alè. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 2): *això és article de fe.*

1068 Mes m'estimaria, amor, / amb vós esser condemnada,
que amb una altra esser salvada. / Bon Jesús, perdonau-m'hó,
que trob que he fet poc massa; / és perque el qui té amor, passa
tres punts davant sa raó. *Sant Joan*

Variant a Sóller (v. 6): *perque el qui té amor, passa*

1079 Mu mare forçat volia / que fos fraret de Jesús.
Jo estim més aquest cambuix, / garrideta, que tu dus,
que qualsevol rectoria. *Artà*

Variant a Sóller (v. 3): *I val més aquest cambuix,*

1090 Oh dijous tan desitjat, / posat a mitjan setmana!
Un fadrí enamorat / no menja ni beu de gana. *Llucmajor*

Variant a Sóller (v. 2): *d'una setmana cossera;*

1103 P'En Juan me n'aniria / a la mar de més endins,
però p'ets altres fadrins / ni una passa no daria. *Artà*

Variant a Sóller (v. 2): *dins la mar de més endins,*

1182 Si amb sang del meu cor poria / fer que no fosses soldat,
tot es terme de Ciutat / de sang vermeiejaria. *Sineu*

Variant a Sóller (v. 1/3/4/5): *Si amb sang del meu cos poria /
jo ja haguera regat / es carrers de la ciutat,
(de Sóller fins a Ciutat,) / que tot vermeiejaria.*

1197 Si jo amb sa vista poria, / estimada, escisar-vós,
és un punt dificultós, / emperò m'hi arriscaria. *Llucmajor*

Variant a Sóller (v. 1): *Si jo amb la vista poria,*

1211 Si m'haguesses vist venir / per dins un camp de terrossos!
Lo meu cos se feia trossos / per arribar prest aquí. *Biniamar*

Variant a Sóller (v. 3): *d'es meu cor se'n feien trossos*

- 1222 Si sa meva amor du dol, / jo em posaré capa negra;
jo hi som perque ella conega / que la vui, si ella em vol. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 3): *solament perque conega*
- 1245 Tu te devies pensar / que, en veure't, m'amagaria;
jo, per rallar amb tu, aniria / allà d'on va dur Maria
ets olis per batiar. *Santanyí*
- Variant a Sóller (v. 4-5): *més enfora que la mar.*
- 1276 Vet aquí un tronc de foc / que encara duc de sa rota;
pens cert que, si éreu coca, / vos acabaria tota,
tant an es meu gust vos trob. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 3): *pens que, si éreu coca,*
- 1280 Voldria esser es fonament / de ses parets d'es quarter,
i veuria lo meu bé / com passa devertiment. *Bunyola*
- Variant a Sóller (v. 1/4): *Voldria esser es fonaments /
quins són sos devertiments.*
- 1284 Voldria esser passarillo / un mes entrant dins s'estiu.
¿Saps a on faria es niu? / A baix d'es teu rebossillo. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3): *Me n'aniria a fer es niu*
- 1289 Voldria que Deu posàs / en el cel una envelada
per fer ombra a s'estimada / perque es sol no la tocàs. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 2/3): *per tota s'espigolada
de sa meva enamorada*
- 1309 Vós sou l'estelet brillant / descobert d'ennigulada,
qui, com ve de matinada, / els seus raigs van augmentant;
jo, per esser-vos davant, / careta de diamant,
derramaria sa sang / que Déu del cel m'ha donada. *Santa Margalida*
- Variant a Sóller (v. 4): *los raigs van augmentant;*

- 1316 A Ciutat hi ha pintors / que pinten moltes de coses,
emperò no pinten roses / tan hermoses com sou vós. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4): *tan garrides com sou vós*
- 1366 Cara de Pasco teniu, / i encara més alegre.
Com es sol amb vós se pega, / les majors parts arrendiu. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 2): *quina cara més alegre!*
- 1411 En aquesta cantonada / hi ha florit un roser;
de quatre roses que té, / n'hi una que m'agrada. *Algaida*
- Variant a Sóller (v. 4/5): *una d'elles molt m'agrada
i pens que la coiré.*
- 1430 Galania no du pa, / però tothom se n'agrada.
Si és lletja i malgarbada, / sabeu quin estar hi fa! *Santa Margalida*
- Variant a Sóller (v. 4): *sabeu quin habitar hi fa!*
- 1561 Ses sopes i ses amors, / ses primeres són ses bones,
Jo me mir totes ses dones / i no en trob altra com vós. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4): *No n'he vista cap com vós.*
- 1565 Set i set i sis fan vint, / i quatre vints fan vuitanta.
Sa vostra hermosura és tanta / que no hi ha pintor que la pint. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 1): *Catorze més sis, fan vint,*
- 1578 Tos uis són dues turqueses / blaves; són color de cel.
Tu encatives En Miquel / amb paraules i fineses. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 2): *blaves són, color de cel.*
- 1584 Trob lo vostro cos, Tonina, / tan ben tait i guilant!
I rica que ho sou bastant! / Com un fil de diamant
teniu sa cara de fina; / igual que es sol m'il·lumina
en passar-vos per davant. / Si vos 'gués d'anar comprant,
peces de coral daria; / i així veureu, vida mia,
com és que us aprecii tant. *Llubí*
- Variant a Sóller (v. 1): *Tot lo vostro cos, Tonina,*

- 1616 Vós sou la vida i mirai meu, / miraiet de lo meu cor;
vós sou lo millor tresor / que per mi ha creat Déu. *Banyalbufar*
- Variant a Sóller (v. 1): *Tu ets Mira i mirai meu,*
- 1643 Amor, per tu derram sang / i la derram gota a gota;
enc que la derrami tota, / amor, per tu, no la planc. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 3): *encara que hi vagi tota,*
- 1657 Bon Jesús, en aquest món, / que som de desgraciada!
N'hi ha que tan joves són / i ventura ja han trobada,
i jo, que som tan granada, / no en trob, i mon cor se fon. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4): *i sa ventura han trobada.*
- 1661 Cada glop d'aigo que bec / se nua a sa gargamella,
perque s'amor ja n'és veia / i no és arribada a aplec. *Santa Margalida*
- Variant a Sóller (v. 3): *que sa meva amor ja és veia*
- 1677 Com s'estimat se saïnà, / jo havia de fer bugada.
S'aigo d'ets uis me bastà / per rentar i per passar,
per lleixiu i lleixivada; / i una gerra escollada
que encara en va sobrar; / i un poc que en va vessar,
si no hagués anat a la mar, / tota la Ciutat negava. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 4): *per banyar i per rentar,*
(per rentar i per buidar,)
- 1691 D'ençà que m'han arribades / noves de que no estàs bo,
ses venes de lo meu cor / totes se són afluixades. *Campos*
- Variant a Sóller (v. 3): *totes ses venes del cor*
- 1736 És un art de gelosia, / fadrines, es festejar;
perque un pic ho vaig provar. / Lo primer que em demanà
com sa porta vaig passar, / si era ver o rallar
que la volia deixar. / Jo li vaig dir que si clar,
i a lo punt me demanà / si li volia ficar
un ganivet, que em costà / set sous i mig de comprar,
i sa sang em revenia, / i sa popa la daria
a un llop per roegar, / i sa pell a un milà;
i així es poria alabar / que la jove bé em volia. *Campanet*
- Variant a Sóller (v. 5): *com p'es portal vaig entrar,*

- 1814 No hi ha metge ni doctor / que no m'haja visitada.
Sa recepta que m'ha dada: / que em curi el qui m'ha nafrada;
i venc a vós, bona amor. *Selva*
- Variant a Sóller (v. 4): *"que et curi qui t'ha nafrada";*
- 1816 No sabia que era amor, / perque mai n'era passada.
Juan, tu m'has arribada / a punt de perjudició. *Manacor*
- Variant a Sóller (v. 2): *per no haver-ne mai passada.*
- 1842 Quan me'n vaig, tot són clavells / flors i passions badades;
i quan me'n torn, sopegades, / parets altes i murades,
mates, soques i revells. *Ariany*
- Variant a Sóller (v. 5): *mates, pinars i revells.*
- 1864 Qui està enamorat tot sol, / com se troba, jo ja ho sé:
se troba com un qui té / talent, sense pa a's reol. *Montuïri*
- Variant a Sóller (v. 1): *Qui s'ha enamorat tot sol,*
- 1883 Ses casades me consolen; / diuen: "Es teu ja vendrà".
Val més un tord en sa mà / que mil i cinc-cents que volen. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 2): *"S'enamorat tornarà".*
- 1898 - Si me creia, passant pena, / sa teva amor alcançar,
me faria capolar / com es marquès de Villena.
¿Saps que es marquès de Villena / per ventura la va errar?
Perque es deixà capolar, / ara és dins infern, que crema. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 2): *es teu cor porer alcançar*
- 1919 Una altra vegada he estat / més enamorada que ara,
però no n'era tan mala / com ara, ni la mitat. *Llubí*
- Variant a Sóller (v. 3): *però no estava tan mala*

- 1978 Com jo vaig caure soldat, / sa meva al·lota plorava,
i ara, com he tornat, / ja l'he trobada casada. *Campos*
- Variant a Sóller (v. 3): *i ara que n'he tornat,*
- 2008 Enamorades d'una hora, / en tenc una infinidat:
en tenc cent a dins Ciutat / i altres tantes a fora. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 1/3): *D'enamorades d'una hora, /
en tenc dues dins Ciutat*
- 2025 Estimat meu, per això / ha havies de fer mudança,
que en fortuna i en bonança / navega el mariner bo. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3): *en fretura i en bonança*
- 2055 Jo n'he festejades set, / i totes set ben polides:
tres Aines, tres Margalides, / i sa darrera nom Bet. *Campanet*
- Variant a Sóller (v. 2): *ses més guilants de la vila.*
- 2057 Jo no sé la causa que és / que tu de cada hora mudes:
de lluny, de lluny me saludes, / i com som prop no em dius res. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 4): *i com ets prop no dius res.*
- 2131 Saps que tenc de mal de cap, / i no en solia tenir,
des que m'enviau a dir / que no em voldreu, estimat. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 4): *que no em voleu, estimat!*
- 2165 Si vaig vestida de dol, / de negre ben endolada,
s'enamorat m'ha deixada. / Tornarà, si Déu vol. *Alcúdia*
- Variant a Sóller (v. 3): *s'estimat meu m'ha deixada.*
- 2209 Un temps tenia s'amor / devers sa Volta Piquera,
i ara n'he tornat arrere / p'es Pla de s'Abeurador. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *i ara m'és tornada arrere
per devers s'abeurador.*

- 2248 Catalina, ses cireres / que ja han tornades venir,
i jo encara estic així / amb ses mateixes quimeres. *Llubí*
- Variant a Sóller (v. 2/3): *ja n'han tornades venir,
i aquell jove espera aquí*
- 2263 De cor i de pensaments, / Juan, sempre som amb tu,
i si em veus rallar amb ningú, / això ho prenc per passatemps. *Vilafranca*
- Variant a Sóller (v. 4): *això és per passatemps.*
- 2270 Diuen que ta mare et renya / cada pic que véns aquí.
¿Saps de què et vui advertir? / Que es renyar tot sol no espenya. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3): *¿No saps què li has de dir?*
- 2312 No et pensis que per això / s'hagin mustiat mes plantes:
te vui tant de bé com antes, / o ara mes que llavò. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 3): *per jo, tan amics com antes,*
- 2348 S'al·lota que festejava / m'ha deixat, i me sap greu,
perque diu que es vol fer monja / d'es convent que hi ha a Sineu.
Si ella se vol fer monja, / jo també frare em faré,
i es dia que ella professi / jo també professaré. *Santanyí*
- Variant a Sóller (v. 5): *I, si ella se fa monja,*
- 2375 Solen dir d'opinió, / si s'enamorat no es cansa,
que darrere una maror / sol venir una bonança. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 2/3): *"Qui està enamorat, no es cansa";
vós sabeu, bona amor, / que després d'una maror*
- 2399 ¿Voldríeu-me dir, Maria, / ja que sou tan entenet,
com és que vos tenc present / tant de nit com de bell dia? *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 3): *per què és que vos tenc present*

- 2430 Com jo era al·lot petit / que em menaven per sa mà,
de tu em vaig enamorar / i no t'ho havia dit
perque estava empegueït / de tan jove festejar. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4/6): *i encara ara hi estic,
però mai t'ho havia dit, / de tan petit festejar.*
- 2466 Estic enamoradeta / d'un jovenet petitó
que diuen que té ses venes / totes inflades d'amor. *Manacor*
- Variant a Sóller (v. 3): *i si ell no me demana,*
- 2582 Anit dissabte i no ve / s'amor, mala senyal me dóna:
això no és d'una persona / que demostra voler bé. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3): *no ho fa així una persona*
- 2616 A sa guitarra li veig / d'es mànec fins a sa flor,
emperò no veig es cor / a s'al·lota que festeig. *Deià*
- Variant a Sóller (v. 4): *de s'al·lota que festeig.*
- 2661 Cada pic que em trobareu / damunt banc, cadira o caixa,
teniu-me present com l'aixa / i no em desolidareu. *Montuïri*
- Variant a Sóller (v. 1): *Cada pic que us trobareu*
- 2689 Quam me'n vaig a festejar / sempre me'n duc sa setria,
que sa sogra no me diga: / - Ves-te'n, que s'oli va car. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 3): *llavò l'amo no em diga:*
- 2698 Com t'en vas a festejar / no te'n duguis es capot:
un tros de capotinot, / les faràs enamorar. *Alcúdia*
- Variant a Sóller (v. 1): *Com 'niràs a festejar,*
- 2742 Dins lo meu enteniment / un estel hi ballaria.
¿Heu acabat, vida mia, / de donar-me'n entenent? *Llubí*
- Variant a Sóller (v. 3): *¿Ets acabat, vida mia,*

- 2804 Enmig de la mar hi ha / una pedra molt pintada:
cada mariner que hi ha / hi pinta s' enamorada. Valldemossa
- Variant a Sóller (v. 3): *cada enamorat que hi va*
- 2873 Estimat, jo som pobreta; si voleu venir, veniu;
però tenc sa sang tan neta / com s'aigo de dins un riu. Artà
- Variant a Sóller (v. 4): *com s'aigo de dins el riu.*
- 2879 Es vespre festejaré; / això serà per ventura,
i veuré aquella hermosura / que jo li vui tant de bé. Artà
- Variant a Sóller (. 3): *en venir aquella hermosura*
- 2902 Fa poc que em trobava a l'Horta / i ara ja som aquí.
Estimada, em vols obrir / un petit sa teva porta? Artà
- Variant a Sóller (v. 4): *un poquet sa teva porta?*
- 2916 Garrida, si mal he fet / i rallant vos he enutjada,
promet que una altra vegada / no repetiré aquest fet. Sineu
- Variant a Sóller (v. 3): *promet, un altra vegada,*
- 2932 Hi ha qualque joveneta / que li agrada s'estimat,
i prompte ja s'haurà armat / de revòlver i escopeta,
i en veure franceseta, / paplam! ja li ha desparat. Estellencs
- Variant a Sóller (v. 2): *que encara no té estimat,*
- 3004 Jo no sé, Mare de Déu, / com m'heu donat tanta amor
que sols no siga senyor, / molta volta, del cor meu. Artà
- Variant a Sóller (v. 2/3): *vós m'heu dada tanta amor,
que no pugui esser senyor,*
- 3034 Jo vaig vestida de negre, / com la Verge es Dijous Sant.
Vos deveu pensar, guilant, / que, passant i traspasant,
que jo ja no vós conega! Algaida
- Variant a Sóller (. 4): *cada pic que vas passant
sempre per aquí davant,*

- 3054 L'he enfilada punt per punt, / tant m'agraden es Miquels.
En el món que hi ha set cels, / vós sou el de més amunt. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 1/3/4): *M'hi he mirada punt per punt,
En el món hi ha set cels / i sou el de més amunt.*
- 3071 Ma persona i no més / tenc, que vos puc oferir;
si no basta, podré dir / que veniu per l'interés. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3): *i si no basta, puc dir*
- 3106 Molt m'agrada una figuera / carregada de figons;
tots ets homos petits / tenen s'amor verdadera. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 3): *ets homenets petits*
- 3129 Mu mare, ¿vós que no veis / que un poc massa us heu torbada?
Perque, com m'heu avisada, / som estada enamorada
fins a sa rel d'es cabeis; / i ara dar-me conseis
és com si daven remeis / a persona sepultada. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 3): *Com vos sou determinada,*
- 3197 Per ventura no seré / mariner suficient;
no sabré seguir es vent, / garrida, i em negaré. *Capdepera*
- Variant a Sóller (v. 3): *i no sabré seguir es vent,*
- 3239 Ran de la síquia real / t'he vista que festejaves:
jo no dic que fesses mal, / emperò en perill n'estaves. *Alaró*
- Variant a Sóller (v. 4): *però perill, perillaves.*
- 3300 Ses paraules de ta mare / són qui m'han encativat,
però ses teves, guilana, / me roben sa voluntat. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 4): *em roben ma voluntat.*

- 3450 Un temps, en veure soldat, / feia una hora de torcera,
i ara la faig de drecera / perque hi tenc mon bé estimat. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 4): *des que ho sou, mon bé estimat.*
- 3467 Vidre volador bastava / per s'al·lota fer lluir,
però En Toni Marratxí / confits i tot li tirava. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 1): *Vidre volando bastava*
- 3503 En tu voler anar a Ciutat / ja m'ho diràs, Catalina,
i es camí estarà enramat / de vellutet encarnat
i roses de color fina. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4): *per tot vellut encarnat*
- 3516 Juan, en 'ver de venir, / avisa'm un dia abans,
i te semblaré es camí / de perles i diamants. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 3): *jo t'enramaré es camí*
- 3544 Ses coses atropellades / no poren sortir molt bé.
Tenia d'es Carrutxer / anous i metles torrades. *Algaida*
- Variant a Sóller (v. 3): *T'envien d'es Carrutxer*
- 3549 Si jo tenia una pauma, / la faria guarnir d'or
i la daria an En Jaume / que és la prenda del meu cor. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3): *la daria an En Juan*
- 3601 Tothom passa i atravessa; / i vós, ¿que no travessau?
Estimat, si vós tornau, / encara som sa mateixa. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 4): *jo encara som sa mateixa.*
- 3618 Baix de sa vostra finestra / he trobat un anell d'or;
no sé si és meu o si és vostre / ni si és prenda del meu cor. *Santa Maria*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *no sé si és meu o si és teu;
l'hi preguntaré el vespre.*

- 3649 Joestic a la serenada / a la claror d'un fanal.
Margalida, p'es teu mal, / és En Juan qui t'agrada. *Ariany*
- Variant a Sóller (v. 4): *és En Jaume qui m'agrada.*
- 3656 La vostra mare deu dir: / "Quina gent tan enfadosa!
Perque tenc sa fia hermosa / no la me deixen dormir!" *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *Si ella té una fia hermosa,
¿no l'han de deixar dormir?*
- 3668 Oh ramellet preciós / de clavells, lliris i roses!
Cantem, sonem, facem gloses / per refermar ses amors. *Banyalbufar*
- Variant a Sóller (v. 4): *anit, per desvetlar-vós!*
- 3744 Una fadrina se muda / quan sent la queda tocar;
si s'enamorat no hi va, / bona nit, clenxa perduda! *Alcúdia*
- Variant a Sóller (v. 3): *toquen les deu i no hi va,*
- 3752 Barbareta, tu desitges / tenir dos enamorats.
¿Són guerrers i van plegats / i menen es sons a mitges? *Muro*
- Variant a Sóller (v. 1): *Catalina, tu desitges*
- 3762 De guerreres ne tenc dues; / remirada hauré d'anar:
m'arribaran a comptar / de ses faldetes ses rues. *Binissalem*
- Variant a Sóller (v. 1/4): *Jo tenc dues guerreretes;
ses rues de ses faldetes.*
- 3765 De sa guerrera faç fems, / i damunt hi sembr pebrers,
i ne trauré més doblers / que s'heretat que tu tens. *Campanet*
- Variant a Sóller (v. 4): *que s'enamorat que tu tens.*
- 3821 Jo havia principiat / davant ca teva, garrida,
un castell de pedra viva, / i es guerrers el m'han tomat. *Esporles*
- Variant a Sóller (v. 1): *Havia principiat*

- 3830 Jo tenc una fauç de ferro / i l'he dentada d'acer.
Sa meva guerrera té / un estimat falaguer
i alegre com un enterro. Sineu
- Variant a Sóller (v. 4): *s'enamorat falaguer*
- 3861 Sa guerrera tenc senyora. / Mal os tenc a roegar,
perque ella se pot posar / foc, volants i parfalà,
i un fadrí se n'enamora. Llucmajor
- Variant a Sóller (v. 4): *bons volants i parfalà,*
- 3899 Un frare damunt sa trona / s'explica moral moral.
Jo som dona de jornal / i tenc sa guerrera madona. Artà
- Variant a Sóller (v. 3/4): *Una dona va a jornal
i sa guerrera és madona.*
- 3933 ¿De qué freturau, garrida, / tenir tants de servidors?
¿Que no val més un que dos, / i estareu més ben servida? Alcúdia
- Variant a Sóller (v. 3/4): *Vos valdrà més un que dos,
si amb ell estau ben servida.*
- 3946 Estimat meu, dues eines / són males de manejar:
dues en vols festejar, / i amb una t'hi veus amb feines. Santa Maria
- Variant a Sóller (v. 3/4): *tu amb dues vols festejar,
i jo amb una em veig amb feines.*
- 4050 Aineta ¿vols esser meva? / Al·lota, digues que sí.
Faràs sa feina per mi, / 'niràs a menjar a ca teva. Galilea
- Variant a Sóller (v. 4): *i menjaràs a ca teva.*
- 4070 A los sants metges vaig dir: / - Sa meva amor està malalta;
si s'ha de casar amb un altre, / molt prompte feis-la morir. Sant Joan
- Variant a Sóller (v. 4): *sants metges, feis-la morir.*

- 4076 A mi em contes ses mentides / i amb un altre tens es gust.
Sa cara, amb pedaç eixut / la'm rentaràs si m'arribes! Artà
- Variant a Sóller (v. 2): *i amb altri tens es gust.*
- 4095 A poc a poc s'encén es foc / si atien ses estelles.
Quina cara fan ses veies / com es joves estan a prop. Llucmajor
- Variant a Sóller (v. 2): *si li saben posar estelles.*
- 4167 Com jo veig que això és ben ver, / estimat, i tu m'ho negues,
jo call i mir i cui pedres; / les te tiraré en porer. Sant Joan
- Variant a Sóller (v. 2): *estimada, i tu m'ho negues,*
- 4168 Com me duran nova certa / que s'és casada s'amor,
mos hem de menjar un moltó / rostit, a sa Font Coberta. Sant Joan
- Variant a Sóller (v. 2): *que em correspon mon amor,*
- 4177 Com passau p'es meu carrer, / par que passeu d'amagat.
Poreu passar descansat, / que no vos aturaré;
sa sempenta vos daré / perque passeu aviat! Ariany
- Variant a Sóller (v. 1/2/3/4/5/6):
*Quan passes p'es meu carrer, / com qui passis d'amagat.
Passa, passa descansat, / que jo no t'aturaré;
sa sempenta te daré / perque passis aviat!*
- 4182 Com te pensaràs tenir / es tord a sa bandolera,
te'n prendrà com la jonquera, / que hi ha molt de temps que espera
fuies, i no en pot tenir. Artà
- Variant a Sóller (v. 4): *qui fuies fa temps que espera*
- 4205 - Deixa'm tocar, Montserrada, / sa creu que dus en es coll.
- Toca-la. No ets tot sol: / altres ja la m'han tocada.
- ¿Me vols dir qui l'ha tocada / que no siga jo es primer?
- S'argenter, quan la va fer; / mon pare, quan la'm dugué,
i jo, quan la m'he posada. Ariany
- Variant a Sóller (v. 5/6): *¿Me vols dir tu, Montserrada,
qui la't va tocar primer*

- 4257 Em pensava, essent fadrí, / que la'm 'cabaria tota;
i ara jec ran de sa bóta / destapada, i no bec vi. Artà
- Variant a Sóller (v. 4): *i a voltes no bec vi.*
- 4286 Enmig de la mar, tres beies, / ¿quina mel deuen cercar?
Si jo me pogués fiar / de ses paraules que em deies! Artà
- Variant a Sóller (v. 3): *Jo no em poria fiar*
- 4355 Fadrines qui festejau, / ja n'heu presa bona tasca!
Poreu fiar tant d'un mascle / com d'una casa que cau. Campanet
- Variant a Sóller (v. 4): *com d'una paret qui cau.*
- 4490 Jo tenc un xorrac dentat / i té es dentat d'acer;
sa meva veinada té / un estimat venturer
xalest com un Dijous Sant. Selva
- Variant a Sóller (v. 4): *s'enamorat falaguer*
- 4552 Mira-la, sa remirada: / com camina, venta un peu.
Són molts que l'han festejada, / ben pocs que l'han demanada.
¿Que és romana que no treu? Campanet
- Variant a Sóller (v. 1): *Mira-la-te, a s'estufada:*
- 4564 Mon cor se fon com la lluna / com ve que és es quart minvant;
i vós, polit diamant, / us burlau d'un ignorant
que no ha fet maldat ninguna. Sineu
- Variant a Sóller (v. 5): *que no fa maldat ninguna.*
- 4568 Mu mare em té comanat / que no fii de cap fadrí.
El qui m'ha d'enganar a mi, / s'ha d'aixecar dematí
o no s'ha d'haver colgat. Sant Joan
- Variant a Sóller (v. 3/4/5): *Jo vaig respondre i vaig dir:*
- El qui m'ha d'enganar a mi / ja no s'ha d'haver colgat.

- 4603 No et don vantatge ni en vui: / a la par porem anar:
si tu mudes, vui mudar; / si tu no em vols, manco et vui. *Ariany*
- Variant a Sóller (v. 4): *si no em vols, manco te vull.*
- 4611 No pensis que si no véns / jo t'envii a demanar:
jo som dona per mudar / s'amor i es pensaments. *Son Carrió*
- Variant a Sóller (v. 4): *s'amor i es meus pensaments.*
- 4635 No us enamoreu, fadrins, / de la fadrina estufada:
n'hi en pren, qualche vegada, / com una col acopada
que n'és podrida dedins. *Manacor*
- Variant a Sóller (v. 5): *que estan podrides dedins.*
- 4645 Passa envant, descobriràs / es mal que has fet en deixar-me;
i ara, per rescabalar-me, / riuré quan tu ploraràs. *Lloseta*
- Variant a Sóller (v. 3): *ja veuràs com, per venjar-me,*
- 4686 Qualsevol fadrí que creu / en fadrina, ja va tort:
és com un qui vetla un mort / de lluny, i de prop no hi veu. *Campanet*
- Variant a Sóller (v. 2): *en s'al·lota, ja va tort:*
- 4736 Sa cara, amb pedaç eixut, / la'm rentaràs, si m'arribes:
a mi em contes ses mentides, / i amb una altra tens es gust. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 2): *me rentaràs, si m'arribes:*
- 4778 Sa meva al·lota té llunes; / jo li diria davant;
i jo, qui som tan parfant, / hi vaig perque em dóna prunes. *Son Servera*
- Variant a Sóller (v. 3): *jo qui som tan ignorant,*

- 4814 Ses sopes i ses amors, / ses primeres són ses ,
No us caleu fiar de dones, / que són animals traidors. *Manacor*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *Jo no em cans de mirar dones
i no en veig d'altra com vós.*
- 4886 Si per pobra m'has deixada, / tu ja ho sabies abans:
jo som rica de germans, / i de roba una mudada,
i d'hasienda escampada / a Son Curt hi tenc nou pams. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 2): *¿que no ho sabies abans?*
- 4911 Si t'has deixat de venir, / per amor no facis pregaris;
jo passaré més rosaris, / saltiris i novenaris,
que no pensis més en mi. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 3): *jo puc fer passar rosaris,*
- 4932 Si vols venir, ja vendràs; / festejaràs amb mu mare,
però de mi bona cara / no n'espers, que no en veuràs. *Consell*
- Variant a Sóller (v. 4): *t'assegur que no en veuràs.*
- 4957 T'avanaves per aquí / que en sentir-te, m'aixecava;
i jo, com amb tu rallava, / mu mare me reganyava
i no t'ho gosava dir / perque no haguesses de dir:
- Que ets tornada d'arriscada! *Biniamar*
- Variant a Sóller (v. 1/2): *Si t'has deixat de venir,
ja fa estona ho esperanva;*
- 5029 Un cavió en tira deu / tant si és garba com restreta.
Guardau-vos de berganteta / que en festeja nou o deu. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 1): *Cada cavió en fa deu*
- 5030 Un cervellet de pinsà / i sa sang d'una titina
i s'amor d'una fadrina, / saps quina casola fa! *Esporles*
- Variant a Sóller (v. 1): *Es cervellet d'un pinsà*

5067 Ves alerta amb so dir “no”! / Que no te’n prenga, Francina,
com a una valldemossina / que se diu Calatrapó,
que a dotze anys, bona amor, / començà sa processó,
i a quinze digué “no”, / i a trenta va esser fadrina.

Deià

Variant a Sóller (v. 5): *qui, a dotze anys en redó,*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Sóller sense variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 1** En Menut du sa bandera / d'es rotlo de S'Arraval.
Ha comprat un animal / per mascle, i ha estat femella. *Sóller*
- 79** Es gall pagarà el pato; / si no és 'vui, serà demà;
a Sant Josep va robar / sa corona i es gaiato. *Sóller*
- 251** Na Pastora i Na Castanya / i es mul de s'olier
no se camparen molt bé / a baix d'aquella muntanya. *Sóller*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 236** Si la tenc de sebel·lí, / tu la tens de mussolot.
Ja no poren cantar enlloc / que no es sapin venir. *Sóller*
- 261** Ara que me veus negada / dins la mar a lloc de fons,
me demanes ses cançons / per dir a s'enamorada. *Sóller*
- 357** - El jove és de tendra edat, / no crec que de mi se'n prenga.
Jo l'enviaria a vendre / cuieres en es mercat.
- Si la paciència prova, / prompte hi donaré remei:
vós hi sereu per vendre-hi / capçanes i llits de bova. *Sóller*
- 372** Tu saps es memorial / an es preu que hem de pagar,
t'atrevides a donar / sa bestreta i es jornal.
Si no et faç prendre es portal, / molt prompte em faràs quebrar. *Sóller*
- 634** Qui és sabater, fa sabates; / qui és capellà, missa diu;
s'hortolà, que reg s'estiu, / i es bugader... que llev taques. *Sóller*
- 639** Un sabater atacona, / d'es carrer de Ca es Pastor;
que estiga alerta a ses dones / que no li donin bastó. *Sóller*
- 642** Juana-Maria, es sastre / taia un vestit molt rodó.
No el voldria teixidor: / es nom que té ja li bata. *Sóller*
- 700** No vui pujar amb aquest pinta / porque ja el trob massa vei.
Tant el Reina com el Rei / vol homos bons a sa quinta. *Sóller*

- 853 Oh xaranga desdixada, / sempre has guanyat pocs doblers!
Ane qui fien papers! / A dos geperuts ferrers
amb sa casaca girada! *Sóller*
- 865 A s'escudeller hi ha plats / i a s'oller hi posen ses olles.
Ets al·lots, per ses escoles, / aprenen de malcriats. *Sóller*
- 884 En Culàssio se pensava / dur sa vara i comandar,
i s'ha hagut de conhortar / amb so mànec de sa pala. *Sóller*
- 888 Es batle Mac no és cosa bona, / avorrit del Pare Etern:
fa tondre es cap a sa dona / a dins es cor de s'hivern. *Sóller*

Capítol 3: Astres i Temps

- 155 Oh llevant que vas donós / com t'entregues tan alegre,
tu refresques la donzella / del camp de Deu preciós. *Sóller*
- 168 Amb fosca me'n vaig, amb fosca, / i amb fosca me'n torn venir;
per això no tenc cap mosca / que em molesti p'es camí. *Sóller*

Capítol 4: Camperoles

- 27 M'agraden ets aubercocs / que siguin coïts de lluna.
En es carrer n'hi ha una / portadora de llagots. *Sóller*
- 139 Devers Cugulutx ja hi trona; / si no hi plou, no hi haurà res,
i, si ve un any poc cortès, / trobara qualque pagès
rostit damunt una roca. *Sóller*
- 258 Molt m'agrada un carreter / perque fa molt de renou.
Jo pagaria un bon sou / per porer estar amb vós, mon bé. *Sóller*
- 372 Per ses roques de Muleta / s'hi passegen eriçons.
Dones de ca ets Avinyons, / remenau es galindons,
que guanyau mitja pesseta! *Sóller*
- 376 Sa Cleta de Ca S'Hereu / vet-la-t'allà que ja és clara;
i es majoral ha dit ara: / - Callau, al punt dinareu. *Sóller*
- 462 Jo les cui de cap de brot / i a l'aire les emplom.
Un homo que va pel món / ha de sebre fer de tot. *Sóller*
- 519 Dins Son Termes, bona amor, / m'han dit que llogat estau,
i cada dia llaurau / en es Pla de N'Aversó. *Sóller*

- 918 En acabar de segar, / tiraré sa fauç a l'aire.
No la tornaré agafar / fins l'any qui ve quan vendrà
es temps passat no fa gaire. *Sóller*
- 1097 Sa fauç i dos canons bons / vaig deixar dalt una garba.
Gloriosa Santa Bàrbara, / guardau-mos de llamps i trons. *Sóller*
- 1171 Tu qui no havies segat / a can Alou fent gavelles,
¿saps Es Puig de ses Mamelles? / Fins allà arriba es sembrat. *Sóller*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 30 En es calçons no hi duc vetes; / les me llic amb un vencís.
A ca nostra ja som sis / i ses parets són estretes. *Sóller*
- 100 Unes duen davantal; / altres duen rebosillo;
només duen volantet / ses qui duen cordoncillo. *Sóller*
- 122 L'amo En Lluc, sa vostra fia, / sabeu que va d'estufada,
perque sap que ha d'esser un dia / madona de sa Cabana! *Sóller*
- 154 Aquesta és per Na Maria / qui sa macada hi posa;
bon servici fa sa fia / que les se puga lligar. *Sóller*
- 162 Mestre Pau, mirau-vos-hí, / a tair aquest gipó,
per que en dur-lo Na Faldó / la gent no trobi què dir. *Sóller*
- 205 A sa costa d'En Flassada / es punt es fet a redol.
Sa fia de s'Espanyol / s'ha posat mocador a coll,
i sa padrina captava. *Sóller*
- 224 Totes ses més taconeres / s'han posat mocador a's coll.
Ses cures de can Fiol / són estades ses primeres. *Sóller*

Capítol 6: Danses

- 26 Copeo, copeo, / copeo d'es forn.
He perdut sa coa / i no sé per on. *Sóller*
- 39 D'es seu hort li duia / sa fruita millor,
perque era afectada / de melicotó. *Sóller*
- 51 En Juan Roig / té sa mare morta,
es saig a sa porta / i encara té jocs. *Sóller*

- 95 Pedretes me tira / un municipal.
Que se'n vagi a jeure / aquest animal. *Sóller*
- 179 Tòfol i Bet, / ballant tornen vermeis.
Tòfol i Bet, / quina pareia feis! *Sóller*

Capítol 7: Endevinalles

- 6 A les fosques i en repòs / me poses quan me festeges;
m'estimes p'es meu bon cos, / me trepitges ni em poteges,
emperò sempre te gos. = *El vi.* *Sóller*
- 12 Amenaçant tots es dies / vides de papes i reis,
faig tornar joves es veis / amb ses meves moixonies.
= *Un raor.* *Sóller*
- 34 Com més ciènci' i lletres prenc, / més acomodat estic,
i jo les trec de ca meva / solament per fer-me ric.
= *Un llibreter.* *Sóller*
- 38 Coranta són qui m'estrenyen / tant com me poren pitjar,
i es dia que tots m'afluixen, / sa meva vida ha acabat.
= *Una pipa, o una bóta.* *Sóller*
- 53 Don sa riquesa a qualcú / i ningú a ca seva em vol,
quan som de penes consol / i d'es mals remei segur.
= *La mort.* *Sóller*
- 59 Dues germanes bessones / fortes de morro i de mans,
que quan sos marits les toquen, / estan sempre mossegant.
An aquestes mossegades / la gent les capgira tant,
que ja no deixen persona / que sembli fia d'Adam.
= *Unes tisores.* *Sóller*
- 87 Ets homos fan de botxins / i ses dones fan de lladres;
no són casats i ho pareixen, / i n'hi ha dins totes les cases.
= *Els claus i les claus.* *Sóller*
- 102 L'ajeuen, el banyen, / l'embruten, el ferment,
l'apleguen, el cusen, / el taien i el venen.
= *Un llibre* *Sóller*
- 112 Me bellug de nit i dia, / no tenc repòs ni un moment,
i acurç a tothom sa vida, / mirau!, i no som es temps.
= *Els pulmons.* *Sóller*

- 116** Mentres existesc, som mort; / estic alt i som molt baix;
no ho som, i faç de calaix. / Tu, amb això, cabila fort. *Sóller*
= *Un sostremort.*
- 118** M'estiren, me banyen, / me fermen p'es cos,
me posen dins forques / per lo meu conhort. *Sóller*
= *Fan la coa, pentinant una dona.*
- 125** Mon pare m'envia / que em deixeu sa metria;
mon pare ha de metre, / i, en haver metut,
la vos tornaria. = *La pala d'enfornar.* *Sóller*
- 130** No som rei, i duc corona; / mai a cavall he colcat,
però en sa nit i de dia / puc gastar sa fantasia
de dur ets esperons posats. = *Un gall.* *Sóller*
- 133** No tenc ànima ni cos; / qualcú en sentir-me s'assusta;
no som de ferro ni fusta / i viure un moment no gos.
Dolenta és sa meva sort, / perque, tan prest com som nat
i dic allò que he escoltat, / me fonc totd'una i som mort. *Sóller*
= *L'eco.*
- 187** Som adorno de fadrines, / vaig per passeigs i saraus,
i duc corona d'espines, / i, com Cristo, duc tres claus. *Sóller*
= *La flor pasisonera (passionera?).*
- 188** Som animal que de dia / corr per tot i ningú em sent,
i en sa nit, de deu a quatre, / cant sempre de lo més be. *Sóller*
= *El sereno.*
- 189** Som gall i no tenc barbans; / som ego, i no tenc potes;
mes germanes són al·lotes / i me passeig amb calçons. *Sóller*
= *Un gallego.*
- 195** Tant a l'ui me duis / sense esser mala eina,
que me feis fer feina / punyint-me p'ets uis. *Sóller*
= *Un didal.*
- 196** Tant de dia com de nit, / sempre em trobes caminant;
faç via sense moure'm, / i si me muir no em faç mal. *Sóller*
= *Un rellotge.*
- 199** Té boca i no té dents; / té llengo i no té gust;
no té calor, i la venten; / mostra foc, i no fa fum. *Sóller*
= *La campana.*

- 204** Tenc peus i no tenc cames, / i qualche pic me fan coix
es qui em prenen per son compte / i no me coneixen molt. *Sóller*
= *Un vers.*
- 216** Tu qui pretens d'entenent, / ¿me sabràs endevinar
què és lo que més via fa / que es llamp, sa vista i es vent? *Sóller*
= *El pensament.*
- 224** Un abre en el món hi ha / que no fa fuies ni fruit,
i lo que treu, quan es cuit, / mai mos cansa el paladar. *Sóller*
= *L'arbre del molí*
- 260** Un bon mosso gras, cepat, / que es passeja pes carrers
de música acompanyat / ni tothom mostra interès
d'arribar a veure'l penjat. = *El porc de la rifa.* *Sóller*
- 261** Un camp en el món hi ha / que no té rels ni rabassa;
son fruit treuen a sa plaça / i tothom l'ha de tastar
i no se'n pot escapar / cap cristià, per bé que faça. *Sóller*
= *La sal (que en fan tastar al qui és batejat).*
- 264** Unes de panxa, / altres d'esquena,
aguantant sempre / sol i serena,
miram com passen / boires i estrelles. = *Les teules.* *Sóller*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 70** De sa mort de sa somera / acomodats n'estaran:
ha deixat a Mestre Pere / es floc de sa cabeiera,
i an En Toni es cuiram, / i an es qui l'enterr, es bram
per caçar tords de reclam / en venir sa primavera. *Sóller*
- 86** El bon Jesús de can Silles, / ses ànimes de can Rom
varen rompre ses botilles / per no dur aigo en el món. *Sóller*
- 98** En Bartomeu Galaverna, / jo no sé si el coneixeu,
son pare l'ha fet hereu / d'un moix i una llanterna.
Sa llanterna s'és cremada / i es moixet que ja s'és mort;
el jove no té conhort / quan veu s'heretat tudada. *Sóller*
- 123** Es batle no és cosa bona, / avorrit del Pare Etern
va tondre es cap a sa dona / a dins es cor de s'hivern. *Sóller*

- 291 Sa moixa de Son Ordines / va botar dins Solleric
i va amagar un cabrit, / un gall i dotze gallines,
i dos-centes carabasses / i dos mil cinc-cents melons
coïren es gorrions / a un hort de dotze passes. *Sóller*
- 500 D'es Pont fins an es Convent / hi conec una fadrina
que com camina s'empina / i sempre va sota vent.
Això va per tu, Tonina, / qui tens poc enteniment:
Un barco de bona gent, / quan fa maror, no es retgira. *Sóller*
- 583 Es mul de Ca's Butigot / va tenir una llupia
i Na Joana Maria / li untava es caparrot. *Sóller*
- 691 Oh Tonineta Bandonà / de part damunt ca's ferrer!
Has deixat un mercader / per casar amb un saboner
es més xuieta de Sóller. *Sóller*
- 791 Tu dius que has fet testament / escrit a fuia de moro
i que el llegesc per s'enferro. / Mira que ho ets, imprudent,
xerrador, impertinent! / ¿Que no veus que el qui te sent
t'ha de tocar s'instrument / que toca en tenir s'as d'oro? *Sóller*

* * *

2) Cançons recollides a Sóller amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 56 Un peixet vermei / ben escabetxat;
cap os ni espina / donava an es gat. *Sóller*
- Variants -Artà (v. 3/4): *ni os ni espina / no dava an es gat.*
- 108 De grosser devia esser / de sa grossària d'un bou
i devia fer cada ou / com a pinyes de pi ver. *Sóller*
- Variants -Inca (v. 2): *devers es tamany d'un bou*
-Capdepera (v. 3): *i llavò feia cada ou*
-Montuiri (v. 4): *com copinyes de pi ver.*
-Algaida (v. 4): *just copinyes de pi ver.*
- 128 Na Guissana en sa nit tresca / remenant es picarol,
cercant fuetes de col / per tenir sa llet més fresca. *Sóller*
- Variants -Sineu (v. 1): *Na Pelada se passeja*

- Moscari (v. 1): *Na Guissana sempre tresca*
- Alcúdia (v. 2): *per vila amb so picarol*
- Puigpunyent (v. 3): *menja fuietes de col*
- Campos (v. 4): *i és per tenir sa llet fresca.*

187 Per devers sa torrentera / hi habita una somera
qui mossega per davant / i perneja per darrera. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 1): *A devers sa torrentera*

387 En es Cap Gros de Muleta / s'hi fan caragols bovers,
i n'hi ha de mariners / d'aquells qui duen pipeta. Sóller

Variants -Felanitx (v. 1): *En es Camp Gros de Muleta*
-Deià (v. 2): *s'hi solen fer bons bovers,*
-Sineu (v. 3): *també n'hi ha de mariners*

447 Voldria esser oronella / un dia, entrant s'estiu,
i aniria a fer es niu / dins es bosc de Massanella. Sóller

Variants -Manacor (v. 1): *Voldria tornar oronella*
-Sant Joan (v. 4): *a ses finestres d'Hortella.*

450 Jo tenc es meu passarell / que canta i fa sa passada.
Jo el duré a penjar a s'entrada / de can Damià Sorell. Sóller

Variants -Maria de la S. (v. 3): *El penjaré dins s'entrada*

Capítol 2: Arts i Oficis

36 A Fornalutx sa primera / ¿sabeu qui la va ballar?
Na Catalina Rotgera / d'es camí d'es Murterar. Sóller

Variants -Fornalutx (v. 4): *i habita en es Murterar.*

65 De ses que ballen millor / són aquestes de Boscana.
Quan tu balles, Mariana, / no te planc una cançó. Sóller

Variants -Santa Maria (v. 3/4): *Quan balla Na Mariana
no li planc una cançó.*

- 134 De la carn, pobra carneta, / vui fer set o vuit llegats,
perque estigueu conformats / es caçadors de filats,
d'escopeta i de cameta. Sóller

Variants -Llucmajor (v. 3): *perque estiguen conformats*

- 163 An En Pep es teu germà, / Toni, m'has de fer el favor
de cantar aquesta cançó / quan a ca teva serà. Sóller

Variants -Maria de la S. (v. 4): *com a ca seva anirà.*

- 198 Jo no cant per bona veu, / perque Déu no la m'ha dada:
jo cant perque no digueu / si duc pena o si duc creu
o si visc enamorada. Sóller

Variants -Binissalem (v. 1): *No cant per sa bona veu,*
-Deià (v. 5): *que estic com una ensensada.*
-Felanitx (v. 2): *si és que Déu la m'haja dada;*
-Capdepera (v. 2): *que Déu no la m'ha donada;*
-Sineu (v. 3): *sinó perque no digueu*
-Son Servera (v. 4): *si tenc pena o si duc creu*
-Artà (v. 4/5): *si tenc pena o si tenc creu*
o si estic enamorada.
-Alcúdia (v. 2): *si és que Déu la m'ha donada;*
-Sant Joan (v. 5): *si visc massa enamorada.*

- 287 - Jo em faria capolar / com sa carn d'una raola
si em pensàs que una dona / glosant m'hagués de guanyar.
- Mare los pecadors, / que som de desgraciada!
Si en plovia una ruixada, / esta nit, de glosadors
i encara més pitjors, / que, si tots fossen com vós,
no me trob embarassada. Sóller

Variants -Bunyola (v. 6): *qui sou tan desgraciada!*
-Valldemossa (v. 7): *Feis que en ploja una ruixada,*
-Sencelles (v. 7): *Si en ploqués una ruixada,*
-Felanitx (v. 9): *com aquest no; de millors,*
-Deià (v. 11): *no m'hi trob embarassada.*
-Ariany (v. 10): *enc que fossen tots com vós,*
-Montuïri (v. 11): *no estaria embarassada.*

- 289 Jo et promet per cosa certa / que tu no ets bon glosador:
jo, en tocar-me s'esperó, / ja partesc carrera oberta.
- Dóna s'oliva en es trui, / i ara qui té, mol-ló.
No n'hi ha cap de glosador / que em sigui superior,
en no esser N'Andreu Tambor, / o En Roses que hi ha a Alaró,

- ses vegades que jo vui. Sóller
- Variants -Deià (v. 1): *Te promet per cosa certa*
 -Vilafranca (v. 3/4): *si en tocar-te s'esperó*
no ets partit carrera oberta.
- 300 Maldament siga minyó / jovenet de poca edat,
 tenc coses dins es meu cap / com qualsevol glosador. Sóller
- Variants -Bunyola (v. 1): *Encara que som minyó*
- 324 Si jo sabia glosar, / una glosa li faria,
 i a l'amo En Guiem diria: / l'any qui ve pugui tornar. Sóller
- Variants -Orient (v. 2): *una glosa vos faria,*
- 352 Vós viviu i veureu coses / i admirat ne quedareu.
 Venturós és el qui creu / i pot rescabalar amb gloses. Sóller
- Variants -Artà (v. 1): *Si vós viviu, veureu coses*
 -Marratxí (v. 2): *i admirat quedareu.*
- 354 A set reals de velló / va sa xuia a can Menut,
 i sa d'En Serra ja put / perque no té comprador. Sóller
- Variants -Bunyola (v. 4): *per falta de comprador.*
- 363 L'amo En Pere els escrivia / i En Tista feia llum,
 i En Francisco los comptava / es billets de un en un. Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 3): *i En Pere-Juan comptava*
- 392 De Son Mulet sa criada / s'agrada de pa torrat
 i d'oli el vol ben muiat / quan la gent està colgada. Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 3): *i amb molt d'oli trempat*
- 404 No la voldria criada / perque és ofici penós;
 mai té sa feina acabada: / quan han sopat es senyors,
 llavò li ve s'escurada. Sóller
- Variants -Sineu (v. 2): *perque és ofici gelós;*

406 Qui la festeja criada, / ja se pot armar d'arròs,
que ses guixes i ses faves / no li cauen bé en es cos. *Sóller*

Variants -Bunyola (v. 2): *bé se pot armar d'arròs,*
-Campanet (v. 3): *que ses faves esceiades*

425 Una dona guanya un sou / i, si fila, dos doblers,
i, si és casada, ademés / de sofrir s'homo, ja en té prou. *Sóller*

Variants -Capdepera (v. 4): *sofrint s'homo, ja en té prou.*

471 En es carrer n'hi ha una, / no dic quina ni qui no,
que ha cosit una camia / i no hi ha posat botó. *Sóller*

Variants -Sant Joan (v. 3): *s'ha cosit una camia*
-Artà (v. 3/4): *que va cosir una camia*
i no hi va posar botó.

500 Na Catalina Portella / per favor m'ha demanat
si li filaria es drap / per fer-se una gonella. *Sóller*

Variants -Ariany (v. 4): *que bast per una gonella.*

507 Sa filoa de Na Rosa / ses rates hi ha fet niu,
i es ratolins ja són grossos / i canten xiu-xiri-xiu. *Sóller*

Variants -Estellencs (v. 1): *Sa filoa de ses dones*
-Manacor (v. 3/4): *i es ratolins que són grossos*
canten es xiu-xiri-xiu.

527 Me té passió secreta / un jovenet qui és fuster,
i quan jo hauré de mester / un mànec per sa xapeta,
que el me faci li diré. *Sóller*

Variants -Felanitx (v. 3): *i com hauré menester*

575 Moliners, ¿que no ho sabeu, / que a l'infern hi ha un pinar?
S'entén, no l'han de cremar / fins que voltros hi anireu. *Sóller*

Variants -Artà (v. 1/4): *Moliner, que no ho sabeu, /*
fins que vós hi anireu.
-Valldemossa (v. 3): *Diu que no l'han de cremar*
-Galilea (v. 4): *fins que voltros hi sigueu.*

- 627 Juan Ble, ell es forçós / dir sa cançó an es germà,
que quan vàreu consultar / d'es sabatons regalar,
hi convenguéreu tots dos. / Me feres uns sabatons
i els me vares enviar / i com vaig anunciar
que los volia pagar, / tu me vares contestar
que los volies comprar / amb unes quantes cançons. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 1/3): *Juan Ble, ara és forçós /
que com vares consultar*

- 641 Vénen d'Amèrica espesses / ses remeses de doblers:
ses dones d'es sabaters / ja no seran més mestresses. *Sóller*

Variants -Esporles (v. 4): *ja no vos diran mestresses.*

- 688 A la sala, s'altre dia, / hi tragueren bolletins:
hi va haver molts de fadrins / qui perderen s'alegria. *Sóller*

Variants -Artà (v. 2): *varen treure bolletins:*

- 752 Es soldats són xerradors / i solen contar mentides
de coses no succeïdes / de vegades entre dos. *Sóller*

Variants -Sa Pobla (v. 2): *molts de pics diuen mentides*
-Valldemossa (v. 3): *i coses no succeïdes*

- 791 Amb so meu guitronet / vaig encativar sa dona:
sentiu-lo quin modo sona; / alegre tot son indret. *Sóller*

Variants -Campos (v. 3/4): *mirau-lo, si encara sona;
que hi va, de vivarronet!*
-Sant Joan (v. 3): *mirau de quin modo sona;*
-Artà (v. 3/4): *mirau-lo que encara sona;
que va de vivarronet!*
-Binissalem (v. 3): *mirau-lo ara que sona*

- 933 Es sereno ha mort un moix / i l'ha duit a l'hospital,
i li han dat un real; / *Alabado sea Dios!* *Sóller*

Variants -Muro (v. 3): *i ha cobrat un real;*

Capítol 3: Astres i Temps

- 44 Es sol surt i fa sa via / i en es ponent se'n va.
Quan te'n vas, Sebastià, / te'n dus sa meva alegria. *Sóller*

Variants -Deià (v. 2): *cap an es ponent se'n va.*

- 75 El cel s'enfosqueix i trona / i tenc por de banyar-mè.
Voldria, per tapar-mè, / sa capa de s'amor bona. *Sóller*

Variants -Sineu (v. 1/2): *Es sol s'enfosqueix i trona,
jo tenc por de banyar-mè.*

- 216 Diumenge tothom braveja / i diuen: "jo som aquí",
i es dilluns dematí, / tant si és casat com fadrí,
es talec ventaioleja. *Sóller*

Variants -Maria de la S. (v. 3): *però es dilluns dematí,*
-Muro (v. 4): *tant de casat com fadrí,*
-Son Servera (v. 5): *es talec los ventoleja.*

Capítol 4: Camperoles

- 43 Alt es Teix tenc una parra / qui té dos mil estalons
i ses rates i es dragons / sa soca li han foradada. *Sóller*

Variants -Inca (v. 1): *Dalt et Teix tenc una parra*
-Biniali (v. 3): *i enguany es gorrions*
-Felanitx (v. 4): *sa boca li han menjada.*
-Binissalem (v. 4): *sa soca li han buidada.*

- 232 Vaja, vaja, menudeta, / fé navegar es carretó,
fé'm sa paia menudeta, / per s'hivern és molt millor *Sóller*

Variants -Llucmajor (v. 2): *fé redolar es carretó.*
-Santa Maria (v. 3): *fé'm sa paia petiteta*
-Sineu (v. 3): *fé sa paia menudeta,*
-Artà (v. 4): *per s'estiu, serà millor.*
-Felanitx (v. 4): *d'hivern serà molt millor.*

- 264 Quan m'ho deien, jo no creia, / però ara ja ho creuré,
que un carreter sempre té / la mort darrere s'oreia. *Sóller*
- Variants -Sineu(v. 1): *M'ho deien i jo no ho creia,*
-Maria de la S. (v. 2): *i ara tot ho creuré,*
-Biniamar (v. 3): *que el qui mena carro té*
- 291 A dins sa tanca d'es bous / oliva de dalt coïa.
Qualque olivera hi havia / que, p'es cappares, tenia
unes olives com ous. *Sóller*
- Variants -Bunyola (v. 4): *qui, p'es caps de brots, tenia*
-Esporles (v. 5): *olives grosses com ous.*
- 377 Sa madona diu: - Cantè -, / i jo sols no tenc cantera,
però no diu: - Asseu-tè / a s'ombra d'una olivera. *Sóller*
- Variants -Orient (v. 1): *Sa madona me diu: - Cantè -*
-Galilea (v. 3): *saps si em deia: - Asseu-tè -*
- 387 Si no fos per noltros dues / que alegram un poc es tai,
ses altres no canten mai, / jo no sé quin punt se duen. *Sóller*
- Variants -Deià (v. 1): *S no fos que noltros dues*
-Sant Joan (v. 4): *jo no sé quin punt hi duen.*
- 416 A sa meva amor estimada / l'han enviada a espadar;
dic: Senyor, com deu estar / de pols i borres tapada! *Sóller*
- Variants -Artà (v. 3): *deman: Senyor, com està*
-Santanyí (v. 4): *amb pols i borres tapada!*
- 429 Tenc sa barca caramull / que em vessa per ses voreres
i tot és de ses porgueres / d'es sitjó d'En Blai Reüll. *Sóller*
- Variants -Sineu (v. 1): *Tenc un barco a caramull*
- 482 Aqueix beneit d'hortolà / a dins una col va néixer
i sa col se va acopar / i ell no va porer créixer. *Sóller*
- Variants -Artà (v. 2): *dins un ui de col va néixer*

-Maria de la S. (v. 3/4): *i llavò sa col va créixer
i ja no pogué medrar.*

- 586 Si llev sa mà d'es mantí, / es garrot tornarà blan.
Ses meves mules diran: / - Sa guerra de Tetuan,
¿que és venguda per aquí? Sóller

Variants -Consell (v. 1): *Si alç sa mà d'es mantí,*

- 636 Sa petita los pastura / porque no tenen pastor;
sa mitjana du es sarró; / sa major, sa llet mesura,
i sa mare, per ventura, / du es formatge an es rector. Sóller

Variants -Montuiri (v. 1): *Sa petita es xots pastura*
-Bunyola (v. 4): *i sa major, llet mesura,*
-Deià (v. 6): *du es formatge an es senyor.*

- 724 ¿Tu que no havies segat / escarada a Son Perera?
No hi ha racó ni vorera / que no estiga sembrat.
L'amo s'havia empenyat / de sembrar es rotlo d'era,
i sa madona, grossera, / que ho hauria comportat. Sóller

Variants -Sineu (v. 7/8): *i llavò sa torrentera,
a on s'hi fa es millor blat.*

- 935 En so ballar és falaguera; / no ho és tant en so segar:
per unes messes guanyar, / son pare hi va haver d'anar
una setmana cossera. Sóller

Variants -Artà (v. 1/2/3/4):
*En so ballar ets falaguera: / no ho ets tant en so segar:
per ses messes a guanyar, / ton pare et va haver d'aidar*

- 1199 Com ve sa matinada / i es gall comença a cantar,
sa pila pren es quintar: / llavo surt sa verinada. Sóller

Variants -Algaida (v. 3): *En haver fetes ses primes (?)*

- 1234 Vilaró, ¿no la repares? / Estira-li es mugarons:
que sa llana d'es potons / bastarà per fer calçons
i capots an es patrons / i hàbits a tots es frares. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 4): *bastà i prou per fer calçons*

Variants -Montuïri (v. 6): *i hàbits per tots es frares.*

- 1400 No em toquis es moradui, / no em toquis s'aufabeguera,
no em véngues pus per darrere: / vine per davant, me'n 'fluix! *Sóller*

Variants -Felanitx (v. 1/2): *No toquis es moradui,
no toquis s'aufabeguera,*

-Deià (. 3): *no véngues pus per darrere:*

- 1444 Garbaió, mira per tu, / posa ses rels a bon lloc,
perque, si se cala foc, / no el t'apagarà ningú. *Sóller*

Variants -Artà (3/4): *perque, si te calen foc,
no t'apagarà ningú.*

-Pollença (v. 3): *perque, si s'hi cala foc,*

- 1471 Una figa paratjal / que es tan sana i vertadera.
Na Maria Serrallera / té una tomatiguera
sembrada dins es corral. *Sóller*

Variants -Banyalbufar (v. 5): *sembrada en es seu corral.*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 12 A vuitanta anys vaig entrar / en es quarto on vaig néixer:
no hi havia blat ni xeixa / ni lloc per posar es gra. *Sóller*

Variants -Montuïri (v. 1): *S'altre dia vaig entrar*

-Artà (v. 2): *a la cambra on vaig néixer:*

- 127 ¿Què t'ès si duen jaquet / amb botons i xarretes
i corsés i marineres / i camies amb collet?
Tu qui ets un xarradoret / que no saps caminar dret
i mereixs posar un esplet / de quatre mil sangoneres! *Sóller*

Variants -Algaida (v. 8): *de més de mil sangoneres!*

- 181 Es doblers dins ses butxaques, / si avui no surten, ¿què hi fan?
Si ses al·lotes més maques / no es posen avui alhaques,
¿per quin sant les guardaran? Sóller

Altra variant a Sóller (v. 4): *no es posen 'vui tantes alhaques,*

Variants -Llucmajor (v. 3): *I si ses joves són maques*

-Artà (v. 4): *no duen 'vui ses alhaques,*

- 255 Totes ses més taconeres, / enguany s'han posat puputs,
i duen es rangos bruts, / pareixen catalineres. Sóller

Variants -Santa Maria (v. 3): *i duen es garrons bruts*

- 263 De s'estof i es xelí / ja se n'han fetes sabates.
¿Sabeu qui du ses més guapes? / Sa fia d'En Becarí. Sóller

Variants -Artà (v. 1/4): *Tant d'escot com de xalí /
sa fia d'En Pau Saurí.*

- 289 Me feres uns sabatons / i los vares enviar,
i com te vaig declarar / que los volia pagar,
tu me vares contestar / que los volies cobrar
amb unes quantes cançons. Sóller

NOTA: veure cançó núm. 627, pàg. 66

Altra variant a Sóller (v. 3): *com te vaig anunciar*

Capítol 6: Danses

- 45 En Benet Esteva / morí apedregat,
i jo enamorat / d'es teu cos, Andreua. Sóller

Variants -Bunyola (v. 2): *va ser apedregat.*

-Manacor (v. 4): *d'es teu cos, Mateva.*

- 58 En Serra i es Coix / i En Coll de Deià,
tots dos se pensaven / dur-mos a tancar. Sóller

Variants -Deià (v. 4): *dur-me'n a tancar.*

- 115 Sa mare alabava / sa seva fia:
i en una vetlada / cus una camia.
I ella no sap / sa guya enfilar!
Alerta, fadrins, / si us heu de casar! Sóller

Variants -Deià (v. 1): *Sa mare qui alabava*
-Artà (v. 3): *que en una vetlada*
-Porreres (v. 4): *fa una camia*

Capítol 7: Endevinalles

- 2 Ai de mi! / Ara bec aigo / perque no tenc aigo;
que si tengués aigo, / beuria vi. Sóller
= *Un moliner de molí d'aigo.*

Altra variant a Sóller (v. 2/3/4/5):
Quan jo no tenc aigo, / bec aigo:
i quan tenc aigo, / bec vi.

Variants -Esporles (v. 1): *Ai de mi! Ai de mi!*
-Artà (v. 2/3/4/5):
Aigo bec, aigo, / perque no en tenc;
si aigo tenia, / jo vi beuria.
-Deià (v. 5): *vi beuria.*

- 29 Cada dia aixec el vol / i no tenc ales ni plomes,
faig ses voltes més redones / que sa flor d'es girasol.
Som inimic d'es mussol, / que en veure'm ja s'arracona;
d'es lladres som sa vergonya / i d'es fredolecs consol. Sóller
= *El sol.*

Variants -Artà (v. 3): *i faç voltes més redones*

- 32 Cinc són els bous / que l'arada menen;
el camp és blanc / i la llavor és negra. Sóller
= *Els cinc dits de la mà, la ploma i la tinta en què escriuen.*

Variants -Búger (v. 2): *i l'arada menen;*

- 39 Corr rabent per tot Ciutat / i no som vist de ningú,
i per complaure't a tu / a cremar m'ham condemnat. Sóller
= *El gas.*

Variants -Santa Maria (v. 2): *i no em pot veure ningú,*

- 71 Endevenaies, / endevenaions:
el rei en du / dins es butxacons. = *Un rellotge.* Sóller

Variants -Muro (v. 4): *a dins es calçons.*

- 115 M'enterren per dar-me vida; / d'aquí ve sa vostra sort;
i, per donar-me la mort, / me fan mala sa partida.
De mi surt es goig, sa vida / d'es més gran divertiment.
Som amic d'alegrar gent; / tenc un fii que a tothom gosa
i s'és fet tot una cosa / amb Déu, que és omnipotent. Sóller
= *La sarment, el cep i el vi.*

Variants -Deià (v. 4): *me fan dolenta partida.*

-Artà (v. 5): *me fan dolenta partida.*

-Sineu (v. 6): *i el més gran divertiment.*

-Llucmajor (v. 7): *Amic som d'alegrar gent*

- 134 No tenc ossos ni tenc popa; / poc o molt sempre em bellug;
homos dins es ventre duc / qui el me curen amb estopa. Sóller
= *Una barca.*

Variants -Artà (v. 2): *vaig i vénc i me bellug;*

- 167 - ¿Què has de fer de bravejar! / tanmateix no t'està bé!
¿Qui és aquell qui, quan visqué, / se morí i no nasqué
i sa mare el se menjà?
- Encara que molt poc sé, / germà, vos vui contestar:
Adam morí i no nasqué, / i sa mare el se menjà. Sóller
= *Sa mare era la terra.*

Variants -Biniamar (v. 3): *¿Saps qui és qui, quan visqué,*

-Artà (v. 3): *¿Qui és qui an el món vingué,*

-Sant Joan (v. 9): *i sa terra el se menjà.*

-Sineu (v. 7): *lo que em pens vui contestar:*

- 169 - ¿Quin abre és que fa sa fruita / més petita que un ciuró,
primer verda, llavò groga, / llavò negra just carbó,
i ets al·lots, es veis i ets homos / se n'umplen es butxacó,
la xupen, i llavò tiren / es pinyol amb un carbó? Sóller
= *El lledoner.*

Variants -Sant Joan (v. 1): *Un abre qui fa sa fruita*

-Artà (v. 5): *ets al·lots, a temporades,*

- 176 ¿Quin lladre és que mai l'agafen, / no té cames i sap córrer,
quan ell roba molts ho amaguen, / i lo que ha robat no torna? *Sóller*
= *Un torrent.*

Variants -Ariany (v. 1/4): *Ja és bon lladre, i mai l'agafen, /
i lo que ha robat no torna.*

- 186 Si pretén de que tot sap, / ¿no em diria, don Climent,
quin és aquell ser vivent / qui té sa coa en es cap? *Sóller*
= *La dona.*

Variants -Galilea (v. 1): *Si pretén que tot ho sap,*

- 190 Som germans, vivim en pau / i mai mos mostram sa cara;
tenim es color d'esclau, / i es foc sempre mos separa. *Sóller*
= *Els morets de la xemeneia.*

Variants -Artà (v. 1/2/3/4):
*Dos germans vivim en pau / i es foc sempre mos separa;
no mos miram mai sa cara / i tenim color d'esclau.*

- 205 Tenc sa boca d'es menjar / que no me serveix per beure,
i es dies que no em deix veure / sempre me fan dejunar;
som més lliquera que un ca / i pes més de mil somades,
i en pic que ho don a ses cames, / ningú me por agafar. *Sóller*
= *La locomotriu*

Altra variant a Sóller (v. 6): *amb un pes de mil somades,*

Variants -Manacor (v. 1/2): *Jo tenc boca per menjar
i no me serveix per beure.*

-Selva (v. 5): *Som lliquera com un ca*

-Sant Llorenç (v. 7/8): *i si em volen agafar*

ho han de fer de tot ses cames.

- 206 Tenc vista de diamant / i cerc entaferrar bé
lo que el món té més lleuger / i al cel sempre estic mirant. *Sóller*
= *Un parallamps.*

Variants -Montuïri (v. 2): *i jo cerc aferrar bé*

-Artà (v. 3): *lo que el món de més clar té*

-Sineu (v. 4): *per això vaig vigilant.*

- 207 Tothom amb mi està content; / jo don valor an el covard
i doblec és més valent, / jo som tan fi i admetent
que en tota festa prenc part. = *El vi.* *Sóller*

Variants -Artà (v. 4): *llavò tenc tan bon bevent*

- 276 Vénc en el món sense mare / i pare no en tenc tampoc;
era moro i el cremaren, / llavò a mi me batiaren
quan vaig sortir d'es seu foc. = *L'aiguarent.* *Sóller.*

Variants -Campanet (v. 4): *i també me batiaren*

-Galilea (v. 4): *i a mi me batiaren*

- 277 - ¿Voleu-me dir, camarada, / vós qui sou picapedrer,
quantes pedres han mester / per un tros de marge fer
de Mallorca fins Alger, / que tengui cent pams d'alçada?
- Bon Jesuset de pa i mel, / Déu i homo vertader!
Per un tros de marge fer / de Mallorca fins a Alger,
tantes pedres han mester / com estels hi ha en el cel. *Sóller*

Variants -Deià (v. 2): *qui feis de picapedrer,*

-Banyalbufar (v. 4): *per un cap de paret fer*

-Ariany (v. 6): *de quatre-cents pams d'alçada?*

-Montuiri (v. 6): *de catorze pams d'alçada?*

-Artà (v. 7/8/9/10/11/12):

- Es fonaments són ses rels / d'es marge que voleu fer.

Tantes pedres s'han mester / per fer una paret bé

de Mallorca fins Alger, / com estels hi ha en el cel.

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 15 Alegria de coní / que va tenir Na Nicon:
se pensava que es seu fii / seria hereu de sa Coma. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 2): *en va tenir Na Nicon:*

- 24 Amb fosca me'n vaig anar, amb fosca, / i amb fosca me'n torn venir
perque així no trob cap mosca / que m'enfadi p'es camí. *Sóller*

Variants -Santa Maria (v. 2): *i en fosca ja torn venir,*

-Artà (v. 3): *amb fosca no trob cap mosca*

- 38 - Biela de Son Triol, / ¿com és que estàs tan penosa?
- Perque em varen dir “mocosa” / dins s’era de Son Maiol. *Sóller*
- Variants -Galilea (v. 1): - *Al·lota de Son Fiol*,
-Santa Maria (v. 2): *digue’m per què estàs penosa.*
- 89 Ella és guapa i presum / i diu que no té peresa:
ella és segona pagesa / bona per penjar-hi es llum. *Sóller*
- Variants -Llucmajor (v. 3/4): *serà bona per pagesa
d’aquelles de penjar es llum.*
-Manacor (v. 4): *però per penjar-hi es llum.*
- 103 En Juan de sa Font Santa / va néixer en es juriol,
i de tant d’anar p’es sol / sa barba li tornà blanca. *Sóller*
- Variants -Binissalem (v. 2): *va néixer de juriol*,
-Montuïri (v. 4): *sa barba li torna blanca.*
- 104 En Menut du sa bandera / d’es rotlo de s’Arraval:
ha comprat un animal / a una plaça real
per mascle, i ha estat femella. *Sóller*
- Variants -Consell (v. 4): *dins una plaça reial*
- 160 Jo som un segon Sansó; / de força en puc bravejar;
d’en terra em vaig carregar / un quart i mig de segó. *Sóller*
- Variants -Galilea (v. 3): *un dia em vaig carregar*
- 222 Na Maria Antònia plora / perque vol un vestit nou
i sa mare la consola / amb una verga de bou. *Sóller*
- Variants -Sencelles (v. 1): *Sa meva al·lota qui plora*
- 303 “Sa taca de s’oli, se’n va”, / va dir s’olier que en duia;
“emperò sa de sa xuia, / com més freguen, més n’hi ha”. *Sóller*
- Variants -Artà (v. 3): *“però, si és taca de xuia,”*

- 334 Tenc un coixí de pedaços / per quan l'hauré de mester.
Una viuda a suaquí sé / qui en es seus mostatxos té
pèl per fer set matalassos. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 1/2/5): *En es pontet hi travel
i em pens que el tomaré. / més de cent quintars de pèl.*

- 355 Una mosca vironera / venia sucre esponjat,
i una beia amb un xorrac / 'faitava una cadenera
com un gall enmig de s'era / qui feia batre un llimac. Sóller

Variants -Puigpunyent (v. 3): *i una vespa amb so xorrac*
-Montuïri (v. 4): *va afaitar una cadenera*
-Biniamar (v. 6): *i un moscard damunt una era.*

- 358 Una puça amb camieta / i un moscard en calçons blancs
cercaven esclata-sangs / per ses roques de Muleta. Sóller

Variants -Campanet (v. 2): *i un poi en calçons blancs*
-Artà (v. 4): *per sa punta de sa pleta.*

- 413 A cada mà tenc cinc dits; / ¿que et penses que sien faules?
Jo tenc fets i tenc paraules / p'ets homos grans i petits. Sóller

Variants -Artà (v. 2): *creu en mi, que no són faules.*
-Llucmajor (v. 4): *per homos grans i petits.*

- 450 Ben bé es poria excusar / d'anar a Sóller a fer planta!
Jo em pens que aquesta berganta / d'alegria en dóna tanta
com una òliba que canta: / i si un tot sol s'enquantra,
un bon esglai sol pegar. / N'hi pren com un aubardà
qui, de desbuat que està, / dalt sa bístia no s'aguanta. Sóller

Variants -Sineu (v. 1/3-4/8/9/10): *Bé et pories excusar
Sa teva hermosura és tanta / o si no, un aubardà
que, d'esforreiat que està, / damunt s'ase no s'aguanta.*
-Llucmajor (v. 5/6-7): *com una milana blanca
en encontrar bestiar*

- 478 Comença a can Galió / i acaba a can Deyà:
xuia bastanta n'hi ha / i a can Quart és sa millor. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 3): *de xuia, tanta n'hi ha,*

696 Per una senyora planc / es divertiment deixar,
perque n'han feta aixecar / una qui seia en es banc.
No és tan dolenta sa sang / i que vermei siga blanc
que l'haien de trepitjar.

Sóller

Variants -Muro (v. 1): *Per vostè, senyora, planc*
-Deià (v. 3/4): *perque n'ha feta aixecar*
s'amor que seia en es banc.
-Artà (v. 6): *sia de negre o de blanc,*

765 Si tu me tires es guant, / tot d'una el recoiré
i a la cara te diré, / maldament me cost un duro,
tant si no, com si et cau bé / que tens sa cara de suro.

Sóller

Variants -Capdepera (v. 6): *tu tens sa cara de suro.*

782 - Te promet per cosa certa / que la faria mudar
i li faria posar / més de dos querns de sabates.
- Això és una cerimoni' / conforme la gent pot dir.
Bé vos poreu divertir / menjant carn i beguent vi,
però, quan vendrà la fi, / haureu de restituir
dins ses arpes del dimoni.

Sóller

Variants -Manacor (v. 8): *amb bona carn i bon vi,*
(menjar carn i beure vi,)
-Banyalbufar (v. 10): *haureu de caure i patir*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Sóller

Capítol 1: Animals

64 Plou i fa sol, / sa gallina ha fet un ou
damunt tres o quatre paies / i s'esclata de riaies
perque s'overa li cou.

Felanitx

Variants a Sóller (v. 5): *perque es cul li cou.*

170 El sen Pere, alçau bandera, / vós qui tant heu corregut,
heu guanyat una somera / qui cada any vos farà un ruc.

Artà

Variants a Sóller (v. 1): *L'amo En Pere, iera, iera,*

- 221 Es meu cavall du furia; / com corr, no el puc aturar,
i un moscard en volar / amb una ala el tomaria. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3): *i un mosquit en volar*
- 234 Per estar més ben servits / s'oguer varen baratar:
va deixar sense tancar / Na Blava dues anits. *Selva*
- Variant a Sóller (v. 3): *a na Blava va amollar ...(?)*
- 296 ¿Això que és es ca de bou / que em volíeu aferrar?
Messions gos a posar / que jo el muny i no se mou. *Porreres*
- Variant a Sóller (v. 2): *que m'havíeu d'aferrar?*
- 303 Madò Barrufava véia / teia un canet nanell:
li escurava, li rentava, / li cernia amb so garbell. *Manacor*
- Variant a Sóller (v. 1): *Madò Parrandeta véia*
- 390 Jo m'en vaig per sa muntanya / del senyor Jaume Oliver,
i en trobar qualche bover / ja me treu dos pams de banya. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 4): *amb més de dos pams de banya.*
- 413 Un corb qui robava figues / i tenia corbetons,
los deia an es seus fions: / - Menjau figues, menjau figues,
i jo menjaré figons. *Santa Margalida*
- Variant a Sóller (v. 5): *les vos donaré coïdes
i jo menjaré figons.*
- 422 - Ferrerico tico, / ¿me vols dir a on vas?
-A rentar sa bugada / 'n es pou de Son Mas. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 4): *d'es pou d'Es Llombards.*
- 446 A sa font de Son Moranta / una óliba hi vaig sentir.
Jo vaig respondre i vaig dir: / - Qui no està content, no canta. *Bunyola*
- Variant a Sóller (v. 3): *I jo vaig pensar i vaig dir:*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 3 Capitana, retirè't, / que hauràs de ballar la dansa:
ara ve el rei de França / i et farà perdre es cantet. Artà
- Variant a Sóller (v. 3/4): *per amor del rei de França
no et faci perdre es cantet.*
- 12 En Pere anava content / a un ball que ell sabia,
i en lloc de tenir alegria / li serví de sentiment. Artà
- Variant a Sóller (v. 1/2): *En Peret 'nava content
en es ball que ell sabia,*
- 45 Aquesta que és tan petita, / i que balla d'assentat!
Com és bona veritat: / s'espina, com neix, ja pica. Artà
- Variant a Sóller (v. 3): *Com n'és bona veritat!*
- 75 Ets homos petits d'Artà / se poren riure d'es grans:
m'han dit que n'hi ha tants / que pagaren per ballar.
El temps que el món durarà / sempre hi haurà ignorants. Artà
- Variant a Sóller (v. 3): *Amor, si anau a ballar (?)*
- 114 Sonau fort i no temeu / per aquesta que balla ara,
que, si li mirau sa cara, / sé ben cert que fugireu. Artà
- Variant a Sóller (v. 3): *i, si li mirau a cara,*
- 121 Una rosa a cada galta / i un clavell en cada mà.
Quan ella surt a ballar, / senyal que no està malalta. Sant Joan
- Variant a Sóller (v. 1/2): *Un clavell en cada mà
i una rosa en cada galta.*
- 183 Com veig que es sol se pon, / pas pena i no dic res.
Voldria sebre a on és / aquesta veu que respon. Santanyí
- Variant a Sóller (v. 3/4): *¿Voleu-me dir a on és
aquesta veu que respon?*

191 Es cantar a mi no me prova; / un temps cantava més bé.
Jo m'hauré d'arribar a fer, / d'una soca de noguer,
una gargamella nova. *Santa Margalida*

Variant a Sóller (v. 3): *Em pens que m'hauré de fer,*

210 No puc cantar que no bega / o que no mengi un confit.
He cantat tota sa nit / amb una set que m'aufega. *Artà*

Variant a Sóller (v. 4): *sa set que tenc ja m'aufega.*

232 Si jo fos menjades figues, / com tendria bona veu!
Però he menjat taronges; / bona amor, no m'escolteu. *Orient*

Variant a Sóller (v. 3): *I com he menjat taronges*

265 Cançonetes de picat / te'n cantaria deu mil,
i les duc dins sa butxaca / enfilades amb un fil. *Selva*

Variant a Sóller (v. 1): *Si vols cançons de picança*

306 Na Juana fa cançons, / Na Maria les comença.
Què direm de Na Llorença / que mos bada aquests uions! *Montuïri*

Variant a Sóller (v. 4): *que mos bada uns bons uions.*

426 Una dona no fa poc: / fer ses feines de la casa,
pasta, cuina, fa bugada, / i dóna mamar a s'al·lot. *Artà*

Variant a Sóller (v. 3): *cuina, pasta, fa bugada,*

439 Fuma i estira s'alè, / fé anar sa pipa calenta,
que mai estic més contenta / que quan te veig fumar a pler. *Sant Joan*

Variant a Sóller (v. 3): *jo mai estic més contenta*

455 El segador fa la garba / i el fuster fa la creu.
¿Quantes de gloses voleu, / mestre, i me taiareu
es quatre pèls de sa barba? *Artà*

Variant a Sóller (v. 3): *Ves quantes gloses voleu,*

- 543 Bon menestral se va alçar / a dins es terme de Petra:
quan tengué s'arada feta, / es mul no hi pogué tirar. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 2): *a Petra li feren festa:*
- 601 Hi ha mestre parededor / sense martell ni ginyola,
que sa paret fa tan bona / com un altre, o millor. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 1/3/4): *Hi ha un mestre parededor /
que sa paret fa tan bona / sense fang, de lo millor.*
- 649 Encara que el me daurassen / no el voldria teixidor,
enc que es telessos voltassen / de perles tot lo redó. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4): *de perles per lo redó.*
- 651 Garrida, vostra hermosura / està dins un carreró.
Vós el voleu teixidor / mestre, i un fil l'atura. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 1/2): *Tota sa meva hermosura
la tenc dins un carreró.*
- 652 Germana meva, jo et planc / que et casis amb teixidor
que et farà menjar es segó, / no dic es que faràs, no;
es qui cau davall es banc. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 1/2): *Fieta meva, te planc
que et casis amb teixidor,*
- 798 En Juanet de sa dida / passa per aquí davant
amb sa guitarra sonant / que va a ca Na Margalida. *Santa Margalida*
- Variant a Sóller (v. 2/3/4): *ja és partit que se'n va a Artà;
amb sa guitarra amb sa mà / va a veure Na Margalida.*
- 909 En Pep Sóller quedarà / nombrat p'es governador
d'aquella població / nova que volen mudar.
I això serà amollar / sa guarda sense pastor. *Alcúdia*
- Variant a Sóller (v. 6): *sa guarda fora pastor.*

Capítol 3: Astres i Temps

- 9 Madona, sortiu, veureu / es Deiols i ses Cabrelles,
s'Estel de Guarda va amb elles / i també la Veracreu. *Son Servera*

Variant a Sóller (v. 3/4): *i sa Lluna que va amb elles
i pareix la Veracreu.*

- 10 Na Pijolis va anar a Andratx / a sa fira de botelles
i va afinar ses Cabrelles / dia catorze de maig. *Son Servera*

Variant a Sóller (v. 2): *a fer fira de botelles*

- 64 Oh boira desagraïda, / a ningú dones remei!
En es blat poses rovei / i a mi me lledes sa vida. *Santanyí*

Variant a Sóller (v. 4): *i a mi m'acurces sa vida.*

- 86 Jo voldria que plogués / de tabac una ruixada
i don Francisco Granada / que es torrent el se'n dugués
i sa senyora d'es Teix / amb tota sa nierada. *Sa Pobla*

Variant a Sóller (v. 5): *i sa senyora después*

- 161 - Tu qui fas de filosof / ¿me vols dir si farà vent,
que me'n vaig a pegar foc / a un formiguer que tenc?
- Pega-li foc, que et convé, / que aquest vent no és de fiança:
en sa nit es vent s'amansa / i s'homo casat també. *Artà*

Variant a Sóller (v. 6): *que aquest vent no és de durança:*

Capítol 4: Camperoles

- 82 Una figuera ha sembrada / roja, pe fer dos esplets.
Voldria que es busquerets / tots hi tenguessen posada. *Vilafranca*

Variant a Sóller (v. 4): *s'estiu tenguessen posada.*

- 101 M'agrada coir magranes / a un magraner petit.
Saps que és de dolç un confit / per un golós que en té ganes. *Sant Joan*

Variant a Sóller (v. 4): *en venir que un en té ganes.*

- 132 Si jo sé que has cercat goma / de prunera o ametler meu,
ja et poràs posar bé amb Déu! / Que no t'hi enquantri, Coloma. *Maria de la S.*
- Variant a Sóller (v. 1): *Si jo sé que cerques goma*
- 255 Garrida, qui carro mena, / d'un traidor va acompanyat:
si l'enquantra descuidat, / o bé el mata o l'espenya. *Selva*
- Variant a Sóller (v. 3): *i si el troba descuidat,*
- 311 A una bona solada / vaig coir un paner redó.
Al·lota, digue-mos-hó: / s'oliva de Galatzó
es vent la vos ha tomada. *Galilea*
- Variant a Sóller (v. 3): *Al·lotes, digau-mos-hó,*
- 319 Com és hora de partir, / llavò es foraners se topen;
ets al·lots petits s'acoten / perque no volen coir. *Bunyola*
- Variant a Sóller (v. 4): *i ja no van de coir.*
- 349 Majorala, hora seria / que mos n'anàssem d'aquí,
i demà, com tornariem, / seria més dematí. *Esporles*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *i demà, més dematí,
totes noltros tornariem.*
- 411 ¿Heu conegut es jai Melis / que feia d'empeltador?
Ell va empeltar un aubó / damunt es cap d'es rector
que feia figues siscelis. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 1/5): *¿Coneixieu En Ximelis /
que feia figues xixelis.*
- 415 Amb so so de s'espadella / saps que fa de bon cantar,
i de tant en tant pegar / qualche cop a sa gonella! *Santa Maria*
- Variant a Sóller (v. 2): *saps que fa bon espadar,*

- 424 L'art de l'exsecaidor / n'és una feina lleugera,
però de cada hora espera / per ell l'extremunció. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 1/2): *El pobre exsecaidor
passa la vida lleugera,*
- 464 Jo som estat mariner / set anys a la Capitana,
i ara som figueraler / d'es teu figueral, Fuiana. *Pollença*
- Variant a Sóller (v. 2): *set anys de la Capitana,*
- 536 Es parei de can Banyarro / espenya tots es camins.
Bons dogals i bons coixins / i bon cabot a dedins,
bones mules i bon carro. *Selva*
- Variant a Sóller (v. 5): *bona arada i bon carro.*
- 594 Una amb altra deien ses mules: / - No sues, damunt es coll?
Jo suu per tant de redol / tota sola per totes dues. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 2): *- ¿No sues, per dalt es coll?*
- 631 Pastoret, ara com plou, / ara guanyes sa soldada:
vaja per qualque vegada / que t'assoleies tot sol. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 2): *dolça guanyes sa soldada:*
- 647 Per amor de Déu, no faces, / estimat meu, de porquer,
ni tampoc d'endioter: / són ses dues arts més baixes. *Bunyola*
- Variant a Sóller (v. 4): *perque són feines molt baixes.*
- 771 Més d'una hora ha que m'engrons / per aplegar sa falcada;
me pens que m'hauré esquinçada / sa voreta d'es faldons. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 1): *Una hora fa que m'engrons*
- 979 Hala, Tòfol! hala, Tòfol! / hala, Tòfol!, hala envant!
Fé navegar sa manota / per això que tens davant. *Búger*
- Variant a Sóller (v. 4): *dins això que tens davant.*

- 1132 Sega, sega, pendanguera, / sega, sega, pendangot,
fins que faci sabonera / per davant i per darrere
tres pams damunt es cassot. *Selva*
- Variant a Sóller (v. 3): *fins que faces sabonera*
- 1174 Un frare en la seva cel·la / no passa fred ni calor.
Ja és distint d'un segador, / que l'amo es calçons li vetla. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 2): *retirat pren la frescor.*
- 1191 ¿Vols que mos n'anem a jeure, / que s'ordi encara no és sec?
Jo he afinat un brinet / qui, de baix, torna retreure. *Ariany*
- Variant a Sóller (v. 4): *que de baix tornava treure.*
- 1220 D'es cap me'n vaig an es coll / i cap avall per s'esquena,
peg estidorada plena, / i com he acabat, li amoll. *Son Servera*
- Variant a Sóller (v. 3): *li peg a estidora plena,*
- 1298 No em vénguis a contar espants, / que et tiraré quatre coces.
Jo no em pensava que fosses / amiga d'ets hortolans. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 3): *no sabia jo que fosses*
- 1318 Madona, vós sou madona; / madona, madona sou;
madona, es llevat ja és tou; / ja poreu pastar, madona. *Ariany*
- Variant a Sóller (v. 1): *madona de l'amo sou;*
- 1323 Sa madona d'aquest lloc / sempre va portes obertes;
carrega sa gent d'ofertes, / promet molt i ateny poc. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3): *com sa gent de ses ofertes,*
- 1397 Com veig estepa florida, / corrents vaig a girar-lè,
perque sé que hi sol haver, / davall, qualche margalida. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 2/3): *corrents vaig a mirar-hí
per veure si deu tenir,*

- 1419 Jo vaig anar a cercar arboces / amb una de Calvià:
qui se posa amb bestiar / no pot treure sinó coces. *Galilea*
- Variant a Sóller (v. 2): *amb dones de Calvià:*
- 1477 Damunt damunt hi ha terror / i en mig grava i argila
i a baix sa roca viva. / Veuràs En Bernat Mesquida
que hi fondrà tot lo que té. *Santa Margalida*
- Variant a Sóller (v. 1): *A damunt hi ha terror*
- 1482 Jo visc a un puig pelat / de quatre mates i pins,
cegues, perdius, sebetlins / i qualche mussol mesclat. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 2): *just unes mates i pins,*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 14 Si vos ha agradat guaitar / en aquesta galeria,
tornau venir un altre dia, / que jo tornaré passar. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 2): *en aquesta galania,*
- 171 Si vas a Berebassí / a veure Na Margalida,
t'has de posar, p'es camí, / un guardapits de retina. *Maria de la S.*
- Variant a Sóller (v. 1): *En anar a Berebassí*
- 295 Ses sabates escotades / que n'he duites més d'un pic,
i també calces brodades, / i aquell ventai tan antic
amb ses esquerdes daurades. *Capdepera*
- Variant a Sóller (v. 4): *i un ventai que és molt antic*

Capítol 6: Danses

- 21 Cap pelat titina, / sense cap cabei.
Arròs amb tomàtiga / i pebre vermei. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 4): *li fa es cap vermei.*

- 47 En Camunyes vei / va fer un dinar
i va convidar / es moixos i ell. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4): *set moixos i ell.*
- 49 En Jaume Petaume / d'es carrer de baix.
Sa tia Panera / i es conco En Calaix. *Orient*
- Variant a Sóller (v. 3): *Sa tia Antonina*
- 98 Per anar a ca teva, / ¿per on és més prop?
Ai, monada meva, / que guapa te trob! *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3): *Monadeta meva,*
- 109 Sa boca ja ho sap, / sa panxa també.
Cadascú a ca seva / menja lo que té. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 3): *Cadascú a sa casa*
- 139 Tenc d'anar a matances / a ca sa tieta:
han mort sa muleta / i han fet camaiots.
Jesús i Maria, / que n'han fet de pocs! *Inca*
- Variant a Sóller (v. 1): *Vénc de matances*
- 156 Una cota ballaria, / una cota ballaré,
perquè sàpigues, Maria, / que festeig un panerer. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 1): *Un copeo ballaria,*

Capítol 7: Endevinalles

- 15 Animalet valentó / que no té ossos ni espina
i a les fosques endevina. / No té més expressió.
= *Una puça.* *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 1/3/4): *Un animal petitó /
i en sa nit endevina / es lloc que té passió.*

- 83 - Estimat, escolta això; / contesta a on te pregunt:
 ¿quin abre és qui fa el fruit / abans de treure sa flor?
 - Tu me fas estar en trebai / i no puc explicar-t'hó.
 Jo som estat a Maó / i per la ciutat major,
 i no he vist tal abre mai.
 - No sé si heu sentit a dir / que en haver'hi foc hi ha fum.
 No fosses anat tant lluny! / Fosses passat per Llubí! Campanet
 = *La taperera.*

Variant a Sóller (v. 1/2/3/4):

- *Si dius que en sa nit tens por, / deixa el pla i pren la costa.*
 ¿Quin és s'abre que demostra / sa fruita abans que sa flor?

- 127 Mu mare mascle em parí / i famella som tornada;
 com me veuen descordada, / tothom s'acabussa a mi. Ariany
 = *Una figa, que neix figó i després es crivella.*

Variant a Sóller (v. 1): *Mascle an el món vaig venir*

- 132 - Nota punts i col·legeix; / jo te don sa raó clara:
 un fii se menja son pare / dins sa panxa de sa mare.
 Digue'm que pugui esser això.
 - Això és bo d'endevinar: / dins l'església nostra mare,
 com anam a combregar, / un prodigi veim obrar:
 que es fii se menja son pare. Artà

Variant a Sóller (v. 1/4): - *Nota quin punt serà aquest;*
(Quin misteri serà aqueix?) / i an això ho veu sa mare.

- 154 ¿Qual és s'animal qui té / ales i no pot volar
 i per davall terra va / en forma de llucifer
 i en encontrar-lo un roter / amb so coll li fa pagar? Alaró
 = *El cadell.*

Variant a Sóller (v. 1): *Quin animal és que té*

- 193 Som parent de madó Fusta; / mos va casar el Pare Foc;
 tenc sa dona balladora / que no té repòs enlloc. Santanyí
 = *La llanta d'una roda.*

Variant a Sóller (v. 1): *Som espòs de madó Fusta;*

- 217 - Tu qui pretens de tant sebre / i de bon enteniment,
¿me vols dir quin sagrament / un cristià no pot rebre?
- Ara posaré sa firma / allà on millor estarà:
¿que no saps que un cristià / ja no pot rebre el batisme? Artà

Variant a Sóller (v. 1/3): *Vós qui sou tan diligent /
digau-me: ¿quin sagrament*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 5 A damunt Son Amengual / serraren dues formigues:
de ses cames feren bigues / i d'es cos abres de nau.
D'es cap feren dos bufets / per dinar cent criatures,
i de ses llavoradures / feren dos-cents tibulets. Lluçmajor

Variant a Sóller (v. 6): *per menjar mil criatures,*

- 26 Amb llecènci', de la guerra / vengué un tal Macià.
Per la dreta i per l'esquerra / tothom li dava sa mà.
Per dir "reim" ja sap dir *uva*. / Don Toni li demanava:
- Macià, ¿has vengut de Cuba? / - No senyor; vénc de L'Havana.

Artà

Variant a Sóller (v. 4): *li allargaven sa mà.*

- 32 - ¿A on vas, escarabat, / que fas ses passes tan grosses?
- 'Xa'm passar, que vaig a nocés, / que un germà meu s'és casat.
Set calderes i una olla / feren d'arròs engrogat
i encara no ha bastat. Campanet

Variant a Sóller (v. 3/4): *- Es meu fii s'ha de casar
i m'ha convidat a nocés.*

- 97 Em som alçat caçador / de papaiones pintades
i les mat a garrotades / per no fer tanta remor. Ariany

Variant a Sóller (v. 2): *de babaianes pintades*

- 167 Jo tenia un porc Tià / i una gallina Pixedis:
No importa anar a comedís, / perque a ca nostra n'hi ha. Sant Joan

Variant a Sóller (v. 4): *que a ca nostra ja n'hi ha.*

- 192 Mal de ventre tenc p'es peus / i mal de cap per s'esquena.
Si no em dau Na Magdalena, / rebentaré amb fideus. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 1/2/3/4):
*Mal de ventre tenc p'es ventre / i mal de cap tenc p'es cap.
Si no em dau En Monserrat / rebentaré de repente.*
- 210 Mon avi, vós ja sou vei / i teniu l'art perillós;
seria bo excorxar-vós / i fer varques de sa pell. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 4): *fer-ne varques de sa pell.*
- 245 Pensant en vós, vida mia, / un vespre no vaig dormir
i dins un ui vaig tenir / sis antenes de molí
i sa torre qui molia / i un barco qui recorria
i un sastre qui cosia / i un moscard qui tenia
es bolic fet per partir. *Santanyí*
- Variant a Sóller (v. 6): *i una barca qui venia*
- 256 ¿Que et pensaves tornar-hí / blanca com la flor del lliri?
Debades passes martiri: / qui no hi neix, no hi pot morir. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 1/2): *Jo voldria tornar-hí,
blanca com la flor de lliri.*
- 275 S'altre dia em varen dir / que caminant feien via.
Jo vaig respondre i vaig dir: / - Dispensau, jo ja ho sabia. *Selva*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *- Sempre ho he pensat així,
que en no menjar no viuria.*
- 383 Un ganxo que sempre enganxa, / sempre enganxa a qualque lloc.
An En Pere Barretot / l'enganxonà per sa panxa. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 1): *Un romeguer sempre enganxa,*
- 406 ¿Voleu escoltar, germà, / una paraula secreta?
¿Vós que sou aquell xuieta / qui tocava sa corneta
com duien Cristo a enterrar? *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 1/3-4): *Mestre, ¿voleu escoltar /
¿que sonàreu sa corneta*

515 Dus es morros plens de moc / i sa cara empastissada
i també vas enfangada: / tot una taca pertot. *Sencelles*

Variant a Sóller (v. 4): *i vas untada pertot.*

519 El pago, porque és hermós, / fa una volta i s'estufa,
se mira es peus i s'arrufa: / així vos ne prendrà a vós. *Selva*

Variant a Sóller (v. 4): *i així vos n'hi pren a vós.*

534 En anar a Ciutat duré / un joc de debanadores
per ses dones xerradores / que tenc en es meu carrer. *Galilea*

Variant a Sóller (v. 4): *que passen p'es meu carrer.*

720 Sa fruita verda m'esmussa / si la cuien fora temps.
Sa vergonya que tu tens, / cap a dins un ui de puça. *Sant Joan*

Variant a Sóller (v. 2): *si no és coïda a son temps.*

802 - Una corda i una estaca / just ara he preparat
per fermar aquesta vaca / que tenc en es meu costat.
- He posat s'aigo en es foc, / sa pica està preparada
per fer segó an aquest porc, / porque sembla que li agrada. *Santanyí*

Variant a Sóller (v. 8): *qui de vaca m'ha tractada.*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Sóller sense variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 50 Ara qui és hora, / surten defora.
Ara qui és viu, / surten d'es niu,
Un plat d'enciam, / s'oli i sa sal.
Viva la festa / de Sant Marçal!
Sant Marçal està tancat / tot sol dins una garriga
i no pot menjar cap figa / perque no té figural. *Sóller*
- 56 Buriol·lo, buriol·lo, / pega un vol·lo / i te'n vas a Madrid! *Sóller*
- 123 Lo prim, prim verderol / que mos va dir el sen Pere
que mos deixàsseu passar. / - Amb quin so el passareu?
- Amb lo de la citra bona. / Lo ram de l'averiol...
- ¿Què mos donareu del preu? / Un real i un raig d'oli.
- ¿Si les posts són trencades? / Idò, feis-les adobar.
Lo ram de l'averiol... *Sóller*
- 150 Pep Perrepet, / ton pare és vengut
carregat de rates / i un peix menut. *Sóller*
- 177 Sant Juan Llanut / carregat de banyes
amb unes castanyes / i un peu pelut. *Sóller*

Capítol 2: Localitat

- 114 No t'estiris ni t'arronsis / p'es carrer de s'Hort Daviu,
perque hi ha un potecari / petitet, que sempre riu. *Sóller*
- 135 Jo me'n vaig dengalendenga / per no fer tant de renou.
Ses dones d'es carrer Nou / són pitjors que cent mil dimonis (*sic*)
Sóller
- 154 Teresa, vet aquí En Pau; / Pau, vet aquí Na Teresa.
Darrera San Nicolau / hi ha una fortalesa. *Sóller*
- 295 Jo som estat a Cabrera / amb sa barca d'En Ramon.
Ses al·lotes d'Andratx són / fortes de sa fandanguera. *Sóller*

- 333** Biniaraix, un pujol, / reietes i capamuntes,
duen faldetes amb puntes / i sabates de xarol. *Sóller*
- 335** Si et cases a Biniaraix / amb Na Tonina Botana,
sis dies a sa setmana, / Jaume, xuia menjaràs. *Sóller*
- 375** Ses al·lotes de Bunyola / tenen un divertiment:
Amb un bocí de sarment / remenen sa casseroles. *Sóller*
- 430** A Ciurat venen estores / per carros i carretons.
Vos duc comandacions / de totes ses buidadores. *Sóller*
- 496** A Fornalutx, sa primera, / ¿sabeu qui la va ballar?
Na Catalina Rotgera / d'es camí d'es Murterar. *Sóller*
- 645** A Andratx, paumes i estores; / a Sóller, covos i paners,
i a Valldemossa, senyores, / molta pompa i pocs doblers. *Sóller*
- 782** A Santa Maria hi ha / un grapat de bergantelles
qui se posen ses gonelles / es dilluns sense rentar
i es diumenge en festejar: / mirau quin punt duen elles! *Sóller*
- 877** Val més un beca torta / que pengen en es favar
que tots es fadrins que hi ha / en tot es terme de L'Horta. *Sóller*
- 1003** A Biniforani enguany / ja no s'hi faran pues vegues:
ses dones no són alegres / com ho eren ses d'antany. *Sóller*
- 1008** A Calàbria embuia-querns, / afamats de llengonissa,
que per un tros de pellissa / escorxaren Sant Llorenç. *Sóller*
- 1033** Es blat bo que s'escapolla / a quinze barcelles va.
S'oli de Ca's Castellà / és es millor que hi ha dins Sóller. *Sóller*
- 1117** Una dona de l'Horta / que feia la torta,
la feia d'un ui: / qui la vol que la prenga,
que jo no la vui. *Sóller*
- 1143** A Muleta varen fer / un tros de vinya i un hort;
pujaren s'aigo d'es port / amb un muntant de paper. *Sóller*
- 1152** A Aufàbi' no vui anar / amb branca ni amb rossegai.
A s'Alqueria d'Avall / ja hi fa més bon habitat. *Sóller*
- 1251** Per ses roques de Muleta / s'hi passegen eriçons.
Dones de Ca ets Avinyons, / remenau es galindons,
que guanyau mitja pesseta. *Sóller*

- 1415 A Solleric n'han posat / es rellotge a sa teulada
per pegar-hi qualque uiada / es Petxerí estufat. *Sóller*
- 1524 Son Muntaner en temps passat / era una ermita per mi,
però ara és un jardí / de clavells tot rodejat. *Sóller*
- 1623 Ses al·lotes de Turret / són tan blanques com la neu
i duen la Mare de Déu / penjada an es faldaret. *Sóller*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 128 Patró de sa barca nova / com és es patró Garau.
¿Quantes cartes enviau / amb un pic dins Santa Pola?
Es doblers, ¿que vos fan nosa, / que tan lluny els enviau? *Sóller*

Capítol 4: Narratives

- 28 En Poma pagarà el *pato*; / si no és 'vui, serà demà.
A Sant Jusep va robar / sa corona i es gaiato. *Sóller*

Capítol 5: Noms personals

- 12 A Na Bet li donen brou / de moltó o de gallina,
i li han batiat sa nina / a sa font d'es carrer Nou.
Va sortir En Pere Seguí / sonant sa picarolada;
li han posat Bet N onada. / Mai ho havia sentit dir! *Sóller*
- 66 En Poma i En Pastor / i En Miquel de sa Mestra,
mal los toc un raig de pesta, / porque han romput es respecte
a Cristo Nostro Senyor. *Sóller*
- 83 L'amo En Bartomeu Pelat / i En Pere Ximeneia
han tengut la mala idea / de fer-los sense forat. *Sóller*
- 84 Li deien es Forneret / porque no el veien molt gran,
i ara el titularan / "s'Homonet Xerradoret". *Sóller*
- 99 Paula Queixal: quan seràs / nora d'es patró Garau,
tendràs N'Andreu i En Pau / que et vendran a fer sarau
ses vegades que voldràs. (Es refereix a dos famosos glosadors sollerics). *Sóller*
- 113 Som fia d'En Remendons / i de Na Bet Llambrinera;
mu mare n'és malfenera, / mon pare En Buida-tassons. *Sóller*

Capítol 6: Religioses

- 95** Un pare, ¿sabeu que mostra / lo primer, an el seu infant?
Li ensenya es Parenostro / perque Déu lo faci un sant. *Sóller*
- 109** Jo som euveia perduda / perque he fuita del Bon Pastor,
i ara em som regoneguda / que el món és enganador. *Sóller*
- 208** Reina del cel soberana, / arca del nou Testament,
dau-mos un coneixement / del vostro gran naixement
que ha vengut amb tanta fama; / que Vós sou el fonament
de la més alta muntanya. *Sóller*
- 345** Santa Catalina / té una bacina / plena de doblers,
i encara plora / perque n'hi vol més. *Sóller*
- 356** El dimoni li eixia / conforme d'un ermità
i li deia: - Catalina, / amb mi t'has de confessar.
- Jo no em vui confessar amb tu / perque ets dimoni d'infern;
jo me vui confessar amb Déu / perque me dugui an el cel. *Sóller*
- 365** Enmig de la mar hi ha / ones petites i grosses;
Sor Tomassa va curar / un malalt qui anava en crosses. *Sóller*
- 366** Enmig de la mar hi ha / peixos petits i redons;
la Beata va curar / un nin amb sos peus redons. *Sóller*
- 378** Oh Beata Catalina! / Per sempre en el cel reinau;
ompliu de fe i de pau / vostra casa mallorquina. *Sóller*
- 389** Sant Cristòfol gloriós, / ja poreu estar avinent,
que sols un gegant com vós, / pot salvat s'Ajuntament. *Sóller*
- 485** Sant Tomàs, Sant Agustí, / Sant Ignaci de Loyola,
aquests varen anar a escola / i sa lletra los serví. *Sóller*
- 508** A Betlem los animals / respectaven cara a cara
el Fill de lo Etern Pare / per fer llum a los mortals. *Sóller*
- 509** Al fi de la mitjanit / volgué néixer el Rei del cel
al mig del cor de l'hivern, / tremolant i fora abric. *Sóller*
- 522** Maria a Betlem dormia / i el seu Fill hi va anar:
- ¿Què feis, mare mia? / ¿Dormiu o vetlau?
- Mon Fillet, callau; / no em desxondigueu,
que esta nit he somiat / que n'éreu pres i lligat
i clavat a una creu. *Sóller*

- 865** Es moixos agafen rates / i també ratolinets.
Jo conec escolanets / que es riuen de ses beates. *Sóller*
- 881** ¿Per què em féreu tan hermosa / si em volíeu monja fer?
Deixau-me casar, primer; / i, si trob que no em convé,
me farà religiosa. *Sóller*
- 882** Religiosa et vols fer, / joveneta, i no hi ha cas.
Fé't confrare del Roser / i no te'n penediràs. *Sóller*
- 904** Vós teniu un taronger / carregadet de taronges;
duis-ne un paner a ses monges, / que a un convent tot cau bé. *Sóller*

Capítol 7: Vida humana

- 63** Oh Mare de Déu de Lluc! / Quina santa sou, tan bona!
Desgraciada sa dona / que té s'homo geperut. *Sóller*
- 94** El jove és de tendra edat, / no crec que de mi s'emprenca.
Jo l'enviaria a vendre / cuieres en es mercat. *Sóller*
- 164** Dos xigarros tenc; / tres que n'he fumats:
dos i tres són cinc; / cinc i cinc fan deu,
i deu i deu fan vint. *Sóller*
- 202** Com d'Algaida vaig partir, / vaig dir a sa meva dona
que treballàs a la bona, / que també ho faria així. *Sóller*
- 358** Aigo fresca serenada / tenc jo dins un poal gran
per donar beure an En Toni / i de passada an En Juan. *Sóller*
- 388** Na Bàrbara d'es Mistrer / i sa fia de sa Torta
se n'anaren a sa porta: / - Dau-mos beure, taverner. *Sóller*
- 401** Si voleu beure sense suc / i voleu menjar freixura,
anau a can Taiadura / d'es carrer de Badaluc. *Sóller*
- 407** Entre les deu i les onze / ses botelles passaran
i es crespells no faltaran. / Això serà sa nostra honra. *Sóller*
- 569** Ja diràs a Na Peu-d'or, / a na Putxa i Na Panxeta,
que se facin sa punyeta, / perquè dins sa panereta
no m'hi ha duit res de bo. *Sóller*
- 573** Margalida, En Damià / pareix que ho diu de deveres:
te convida a menjar peres / devers es Camp de sa Mà. *Sóller*

- 597** Hora és de dur s'enciam, / i sa madona no ve.
Dins es lloc de Son Claper / mos hi morirem de fam! *Sóller*
- 649** Vaig passar p'és Puig Pelat, / vaig agafar un gatovell:
rapa, rapa per sa pell, / fins que està ben escorxat. *Sóller*
- 717** El senyor Jordi Frontera / i el senyor Llorenç Baucà
i En Costa ve darrere, / es bunyols han de pagar. *Sóller*
- 756** Formatge de can Bitloc / només en mengen es rics:
es pobres just alguns pics, / però molt poc, sempe poc. *Sóller*
- 764** - Ara figures menjaria, / tan roges com aubacors.
- Ses bordissots són millors. / Ja ho sé, i te'n daria
si en tengués, envejós! *Sóller*
- 890** - Es calçons me són balders, / perque encara no he sopat.
- ¿Per això està apurat? / Idò, po't-hi de través. *Sóller*
- 949** A mi em diuen En Pistola / i a cada mà tenc cinc dits.
Si ets homo, surt defora / i et daré quatre esclafits. *Sóller*
- 1419** En Pons, que no és capellà, / ni mestre, ni fa doctrina,
ha dat a Na Palanguina / un billet sense firmar. *Sóller*
- 1478** Pauleta, da'm es rosari / i jo te daré es mocador,
i anirem a ca's rector, / de passada a ca's vicari. *Sóller*
- 1526** Al·lotes de can Marines, / escoltau lo que diré:
segons pareix, l'any qui ve / no sereu totes fadrines. *Sóller*
- 1590** Com jo t'hauré acceptat, / ja quedaràs a ca meva;
jo seré sa dona teva / per tota una eternidat. *Sóller*
- 1614** Dins es cap duc sa quimera, / no m'atur de cavilar:
veiam si veurem casar / En Ratolí amb sa Poblara! *Sóller*
- 1662** Es confits de sa novia / me fan tenir bona veu.
Que Déu faça que estigueu / molts d'anys junts amb alegria. *Sóller*
- 1702** Horts i vinyes a Alaró / i olivars grans amb tafona.
Si et cases amb sa major, / jo em casaré amb sa segona. *Sóller*
- 1850** Novia, feis polseguera / amb aquests estufadors,
que d'aquí un any o dos / no botareu tan lleugera. *Sóller*

- 1871** Pere-Andreu de S'Estepeta, / si amb tu em feien casar,
me valdria més anar / amb un ca marí a jugar
més enllà de la rimeta. *Sóller*
- 1902** Quin dia serà aquell dia / que veuré tanta de gent
a un acompanyament / i jo seré sa novia. *Sóller*
- 1917** Sa jove que s'ha casada / no sap filar ni cosir,
ni rentar ni fer bugada / ni si una olla voll bullir. *Sóller*
- 1930** Sant Cristo de Santa Eulàri', / dau marit a qui no en té.
Aquesta jove ha mester / casar, que ja és necessari. *Sóller*
- 2112** Es meu cor farà un tro / com un canó d'escopeta
com me diran: - Mestresseta, / ¿es mestre que no està bo? *Sóller*
- 2248** Que és de polida sa randa / en rentar-la de sabó!
M'han dit que En Llorenç Raiò / vol esser cunyat d'En Xandra. *Sóller*
- 2473** Sa meva sogra passada, / jo no li vui gens de mal:
Déu li do pigota i tinya, / ronya i mal de queixal. *Sóller*

* * *

2) Cançons recollides a Sóller amb variants a altres localitats

Capítol 1: Infantils

- 19 Son, son, soneta, / vine, vine aquí:
Sa meva nineta / no es pot adormir. *Sóller*

Variants - Artà (v. 4): *no se por dormir.*

- 102 Gambeta, dóna'm un pelet / o si no, te mataré!
si tu no el me dónes, / fora de s'aigo et trauré. *Sóller*

Variants -Capdepera(v. 2): *i, si no, t'agafaré.*

-Artà (v. 3): *Si el me dónes, si el me dónes, (?)*

- 197 - Una jove hem de casar, mar boneta;
 una jove hem de casat, giraldeta.
 - Veiam la qual voleu, mar boneta;
 veiau la qual voleu, giraldeta.
 - Ell serà Na Magdalena, mar boneta;
 ell serà Na Magdalena. giraldeta.
 -Tria-li s'enamorat, mar boneta;
 triau-li s'enamorat, giraldeta.
 -Ell serà En Sebastià, mar boneta;
 ell serà En Sebastià, giraldeta.
 -Serà el darrer cavaller, mar boneta;
 serà el darrer cavaller, giraldeta.
 - Codomina ha tombat, mar boneta;
 Codomina ha tombat, giraldeta.
 - Doncs, ¿qui les ha bombassat, mar boneta?
 Doncs, ¿qui les ha bombassat, giraldeta?
 - Ja direu s'enamorat, mar boneta;
 ja direu s'enamorat, giraldeta.
 - Serà En Juanet Font, mar boneta;
 serà En Juanet Font, giraldeta.
 - Serà Na Magdaleneta, mar boneta;
 serà Na Magdaleneta, giraldeta.
 . . .
 - Que redol vint-i-un any, mar boneta;
 que redol vint-i-un any, giraldeta.
 . . .
 - Bon llit de garroves rosses, mar boneta;
 bon llit de garroves rosses, giraldeta.
 . . .
 - Bon llit de tresor, mar boneta;
 bon llit de tresor, giraldeta.
 coixineres d'un fil d'or, mar boneta;
 coixineres d'un fil d'or, giraldeta.
 . . .
 - Cantau i perdonau que surtin ses veus millors. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 2): *una jove hem de casar, guiandeta.*

(I en tots els versos parells, al final, diuen *guiandeta* en lloc de *giraldeta*.)

Capítol 2: Localitat

- 22 Fa temps que sentíem dir / que a Espanya es lleó dormia
 i ara de cada dia / no dorm ni deixa dormir. Sóller

Variants -Artà (v. 1): *Primer sentíem a dir*

-Montuiri (v. 1): *Altres temps sentíem dir*

-Ariany (v. 1): *Fa temps sentíem a dir*

- 99 En es carrer de sa Mà / són llevadors de grandia,
i com ve devers migdia / cerquen foc per aguiar. Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 2/3/4): *s'aixequen que ja es grandia,
i al punt que ja és migdia / peguen foc per aguiar.*
- 100 En es carrer de sa Mà / t'enlestiren es papers,
perque xerrares demés, / i ara ja no hi pots tornar.
Ses jovenetes que hi ha, / si te veuen per allà
i te poren agafar, / totes te cerquen girar
sa butza a s'enrevés. Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 6): *Si t'afinen per allà*
- 117 Devers sa Volta Piquera / en es camí d'es Patrons.
Mos ne duran de calçons / i sabates amb sivella! Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 2/3): *hi ha es carrer d'es Patrons.
Ja en duran, de pantalons*
- 249 A Alaró n'és mala gent! / Desdixat de qui hi habita;
no hi han fundat cap ermita / de frares, ni cap convent. Sóller
- Variants -Sineu (v. 1): *A Alaró hi ha mala gent!*
-Lloseta (v. 1): *A Alaró, oh quina gent!*
-Inca (v. 3/4): *no hi fundaren cap ermita
es frares, ni cap convent.*
- 329 A Biniaraix n'hi ha nou / d'aquells qui duen perruca;
barataren una ruca / per una lliura de bou. Sóller
- Variants -Bunyola (v. 2): *d'aquells qui duen perruca;*
-Valldemossa (v. 4): *per mitja lliura de bou.*
- 330 Biniaraix, biniaixera, / volien fer córrer un bou
i no tengueren un sou / per comprar una bandera. Sóller
- Variants -Galilea (v. 3): *i no tenien un sou*
-Orient (v. 4): *per comprar un pam de llendera.*
-Lloseta (v. 4): *per comprar una llendera.*

367 A dins Bunyola hi ha un cep / que no és calop ni giró,
no té pàmpol ni borró / sinó que és un garrot sec. Sóller

Variants -Orient (v. 4): *sinó que és un bastó sec.*
-Manacor (v. 4): *només que és un palo sec.*

378 ¿Vols que te conti un paper / que solen fer a Bunyola?
En sentir passar es lleter, / surten amb sa casserola:
- Veneu-me'n a mi primer, / que he deixat s'al·lot qui plora. Sóller

Variants -Manacor (v. 1): *¿Voleu que us cont un paper*

450 Tothom me diu: "Tonta, tonta! / A Ciutat, ¿què hi has de fer?"
Me'n vaig a veure mon bé; / cadascú treu el seu compte. Sóller

Variants -Deià (v. 3): *Jo allà hi tenc mon bé;*
-Santa Maria (v. 4): *i així trob que me té compte.*

459 En es girant de Deià, / vós encara ereu nina,
i s'inimic, Catalina, / joies de vós va mostrar. Sóller

Variants -Algaida (v. 4): *ell joies vos va mostrar.*

476 Un jovenet hi ha a Esporles / estufat i ballarí
i va perdre p'es camí / es capell nou amb ses borles. Sóller

Variants -Artà (v. 3/4): *i em va deixar per coir
es capell qui té set borles.*

497 A Fornalutx, senaietes; / ja vos ho poreu pensar.
Dugueren a baratar / el Sant Cristo amb figues seques,
i les trobaren bonetes / i hi volien tornar
i no tengueren Sant Cristo / per tornar-ne baratar. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 4): *Jesucrist amb figues seques,*

Variants -Porreres (v. 1/2): *A Felanitx, senaietes;
ja no ho han de demanar,*
-Inca (v. 1): *A Alaró tots són xuetes;*
-Sant Joan (v. 1): *Montuïri, senaietes;*
-Llubí (v. 1): *A Muro són senaietes;*
-Algaida (v. 1): *A Porreres són xuetes;*
-Vilafranca (v. 3): *perque varen baratar*
-Montuïri (v. 1): *A Algaida, senaietes;*
-Santa Maria (v. 2): *ja us ho poríeu pensar;*

- 555 Si no entorriona, no encoca, / usança de Lluçmajor,
i es qui no fa mocador / amb sa mànega s'amoca. *Sóller*
- Variants -Campos (v. 1): *Qui no entorriona, no encoca,*
-Sineu (v. 1): *Qui no torrona, no encoca,*
-Manacor (v. 3): *i es qui no té mocador*
- 685 De Sóller me'n vaig a Andratx. / - Carreter, ¿que sou fadrí?
- Ara t'ho volia dir: / Vaig néixer a Biniraix. *Sóller*
- Altra variant a Sóller (v. 1): *De Sóller vaig anar a Andratx.*
Variants -Bunyola (v. 3): *- Ara jo t'ho anava a dir:*
- 736 P'es camí, com van a Lluç, / tot són mates i falgueres.
Oh Creu santa de Porreres, / conservau-mos en salut. *Sóller*
- Variants -Selva (v. 1): *P'es camí que va a Lluç,*
- 772 A S'Alqueria d'es Comte / volien ballar tres dies
i no tengueren doblers / per sonar ses xeremies. *Sóller*
- Variants -Bunyola (v. 3): *i los mancaren doblers*
- 874 Ses al·lotes de vorera / de L'Horta de Fornalutx
quan tenen es cap romput / se posen sa cervellera. *Sóller*
- Variants -Artà (v. 1/2): *Ses dones de Son Servera
ballen es tut-turu-tut;*
-Capdepera (v. 3): *com tenen es cap fotut*
- 908 A dins Sóller, com entram, / trobam un convent de monges.
Si no fos per ses taronges, / se moririen de fam. *Sóller*
- Variants -Felanitx (v. 1): *A Sóller, com hi entram,*
-Artà (v. 2): *hi ha un convent de monges.
(vaig veure un convent de monges.)*
-Santa Maria (v. 3/4): *Tenen sort de ses taronges;
si no, patirien fam.*
-Manacor (v. 4): *mos moriríem de fam.*

- 910 A Sóller és un lloc endins; / si hi voleu venir, estimada, allà estareu regalada / de taronges i poncins. Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 3): *estareu ben regalada*
Variants -Artà (v. 1): *A Sóller, que és lloc endins,*
 -Estellencs (v. 1): *Mirau Sóller si és endins*
 -Felanitx (v. 2): *¿que hi voleu venir, estimada?*
 -Sineu (v. 3): *n'estareu ben regalada*
- 916 A Sóller s'ajuntament / no fa més que desbarats; amb vegues i prenguent gats / gasta es doblers enviats per fer marges de torrent. Sóller
- Variants -Sineu (v. 5): *per fer un marge en es torrent.*
- 920 A Sóller, vila molt noble, / viuràs amb comoditat: des que la feren ciutat, / té tren que marxa aviat i electricitat p'es poble. Sóller
- Variants -Pollença (v. 2): *viuen amb comoditat:*
- 923 En esser en es Coll de Sóller, / cap avall te giraràs: Adiós vila de Sóller, / Fornalutx, Biniaraix. Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 1): *A damunt es Coll de Sóller,*
- 924 Som En Jaume de Na Rotja, / de dins Sóller anomenat. Tant m'és aplegar un gat / per dins Sóller i per Ciutat com fer busques de rellotge. Sóller
- Variants -Biniamar (v. 3): *Tant m'és passejar un gat*
 -Galilea (v. 3): *I tant m'és passejar es gat*
 -Bunyola (v. 4): *per dins Sóller o per Ciutat*
- 948 A s'Estret de Valldemossa / un penyal s'ha derrocat. No hi hauria afiliat / dona morena ni rossa. Sóller
- Variants -Felanitx (v. 2): *un penyal s'ha enderrocat.*

1012 De d'allà per Can Aí / tot són parets esfondrades
caigudes i llenegades / d'En Bartomeu Gomendí. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 3): *caigudes i sopegades*

1018 Un cop plou, s'altre fa sol; / prenim lo que Déu mos dóna.
Tot es salero de Sóller / cui figues a can Fiol. *Sóller*

Variants -Petra (v. 1): *Tant si plou com si fa sol,*

1023 No hi ha cap possessió / com Can Marina de S'Horta:
perque en anar a obrir sa porta / veuen la mar per un balcó. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 3/4): *com ve que passau sa porta
ja veis la mar p'es balcó.*

1025 Si haguesses nada a Can Prom, / ara no faries feina,
així com ets una beina / avorrida de tothom. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 1/3): *Si fosses nada a Can Prom, /
i ara ets una beina*

1115 El món esta ple d'embuis: / ho va dir un homo qui en duia.
A Horta mengen sa xuia / com es missatges són fuits. *Sóller*

Variants -Sant Joan (v. 2): *m'ho va dir un homo que en duia.*
-Felanitx (v. 4): *com es missatges han fuits.*

1141 Com a Mortitx va venir, / no hi cabia d'alegria;
quan se'n tornava, tenia / remordiment de morir. *Sóller*

Variants -Campanet i Pollença (v. 1/3):
Com a Mortitx vaig venir, / quan me'n tornava, tenia

1144 En es Camp gran de Muleta / s'hi fan caragols bovers
i n'hi ha de mariners / d'aquells qui duen pipeta. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 1): *En es Cap Gros de Muleta*

Variants -Deià (v. 3): *i se'n fan de mariners*

- 1145 Jo me n'anava a Muleta / i arrere som tornat
per veure un clavell daurat / que hi ha a Can Carabasseta. *Sóller*

Variants -Santa Maria(v. 2): *i ara arrere som tornat*

- 1214 Es barranquer de Son Oms / amb so porquer d'Es Barranc
varen fer un menjar blanc / de llentrisca i olivons. *Sóller*

Variants -Galilea (v. 1): *S'endioter de Son Oms*

- 1227 Es tresor més principal / que Muleta gran tendrà
serà sa font, en rajar: / llavonses podran regar
es Norais i Es Pinar, / es dos Camps i s'Olivar,
es Cap Gros i es Serral. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 1/4): *Un tresor molt principal /
diuen que es podran regar*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 57 Enmig de la mar hi ha / una pedra alta i redona;
allà hi descansen es curros / quan vénen de Barcelona. *Sóller*

Variants -Capdellà (v. 2/3): *una pedreta redona;
allà si asseuen es curros*

-Deià (v. 2/4): *una pedreta llarguera; /
en venir de Formentera.*

-Llucmajor (v. 2/4): *una pedra amb quatre caires /
quan vénen de Bones Aires.*

-Banyalbufar (v. 4): *que vénen de Barcelona.*

- 58 Enmig de la mar hi ha / una pedra molt pintada:
cada mariner que hi va / hi pinta s'enamorada. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 3): *cada enamorat que hi va*

Variants -Vilafranca (v. 1/2/3/4):

*A dalt sa porta d'es moll / hi ha una pedra pintada,
i tots es joves que hi van / hi pinten s'enamorada.*

- 106 Es mariners a la mar / an es temps prenen vantatge:
si no les bastàs s'oratge, / posen rems, per navegar. *Sóller*

Variants -Felanitx (v. 3): *i si no basta s'oratge,*

- 154 En Pau Canals s'altre dia / el volien embarcar
i la Sang no comportà / li fessin tal picardia.
Dues persones discretes / juraren en veritat:
"¿An En Pau l'han embarcat? / Tots estau equivocats:
ell està cantant completes". Sóller

Variants -Ciutat (v. 4/5-6/7-8/9): *que fessin tal picardia.*
Diuen persones discretes / que En Pau no l'han embarcat,
sinó que canta completes.

- 202 Noltros pescam a l'artet / i en sa nit sentim es gall.
Aigo damunt i davall, / i com no hem de tenir fred! Sóller

Variants -Ciutat (v. 2): *de nit, i sentim es gall.*
-Felanitx (v. 4): *ves com no hem de tenir fred!*

- 205 Pescador desgraciat, / que vas carregat de canyes,
'gafes es peix per ses ganyes; / quan te'n tems, tens enrocat. Sóller

Variants -Artà (v. 2): *sempre carregat de canyes,*
-Bunyola (v. 4): *quan no tens s'ham enrocat.*

Capítol 4: Narratives

- 16 Quan Sóller, per el contatge, / féu cementeri en el port,
aquí fonc d'es Port, per sort, / del Sagrament l'hospedatge. Sóller

Variants -Felanitx (v. 3): *en es port va ser, per sort,*

- 132 A tretze de maig morí / Na Margalida Ensenyat:
ramell tan purificat / no n'hagueren enconrat
ni dins Sóller ni a Ciutat, / enc que ho 'guessen fet venir. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 6): *enc que el 'guessen fet venir.*

Capítol 5: Noms personals

- 42 Catalina Mayol som, / i de part de mare, Estades.
A Bàlitx d'Amunt som nada / i em moriré no sé on. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 1/2/3): *Margalida Mayol som;*
de part de mu mare, Estades. / A Bàlitx de nit som nada
i a dins Sóller batiada

- 62 En Juan de can Aí / i en Toni de s'Ermita
se'n van sense jac a missa / i, de passada, a can Guixa,
a visitar En Xelí. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 3/4): *'naven sense jac a missa
i passaven per can Guixa*

- 72 En Vilaró va i ve / com ses fragates mundanes;
du més merda per ses cames / que sa barra d'es femer. Sóller

Variants -Llucmajor (v. 4): *que una barra de femer.*

- 88 Menescals, Dois i Salers, / mudes no empeltaria.
Si altre remei no tenia, / encara preferiria
que s'obre bord romangués. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 4): *pens que més m'estimaria*

- 96 Na Rasca i Na Muixell / i llavò Na Bet Tamanya
punyien amb una canya / a mestre Pere Siurell. Sóller

Altra variant a Sóller (v. 3/4): *punyien amb una canya,
a mestre Pep, es siurell.*

Variants -Manacor (v. 3/4): *tomaven amb una canya,
a mestre Pep, es siurell.*

Capítol 7: Vida humana

- 42 En Juan i Na Juana / tots dos fan un bon parei:
En Juan està vermei / i na Juana età sana. Sóller

Variants -Vilafranca (v. 2): *farien un bon parei:*
-Felanitx (v. 3): *que En Juan està vermei*

- 67 Ses que tenen ses cames flaques, / dur jaquet no els està bé;
que, si no duen corsé, / pareixen sacs de patates. Sóller

Variants -Binissalem (v. 2): *es gipó no els està bé;*
-Artà (v. 3/4): *si no duguessen corsé,
serien sacs de patates.*

- 198 Ara que som tornat gran / mon pare em comprà una eina,
i em digué: - Fii meu, fé feina, / com jo i molts d'altres en fan. *Sóller*
- Variants -Artà (v. 1/2/3/4): *De petit he tornat gran
mon pare me dóna una eina (i mon pare em dóna una eina)
i me diu: - Fii meu, fé feina, (i diu: - Vés-te'n a fer feina,)
faràs lo que ets altres fan. (i fé lo que ets altres fan.)*
-Sant Joan (v. 1/2/3/3):
*Com ja vaig esser més gran / mon pare m'armà una eina:
- Fii meu, posa't a fer feina, / faràs lo que ets altres fan.*
- 282 En Rata qui em ve darrere / és tocat d'es mateix mal.
Això és bo per un tal qual / qui viu devers sa Figuera. *Sóller*
- Variants -Galilea (v. 1): *Es jove que em va darrere*
-Valldemossa (v. 2): *n'és tocat del mateix mal.*
-Santanyí (v. 4): *que habita a Cala Figuera.*
- 386 Ho mir i ho torn mirar, / i ho veig i ho torn veure,
Senyor, quan vàrem anar / a Ses Piquetes a beure. *Sóller*
- Variants -Artà (v. 1): *Jo qui mir i torn mirar,*
-Sant Joan (v. 2): *jo qui ho veig i ho torn veure,*
- 704 Pegau fort a ses taiades / i estoviarem es pa,
i en haver-les acabades / matarem es de sa gla. *Sóller*
- Variants -Santa Maria (v. 2): *no menjareu tant de pa,*
-Felanitx (v. 3): *perque, en 'ver-les acabades,*
- 849 S'alicorn ja no vol fruita / i diu que molt fluix està:
que li haurien de donar, / per porer-lo reforçar,
caragols sense rentar / aguiats amb aigo cuita. *Sóller*
- Variants -Bunyola (v. 2): *se queixa que fluix està:*
-Montuïri (v. 3/4): *i diu que per reforçar
li haurien de donar*
- 906 En entrar dins Barcelona / jo pregunt p'En Castanyer,
Déu ho sap, i jo també, / sa gran pena que me dóna. *Sóller*
- Altra variant a Sóller (v. 3): *que Déu sap, i jo també,*
Variants -Valldemossa (v. 1): *Com entram dins Barcelona*

947 Al senyor Jordi Frontera / i al Senyor Llorenç Bauçà
i En Costa que va darrere, / a tots tres hem de pegar. *Sóller*

Altra variant a Sóller (v. 4): *tots tres hem de maçolar.*

1019 Des que som tornat més gran, / m'he posat dins s'interés
creguent replegar doblers; / i es pocs que he tengut, se'n van.

Sóller

Variants -Artà (v. 2): *m'he tirat dins s'interés*

-Deià (v. 2): *m'he passat a s'interés*

-Montuiri (v. 2): *m'he posat dins s'interés*

-Capdepera (v. 4): *i es pocs que tenc se'n van.*

1024 Juan Flè, ell no és forçós / dir sa cançó an es germà;
que, quan vares consultar / d'es sabatons regalar,
hi convenguérem tots dos.

Sóller

Altra variant a Sóller (v. 3): *que, quan vàrem consultar
(que, quan ne vàrem parlar)*

1112 En Juan de bona fe / ses dones ha malfamades
tant fadrines com casades, / ses joves i ses ruades,
i ara se són rebel·lades / i desitgen venjar-sè.
Si no fa via a amargar-sè, / el menjaran a picades.

Sóller

Variants -Llucmajor (v. 3): *ses fadrines i casades,*

-Maria de la S. (v. 4): *i ses joves i ruades,*

-Llubí (v. 7): *Ja pot córrer a amargar-sè,*

-Esporles (v. 5-6): *sé que pensen venjar-sè,*

-Campanet (v. 7): *Si no se'n va a amagar-sè,*

1116 Guissana, si tu m'embarques, / si Déu ho vol, tornaré;
de sa teva pell faré / per llaurar un aixanguer
i de la resta unes varques.

Sóller

Variants -Biniamar (v. 1): *Gasana, si tu m'embarques,*

-Esporles (v. 2): *qualque dia tornaré;*

-Deià (v. 5): *i si en queda, unes varques,*

1140 Sa paraula que et vaig dir / en es racó de sa caseta:
que en tornar-te posar amb mi, / te caigués sa llengo neta. *Sóller*

Variants -Son Servera (v. 2): *en es portal de sa caseta:*
-Galilea (v. 3): *que, si et tornes posar amb mi,*
-Sant Llorenç (v. 4): *mal te caic sa llengo neta!*

1142 Si jo t'arrib a encontrar, / garrida, a carreró clos,
no seria tot arròs, / si et dava a roegar s'os
que aquell dia en es pont gros / no et pogueres acabar. *Sóller*

Variants -Son Servera (v. 1): *Si un dia et 'rib a encontrar,*
-Montuiri (v. 1): *Si t'arribava a encontrar,*
-Deià (v. 6): *no et volgueres acabar.*
-Marratxí i Valldemossa (v. 1/2):
Si mos 'ribam a encontrar, / tots sols a carreró clos,

1144 Si t'enquantr a carreró, / garrida, t'he de matar.
No t'he de deixar parlar, / combregar ni confessar
ni rebre s'extremunció. *Sóller*

Variants -Ariany (v. 3): *No te deixaré xerrar,*
-Vilafranca (v. 4): *no te deixaré menjar,*

1180 Déu mos guard d'un "ja està fet", / en qualsevol cosa sia.
Ninguna cosa s'aguia / sense sal, sinó sa llet. *Sóller*

Variants -Algaida (v. 1): *Déu te guard d'un "ja està fet",*

1215 Ten esment a sa bugada, / que no escampis es lleixiu.
Fadrina qui sempre riu, / no té s'enteniment viu
ni acaba de ser acertada. *Sóller*

Variants -Artà (v. 1/2): *¿Que no sabeu, estimada,
que fa bon sol en s'estiu?*
-Sant Joan (v. 1/2): *¿O no ho sabeu, estimada,
que fa més sol en s'estiu?*
-Inca (v. 5): *ni la troba ben acertada.*

1234 Com en aquest món vivia, / Nostro Senyor ja va dir
que el qui trebais no tenia, / ell mateix se'n cercaria;
i vostè ho ha fet així. *Sóller*

Variants -Llucmajor (v. 3): *que es qui trebais no tendria,*
-Binissalem (v. 5): *i ara vós ho feis així.*

- 1344 Un temps tenia criada / que em duia ets infants a's llit,
i ara, per pa florit, / rentaria una bugada. Sóller
- Variants -Ariany (v. 2): *per du ets infants an es llit,*
-Artà (v. 3): *i ara, per un pa rostit,*
- 1367 Sa romana grossa treu / quatre roves per quintar.
Ell n'haurien de matar, / d'aquests qui mos fan pagar,
de cada dotzena, deu. Sóller
- Variants -Artà (v. 1): *Sa romana nostra treu*
-Felanitx (v. 4): *ells són qui mos fan pagar,*
- 1372 Tu saps es material / an es preu que hem de pagar,
i vares gosar donar / sa bestreta i es jornal!
Si no et faç prendre es portal, / molt prompte em faràs quebrar. Sóller
- Variants -Bunyola (v. 3): *t'atrepires a donar*
-Alcúdia (v. 4): *sa soldada i es jornal!*
-Santanyí (v. 5): *Si no et trec dellà es portal,*
-Campanet (v. 6): *tenc por que em facis quebrar.*
- 1471 Jo no em cans de demanar / sa llicència si és venguda.
¿Que se deu haver perduda / o negada per dins mar? Sóller
- Variants -Porreres (v. 1): *No me ans de demanar*
-Artà (v. 3): *Ell se deu haver perduda*
- 1797 Mongeta voleu que sia / d'es Convent de Santa Clara,
i jo més m'estimaria / esser-ho com vós, mu mare. Sóller
- Altra variant a Sóller (v. 4): *amb un fadrí esser casada.*
Variants -Esporles (v. 2/4): *d'es convent de la Mercè, /
amb un fadrí casar-mè.*
- 1893 Quan ve que és de dia clar, / veig un estel que se posa.
Ara vénc, cara de rosa, / i te deman per esposa;
ja et basta tant de penar! Sóller
- Variants -Llucmajor (v. 1/2): *Quan ve que es temps és clar,
un estel passa i se posa.*
-Selva (v. 5): *basta de fer-me penar!*
-Artà (v. 5): *ja basta tant de penar!*

2221 Un homo, en esser casat, / ja no l'alegren ses juguetes:
tot són draps i gonelletes / i mai té res avançat. Sóller

Variants -Algaida (v. 2/3): *ja no li manquen turbetes:*

*un cop són draps, s'altre braguetes,
caputxets i gonelletes,*

-Sant Joan (v. 3): *caputxes i gonelletes,*

-Santanyí (v. 3): *un cop cordons, s'altre vetes,*

-Puigpunyent (v. 4): *i no en té mai d'avançats.*

-Pollença (v. 4): *mai tindrà res avançat.*

-Artà (v. 4): *i no haurà res avançat.*

2323 Toni Pons i Pep puc dir / sou dos germans acabats,
perque sempre estau plegats / i mai teniu res que dir,
i en veig molts de per aquí / que sempre van disgustats. Sóller

Variants -Deià (v. 5): *i altres en veig per aquí*

-Santanyí (v. 5): *i en veig d'altres per aquí*

2343 Mu mare me diu: - Fii meu, / quan me duràs una nora?
- Mu mare, encara no és hora. / Jo esper que vénga de Déu. Sóller

Variants -Santanyí (v. 4): *Ara comanau-ho a Déu.*

-Artà (v. 3): - *Deixau fer, ja vendrà s'hora.*

2385 - Mu mare, deixau-m'hi anar, / a casa de sa veinada.
- Vés-hi, ma fia estimada; / torna quan voldràs tornar.
- Entre les vuit i les nou, / mu mare, jo tornaré.
- Ma fia, en haver estat prou, / a su-aquí t'esperaré. Sóller

Variants -Sant Joan (v. 3): - *Vés, fia meva estimada;*

-Ariany (v. 4): *cap disgust te vui dar.*

-Llucmajor (v. 3/4): - *Anau, ma fia estimada;
digau quan voleu tornar.*

2429 Diuen que ta mare teva / no vol que véngues aquí.
No sé si has sentit dir / que tampoc no ho val sa meva. Sóller

Variants -Sant Joan (v. 1): *Ja sé que ta mare teva*

-Sineu (v. 1/2): *M'han dit que ta mare teva
no vol que rallis amb mi.*

2550 Es pobres dins ses presons, / garrida, són qui pateixen
com en sa nit regoneixen / ses garroyes d'es grillons. Sóller

Variants -Binissalem (v. 2/3): *garrida, saps que pateixen,
i a mitjanit regoneixen*

-Llucmajor (v. 3): *i en sa nit regoneixen*

-Montuïri (v. 3): *i senten com regoneixen*

-Manacor (v. 3): *que a mitjanit regoneixen*

-Esporles (v. 4): *ses garroves i es grillons. (?)*

* * * * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Sóller

Capítol 1: Infants

31 A dins *palàcio* / hi ha una senyora
que pren xocolate / a tres doblers s'unça.
A tres doblers substanci'. / - Nineta, ¿vols venir amb mi?
- Ja ho veurem demà dematí / amb un barral de vi. Sineu

Variante a Sóller (v. 5): *A los set comptants.*

73 Ding-dang! / Ses campanes de la Sang.
Ding-dena, / ses campanes de Sant Pere.
¿Qui les sona i qui les mena?
S'escolà de Santa Elena / i les fa fer dingueledang!
Santa Magdalena té una cadena / per fermar el dimoni,
Jesús Sant Antoni! / Jesús Sant Bernat,
aixeca aquest ase / que està agenoiat. Artà

Variante a Sóller (v. 2/4): *Sa campana de la Sang. /
Sa campana de Sant Pere.*

89 Erri, somereta, / 'nirem a Son Verí
a veure sa madona / que ha bolcat un niní.
Errí, errí, errí! Llubí

Variante a Sóller (v. 3/4): *i veurem sa madona
si ha bolcat s'allot.*

- 123 Lo prim, prim verderol / que mos va dir el sen Pere
que mos deixàsseu passar. / - Amb quin so el passareu?
- Amb lo de la citra bona. / Lo ram de l'averiol...
- ¿Qué mos donareu del preu? / Un real i un raig d'oli.
- ¿Si les posts són trencades? / - Idó, feis-les adobar.
Lo ram de l'averiol...

Sóller

Altra variant a Sóller (v. 9): - *¿I si les posts són trencades?*

- 146 Oh peuet de San Bernat, / tu qui dius la veritat,
taiarem un pam i mig de cap.

Artà

Variant a Sóller (v. 2/3): *qui has fet la veritat,
li taiarem un pam de cap.*

- 155 Pístola, pístola, de la romana.
Cabra coixa no viu sana. / Merdà sull no porta banyes.
La cabra està en el pujol, / just a dalt del planiol.
- Cabra, cabra, vine aquí, / jugarem a la guyeta.
- No, no. Jo no vui venir / perque tu me menjaràs.
- No. Jo no puc menjar carn / ni en divendres ni en dijous.
En tià d'es Bous / me deu cent i vint sous / i una mula rotja.

Artà

Variant a Sóller (v. 8/10): *Jo no vui venir /
Jo no puc menjar carn*

- 195 - Tum-tam, / a la guerra anam;
Estidorettes, punxoret / ui de bou,
teuladeta, / ¿què és?
- Estidorettes!
- Punxoret haguessis dit, / de pena hauries eixit.
- Tum-tam, etc.

Llucmajor

Variant a Sóller (v. 8/9): -*Teuladeta haguessis dit,
'guesses guanyat un anell al dit.*

- 196 Una coqueta / amb sal i oli / i un foradet,
per sa boqueta / menja-lè't, menja-lè't!

Artà

Variant a Sóller (v. 2/3/4-5):
*ben aplanadeta / amb sal i oliet
i verdureta, / per sa boqueta.*

Capítol 2: Localitat

- 38 Al·lota, m'han que estàs / a S'Arraval de Maria;
jo vendré a veure't un dia / com manco t'ho pensaràs. *Santa Margalida*

Variant a Sóller (v. 2): *a s'Arenal de Maria;*

- 60 La gent de la Ribera / té molta bravegera
i poca alegria. / Molt de pa i un glop de vi
Déu mos do un bon camí / per porer passar aquest dia.
I una becada a migdia. *Capdepera*

Variant a Sóller (v. 2): *sempre molta bravegera*

- 134 Jesús amat, Sant Antoni! / quines banyes té aquest bou!
Ses dones d'es carrer Nou / són més lletges que el dimoni. *Artà*

Variant a Sóller (v. 4): *són pitjors que mil dimonis.*

- 141b Plaça Real de Sineu, / que de pics t'he travessada
anant a ca s'estimada / prenda del meu cor amada,
cariño de lo cor meu! *Sant Joan*

Variant a Sóller (v. 2): *quants de pics l'he travessada*

- 158 Sa Torre de Can Amer / que n'és d'alta i poderosa!
Oh possessió ditxosa / d'allà on habita mon bé! *Artà*

Variant a Sóller (v. 1/3/4): *Torre de Son Albertí,*
ella és sa més hermosa / que hi ha en el món per mi.

- 175 Es qui no el sega, l'arranca / i així tots trebaïam.
Si acabam per Sant Juan / anirem a sa Font Santa. *Artà*

Variant a Sóller (v. 1): *Qui no sega ja l'arranca,*

- 231 Massanella per enguany / s'han acabades ses vegues:
ses dones no són alegres / com ho eren ses d'antany. *Selva*

Variant a Sóller (v. 1): *A Massanella, enguany,*

- 250 A Alaró són bandolers, / lladres i contrabandistes.
No em faceu mirar ses llistes, / que encara un ne diré més. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 1): *A Alaró tots són morquers,*
- 267 A Alcúdia donen truitada / an es pareier major
i an ets altres un gerretó / de dins la mar, qui no agrada. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 4): *que han tret de la mar salada.*
- 300 Arianyet, que ets d'enfora, / mai me pens arribar-hí:
des dia que vaig partir / no m'he alegrada ni una hora. *Maria de la S.*
- Variant a Sóller (v. 1/2): *Oh Ariany, que n'ets d'enfora!
que n'ets d'enfora d'aquí!*
- 379 A Caimari diuen "vila" / i no diuen "llogaret";
fan l'oferta amb un platet / perque no tenen bacina. *Ariany*
- Variant a Sóller (v. 1): *A Fornalutx volen vila*
- 384 Calàbria embuia querns / afamats de llengonissa
que per un tros de pellissa / escorxaren Sant Llorenç. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 1): *Calobrers no en vui a querns*
- 393 Me n'anava rego-rego / per damunt una paret.
Ses dones de Campanet / duen sa coa de serro. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 1/2): *Quan jo era busqueret
me n'anava ferro-ferro*
- 437 Es pagesos són barbatxos; / ho diuen es ciutadans,
i n'hem de penjar uns quants / d'aquells qui duen mostatxos. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 3): *no n'he de penjar uns quants*
- 502 Galilea, lloc ventós, / garrida, si hi cals pujar,
dia de vent han d'anar / agafats de dos en dos. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 4): *aferrats de dos en dos.*

- 580 A Maria són grossers / i a S'Arraval són tontos:
per veure ballar dos onsos / los bitlaren es doblers. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 4): *les prengueren es doblers.*
- 620 Ses dones de Muro diuen: / "Anit n'han de fer un ball,
amunt i avall, pupuda, / pupuda, amunt i avall!" *Llubí*
- Variant a Sóller (v. 2): *"Anit m'han de fer un ball,*
- 625 Per Orient me passeig / i trob ses portes tancades.
¿Que es deuen esser colgades / ses perles, que no les veig? *Búger*
- Variant a Sóller (v. 2): *i veig ses portes tancades.*
- 697 Felanitx, Campos, Porreres, / Manacor, Petra i Artà,
Andratx, Sóller i Calvià, / Muro, Sa Pobla i Sencelles. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *hi ha unes bergantelles
que ets uis fan espirejar.*
- 875 Si tu deixes Lluçmajor, per anar a Horta, estimada,
no et veuràs associada / de pa de munició.
Es pa de munició / jo no dic que sia mal,
però té un gust tal qual / com una cerra grenyal
que s'atura p'es canyó. *Lluçmajor*
- Variant a Sóller (v. 1/2/3): *Per anar a Lluçmajor
no deixeu L'Horta, estimada; / no us veureu associada*
- 947 Jo faç feina a jornal, / de sol a sol, tot lo dia.
Glosadors de Son Sardina, / si teniu sa testa fina,
girau fuies d'es missal. *Bunyola*
- Variant a Sóller (v. 2): *i faç feina tot lo dia.*
- 1019 Érem dins es reguerons / que diuen de Can Gaià
com un xuric va pegar / i te fé escampar es murtons. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 3): *i un xuric te va pegar*

- 1090 Si a ca meva vols venir, / ara estic en es Rafal:
és prop, és bo d'anar-hí, / i acurçaràs es camí
si prens per ca es Menescal. *Ariany*
- Variant a Sóller (v. 3): *és prop, bo d'afinar-hí,*
- 1112 A l'Horta es carabassons / maduraren s'altre dia;
¿que no teniu cap cadira, / que heu 'gut de posar taulons? *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 4): *que veig que heu posat taulons?*
- 1127 Voldria esser oronella / i volar tan generós
per esser tan prest com vós / dins es bosc de Massanella. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 2/3): *volaria generós / i seria prest com vós*
- 1146 Per ses roques de Muleta / s'hi passegen eriçons.
Dones de Ca ets Avinyons, / remenau es galindons,
que guanyau una pesseta. *Bunyola*
- Variant a Sóller (v. 2): *hi pasturen eriçons.*
- 1220 Es gall de Son Burgues canta / i es de Son Perxa respon;
es de Son Gurgut diu com / i es d'es Calderers comanda. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 2/3/4): *i es de s'Heretat respon,
es de Son Micu diu com / i es de can Bleda comanda.*
- 1484 A ses cases de Son Gat / sempre hi ha haguda pastera.
Na Francina-Aina Cotxera / tan bona al·lota com era
va anar a posar'hi llevat. *Biniamar*
- Variant a Sóller (v. 2): *mai hi ha hagut cap pastera.*
- 1581 A Son Sang de Can Morell / hi tenc mon pare i mu mare,
una germà i una germana / i jo de molt bona gana
començ a dur'hi sa pell. *Biniamar*
- Variant a Sóller (v. 4-5): *i jo qui ja hi duc sa pell*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 24 Comare, es meu bastiment / ja comença a anar a alambor
perque té l'abre major / corromput d'un contravent. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 1): *Comare, es teu bastiment*
- 30 Ets un porqueret perdut / de sa vorera de mar;
¿no em voldries ensenyar / quantes de posts té un llaüt? *Capdepera*
- Variant a Sóller (v. 2): *a sa vorera de mar;*
- 56 Enmig de la mar hi ha / la roca de la fortuna.
Portuguès, no va de lluna; / a les fosques vol estar. *Deià*
- Variant a Sóller (v. 2): *la roca de la tortura.*
- 119 Jo som estat mariner / set anys a la Capitana
i llavò figueroler / d'es teu figueral, Fullana. *Felanitx*
- Variant a Sóller (v. 1): *Jo he estat per mariner*

Capítol 4: Narratives

- 24 Dos a l'amo entretenien / i el me feien ballar,
i ets altres a registrar / per dins es rebost s'omplien
de lo restant que tenien / per tots ells lo endemà.
Advertesc tota la gent / que, en haver de matar es porc,
tanquin es rebost en fort / i no es fiïn d'es jovent,
que, en criar-lo malament, / un abre se cria tort. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 1): *Uns a l'amo entretenien*

Capítol 5: Noms personals

- 87 Me diuen En Tarambana / perque un ball vaig esbucar;
no me puc tornar acostar / per devers ca Na Cotana. *Montuiri*
- Variant a Sóller (v. 4): *a devers ca Na Solana.*

- 121 Dia vint de juriol / fan festa ses Margalides,
i ses al·lotes garrides / no poren anar p'és sol. *Llucmajor*

Variant a Sóller (v. 3): *ses al·lotes més polides*

Capítol 6: Religioses

- 344 Demà és Santa Catalina / i bunyols hem de menjar;
poreu començarà adergar, / mestressa, mel i farina. *Randa*

Variant a Sóller (v. 3/4): *ja poreu apareiar,
senyora, mel i farina.*

Capítol 7: Vida humana

- 108 Qui no té coneixement / he de menester mesura.
¿Que no saps que la ternura, / per arribar a la veitura,
¿ximateix costa turment? *Pollença*

Variant a Sóller (v. 3): *¿No sabeu que sa ternura*

- 127 Estimat, tu bavaries / de veure sales de blat.
Per dir-te la veritat, / no n'he vist ja fa vuit dies. *Costitx*

Variant a Sóller (v. 3): *Te vull dir sa veritat:*

- 297 Ja ho val, no ho val, massa ho val; / a tu no te n'enviaré!
Sabràs que ton germà té / cortanes dins un celler:
dos dies bons i un mal. *Llucmajor*

Variant a Sóller (v. 5): *té dos dies bons i un mal.*

- 300 Jo m'és seguit bullir vaumes / per reblanir duraions.
Per falta de garbaions, / estimat, roegam paumes. *Llucmajor*

Variant a Sóller (v. 4): *l'amo se menja ses paumes.*

- 335 Tres gotetes de sang viva / nasqueren d'un cap de dit.
Jo 'par que l'hagués sentit / com deia, petit, petit:
"Si et cremes, posa't saliva". *Vilafranca*

Variant a Sóller (v. 2/3/4): *eixiren d'un cap de dit.
Jo qui ho havia sentit / quan deies, petit petit:*

- 348 - Més me valdria morir / que amb tan mala ombra viure.
- Així que pugues escriure / lo que ara acabes de dir! *Llubí*
- Variant a Sóller (v. 1): *Ja valdria més morir*
- 394 Sa meva dona volria / que begués i no menjàs,
ni tampoc que no fumàs. / Veiam qui és encapaç
de poder fer aqueixa vida! / Per veure si avançaria
nou pams de terra per baix. *Llubí*
- Variant a Sóller (v. 5): *d'aguantar una tal vida!*
- 439 Anant per sa carretera / primer trobau can Bregat;
can Serena, que és veinat, / no volen dar suc a espera. *Montuïri*
- Variant a Sóller (v. 2): *hi trobareu can Bregat;*
- 441 Com veuràs un ram de pi / penjat damunt es portal,
això demostra senyal / que a la casa venen vi. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4): *que és casa que venen vi.*
- 479 Jo voldria estar enterrat, / bona amor, davall un pi,
i que hi hagués una font / d'aigordent, tabac i vi. *Galilea*
- Variant a Sóller (v. 1/3): *Jo voldria estar tot sol /
que hi rajàs un fontinyol*
- 541 Mon marit jeu en es llit; / ha set anys que fa cortanes,
i li han vengudes ganes / de menjar carn de cabrit. *Binissalem*
- Variant a Sóller (v. 1): *Mon marit tenc dins es llit;*
- 554 Un homo vei se'n va anar, / que en aquest món no menjava,
i s'acabà una panxada / tota de carn aguiada
i cent corteres de pa; / i de vi se va acabar
una bóta congrenyada, / i d'arròs una barcada,
i no es pogué assaciar. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 2): *d'aquest món per no menjar,*

- 575 Mariana, escura s'olla; / fé tot quant hi ha, lluent,
perque hem de convidar es batle / i tota s'Ajuntament. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 2): *fé-li es cul ben lluent,*
- 594 En Paborde ja és vengut / de les Indies, de dur plata,
i ha duit una fam que el mata, / ronya per sa pell, i grata.
Quin viatge més perdut! *Capdepera*
- Variant a Sóller (v. 3): *i n'ha duita fam que mata,*
- 746 Ja és cru, ja és cuit, ja és cremat; / ja es fat, ja és salat, ja és dolç.
Si m'endevines es pols, / venturós seràs, Bernat. *Valldemossa*
- Variant a Sóller (v. 1/2): *No és cru, ni és cuit, ni és salat;
no és fat, ni és cremat, ni és dolç.*
- 924 Quan jo poria cantar / que en tenia, d'alegria!
I ara, de cada dia, / mon consol és de plorar
quan jo pens i torn pensar / que no tenc lo que tenia:
jo no tenc cap fii ni fia / en sa meva companyia
que lo pugui comandar. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 3): *Mes ara, de cada dia,*
- 989 - Oh, Mestre Llest, Mestre Llest, / dins quin turment m'heu posada!
En Roegó m'ha atupada. / - Encara no l'ha mirada;
¿ja som en això tan prest? *Lloseta*
- Variant a Sóller (v. 2): *dins un turment m'he posada.*
- 1000 Si et volen tocar sa mà / o sa veta de sa coa,
pega-los amb sa filoa, / que per això hi ha canyar. *Deià*
- Variant a Sóller (v. 1/3): *Si us volen tocar sa mà
pegau-los amb sa filoa,*
- 1011 Zenc-zenc, Na Lluçia em pega; / zenc-zenc, amb so cap de fus;
zenc-zenc, no em pegarà pus / amb sa cara tan alegre. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 1/2/3): *Ai, ai, ai, Na Maria em pega;
ai, ai, ai, amb so cap d'es fus / ai, ai, ai, no em pegarà pus*

- 1041 En veure fadrí atreuit, / si té vergonya, és molt poca.
També hi ha qualque soca / que és verda i té es cor podrit;
i llavó qualque cabrit / que se'n va de roca en roca,
i jo encara som al·lota / i no tenc es seny complit. *Binissalem*
- Variant a Sóller (v. 5): *També hi ha qualque cabrit*
- 1043 Es Jutge i En Fullana / i En Jaume Muntaner
i mestre Rafel Primater, / d'aquests quatre sols no sé
quin és es més tarambana. / Mirau la vila si és plana,
i ells mai han caminat bé. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 1): *Es Jutge de can Fullana*
- 1077 Jo estic a la descoberta / a l'Horta de Biniaraix,
però no m'enganyaràs, / perquè estic sempre desperta. *Pollença*
- Variant a Sóller (v. 4): *que massa ell estic desperta!*
- 1107 De sa mareta en faria / d'es seu cap un estambor,
i d'ets ossos de sa fia / maces per repicar-ló. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 4): *macetes per tocar-ló.*
- 1133 Molt bé sies arribat; / i ara vos diré a on:
a's cap d'allà d'aquest món / i a unes forques penjat,
i es cap desseparat / i es budells a dins es forn. *Sant Joan*
- Variant a Sóller (v. 3): *a s'altra banda de món*
- 1138 Qui té malici' de mi, / preg a Déu que li revenga;
tantes hores de mal tenga / com fuies sustenta un pi. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 1/2): *Si tens malici' de mi,
preg a Déu que te revenga;*
- 1222 Bon Jesús, en aquest món, / que som de desgraciada!
Si a s'altre també ho som, / sempre, sempre ho seré estada. *Maria de la S.*
- Variant a Sóller (v. 4): *bé puc dir que ho som estada.*

- 1233 Cadena que no té baules / és molt forta, ja ho sabeu.
Mon pare, no tremoleu, / perque, quan vós no podreu,
jo em carregaré sa creu / damunt ses meves espatles. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 2): *és molt mala, ja ho sabeu.*
- 1269 Cent lliures tenc davall terra / i cent que n'hi posaré,
i seran dos-centes lliures / que davall terra tendré. *Andratx*
- Variant a Sóller (v. 3): *mirau vida regalada*
- 1271 Coranta sous N'Ametló / va guanyar en una vetlada.
Sa mare deia: - Malanada, / ja te basta un 'poleó'! *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 4): *ja et basta un napoleó!*
- 1282 Es doblers , amb mi, s'escaien; / jo no sé com és això:
si en tenc un tot sol, té por, / i si en tenc dos, se baraien. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *si és un tot sol, té por,
i si són dos, se baraien.*
- 1289 Es ratolins de garriga / solen tenir es coll lluent.
Moragues de Puigpunyent, / passejar papers de cent,
p'es nostro poble, no lliga. *Galilea*
- Variant a Sóller (v. 1): *Ratolinets de garriga*
- 1357 Jo som estat a Liorna, / que no hi canten capellans.
Na Paula manlleva pans / de blat, i d'ordi else torna. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *N'Andreu Boi manlleva pans
p'es veinats, i no else torna.*
- 1458 Aquest diumenge qui ve / vos tiraran per sa trona:
jo hi serè, amoreta bona, / i es davantal pararé. *Campanet*
- Variant a Sóller (v. 4): *qui es davantal pararé.*
- 1460 Bona amor, ell som parets / i no mos porem casar:
a Roma haurem d'enviar / perque el Papa mos dispens. *Binissalem*
- Variant a Sóller (v. 4): *al Papa, que mos dispens.*

- 1540 Antany me deies enguany / i ara me dius l'any qui ve.
O ets tu qui no em vols bé, / o és ta mare qui t'ho plany. *Campanet*
- Variant a Sóller (v. 3): *Quin homo tan paroler,*
- 1668 Es dia que em vaig casar / tothom cridava: "Novia!"
Tota sa meva alegria / aquell dia s'acabà. *Campanet*
- Variant a Sóller (v. 3): *Però sa meva alegria*
- 1770 Mai he passada més gala / que es dia que em vaig casar;
vaig amollar es bestiar: / que par qui té por de tala! *Artà*
- Variant a Sóller (v. 3): *vaig 'mollar an es bestiar:*
- 1786 M'han dit que d'aquí a Nadal / de vós se fa s'esclafit,
i d'ençà que m'ho han dit, / es menjar no em fa profit,
i ses riaies, com ric, / no em passen d'es coll avall. *Sineu*
- Variant a Sóller (v. 1): *M'han dit que per a Nadal*
- 1819 Mu mare, que tant m'estima, / no m'ha volguda casar;
ella deu considerar / que estaré millor fadrina. *Artà*
- Variant a Sóller (v. 4): *que val més esser fadrina.*
- 1904 Ramell de mil gallardures, / casa't, que a mi no em sap greu:
confii que d'es panyo meu / ploraràs ses taiadures. *Santanyí*
- Variant a Sóller (v. 2/3/4): *casa't, si te vols casar,
que arribaràs a plorar / d'es panyo meu, taiadures.*
- 1918 S'al-lota d'aquí deçà / m'agrada perque va i ve,
i diuen que pasta bé; / per això m'hi vui casar. *Ariany*
- Variant a Sóller (v. 1): *N'Àngela d'aquí deçà*
- 1955 Si us diuen que som casada / amb viudo, no seré jo:
mai m'ha agradat una flor / que altri l'hagi olorada. *Llubí*
- Variant a Sóller (v. 3): *jo no m'agrad d'una flor*

- 1989 - Si vos toquen a sa porta / per casar, digau que sí.
 I si és viudo, digau-lí / que pens en sa dona morta.
 - Jo pens en sa dona morta / però no me'n puc servir.
 Jo som vengut per aquí / a cercar lo que m'importa:
 i si tu no estàs resolta, / jo faré altre camí. Artà
- Variant a Sóller (v. 1/2): *En sentir tocar a sa porta,
 si te convé, obri-lí.*
- 1999 Tu em donaves entenent, / com a sa casa venies,
 que blat i xeixa tenies / p'es nostro manteniment. Esporles
- Variant a Sóller (v. 2): *com a ca nostra venies,*
- 2031 Viuda sou i no us casau, / i teniu sabiduria.
 Viudeta, jo em casaria, / amb vós, perque m'agradau. Ariany
- Variant a Sóller (v. 3/4): *amb vós jo me casaria,
 viuda, perque m'agradau.*
- 2034 - ¿Vols que et faça unes sabates, / i llavò mos casarem? -
 I ella va dir: - Etxem! / que m'endevines de ferm,
 i allà on me pica grates. Santa Margalida
- Variant a Sóller (v. 4/5): *Així tu m'agrades ferm,
 però les m'has de fer guapes!*
- 2077 A mon gust me vaig casar / i mu mare no ho volia.
 Si m'atupa cada dia, / me n'hauré d'aconhortar. Vilafranca
- Variant a Sóller (v. 1): *Per amor me vaig casar*
- 2196 Si no en tens, de pa, cerquè'n, / que no m'en vui afluixar.
 Tu te vares obligar, / estimat meu, a dur-mè'n. Galilea
- Variant a Sóller (v. 2): *que jo no vui dijunar.*
- 2247 Quan jo i tu serem cunyades / sempre cunyadejarem:
 cada dia mos traurem / es rebosillo a grapades. Manacor
- Variant a Sóller (v. 3/4): *de tant en tant mos traurem
 es rebosillo amb arpades.*

- 2289 Catalina cui un brot / de sa murtereta tendra.
Ta mare no em vol per gendre / ni sa tia per nebot. *Manacor*
- Variant a Sóller (v. 2): *de sa aufabeguera tendra.*
- 2293 Es qui volen esser gendres / van a sa casa tot dret.
Mu mare, un sabateret / me mata es porc en divendres. *Binissalem*
- Variant a Sóller (v. 1/2): *los que volen esser gendres
van a ca seva tot dret.*
- 2311 Teniu una fia tendra / amorosa i elegant:
madona, d'aquí en envant / voldria esser es vostro gendre. *Llucmajor*
- Variant a Sóller (v. 3/4): *vui esser d'aquí endavant,
es seu homo i vostro gendre.*
- 2357 Com jo sent cridar: "Mu mare!" / un nom de tanta alegria!
Qui la té no la coneix / i qui la perd la sospira. *Andratx*
- Variant a Sóller (v. 1): *Ai mare, la mia mare,*

* * * * *

TOM IV

1) Cançons recollides a Sóller sense variants a altres localitats

Capítol 1.4: Glosades Narratives

56. UN PRES (Fragment d'una cançó)

- Amb gran misteri i trist, / el treien de la presó.
Quan sa mare hi va anar / a la presó a veurè'l,
5 el va trobar qui plorava, / abraçat amb una creu.
- Oh, fii meu, ¿que ha estat de tu, / amb aquesta mala sort?
- Mumare, m'he confessat: / el remei serà la mort. - 10
El passaren per la Sala / i allà el feren declarar.
Una tia que hi havia / solament no el saludà.
15 Com varen passar pel Carme, / també el feren aturar:
- Oh, Mare de Déu del Carme, / sou Vós qui m'heu d'ajudar!
Si Vós ara m'ajudàveu, / set ciris faré cremar; 20
i, si no basten set ciris, / en faré cremar un quintar! *Sóller*

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

220. AY, ANITA DE MI VIDA (I)

- Ay, Anita de mi vida, ai, Anita de mi alma!
Si tú cumples mis deseos, seràs rica y estimada.
- Prefiero vivir con honra que del Rey enamorada.
Si no està aquí mi marido, yo guardo su honra sagrada. -
5 La Reina falsa y traidora de palacio la escuchaba.
Con las palabras del Rey se puso muy enfadada.
y mandó hacer un convite en Sevilla i en Granada.
Todos los condes del reino a su mesa los sentaba:
10 - Que condes y caballeros vengan todos a mi casa.
Y también el Conde Flores que por él se hace la causa. -
A la mitad del convite, la Reina se levantaba:
- Todos los que estáis aquí tenéis la mujer honrada,
menos el Conde de Flores que la tiene muy mundana.
15 - Si eso es verdad, mi Señora, yo pronto iré a matarla.
- Eso es verdad, caballero, yo misma lo presenciaba.
- Pues le quitaré la vida con esta cruel espada! -

A la mitad del camino, encontró a su esposa amada,
 que le sale al encuentro para darle una abrazada.
 20 - Quítate de aquí, maldita; quítate de aquí, malvada,
 que en el palacio del Rey me has hecho bajar la cara!
 Y ahora te mataré con esta cruel espada!
 -No me mates, mi marido, sin hablar con mi hija amada:
 A la mitad de la escalera, se encuentra con su hija amada:
 25 - Hija mía, serás buena y te dirán que eres mala.
 Cuando yo estaré muerta, me lavarás bien la cara;
 la presentarás al Rey que diga si soy honrada!

Sóller

* * *

2) Cançons recollides a Sóller amb variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

40. LA MORT DE NA MARGALIDA

En Bàlitz tota la vida, / en Bàlitz jo pensaré;
 allà on Déu vertader / judicà Na Margalida.
 5 - Encara la sent que crida. / - Treis-me d'aquí, no estic bé. –
 Noltros, ¿què havíem de fer / si la mort la perseguía?
 Dia devuit de gener, / dins can Tromper m'encontrava, 10
 i En Juan Blanc me dugué / noves que jo no esperava.
 Va dir que enterat estava. / I jo li vaig dir: - Res sé. –
 15 De s'al·lota me digué / que ben morta s'encontrava.
 Quan dins Sóller vaig entrar, / em varen dir de seguida:
 - Per veure Na Margalida, / an es fossar hauràs d'anar. - 20
 Com es meus uis descobriren / ses parets d'aquell casal:
 - Oh, cementeri real! – amb veu baixa li vaig dir –
 25 aquí has de consumir / sa meva amor principal.
 Sense ella de res me val, / en aquest món, estar-hí! –
 I com me va venir en el cas, / que l'haguessen d'enterrar, 30
 dins sa fossa vaig entrar / i el baül vaig ben tepar
 que sa terra no hi entràs. / Se fé hora de dar-mós
 35 sa darrera despedida: / - *Adiós, adiós*, Margalida,
 per a sempre, *adiós!* / Déu del Cel, qui és poderós,
 allà te té reunida. / I jo, en acabar la vida, 40
 mos reuniguem los dos! - / Com de Sóller me n'anava,
 plorant i vestit de dol, / vegent que jo allà deixava
 45 sa prenda d'es meu consol! / L'amo debades m'envia,

sa madona i los demés, / missatges i jornalers,
tota sa gent que hi havia / perquè jo la vos digués,
sa mort de sa vostra fia.

50
Sóller

Altra variant a Sóller

(v. 13): *Me va dir si enterat estava.*

Variants:

- Bunyola

(v. 16): *que ja morta se trobava.*

(v. 17/18): *A Sóller vaig arribar / i em varen dir de seguida:*

(v. 22): *ses parets d'aquell local:*

(v. 25): *aquí s'ha de consumir*

(v. 29): *Com me vaig veure en el cas*

(v. 30): *que ja se feia enterrar, (que l'havien d'enterrar,)*

(v. 37): *i per a sempre, adió!*

(v. 38): *Déu misericordiós*

(v. 39): *al cel te té recoïda, (allà la té recoïda.)*

(v. 40): *En acabar jo la vida,*

(v. 41): *allà mos vegem los dos! (que mos hi vegem los dos!)*

(v. 44): *soterrada allà deixava*

Capítol 1.4: Glosades Narratives

48. OH, POBRE DESVENTURAT!

Oh, pobre desventurat, / quant mal me diu la fortuna!
Com un caigut de la lluna / em trob, de desemparat:
5 de mos pares olvidat, / sense esser aconsolat
de cap persona ninguna. / Una mare que tenia
Déu la cridà a judici. / De mon pare tenc notíci' 10
que és esclau a Barbaria. / Què soledat és la mia,
què d'enuig i de malíci' / què pena i què sentiment!
15 Cor meu, ¿com no fas es tro? / ¿Com és possible que jo
me vegi en aquest turment? / Ara vui anar a Orà,
que molts de moros en passen... / Poria esser que m'ensenyassen 20
algun tant el seu parlar. / - Bon dia, lo meu Senyor.
Lo mateix, gran amic meu. / - Per l'amor santa de Déu
25 ¿me podríeu fer un favor? / - Si és cosa que pugui fer,
no tens més que suplicar. / - ¿Sabeu En Pere Belmar
en quin lloc deu habitar, / un qui té son pare a Alger? 30
- Aqueix jo som, es primer / qui notíci' vos puc dar.
- ¿I com s'hauria de fer / per anar-lo a rescatar?
35 - Lo primer heu de pensar / que hi importa gran diner.
Quatre-centes dobles d'or / demanen per son rescat.

- Oh, pobre desventurat, / com entristiciu lo meu cor! 40
 - Passaré jo en persona / an es lloc a on sou vós.
 Morir o rescatar-vós, / lo meu pare, gust me dóna! Sóller

Variants

- Artà (v. 2): *que mal me diu la fortuna!*
 (v. 5): *de mos pares 'bandonat,*
 (v. 12/13): *Oh, soledat que és la mia! / Oh, que d'enuig i malíci'!*
 (v. 14): *Que pena i sentiment!*
 (v. 17): *me veig sinó en turment?*
 (v. 21): *qualque mica el seu parlar.*
 (v. 27): *just has de fe demanar.*
 (v. 31/32): *- D'aqueix jo som es primer / qui indícies te puc dar.*
 (v. 35): *- Senyor, hi ha que pensar*
 (v. 36): *S'han de mester molts de diners.*

Capítol 2.1: Codolades Amoroses

1. CODOLADA SOLLERICA

Un dia anant a passeig / la vaig trobar;
 prompte li vaig demanar / si festejava.
 5 I ella em dissimulava / no sé per què.
 ¿Voleu creure si dic ver / que no sabia
 ambe quin sant les havia / ni amb qui tractava? 10
 Sa conversa que li dava, / vet-la-t'aquí.
 A la fi se descobrí: / de can Bascós!
 15 I vaig estar tot gojós / quan ho vaig sebre.
 Basta tanga es nom d'hereva, / i ella Blanca.
 Fins a sa darrera branca / enamorat, 20
 ja no m'haguessen tapat / amb set flassades!
 De vengudes i anades / en vaig passar
 25 i a ca seva vaig anar / honradament,
 i vaig veure un pretendent / que ella tenia.
 I llavò ja no hi havia / més que adorar, 30
 sinó que era En Damià / de ca N'Ozonas.
 A la fi moguèrem bromes / d'es cap d'un any,
 35 i venguèrem a parlar / sobre soldats
 i vaig quedar baraiat / amb tot ca seva,
 i la privaren a ella / de rallar amb jo. 40
 No et pensis que per això / li das es sí;
 mos tornàrem avenir / altra vegada.
 45 - A mi sempre em tens guanyada, / en voler tu.
 - No et pensis que per ningú / jo et deixaré.-
 I ella va dir també, / que confiàs. 50
 - Si et cases amb En Damià, / ¿què pots tenir?

- Es posar-te es dematí / cànyom davant!
 55 Aquí duràs parfalans / i *cordoncillo*
 sapis que portaràs *brillo*, / en esser-hí.
 Com passaràs per aquí, / tan adornada, 60
 pareixeràs qualque dama / de cavaller! –
- Tant de sermó li va fer, / que la ginyà,
 65 i a la fi s'hi casà, / amb don Josep Planes. *Sóller*

Altra variant a Sóller

- (v. 2): *una jove vaig trobar;*
 (v. 8): *que no ho sabia,*
 (v. 10): *o ambe qui tractava*
 (v. 13): *A la fi vaig aclarir*
 (v. 45): - *A mi ja me tens ginyada,*
 (- *A mi ja me tens guanyada,*)
 (v. 46): *te vui a tu.*
 (v. 50): - *Pots confiar.*

Variants

- Fornalutx

- (v. 12): *la vos puc dir.*
 (v. 14): *que era fia d'En Bascós.*
 (v. 18): *i qualque blanca.*
 (v. 20): *en vaig quedar enamorat.*
 (v. 36): *sobre es soldats,*
 (v. 60): *ben estufada,*

2. DIA DESSET DE GENER

- Dia desset de gener / de l'any mil-vuit-cents coranta.
 Molta de gent se n'espanta / d'es meu poc enteniment,
 5 que vaig fer per un jovent / un bocí de codolada.
 Si està mal o ben traçada, / ja no la poren desfer!
 Jesucrist, Déu vertader, / no m'ha dat més subtileza, 10
 i és mala de ver sa presa / a un lloc que no hi ha res.
 I jo tenia promès / de fer un divertiment
 15 per donar gust a la gent / i no tenir-la enutjada.
 Me va seguir una passada / amb una jove de bé.
 'Turau, la vos contaré, / perque voltros me digueu 20
 si jo cant amb bona veu / o si convers amb raó.
 Com a bon festejador / sempre m'havia portat,
 25 i n'estava enamorat / de la seva galania.
 Hi anava cada dia / aposta per festejar.
 Però, per temps, me passà / aquell enamorament. 30
 Just per entreteniment / així mateix hi anava

i aleshores me trobava / “¿què faré, què no faré?”
 35 Jo un pensament vaig fer: / - Em pens que la deixaré,
 i ja ho veurem! / ¿A modo de que no en trobem
 de com ella o de millor? - / Sense motiu ni raó, 40
 la vaig deixar. / No se por apreciar
 de dir que no m’ha volgut, / perquè, si jo hagués volgut
 45 no seria d’es fuster. / Tota aquella ronya em ve
 d’es dia de Sant Antoni / que no vaig fer cerimòni’
 d’ella, i d’altres, sí. / Amb el cor ple de verí 50
 a ca seva se’n va anar. / Jo fent es gat de casar
 vaig fer de conversar amb ella: / - Oh, vós sou estrella meva,
 55 vós sou estrella diana; / jo faria una campanya
 d’estar vuit dies amb vós! Vós sou clavellet hermós;
 vós sereu el meu consol; / vós sereu, si Déu ho vol, 60
 sa meva prenda estimada. / I si em feis mala passada,
 al món he renunciat! - / I ella em va dir: - Estimat,
 65 ¿d’on duis tanta de rancor? / ¿No veis que un festejador
 coneix sa seva estimada, / i, si és festa senyalada,
 encara més la coneix? / I vós no em diguéreu res, 70
 i me véreu a s’hostal, / i dúieu es capital
 per gastar per ca Na Reia. / Carregat de bravegera,
 75 déieu: - “Jo som es patró”. / Anau-hí, serà millor!
 Dau-lí diners. / No són tots es mariners
 com es patrons! / Com a ella heu fet favors, 80
 veniu aquí! / Vós heu fet altre camí
 i jo altre pensament. / I n’hi un qui em pretén
 85 i es vol casar amb mi. / ¿Vós trobeu que li puc dir
 que estic per vós? / No sigueu més enfadós;
 fora mentides: / Si en trobau de més garrides, 90
 casau-vos-hí, / i jo amb un altre fadrí,
 tal com pertoca. / La me féreu massa grossa
 95 dia desset de gener! / Escoltau, polit roser:
 deixau-m’ho dir: / jo l’endemà dematí,
 ja en vaig tenir sentiment, / i vaig tenir, justament, 100
 es mul mal de manejar / i no el poria fer anar
 per on volia. / I altra volta me prenia
 105 per s’altra part. / Si en aquest punt he faltat,
 perdonau-mè / i també castigau-mè
 amb gran rigor. / M’heu de dar es sí o es no, 110
 que som partit; / vui sebre es vostro sentit
 com tornaré. / - Jo paraula te daré
 115 i aniràs més confiat. / Posem el cor de los dos,
 veuràs com no poràs dir / que hi hagi hagut cap fadrí
 que a ca nostra hagi vengut, / ni que mai s’hagi assegut 120
 baix de sa meva persona. / El meu cor vantatge us dóna
 si voleu ‘rribar primer; / i, si no, pendré es fuster;
 125 digau-me sa veritat. / - ¿Sabeu que havia pensat?
 De casar-mos en venir. / - Juan, no estareu per mi;

- ara mateix hi aniria. / En venir es primer dia, 130
 es matrimoni farem, / i llavò mos casarem,
 dins vuit dies lo més llarg. / Bono, que ja està tractat;
 135 no en parlem més; / si no som bancarroters,
 no importa més conversa. / Anau-vos-ne, i alerta
 i jo aquí alerta aniré. / - ¿Saps que m'has de guardar bé? 140
 Es Castell de Montjuïc. / - Tu això no ho has de dir;
 s'artilleria fa escombra / i mumare sap la resta. –
- . . .
- 145 Escoltau-me, cavallers, / que succeí:
 que quan jo vaig venir, / la vaig trobar
 que estava sobre casar. / Com es gat d'En Paracanyes 150
 jo vaig quedar. / I no em parlem més! Sòller

Altra variant a Sòller

- (v. 7/8): *Si està malament traçada, / ja no la poran desfer.*
 (v. 13): *Saps que tenia promès*
 (v. 22): *o si conserv sa raó.*
 (v. 42): *I no es por apreciar*
 (v. 52): *Jo, fent es gat i caçant,*
 (v. 74): *Com tens tanta bravegera,*
 (v. 75): *deies: "Jo som es patró".*
 (v. 85): *i diu que es vol casar amb jo.*

Variants

- Bunyola

- (v. 15): *i per dar gust a la gent*
 (v. 17): *Em seguí una passada*
 (v. 19): *Callau, la vos contaré,*
 (v. 26): *de sa seva gallardia.*
 (v. 29): *Però llavò me passà*
 (v. 48): *d'ella no fiu cerimòni',*
 (v. 49): *a ella, i a una altra, sí. (d'ella, i d'una altra, sí.)*
 (i d'altres, sí.)
 (v. 54/55): *- Sereu estrelleta meva, / el meu consol.*
 (v. 79): *que guanyen an es patrons!*
 (v. 81): *vós ne veniu per aquí!*
 (v. 102/103): *i no el vaig porer fer anar / per sa part que jo volia.*
 (v. 113): *per en tornar. (per on tornaré.)*
 (v. 114): *- Jo paraula vos daré (- Tal paraula te daré,)*
 (v. 115): *i anireu més confiat. (te'n 'niràs més confiat.)*
 (v. 116): *Posem los dos / nostros cors damunt sa mà,*
 (v. 117): *i poràs dir (i mai per mai podreu dir)*
 (v. 118/119): *que no hi ha hagut cap fadrí / que hagi pogut*
 (v. 120-121): *fer de mi lo que ha volgut.*

- Deià (v. 65/66): *¿D'on ve tanta de rancor? / ¿No saps que un festejador*
 (v. 70): *I tu no em digueres res,*

(v. 71/72): *i me veres a s'hostal, / i duies es capital*
 (v. 89): *no vui sentir més mentides.*
 (v. 93): *cada u lo que pertoca. (cada u, es favor que li pertoca.)*
 (v. 149): *que estava per a casar / amb so fuster.*
 (v. 150): *No la tenc ni la tendré*
 (v. 151): *mai en el món.*

Capítol 2.2: Codolades Enumeratives

7. TONADA DEL TREC-A-TREC

Mumareta meva, jo el vui ferreret
 de tant que m'agrada sentir trec-a-trec.
 Mumareta meva, jo el vui escolà
 de tant que m'agrada sentir repicar.
 5 Mumareta meva, jo el vui sabater
 i tendré sabates en 'ver-ne mester.
 Mumareta meva, jo el vui fusteret,
 de tant que m'agrada sentir trec-a-trec.
 Mumareta meva, jo el vui carnisser,
 10 i, en tenir-ne ganes, carneta tendré.
 Mumareta meva, jo el vui confiter,
 tendré caramel·los em 'ver-ne mester.
 Mumareta meva, jo el vui teixidor
 perquè a mi m'agrada sentir sa remor.
 15 Mumareta meva, jo el vui mariner,
 me durà de França lo que hauré mester. Sóller

Altra variant a Sóller

(v. 2): *farà ferradures p'es meu borriquet.*
 (v. 10): *menjaré carneta en 'ver-ne mester.*

Variants

-Valldemossa

(v. 1): *Mumare, mumare* (es repeteix en lloc de "mumareta meva")
 (v. 2): *perque a mi m'agrada sentir trec-a-trec.*
 (farà ferradures p'es nostro arriet)
 (farà ferradures per ferrar s'aset.)
 (v. 4): *perque a mi m'agrada sentir repicar.*
 (v. 6): *me farà sabates en 'ver-ne mester.*
 (v. 10): *i menjaré carn en 'ver-ne mester.*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

85. EL REI ENAMORAT DE SA FIA (VI)

- El Rei tenia tres fies hermoses com una plata.
El Rei s'enamora d'una: - Sa petita és sa més guapa! -
La Reina, com ho va sebre, la va tancar dins la quadra,
sense beure ni menjar més que un pic cada setmana.
- 5 I pel seu menjar li dóna tonyina i carn salada,
i pel seu beure li dóna aigo de la mar amarga.
Passa un dia, en passen dos, passa tota una setmana,
i ella, de set que tenia, treu el cap a la *ventana*.
- 10 Veu les seves germanetes que amb coixinet d'or broidaven.
- Germanetes del meu cor, germanes de la meva ànima:
¿n'hi hauria cap de voltros que em volgués dur un poc d'aigo,
que la boca s'hi encén i la llengo és una brasa?
- 15 - No te'n volem dur, maldita, no te'm volem dur, malvada;
no fosses volguda esser estimada de mon pare! -
Ella se'n torna molt trista, els seus uis li espirejaven.
Passa una dia, en passen dos, passa tota una setmana,
i ella, de set que tenia, treu el cap a la *ventana*.
- 20 I veu los seus germanets qui amb cartetes d'or jugaven.
Oh, germanets del meu cor, germanets de la meva ànima,
¿n'hi hauria cap de voltros que em volgués dur un poc d'aigo
que la boca s'hi encén i la llengo és una brasa?
- 25 - No te'n volem dur, maldita, no te'm volem dur, malvada;
no fosses volguda esser estimada de mon pare! -
Ella se'n torna molt trista, els seus uis li espirejaven.
Passa una dia, en passen dos, passa tota una setmana,
i ella, de set que tenia, treu el cap a la *ventana*.
- 30 I veu la seva mareta qui amb un fuset d'or filava.
- Mumareta del meu cor, mareta de la meva ànima,
¿n'hi hauria cap de voltros que em volgués dur un poc d'aigo,
que la boca s'encén i la llengo és una brasa?
- 35 - No te'n volem dur, maldita, no te'm volem dur, malvada;
no fosses volguda esser estimada de ton pare! -
Ella se'n torna molt trista, els seus uis li espirejaven.
Passa un dia, en passen dos, passa tota una setmana,
i ella, de set que tenia, treu el cap a la *ventana*.
- 40 Va veure lo seu bon pare que de caçar arribava.
- Oh, mon pare del meu cor, mon pare de la meva ànima,
¿n'hi hauria cap de voltros que em volgués dur un poc d'aigua,
que la boca s'hi encén i la llengo és una brasa?
- 40 - Correu, criats i criades, a pujar-li un càntir d'aigo! -
I, com varen arribar, morta i freda la trobaren;
àngels a cada costat, la Verge la coronava.
Tots els qui hi havia allà 'naren a s'acompanyada.
Son pare va esser salvat i sa mare condemnada,

Altra variant a Sóller

(v. 14ab): *no haguesses volguda esser estimada de ton pare.*

Variants

- Santanyí

- (v. 2b): - *Na Margalida es sa guapa! (Na Margalida me mata!)
(Ma Margalida és més guapa!) (Margalida és la que em mata)
(Na Catalina és sa guapa!) (Na Catalina m'agrada!)
(Na Catalina estimada!)*
- (v. 3a): *Com sa mare sentí això, (Com sa mare ho va sebre,)*
- (v. 3b): *la tancà dins una sala (la va tancar dins es quarto,)*
- (v. 5b): *peix blau de la mar salada,*
- (v. 8a): *i un dia aquella nina (i d'es cap de los nou mesos)*
- (v. 8b): *treia el cap a la ventana. (treu el cap per la ventana.)*
- (v. 10a): - *Germanes, com sou germanes, (- Germanes, bones germanes,)*
- (v. 10b): *com tant d'or i cortesia,*
- (v. 11ab): *¿si em pujàveu un càntil d'aigo, (¿no em duríeu un glop d'aigo,*
- (v. 12ab): *que la glòria guanyaríeu, que la glòria guanyareu?*
- (v. 13ab): - *No la beuràs tu, maldita; no la beuràs tu, malvada;*
- (v. 14ab): *un dia vares esser estimada de mon pare.
(porque has querido ser la querida de tu padre.)
(no hubieses querido ser de tu padre enamorada.*
- (v. 15a): *Ella se n'entra molt trista,*
- (v. 17a): *i ella, de set que tengué, (i un dia aquella nina)*
- (v. 17b): *a la finestra guaitava,*
- (v. 18ab): *i veu los seus germanitos que a la pilota d'or jugaven.*
- (v. 19ab): - *Germanitos del meu cor, (- Germans, per lo bon germans,)*
- (v. 20a): *¿me duríeu un vas d'aigo,*
- (v. 21b): *la llengo tenc ressecada? (la llengo tenc aferrada?)*
- (v. 26ab): *i de tanta set com té, per la finestra guaitava.*
- (v. 27a): *i la seva mare afina*
- (v. 28b): *mumare de la meva ànima,*
- (v. 30b): *tenc una set que me mata?*
- (v. 31ab): - *No te'n duré jo, traidora; no te'n duré jo, malvada;*
- (v. 36b): *que amb cartetes d'or jugava. (de caçar llavò arribava.)
(qui amb pipeta d'or fumava.)*
- (v. 40a): *Encara el Rei no la sent: (Quan son pare la sentí:)*
- (v. 40b): - *Duis aigo a sa meva fia!
Qui primer serà a s'escala, tot Ciutat li donaria.*
- (v. 41-45): *Encara no foren dalt, la princesa se moria.
Sa mare i es seus germans tots quedaren condemnats;
son pare, en el purgatori, i ella a la santa glòria
per tota una eternitat.*

92. LA MALA HERBA (I)

- A les portes del Rei moro, una mala herba hi havia,
i tothom qui la tastava danyat d'ella romania.
La Infanta donya Isabel va esser tan agosarada
que d'aquella herba menjà i va romandre danyada.
- 5 Un dia, anant a passeig, son pare la se mirava.
- Mon pare, ¿per què em mirau? ¿per què em mirau tant la cara?
- ¿Com no t'he de mirar, filla? ¿com no t'he de mirar, ara?
Tenies la color fresca, i ara la tens trencada.
Qualsevol que te miràs diria que estàs danyada!
- 10 - No, mon pare, no hi estic; serà l'aigo, que m'ha inflada:
n'he beguda de la font i ara tota me siulava. –
Feren venir vuit doctors; es millors de dins Granada:
quatre per mirar los polsos, quatre per mirar la cara,
i tots diuen a la una: - Esta nina està danyada. –
- 15 Per no donar-li disgust, no ho digueren a son pare.
La se'n duen dins un bosc perquè no sigui xerrada.
Una dona se'n temé, i va esser la seva esclava,
l'esclava que estava amb ella, la vestia i la calçava,
l'acompanyava a passeig i la servia a la taula.
- 20 Un dia la va enutjar i li va escopir a la cara:
- Jo ho contaré, mala nina, tot ho contaré a ta mare.
- Si le hi vols dir, digue-le-hi, digue-le-hi, la mala esclava!
- . . .
- Que Deu vos guardi, ma Reina! - Déu vos guard, la mala esclava!
- Jo vos contaria un pas, si ma vida asseguràveu.
- 25 - Ben assegurada siga la vida que Déu t'ha dada.
- La Infanta dona Isabel sempre ha estada Descarada:
ja ne té tres infants nats; ella un dia m'ho contava.
No us enganaria gens si us digués que va per quatre. –
Com la Reina sent això, tocs pel seu cap se pegava.
- 30 - Anau a menar ma fia, anau a menar la Infanta,
i, segons lo que ella diga, de mi serà castigada.
- . . .
- Vine aquí, tu, mala filla; vine aquí, tu, mala Infanta!
Si lo que m'han dit és ver, dins un foc seràs cremada.
Si lo que m'han dit és fals, reina seràs coronada.
- 35 - No ho cregueu, senyora Reina; no ho cregueu, la mia mare;
vui que m'escolteu a mi i no a la meva criada.
Vaig beure aigo de la font; això és l'aigo que m'ha inflada. –
La Reina li alçà la mà i li pegà una galtada.
La Infanta gira en redó i se'n puja per l'escala.
- 40 Com arriba an el replà, el minyonet ja plorava.
- . . .
- Ai mares que teniu fies! no les doneu a guardar,
que són tan delicadetes com un vidre, de trencar!

Sóller

Altra variant a Sóller

- (v. 1ab): *A les portes del palau s'hi cria una herba molt mala.*
(v. 2ab): *La jove que en vol menjar, danyada d'ella quedava.*
(v. 3a): *I la Reina Isabel*
(v. 3b): *va esser tan descarada, (ho va ser, tan descarada,)*
(v. 4a): *que d'aquella herba tastà; (d'aquella herba va menjar.)*
(v. 15ab): *Digueren que no ho sabien, per no retgirar son pare.*
(v. 16ab): *La menaren dins un bosc perquè no fos mermulada.*

Variants

- Ciutat

- (v. 2a): *La jove qui ne menjava, (Tothom qui menjar en volia,)*
(v. 2b): *ben danyada ne quedava.*
(v. 5a): *Un dia, estant a la taula,*
(v. 6a): *k- ¿Per què me mirau, mon pare?*
(v. 10): *és l'aigo, que m'ha afillada (sic)*
(v. 12b): *els que tenien més fama.*
(v. 16b): *tractant-la de descarada.*
(v. 20ab): *Un dia que la rentava, l'esclava li responia:*
(v. 21ab): *- Tu mereixes, mala nina, que jo ho conti a ta mare.*
(v. 22ab): *- Diga-le-hi, mala criada: diga-le-hi, esclava mia.*
Amb això t'hauràs venjada.
(v. 25a): *Bé te vui assegurar*
(v. 28a): *Cap mentida li diria*
(v. 31a): *i, segons lo que dirà,*
(v. 38b): *i d'esquena l'ha tirada.*
(v. 39a): *La infanta pega un gran crit*
(v. 4a): *Com va ser al primer replà,*
(v. 41a): *Maretes que teniu fies!*

111. AL CAMP DE MASSENA (I)

- Al Camp de Massena, una font hi ha,
qui aigo vol beure s'ha d'ajoneiar.
Ses dones que alleten van a entrecavar,
garrideta i un saltiro, van a entrecavar.
5 Entrecaven vaumes dins un comellar,
garrideta i un saltiro, dins un comellar.
Entrecaven vaumes dins un corralet,
garrideta i un saltiro, dins un corralet.
Per allà s'estila passejar gerret.
10 *garrideta i un saltiro,* passejar gerret.
Es gerret, senyora, teniu-lo tancat,
garrideta i un saltiro, teniu-lo tancat
amb set tancadures i un forreiat,

Variants

- Sant Joan

(v. 3ab): *Les dones casades van a entrecavar*

(v. 4ab): *i entrecaven vaumes dins un comellar.*

144. SANT RAMON DE PENYAFORT

- La Mare de Déu un roser sembrava.
D'aquell sant roser en nasqué una branca,
nasqué Sant Ramon fill de Vilafranca,
confessor de reis, de reis i de papes.
5 Confessava un Rei qui en pecat estava:
lo pecat és gran, Ramon se'n desmaia.
Ramon se'n va a mar a llogar una barca.
El barquer li diu que són emparades.
No pot embarcar capellans ni frares
10 ni estudiants de la cota llarga.
Mirau Sant Ramon quina n'ha pensada:
A dintre la mar ja tira la capa,
amb l'escapulari gran vela aixecava
i amb el gaietet la barca guiava.
15 Montjuïc ho veu, bandera posava.
Santa Catalina molt bé repicava;
la Seu ho sentí, correus enviava.
Tots los mercaders pugen dalt murada;
pensant que era nau, veuen que és un frare.
20 Veuen que és Ramon que la mar passava,
veuen que és Ramon que ha fet un miracle.

Sóller

Altra variant a Sóller

(v. 1ab): *La Mare de Déu un roser plantava,*

(v. 2ab): *i d'aquell roser n'és nada una planta,*

(i d'aquell roser, n'és nada una branca,)

(v. 6ab): *lo pecat és gran, Ramon se n'esglaia.*

(v. 8ab): *El barquer n'hi diu que el Rei el priva*

(v. 9ab): *de porer embarcar capellans i frares,*

(pena de la vida que embarcàs cap frare,)

(v. 10ab): *ni de Sant Ramon ni de Vilafranca.*

(v. 11ab): *Sant Ramon beneit bé la s'ha pensada:*

(v. 12ab): *Tira el manto a mar i l'escapulari*

(a dintre del mar ja tira la capa;

(v. 13ab): *amb lo bastonet la barca guiava*

(v. 14ab): *i amb l'escapulari la vela posava.*

(i lo gaietet per abre posava.)

(v. 15ab): *Montjuïc ho veu; bandera n'alçaca.*
 (v. 18ab): *Tots los mariners pugen a murada:*
 (Tots los mariners juguen dalt murada:)
 (v. 19ab): *pensen que era nau i va esser un frare.*
 (v. 20ab): *Va esser Sant Ramon, fill de Vilafranca;*
 (v. 21ab): *va esser Sant Ramon qui n'ha fet miracle.*
 (va esser Sant Ramon qui ha fet el miracle.)

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

201. LA CAUTIVA (II)

- De día como de noche, de noche como de día,
 me cautivaron los moros cuando diez años tenía. -
 La Reina, cuando lo vio, estas palabras decía:
 - Si el Rey estuviera aquí, de ella se enamoraría! -
 5 La mandó a lavar la ropa en las aguas cristalinas.
 Por allí pasó un señor, señor que a caballo iba.
 - Quiere beber mi caballo de estas aguas cristalinas.
 Buenos días tenga mora. - Buenos días tenga usía.
 No soy morita, señor; soy de la España nacida.
 10 Me cautivaron los moros cuando diez años tenía.
 - ¿Que vienes conmigo al monte, aquí, en mi caballería?
 - Y la honra, caballero, ¿en dónde la dejaría?
 - En la punta de mi espada, en donde llevo la mía.
 - Y la ropa, caballero, ¿en dónde la dejaría?
 15 - La llevarías conmigo junto a mi caballería.
 La más rota y la más sucia en la mar la tiraría.
 La de seda y la de hilo en nuestro caballo iría. -
 Cuando llegaron al pueblo, *moreta* se sonreía.
 - ¿Qué tiene usted, mora bella? ¿Qué tiene usted, mora linda?
 20 ¿De qué te ríes, *moreta*? ¿de qué te ríes? -decía.-
 ¿Se ríe de mi caballo, o ríe de quien lo guía?
 - No río de su caballo ni tampoco del que guía.
 ¿Sabes de qué río yo? De ver la patria mía. -
 Cando pasaron los bosques, ella a llorar se ponía.
 25 - ¿De qué lloras, mora bella? ¿De qué lloras, mora linda?
 - Lloro porque con mis padres por estos bosques venía
 con mi hermanito Ernesto, feliz en su compañía.
 - Dímelo, ¿quién son tus padres? - Mi padre, don Juan de Olivas,
 y un hermanito que tengo se llama José María.
 30 - ¡Virgen sagrada bendita! ¡Virgen sagrada! - decía -
 Pensando robar una mora, he robado una hermana mía!
 Ábreme las puertas, madre, balcones y galerías,
 que os traigo a vuestra hija, la que tenéis por perdida.

- 35 - Si eso fuera verdad, un regalito te haría.
 Si me la traes honrada, la corona te pondría.
 - Honradita vengo, madre, como el día que nací.
 Sólo un besito me ha dado, mi hermanito que está aquí. *Sóller*

Altra variant a Sóller

(v. 5b): *de las aguas cristalinas.*

(v. 16a): *La más rota i la más vieja*

(v. 17b): *conmigo la llevaría.*

(v. 19ab): *- ¿De qué te ries, morita? ¿De qué te ries, monina?*

(v. 23ab): *Es que veo tierra patria que también es tierra mía.*

205. LA VUELTA DEL MARIDO (II)

- Estaba la Coronela sentadita en el balcón.
 Sale el Teniente y le dice: - Señora, ¿qué hace aquí?
 - Yo espero a mi marido; de la guerra ha de venir.
 Di, ¿de dónde viene usted?
 5 - He venido de la guerra por casarme con usted.
 - ¿No habrá visto a mi marido por la guerra alguna vez?
 No conozco a su marido ni tampoco sé quien es.
 Déme las señas, señora, que lo debo conocer.
 - Es un hombre guapo y rubio, gentil hombre y cortés;
 10 lleva las medias de seda, zapatillas a lo inglés;
 en la punta de la espada, lleva señas de marqués,
 y pendiente de su cuello lleva un pañuelo francés
 que le bordé de pequeña, siendo niña lo bordé,
 y en la cofa de la gorra el retrato de Isabel.
 15 - Con las señas que me ha dado, su marido muerto es;
 en Valencia lo mataron en casa de Canadés;
 y dejó en el testamento que me case con usted.
 - Esto yo no lo haría, esto yo no lo haré.
 Siete años hay que espero; otros siete esperaré
 20 Si a los catorce no viene, monjita me *serraré*.
 Todos los muebles y alhajas por monedas los *vendré*,
 y el dinero que me sobre a los pobres lo daré;
 y una hija que yo tengo conmigo la pasaré,
 y mi hijo Francisquito irá a servir al Rey:
 25 ha muerto el padre en la guerra, que *muiri* el hijo también.
 - Desgraciadita María, desgraciada mujer,
 tú hablas con tu marido y no lo puedes conocer.
 Dame un abrazo, María, que yo soy tu amante esposo.
 He venido de la guerra para estar con ti dichoso. *Sóller*

Altra variant a Sóller

- (v. 2b): *¿Qué hace usted aquí?*
(v. 3a): - *Dispéñeme, caballero, (-Escúcheme, caballero,)*
(v. 3b): *por si le interesa a usted.*
(v. 6ab): - *¿Habrá visto a mi marido, paseando, alguna vez?*
(v. 7ab): - *No, señora, no lo he visto, que a la guerra se marchó.*
(v. 9ab): - *Mi marido es alto y rubio, es rubio como la mies.*
(v. 11b): *el título de marqués,*
(v. 17a): *y en el testamento dice (dejó en el testamento)*
(v. 20b): *religiosa me haré;*
(v. 24ab): *y el único hijo que tengo por fraile lo mandaré.*
(v. 25ab): *Si él no quiere ser fraile, irá a servir al Rey.*

Variants

- Artà (v. 2b): - *Señora, ¿qué espera usted?*
(v. 9a): - *Es un joven alto y rubio, (- Es un joven guapo y rubio,)*
(v. 11b): *todas las señas del Rey,*
(v. 13b): *de pequeña le bordé,*
(v. 16ab): *y murió en Valencia en casa de un genovés;*
(v. 17a): *y dejado en el testamento (en el testamento ha puesto)*
(v. 19a): *Siete años ha que le aguardo, (Siete años hay que espero,)*
(v. 19b): *otro siete guardaré. (siete más yo guardaré.)*
(siete más esperaré.)
(v. 20b): *monjita me encerraré. (yo monja me cerraré.)*
(v. 23ab): *los cuatro hijos que tengo, muy bien los colocaré:*
una con doña María, otra con doña Isabel;
la más pequeña de todas, que me traiga de comer:
(v. 24a): *el otro hijo que tengo,*
(v. 24b): *le mando a servir al Rey (a la guerra el mandaré,)*
(v. 25a): *que donde ha muerto su padre (que allá donde murió su padre,)*
(v. 25b): *que muera el hijo también.*
(v. 26a): - *Desgraciada María, (Detente, Isabelita,)*
(Calla, calla, Isabelita,)
(v. 26b): *detente, que soy yo*
(v. 29b): *por vivir con ti dichoso. (para llamarme dichoso.)*
- Ariany
(v. 1a): *Soldadito, soldadito,*
(v. 1b): *tú que vienes de la guerra, (tú que de la guerra vienes,)*
(v. 2a): *¿no habrás visto a mi marido? (¿no habrá visto a mi marido?)*
(v. 9a): - *Mi marido es un buen mozo,*
(v. 9b): *alto como es usted. (alto como los ciprés.)*
(vestido de aragonés.)
(v. 11b): *lleva señal de marqués,*
(v. 17a): *y pone en el testamento*
(v. 20b): *religiosa yo entraré. (yo religiosa entraré.)*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Sóller

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

4. AMOR NO CORRESPON

- Un diumenge tot lo dia / cada punt i cada instant,
en tu vaig estar pensant, / i gran tristor que tenia.
- 5 I pensava en aquell dia / que us diré: - Clavell daurat,
si vols posar ton estat / en la meua companyia!
Ja sé que diràs, Maria, / que no, prompte i aviat. 10
Jo sempre m'ho he pensat / que, com prou hauré guardat
ton jardí purificat, / ben servit i mal pagat,
- 15 cap rosa no hi coiria! / Només que un altre tendria,
amb poc cost, tot plet guanyat. / I jo, com a bon criat,
ben servit i mal pagat / braços amples romandria. 20 *Inca*

Variant a Sóller

(v. 4): *l'enyorament m'entristia.*

7. BON VESPRE, MADÒ PERETA

- Bon vespre, madò Pereta; / ¿què feis de bo per aquí?
- Mos divertim a cosir / jo i aquesta al·loteta.
- 5 - ¿An això deis al·loteta? / Fadrineta li dic jo.
No em faria gens de por / encontar-la per sa pleta!
¿No tendríeu gens de foc / a sa cuina o en es braser? 10
- Aturè't, ho miraré, / i si no n'hi ha, en faré,
soliment que fums un poc! / Vet aquí foc i fumé;
- 15 fé anar sa pipa calenta, / que mai estic més contenta
que com te veig passar pler. / - No sé com t'he de pagar
aquesta mercè que me fas. / Fé de mi lo que voldràs, 20
que jo estic a ton manar. / - Si et tengués a mon manar,
no te'n íniries, anit, / que jo et vui per mon marit
- 25 tant com tu pugues pensar. / Per anit no puc quedar,
perque una altra feina em toca: / Jo tenc posada una lloca
i la tenc d'anar a aixecar. / - Sa lloca deixa-la estar, 30
enc que se muira de fam! / - No, que he de mester s'aviram
per com m'hauré de casar! / Bona nit, Faldó garrida!
- 35 - Bona nit, Roegonet! / Torna prest, que en no veure't
es meu cor queda sens vida! / - Na Falcó encara no ve?
¿Que fa, tant en es portal? / Mon pare, jo no faç mal: 40
me mirava un davantal / quantes flors vermeies té.
- Faldó, ¿qui era aquell bergant / que és vengut a cercar foc?

- 45 - Mon pare, jo el conec poc! / Idò, com l'ets amat tant?
 - Perque mumare m'ha dit / que es casats estan tan bé;
 per veure si lograré / de que sia mon marit! 50 Vilafranca

Variants a Sóller

- (v. 1): *Bon dia, madò Pereta;*
 (v. 5/6): *- ¿An això deis al·lotetes? / Fadrinetes les dic jo.*
 (v. 7/8): *No em farien gens de por / si els encontràs per sa pleta.*

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

18. ES JAI I SA JAIA

Es jai i sa jaia / a dur llenya van.
 Es dilluns ensellen / i es dimarts se'n van.
 Dimecres arriben / i es dijous la fan.
 Divendres carreguen: / dissabte se'n van.
 Diumenge la tenen / per coure sa carn. Sant Joan

Variants a Sóller

- (v. 2): *Dilluns apareien, es dimarts se'n van,*
 (v. 5): *per coure sa carn.*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

22. FUMA, FUMA, XEMENEIA

- Fuma, fuma, xemeneia, / mos n'anirem per allà.
 Trobarem un capellà; / mos darà peixet i pa
 5 i un cortonel·lo de vi / per passar aquest sant camí.
 Passau, bous, i passau, vaques, / i gallines amb sabates
 i capons amb esperons. / Sa nineta ha fet torrons 10
 i es Vicari els ha tastats, / i els ha trobat un poc fats,
 als ha tornat an es forn / perque sien confitats.
 15 I si no són vius, són morts, / o si no, són enterrats. Artà

Variants a Sóller

- (v. 1): *Fuma, fuma, fumarel·lo*
 (v. 10): *La jove va fer un torrat*
 (v. 11): *sa madona l'ha tastat*
 (v. 12): *i l'ha trobat un poc fat.*

Capítol 1.4: Glosades Narratives

28. JO TENC UNS MODOS DE VIURE (II)

- Jo tenc uns modos de viure / que, si t'ho dic, no ho creuràs.
Si me deixes sa clau baix, / de quin modo em faràs riure!
- 5 - Però no la hi puc deixar, / que anit mon pare no hi és.
Deixaré es portelló empès, / i, si vols, poràs entrar.
- P'es corral no hi puc passar, / perque teniu galliner; 10
llavò es gall esqueinarà / i sa gallina també.
- Maldament es gall esquein / i que sa gallina crid,
15 vine en tocar mitjanit, / que mumare dorm fort ferm. –
El malfactor hi anava / p'es corral a poc a poc,
i la troba ran d'es foc, / a s'al·lota, qui plorava. 20
- Garrideta, ¿de què plores? / tan mal servida te tenc?
- Oh, Miquel, no sé què tenc / com te veig en aquesta hora!
- 25 Tu voldries unes coses / que són poc convenient:
dones què xerrar a la gent / i en un gran perill me poses.
- No hakis gens de por d'això, / que tal trebai no tendrem; 30
d'aquí a un mes, em pens jo, / jo i tu mos publicarem
com tenguem un vestit bo. - / Així que ell hagué lograt
- 35 d'ella lo que desitjava, / com si res mai 'gués passat,
altra jove festejava. / El jove va anar a Ciutat
a dur un vestit nuvial, / i l'hi aconsiaren mal 40
i arrere va tornar. / La jove li fou precís
a ca's Rector haver d'anar: / Esto i esto va passar
- 45 amb so jove que li dic; / que li envii a demanar
i li doni un bon avís. / - Ja vendràs demà a tal hora
i el jove aquí serà, / i llavonses se veurà 50
si és que rallis tota sola. / - El senyor Rector m'envia,
que hi vages, que t'ha mester. / - ¿Que em deu voler fer obrer
- 55 de la seva confraria? / Ell no m'ha dit què volia
ni tampoc què t'he de fer. / - Toca, comença a fer via,
i jo a l'instant hi aniré. - / Al punt ell se representa, 60
tot xarpat a ca's Rector: / - ¿Què és que em mana aquest senyor?
- T'he fet venir per dir-t'hó. / Entra dins mon *aposeno*.
- 65 - Tu, ¿que n'ets En Planiol? / - Molts m'ho diuen, de vegades,
Som vengut feines deixades, / per veure vostè què vol.
- Ahir vaig veure pujar / una jove; em va parèixer 70
que, amb lo que me contà, / és cert que la deus conèixer.
No és tan poc el seu merèixer / que no t'hi puguis casar!
- 75 Senyor meu, no és ver, no és ver; / això m'ho han perposat.
Em 'via passar p'es cap / d'assentar-me per soldat
i si, l'enquantr, matar-lè. / - No facis una tal cosa, 80
que el qui mata, ha de morir. / Lo que has de fer, casar-t'hí,
i serà la teva esposa. / Si per una bel·landina,
- 85 mos 'viem de fer soldats, / desdixada de fadrina!
No se'n casaria cap! / Idò, no hagués dit això!

	No hagués estat mentidera! / Senyor, tant he pecat jo com vostè, que sols no hi era! / - ¿A la cara em negaràs que tu no estaves amb mi? / Ara no saps què has de dir	90
95	de tan embarassat que estàs. - / El jove es trobà agafat i diu: - Jo m'hi casaré, / emperò la mataré si amb un altre cau en pecat! - / El Rector li diu: - Malvat!	100
	¿Perque tu t'hi has trobat, / t'has posat a dins es cap que no farà res de bé? - / I, sortint de ca's Rector	
105	al carreró l'encontrà; / li va dir: Sebastiana, aquí te tenc de matar! / La primera bufetada, la va ferir a un braç. / Li va dir: - Sebastiana,	110
	mai més d'altra no en faràs! - / La segona bufetada ja li pegà a ses costelles, / i li diu: - Sebastiana,	
115	això seran ses més belles. - / La tercera bufetada, la va ferir a un pit. / Li va dir: - Sebastiana,	
	aquesta encara t'afig! - / A la quarta bufetada,	120
	la va ferir en es cor. / Li va dir: - Sebastiana,	
125	aquesta ja va de bo! / A la quinta bufetada, el minyonet va parlar. / Li va dir: - Calla, fii meu, que ton pare ens vol matar! - / La darrera bufetada,	
	el minyonet va plorar; / ella diu: - Calla fii meu;	130
	ton pare mos vol matar! / Però Déu li donarà es càstig que mereix ell. / - Castigau-me a jo, Senyor,	
135	no castigueu l'innocent, / que jo som mereixedor d'es grans càstigs que té Déu. / Ja direu a sa germana que no estiga empegueïda, / que no m'han tancat per lladre,	140
	sinó per una fadrina.	Lloret

Variants a Sóller

- (v. 19/20): *s'al·lota, devora es foc, / les seves culpes plorava*
(v. 29/30): *- No tengues tu por d'aixó / que en tal perill no caurem,*
(v. 31/32): *perque mos publicarem / abans d'un mes, me pens jo.*
(v. 35): *lo que son cor demanava,*
(v. 37): *va fer una altra enamorada.*
(v. 42): *La jove va haver d'anar*
(v. 43/44): *a contar'ho an es rector: / - Esto i esto, missenyor,*
(v. 45): *amb tal jove em va passar.*
(v. 48): *- Demà vendrà a tal hora*
(v. 52): *- Miquel, es rector m'envia*
(v. 69/70): *- Una jove em va aparèixer / que a hir a la tarda pujà,*
(v. 71/72): *i amb lo que me va contar / cert és que la deus conèixer*
(v. 85): *mos 'guéssem de fer soldats, (s'havien de fer soldats,)*
(v. 92): *¿Per la cara em tiraràs*
(v. 95): *d'embarassat que tu estàs.*
(v. 113): *ja la fé a ses costelles,*
(v. 123): *te recordaràs de jo!*

Capítol 1.7: Glosades Vària

7. EL CARBONER

- Mon pare carbó va fer / fins a l'hora que es morí.
Carboner me va fer a mi, / perque ell era carboner.
- 5 Dins el cor de l'auzinar, / damunt una muntanyeta,
tenc la meva barraqueta / que és tot quant me va deixar.
Maldecaps no sé què són, / no sé què vol dir tristesa, 10
i enmig d'aquesta pobresa, / som es més feliç del món.
Un mot de lletra no sé, / ni sé què cosa és escriure,
15 i, pel meu modo de viure, / res d'això he de mester.
Com duc es carbó a Ciutat / i, per vendre'l, me passeig,
de tat de trui i estabeig / arrib que estic marejat... 20
I només fris d'acabar, / que tenc es cap qui em va entorn,
per tornar-me'n ben dejorn / de cap al meu auzinar.
25 Allà es meu cor no està estret, / perque és ampla sa garriga;
cap trava amb el món me lliga, / ni me top per cap paret.
Allà dalt no estic tot sol, / tenc amb mi sa meva dona, 30
que n'és tan polida i bona, / i és garrida com el sol.
Un infantó que tenim / és cosa de meravella.
35 Sa mare i aquella estrella / són els tresors que jo estim.
Es color de cara meu / és negre com un carbó,
però la de l'infantó / és més blanc que llet i neu. 40
I da ten *guapo* com és, / per no posar-li mascara,
me faç ben neta sa cara / i mil vegades el bes.
45 A veure'l me'n vaig, cantant, / quan tenc composta sa sitja.
Ell, en veure'm, fa sa mitja, / com un pasco de content.
I, de fer feina arrendit, / vaig a descansar una mica: 50
ets aucells me fan musica, / ses murteres me fan llit.
Mates m'emparen es fred, / ombra em donen ses auzines
55 i una aigo de ses més fines / la font viva, en tenir set. *Bunyola*

Variants a Sóller

(v. 4): *quan ell era carboner. (quan feia de carboner.)*

(v. 17): *Jo duc es carbó a Ciutat*

(v. 21/22): *Fris d'haver-lo despatxat; / de cop es cap me va entorn,*

(v. 43/44): *me rent ben neta sa cara, / dos mil vegades el bes.*

Capítol 2.4: Codolades Religioses

7. MIRACLE DE LA SANG (II)

- Dia desset de febrer, / de l'any mil coranta-cinc,
treure la Sang fonc precís / per tota la Ciutat de Mallorca.
- 5 Era una cosa tan forta / exacta i actes de fe. (*sic*)
Pensaren a treure-lè / per s'anyada que venia.

	Ses fonts grosses se rendien, / les petites eixugades.	10
	Moltes de tanques sembrades / i se moria es sembrat.	
	I, per més sequedat, / pous, cisternes i aujubs,	
15	moltes de bandes, eixuts. / Tots estaven sospirant,	
	cada dia exclamant: / - No mos porem viure així.	
	Serà precis acudir / a la Sang amb gran turment:	20
	Duis-mos, si és convenient, / una aigo preciosa,	
	que és cosa dificultosa / viure amb tanta sequedat. –	
25	Encara no vos he contat, / amb amor i humildat.	
	un miracle que va fer: / Que passà per un carrer,	
	i una jove que hi havia, / amb set anys de malaltia,	30
	arrendada dins es llit, / també li va esser precis	
	el demanar amb gran amor: / ¿Me voleu dur an es balcó	
35	que tenc desig de mirar / Aquell qui va derramar	
	la sang per los pecadors? - / I l'endemà dematí,	
	qui ho sentí / fou amorós.	40
	fos criat, fos son marit, / fos infant que hagués nodrit,	
	la varen dur an el balcó / com passava el Redemptor.	
45	Pensaré lo que va dir: / - Set anys fa que estic aquí,	
	dins aquest llit arrendada. / Sang preciosa, infinida,	
	Vós m'heu de curar es dolor. / Vós qui, per vostro amor,	50
	vos féreu sacramentar, / enclavar i assotar	
	i morir en una creu. - / Aquella jove, veureu,	
55	el sendemà dematí, / estava per a partir.	
	Ja se volia aixecar: / no lo hi varen comportar,	
	perque era massa prest. / Dia onze s'aixecà,	60
	se vestí i se n'anà, / se'n va anar a la Seu.	
	Del Bon Jesús tothom treu / si de bon cor l'hi demana.	
65	Donà gràcies a sa Mare; / pensaré que li va dir:	
	- Verge, som venguda aquí, / Reina del cel coronada,	
	Vostro Fii ja m'ha curada; / malalta em trobava ahir	70
	i ara ja tenc salut. / Ja poreu pensar si duc	
	un viatge d'alegria! / Si dejunàs cada dia,	
75	es dimecres (<i>sic</i>) associàs, (<i>sic</i>) / es vengà tot quant tenc per donar	
	i fes vot de castedat; / me tancàs dins un convent,	
	i cilicis per turment; / prometre d'anar endolada ,	80
	de tot malalt ser criada, / encara seria poc	
	de lo agraïda que em trob / del vostro Fiet amat. –	
85	Jesús, Jesús, tot bondat, / que, si és ver d'aquesta dona,	
	ja té el cel assegurat!	Artà

Variants a Sóller

(v.1): *Dia devuit de febrer*

(v. 2): *de l'any mil vuit-cents coranta-sis,*

(v. 42/43): *la duqueren al balcó. / Va passar mon Redemptor.*

(v. 51/52): *vós qui moríreu enclavat / a l'abre de la creu.*

(v. 53): *Aquesta dona, veureu,*

(v. 54/55): *a l'endemà dematí / ja va estar per a partir.*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

37. EL COMTE DE RAIXA (III)

- Tu estàs molt trista, Silvana; tu estàs molt trista, ma fia!
- Com no hi he d'estar, mon pare, si, per mi, *no hay marido!*
fins el dia que me casi no tendré més alegria!
- Si un bon marit jo te dava, ¿tornaria l'alegria?
- 5 Te daré el Comte de Raixa que infants i muller tenia!
-¿Sabeu que poríeu fer? Convidau-lo a taula un dia,
veiam si es recordarà d'aquella que bé volia. –
Mentres diu eixes paraules, veu el Comte que venia.
I son pare el convidà a sa taula, aquell migdia.
- 10 - Penjau la vostra muller, vos casareu amb ma fia.
I si demà no l'heu morta, a vós jo vos mataria
i també els vostros infants que cap culpa no tenien. –
El Comte se'n va molt trist i el Rei amb alegria.
Ja se n'entra dins la cambra, mentres l'esposa dormia;
- 15 se tira damunt el llit, plorant a llàgrima viva.
- ¿Per què plores, mon bon Comte? ¿per què plores i sospires?
¿Per ventura no estàs bo o has tengut qualque avaria?
- ¿Què t'estimes més, Comtessa? ¿la teva mort o la mia?
- Comte, per salvar-te a tu, de bon gust me moriria!
- 20 - Per voluntat del mal Rei, jo t'he de llevar la vida.
- Si tal sentència ha dictat, en voler, siga complida!
- Vestí't i anem a sopar, com fèiem els altres vespres.
No treguis molts d'aguiats, només un platet de nesples. –
Sa taula a on ells menjaven tremolava i se cruixia,
- 25 i es plats fondos i tassons de llàgrimes els omplien.
- Amolla'm dins un camp ras; animals me menjarien.
- No és possible, ma Comtessa, els moros m'acuarien.
- Amolla'm dins una cuina; de cuinera serviria,
i lo mateix com abans, com si mai et coneixia.
- 30 No és possible, Comtessa; no és possible, esposa mia;
ho dirien al rei moro i a tots dos mos mataria.
- Amolla'm dins un convent; de monja professaria
per resar i servir a Déu i faria santa vida.
Ell desembeina s'espasa: - Aquí acabaràs la vida!
- 35
Vui resar tres parenostros, també tres avemaries.
Una, per l'anima teva; una, per l'anima mia;
l'altra sia per la Infanta, que no vegi nit ni dia!
Deixa'm donar una besada an els dos nins i la nina:
- Oh fiets meus, pugueu estar així com Josep i Maria! –
- 40 El Comte es tira als seus peus: - Perdona'm, esposa mia;
primer que matar-te a tu, jo mateix me mataria! –
Com deia aquestes paraules, un àngel del cel sentia:
- Atura't, Comte de Raixa; són morts el Rei i sa fia.

- 45 El Rei s'ha mort en sa nit; de matinada, sa fia.
El Rei anirà a l'infern i sa fia al purgatori;
el Comte anirà a la glòri' i la Comtessa en el cel. Fornalutx

Variants a Sóller

- (v. 2): *si per mi no hi ha marit,*
(v. 3ab): *només es Comte de Raixa? Mujer e hijos tenia.*
(v. 4a): *Jo et daré el Comte de Raixa,*
(Jo et daré el Comte de Flores,)
(v. 4b): *que tu siempre lo has querido.*
(que tú siempre lo has traído.)
(v. 5ab): *Te daré el Comte de Raixa; mujer e hijos tenia.*
(v. 11a): *Si no creis lo que vos man,*
(v. 11b): *tots dos colareu la vida, (jo vos llevaré la vida,)*
(v. 12b): *i culpable ne seríeu. (enc que innocents ne sien.)*
(v. 28b): *de cuinereta faria,*
(v. 29ab): *arreglaria els infants, devora mi creixerien.*
(v. 32/33): *Me menasses a un convent, per monja professaria,*
i lo mateix que abans, com si no te coneixia;
tot lo dia resaria per tu i los nostros infants
perque duguin santa vida.

82. EL REI ENAMORAT DE SA FIA (III)

- El Rei tenia tres fies, totes tres com or i plata.
El Rei s'enamorà d'una: -Na Margalida és qui em mata! -
Com sa mare se'n temé, la tancà dins una cambra,
i, pel seu menjar, tenia tonyina i carn salada
5 i li donaven per beure aigo de la mar salada.
Passa una dia, en passen dos, passa tota la setmana,
i, de set que ella tenia, a la finestra guaitava.
I veu les seves germanes qui amb guyeta d'or broidaven.
- Germanes, bones germanes, ¿voleu-me dur un càntir d'aigo,
10 que la boca s'hi encén i la vida s'hi acaba?
- No la beuràs, maleïda, no la beuràs tu, malvada;
no haguesses volgut esser de ton pare enamorada. -
I ella torna enfonyar el cap, llàgrimes de sang plorava.
Passa un dia, en passen dos, passa tota la setmana,
15 i ella, de set que tenia, a la finestra guaitava.
Va veure los seus germans qui amb pilota d'or jugaven.
- Germans, los meus bons germans, ¿voleu-me dur un càntir d'aigo,
que la boca s'hi encén i la vida s'hi acaba?
- No la beuràs, maleïda, no la beuràs tu, malvada;
20 no haguesses volgut esser de ton pare enamorada. -
Ella torna enfonyar el cap, llàgrimes de sang plorava.

- Passa un dia, en passen dos, passa tota la setmana,
i de set que ella tenia, a la finestra guaitava.
La seva mare va veure qui amb filoa d'or filava.
- 25 Ma mare, ma bona mare, ¿voleu-me dur un càntir d'aigo
que la boca s'hi encén i la vida s'hi acaba?
- No la beuràs, maleïda, no la beuràs tu, malvada;
no haguesses volguda esser de ton pare enamorada. -
Ella torna a enfonyar el cap, llàgrimes de sang plorava.
- 30 Passa un dia, en passen dos, passa tota la setmana,
i ella, de set que tenia, a la finestra guaitava.
I va veure el seu bon pare qui amb senyors comtes anava.
- Mon pare, lo meu bon pare, ¿voleu-me dur un càntir d'aigo
que la boca s'hi encén i la vida s'hi acaba?
- 35 - Correu comtes! correu patges! Aigo a ma fia estimada!
El primer qui serà dalt ma corona haurà guanyada,
i qui darrer arribarà té la mort assegurada! -
Corren los comtes i els patges a dur aigo a la Infanta.
Quan arriben al replà, la veren qui badaïava.
- 40 Los àngels li feien llum, la Verge la coronava.
Son pare va ser salvat i la mare condemnada.
Sa fia se'n puja al cel dels àngels acompanyada. Artà

Variants a Sóller

- (v. 3ab): *La Reina, quan sentí allò, la va tancar dins sa cambra.*
(v. 7a): *de tanta set que tenia, (d'aquella set que tenia,)*
(v. 8ab): *Va veure les seves germanes qui a guyeta d'or brodaven.*
(v. 9b): *¿no em duríeu un glop d'aigo,*
(v. 16b): *qui amb bolletes d'or jugaven.*
(v. 17a): *- Germans, com a bons germans, (Germans en la cortesia,)*
(v. 17b): *que em doneu un càntir d'aigo,*
(v. 24b): *qui amb guyeta d'or cosia. (cosia amb didal de plata.)*
(v. 25a): *- Mumare, la mia mare,*
(v. 32ab): *Va veure lo seu bon pare qui amb plometa d'or escrivia.*
(v. 36a): *Qui primer serà a s'escala*
(v. 36b): *la glòria guanyaria, la glòria guanyarà. (tot Ciutat li donaria,)*
(v. 39a): *Quan foren en el replà, (Com foren a mitjan escala,)*
(v. 39b): *llavò ella badaïava.*
(v. 40a): *Dos àngels li feien llum*
(v. 41ab): *Son pare va anar a l'infern; sa mare fou condemnada.*
(v. 42a): *Sa fia se n'anà al cel (I ella a los cels se'n pujà,)*

93. LA MALA HERBA (II)

En es portell del Rei moro, una mala herba hi havia;
si la jove ne menjava, danyada na romania.
La Infanta Isabel va esser la desgraciada

- que d'aquella herba menjà i en va romandre danyada.
- 5 El Rei estava a la taula; fit a fit la se mirava.
 - ¿Per què me mirau, Senyor, per què me mirau la cara?
 -¿I com no et tenc de mirar, si pareix que estàs danyada?
 - No, mon pare, no és això; és l'amor qui m'ha olvidada.
 Me som banyada a l'estany i l'aigo m'haurà opilada. -
- 10 La feren mirar a vuit metges, los millors de dins Granada.
 Quatre li miren los polsos, quatre li miren la cara,
 i tots quatre s'avengueren: - La Infanta n'està danyada!
 Que la se'n duguen a un bosc, que no sia mermulada. -
 Digueren que no ho sabien per no agraviar son pare.
- 15 Just saben la veritat una esclava i sa mare.
 La se'n duen an el bosc, porque està molt delicada.
 L'esclava l'anava a veure, la vestia i la calçava.
 - Jo li diré, mala nina, jo l'hi diré a ton pare!
 - Si l'hi vols dir, diga-le-hi; diga-le'hi, la mala esclava,
- 20 que vaig menjar d'aquella herba, perquè talent ne tenia!
 - Bon dia tenga, mon Rei. - L'esclava, tengueu bon dia.
 - Vos venc a explicar un secret, si m'alliberau la vida.
 Que la vostra vida, esclava, ben alliberada sia.
 - La Infanta dona Isabel tres infants ja nats tenia.
- 25 Si digués que en tendrà quatre, cap mentida vos diria. -
 Com el Rei va sentir això, se va asseure a sa cadira.
 Se pegava tocs p'es cap: - Anau a menar ma fia!
- . . .
- Mala fia, vine ací; vine ací, la mala fia;
 Si lo que m'han dit és ver, prompte te castigaria.
- 30 Mandaré fer un gran foc i seràs cremada viva.
 Emperò, si veig que és fals, l'esclava castigaria.
 - Lo meu pare, aquí em teniu, poreu fer la vostra via.
 Ja sent los dolors de part, l'infant vol venir a la vida.
 A la cambra em trobareu; prest sabreu si és nin o nina.
- 35 Mentres salveu l'infantó, a mi em poreu cremar viva! Algaida

Variants a Sóller:

- (v. 1ab): *En el portal del Rei moro una mala herba hi ha,*
 (v. 2 a): *i tothom que en menja d'ella (qui tothom qui menja d'ella)*
 (v. 21 ab): *- Bon dia tengui, don Rei. - Bon dia, criada mia.*
 (v. 22-25): *ha de sebre, senyor Rei, lo que té la seva fia: /*
va voler tastar aquella herba que en el portal hi havia.

105. EL FILL DEL REI (I)

- Són tres jovenetes que renten al riu.
 Una fa bugada i l'altra l'estén,
 i una cui violes pel fii del Rei.
 El fii del Rei passa, li tira un pom d'or,
 5 li tira pedreres just enmig del cor.

- Roseta, ¿que t'he fet mal? Deixa fer, ja curaràs.
Metges hi ha dins França que saben curar,
i, si aquests no basten, d'altres n'hi haurà,
sense medicines te podran curar.
10 A ca lo meu pare, una herbeta hi ha
que cura mal d'amores i a tu et curarà. –

Pas per un carrer, sent tocar de mort.
Na Roseta és morta, Déu li do perdó.
Li fan les absoltes a baix del balcó.
15 No ix a la finestra, no ix al balcó.
Jo, per una encletxa o pel finestró
veig la seva mare que fa oració.
Na Roseta és morta i l'han d'enterrar.
Al Palau del Rei just senten plorar.
20 Els criats i patges dol s'han de posar,
perque Na Roseta duen a enterrar.

Capdepera

Variants a Sóller

(v. 1ab): *Tres senyoretas que renten dins un riu,*

(v. 2ab): *Una fa bugada i s'altra que fa lleixiu.*

(v. 3ab): *Una cui floretes p'es fii del Rei.*

(*S'altra cui violetes, són p'es fii del Rei.*)

(v. 4a): *Es fii del Rei passa, (Es fii del Rei tira una pedreta)*

(v. 4b): *li tira un cor d'or. (li fér en el cor.)*

(v. 5ab): *li tira una pedreta, la fér en es cor.*

(v. 6b): *Es metges te curaran.*

(v. 7ab): *Si no basten es d'aquí, es de França també vendran.*

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

200. LA CAUTIVA (I)

Ella se puso a lavar a la fuente cristalina.
Por allí pasaba el Rey con toda la caballería.
- Buenos días, mora bella; buenos días, mora linda.
Dales agua a mis caballos de esta fuente cristalina.
5 - Yo no soy mora, Señor; en España soy nacida.
Me cautivaron los moros cuando diez años tenía.
- ¿Quieres tú venir a España, aquí, en mi caballería?
- ¿Y la honra, caballero, en dónde la dejaría?
- Te juro sobre mi espada, guardadita la tendría.
10 -¿Y la ropa, caballero, en dónde la dejaría?
- La de hilo y la de Holanda sobre mi caballería;
la más pobre i la más rota al río la tiraría. –
Al pasar por la frontera, la morita se reía:

- ¿De qué ríes , mora bella? ¿De qué ríes, mora linda?
- 15 - ¿Ti ríes de mi caballo o ríes del que lo guía?
 - No me río del caballo ni tampoco del que guía.
 De lo que me río yo es de ver la patria mía. –
 Cuando pasaron los bosques, ella a llorar se ponía.
- 20 - ¿De qué lloras, mora bella? ¿De qué lloras, mora linda?
 Lloro porque con mis padres por estos bosques venía
 y con mi hermano Lorenzo y toda su compañía.
 - ¿Me dirás quién es tu padre? - Mi padre es don Juan de Oliva
 y mi hermanito pequeño se llama José María.
 - Válgame San Juan de Dios, Virgen sagrada María!
- 25 Pensando traer mujer, traigo una hermanita mía!
 Abrid puertas de palacio, ventanas i celosías,
 que aquí os traigo la prenda que llorabais por perdida.
 - Si eso fuese verdad, un premio te ganarías.
 Si la trajeras honrada, la corona te pondría.
- 30 - Honradita vengo, madre, como el día que nací,
 tan sólo un beso me ha dado este hombre que está aquí. *Binissalem*

Variants a Sóller

- (v. 2ab): *La Reina, (sic) cuando la vio, unes palabras decía:*
 (v. 3ab): *- Buenos días tengas, mora. -Mus Buenos los tenga Usía.*
 (v. 5b): *yo soy doncella cautiva. (soy en España nacida.)*
 (v. 6b): *jugando con una niña.*
 (v. 7b): *- Con mucho gusto vendría. (- Con mucho gusto iría.)*
 (v. 12ab): *- La más sucia y la más rota junto al río se iría.*
 (v. 24ab): *- Oh! ¿Qué he oído, Señor? ¿Qué he oído, Virgen María?*
 (v. 25a): *Creía llevar mujer*
 (v. 25b): *y llevo una hermanita mía. (trigo a mi hermana querida.)*
 (y es mi hermana querida.)
 (v. 26b/27a): *ventanas i galerías, / que aquí os traigo la rosa*
 (v. 27b): *la que lloráis por perdida. (que lloráis de noche y día,)*
 (que lloraba noche i día.)
 (v. 28ab): *- Si tu dices la verdad, un regalo yo te haría.*
 (v. 31a): *Tan sólo un beso he dado (Sólo un besito he dado)*
 (v. 31b): *a este hombre que está aquí. (a este hombre de aquí.)*

202. LA CAUTIVA (III)

- Al salir de Casablanca, pasé por la romería,
 i vi a una mora lavando en la fuente cristalina.
 - Apártate, mora bella, apártate, mora linda;
 deja que mi caballito, beba de esta agua tan limpia.
- 5 - No soy mora, caballero; yo soy cristiana cautiva.
 Me cautivaron los moros cuando yo era chiquilla.
 - Si quieres venir conmigo, a casa te llevaría

encima de mi caballo... ¡Anda, pues, vidita mía!
 - Muchas gracias, caballero, con mucho gusto vendría.
 10 Las ropas que yo lavo, ¿dónde dejarlas podría?
 Las que son de plata i oro, de asiento nos servirían.
 Las que son de poco precio, corriente las llevaría. –
 Él se apea del caballo y a la morita subía,
 y después los dos dichosos hacia su tierra partían.
 15 Al pasar por estos montes, la morita sonreía.
 - ¿Por qué ríes, mora bella? ¿por qué ríes, vida mía?
 ¿Te ríes del caballero, del caballo o de la silla?
 - No me río del caballo ni me río de la silla,
 y menos del caballero que a buena tierra lo guía.
 20 Es que veo tierra patria, que es mi tierra tan querida. –

. . .

Al pasar por estos bosques, empezó a llorar la niña.
 - Dime, niña, por qué lloras; dímelo, niña querida.
 - Lloro porque en estos bosques mi padre a cazar venía
 con mi hermano Moralejo y Linda en su compañía.
 25 - ¿Qué voces oigo, Señor, Virgen sagrada María?
 Dime quienes son tus padres. – Son los Condes de Oliva.
 - Pensando llevar mujer, llevo a una hermanita mía!
 Abra, madre, las puertas, ventanas i ventanillas,
 que aquí os traigo la rosa que llorabais noche y día.
 30 Que repiquen las campanas, que repiquen de alegría,
 que ha aparecido la mora que en España fue cautiva! –

. . .

La madre, al oír esto, desde el balcón se tiró
 a los brazos de su hijo y allí vino y descansó.
 - ¡Qué suspiros tan bonitos, hijos de mi corazón!
 35 ¡Qué suspiros tan bonitos! - Allí vino y descansó! Artà

Variant a Sóller

(v. 1ab): *El día de los torneos pasé por la Morería,*
 (v. 3ab): *Deténtete, (sic) mora blanca; detèntete, mora linda,*
 (v. 4a): *deja beber mi caballo (deja que beba mi caballo)*
 (v. 4b): *en la fuente cristalina. (de esa agua cristalina.)*
 (v. 8ab): *Anda, vamos, morenita, y la reina allí serías.*
 (v. 9b): *de buena gana iría. (con mucho gusto iría.)*
 (v. 23ab): *Lloro porque en este bosque con papá a cazar venía.*

* * * * *

73. SON CARRIÓ (SCarr)

Quadre-resum de l'aportació de SON CARRIÓ al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	2	5	5	12	11
II	3	4	22	29	25
III	11	4	18	33	28
IV	-	2	3	5	40
Suma	16	15	-	-	-
SUMA	31		48	79	104
TOTAL	79			Revisat: Agost 2023	

TOM I : CANÇONS AMOROSSES

1) Cançons recollides a Son Carrió sense variants a altres localitats

3207 Quan jo sent s'explicativa / d'aquest jove que me mata,
amb una llengo que xapa / es cantons de pedra viva. *Son Carrió*

5002 Tu no et podràs avanar / que jo t'haja feta festa:
només un dijous a vespre, / quan te'n volies anar. *Son Carrió*

2) Cançons recollides a Son Carrió amb variants a altres localitats

609 Bella basca em fa s'estiu / si no fos per sa calor;
i jo, per sa teva amor, / de mort tornaria viu. *Son Carrió*

Variants -Sa Pobla (v. 3/4): *Bella basca em fa s'amor
si no em fes estar catiu.*

- 2005 Edat de quinze anys tenia / com me vaig enamorar
a comptes de no mudar / fins que forçat me seria.
Ja és arribat l'últim dia, / que mos hem de departar
perque Déu no em va criar / an es teu gust, vida mia. *Son Carrió*

Variants -Esporles (v. 5/6): *Ja ha arribat es darrer dia
que amb tu tenc de conversar*

- 4500 Jo voldria que, en tornar, / que ses cames te caiguessen,
i ets uis que te sortiguessen / tots dos, i que botiguessen
dins es fondo de la mar. *Son Carrió*

Variants -Sant Joan (v. 5): *s'hora que em voldràs mirar.*

- 4611 No et pensis que si no véns / jo t'envii a demanar:
jo som dona per mudar / s'amor i es pensaments. *Son Carrió*

Variants -Felanitx (v. 1): *Tu et penses que si no véns*
-Sant Joan (v. 2): *t'enviaré a demanar:*
-Capdepera (v. 3): *som dona per a mudar*
-Artà (v. 3): *dona som per a mudar*
-Llucmajor (v. 3): *bé me som per afluixar*
-Sóller (v. 4): *s'amor i es meus pensaments.*

- 4823 S'estimat, perque és guilant, / es pensa que el cercaré,
i jo voltera faré / per no veure'l més davant. *Son Carrió*

Variants -Banyalbufar (v. 1): *S'estimat, qui és tan guilant,*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Son Carrió

- 225 Sa meva cara se fon, / i és que no tenc alegria
d'ençà que la vida mia / se va llogar a Son Ramon. *Porreres*

Variant a Son Carrió (v. 2/3/4): *i he perduda s'alegria
des que tenc sa vida mia / de missatge a Son Ramon.*

3803 Guerrerera, jo et vénc a dir / que hem d'espigolar plegades
i una tendrà ses manades / i s'altra podrà galdir. *Artà*

Variant a Son Carrió (v. 1/2/3/4):

*Guerrerera, et vui avisar: / si hem d'espigolar plegades,
una tendrà ses uiades / i s'altra festejarà.*

4505 Jo voldria que s'amor, / en tornar rallar de mi,
fos picada d'escorpí / en aquella ocasió
su adamunt s'escarpó, / i que li fes un cocó
tan enfondo i tan redó / com es pou de Son Marí. *Artà*

Variant a Son Carrió (v. 2): *en tornar xerrar de mi,*

4711 ¿Que no saps que em vares dir, / en aquell cantó de caixa?
Que jo era paret baixa / per haver-me de servir.
Si dius que som paret baixa, / per tu no cal remuntar.
¿O et pensaves alcançar / un fii d'es comte de Raixa?
Un fii d'es comte de Raixa / tal vegada no et voldrà,
i t'hauràs d'aconhortar / amb una paret més baixa. *Montuïri*

Variant a Son Carrió (v. 7/8): *Veies si tu et deus pensar
ser fii d'es Comte de Raixa?*

5055 Vaig néixer dins un corral / davall una figuereta,
i amb una senaieta / me varen dur a l'hospital.
Considerau cada qual / quina dona m'ha d'admetre,
en no esser borda o xueta / o ferida d'algun mal! *Santa Margalida*

Variant a Son Carrió (v. 2): *d'un conco meu que és xueta,*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Carrió sense variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 232 L'amo En Jaume de ses Tosses / seria bo per oguer:
una somera que té / s'altre dia un ruc va fer
i ell ara troba que té / ses oreies massa grosses. *Son Carrió*

Capítol 4: Camperoles

- 862 Bona heretat haurà armada / p'es seus doblers gastar-hí.
¿Saps què diu En Bernadí? / Que no vol tornar venir
ni a jornal ni a escarada. *Son Carrió*
- 1055 Mos han duit una bandera / de canya verda i badocs.
Si trobau que n'hi ha pocs, / n'hi ha més que a Son Servera. *Son Carrió*

* * *

2) Cançons recollides a Son Carrió amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 348 Jo no sé com ni es perque, / ni l'he arribat a afinar:
si sa llebre cerca es ca / o si es ca sa llebre cerca. *Son Carrió*

Variants -Capdepera (v. 1): *No sé es motiu ni es perque,*
-Sineu (v. 2): *ni ho he pogut afinar:*
-Artà (v. 2): *ni l'he pogut afinar:*
-Calvià (v. 3): *si sa llebre fuig d'es ca*
-Randa (v. 3): *que sa llebre cerca es ca*
-Felanitx (v. 4): *o es ca sa llebre cerca.*

Capítol 3: Astres i Temps

- 121 - ¿Qui és aquest desfressat / que va damunt sa somera?
- Don Juan de S'Albufera, / que taia ets ennigulats. *Son Carrió*

Variants -Sa Pobla (v. ,3): - *És don Juan de Bufera*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 193 Mal vinatge de ses dones, / que d'una rata es fan por,
i d'un homo no s'assusten, / que és un animal més gros. *Son Carrió*

Variants -Manacor (v. 1): *Malviatge de ses dones,*

- 613 Jesús, i què preteniu / de bon cap i sutilesa!
¿Que creis que no estic intesa / de quines egos veniu? *Son Carrió*

Variants -Artà (v. 1): *Val Déu, i que preteniu*

-Llubí (v. 2): *i que duis de sutilesa"*

-Vilafranca (v. 2): *i que duis de jugeresa!*

-Puigpunyent (v. 3): *¿Pensau que no deuen sebre*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Son Carrió

Capítol 1: Animals

- 91 Un homo, quan pot, que prenga, / que quan vol no li cau bé.
Un gall a son galliner, / comanda de lo que hi té;
qui no és ase, que ho momprenga, / perque aqueixa perendenga
pensa en mi, per això ho sé. *Artà*

Variant a Son Carrió (v. 2): *que quan vol ja no cau bé.*

- 107 Es pago perque és hermós, / fa una volta i s'estufa,
se mira es peus i s'arrufa: / així vos ne pendrà a vós. *Búger*

Variant a Son Carrió (v. 4): *bona amor, així com vós.*

- 112 Boveret de Son Trobat, / la Mare de Déu s'acosta;
nos n'anirem a ca nostra / i no estaràs pus llogat. *Sineu*

Variant a Son Carrió (v. 4): *i fora estar pus llogat.*

- 188 Poreu pensar quin conhort / que tengué En Juan Parró
quan va sentir en es cantó, / s'ase d'es conco és mort. *Galilea*

Variant a Son Carrió (v. 4): *"S'ase de sa tia és mort".*

471 Jo tenc un puput pintat / tancat a dins una bossa,
i en veure al·loteta rossa, / tatac, ja li ha amollat. *Felanitx*

Variante a Son Carrió (v. 4): *tot d'una vol treure es cap.*

Capítol 2: Arts i Oficis

715 És molt bo tenir ofici, / porer servir lleialment:
de cabo, seràs sergent / i faràs un bon servici. *Sineu*

Variante a Son Carrió (v. 4): *i tendràs un bon servici.*

879 Hi ha rectors i vicaris / i capellans i soldats,
homos fadrins i casats, / petitons i escamarlats;
emperò no n'he trobats / que escriguin tantes maldats,
en el món, com es notaris. *Banyalbufar*

Variante a Son Carrió (v. 4): *petitons i descamats;*

Capítol 4: Camperoles

63 En el món no trobareu / com figues bordissot blanques,
paratjals i comandantes, / qui fan posar bona veu. *Sant Joan*

Variante a Son Carrió (v. 4): *fan tenir molt bona veu.*

127 Una pomera hi ha a Eivissa / que té pomes de gener.
Si en voleu coir un paner, / heu de botar una bardissa. *Artà*

Variante a Son Carrió (v. 4): *veniu, botau sa bardissa.*

500 Si pegam sa soleiada, / per noltros no mos va mal,
que, si hi ha hagut cap mala anyada, / ja mos paguen es jornal
per sa pena que hem passada. *Artà*

Variante a Son Carrió (v. 4): *ell mos paguen es jornal*

- 578 - ¿Que et fan menjar llevat agre? / Jesús, que estàs de torrat!
 - Si em 'guesses vist l'any passat! / Saps que estava de més magre!
 - De sa carn que et trobes ara, / ¿encara et feien llaurar?
 - No em deixaven aturar / sols a fer una fumada.
 - ¿No menjaràs una mica / i llavones tendràs set? –
 I ell diu: - Jo no crec / porer arribar a sa pica. *Llubí*
- Variant a Son Carrió (v. 5/6): *D'es modo que et trobes ara,
 ¿encara te fan llaurar?*
- 710 Segadors d'Aubadellet, / ¿quan acabau s'escarada?
 - A devers Santmiquelada, / que no fa calor ni fred. *Artà*
- Variant a Son Carrió (v. 4): *sa primeria d'es fred.*
- 746 Jo i sa meva doneta / tot lo dia espigolam,
 i com ve es vespre lligam / tres garbes i una restreta. *Sant Joan*
- Variant a Son Carrió (v. 2): *es dies que pellucam,*
- 883 ¿Com t'agrada, taiador, / aquest blat de sa Cabana?
 Da-li es cos de bona gana, / no li cales menar por. *Manacor*
- Variant a Son Carrió (v. 4): *no li menis gens de por.*
- 974 Ets enagos que jo duc, / les m'he guanyats fent falcades:
 saps que de moltes vegades / de bon grat 'guera jagut! *Artà*
- Variant a Son Carrió (v. 2): *els he guanyats fent falcades:*
- 1299 S'hortolà sembra una planta / i la rega en venir bé;
 tanmateix, a's cap darrer, / com ha de florir, s'espanta. *Campos*
- Variant a Son Carrió (v. 3): *però com ve al cap darrer,*
- 1510 Sa síquia va plena / per tot lo redó,
 i no vessa s'aigo. / Això és lo millor. *Galilea*
- Variant a Son Carrió (v. 3): *no vessa gens d'aigo.*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 299 Sa fia anirà ufana / amb so ventai tan daurat,
i son pare, que se tap / amb aquella pell de gat
que sol 'gafar amb tanta gana! Llucmajor

Variant a Son Carrió (v. 3/4): *si son pare va esglaiat,
que s'abric sa pell de gat*

Capítol 7: Endevinalles

- 81 Es frares del Carme / qui tenen un arma:
d'un cap pelut / i s'altre pelat;
l'hi posen eixut / i el treuen banyat. Deià
= Una ploma d'escriure.

Variant a Son Carrió (v. 6): *i ne surt banyat.*

- 160 Quatre frares de cuguia: / si un se vesteix, s'altre es despuia. Artà
= Les agulles de fer calça.

Variant a Son Carrió (v. 1): *Quatre escolans com de patrulla:*

- 217 - Tu qui pretens de tant sebre / i de bon enteniment,
¿me vols dir quin sagrament / un cristià no pot rebre?
- Ara posaré sa firma / allà on millor estarà:
¿que no saps que un cristià / ja no pot rebre el batisme? Artà

Variant a Son Carrió (v. 2): *i de gran enteniment*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 444 A sa meva amor passada / jo no li vui gens de mal:
Déu li do pigota i tinya, / ronya i mal de queixal. Artà

Variant a Son Carrió (v. 1): *A l'amo d'aqueixa casa*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Son Carrió sense variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

124 Llorencins, llorençons, / llargues dinades, / curts de sermons. *Son Carrió*

Capítol 2: Localitat

931 A Son Servera són ases / i ja ho tenen per costum;
mengen faves mal cuinades / i hi posen oli d'es llum. *Son Carrió*

Capítol 6: Religioses

55 Pocs són los qui regoneixen, / com comencen a pecar.
L'Esglési' los ensenya clar: / com la fi del món vendrà,
sa gernació serà / com un floc de bestiar
que sa pastura es parteixen. *Son Carrió*

64 El dimoni sols no jeu: / seguit pesca amb tots els hams;
de bons, mai ne té bastants, / i de dolents no ve a deu;
i sempre seguit bestreu; / com no paga de comptants!
Com més en fama de sants, / molt més alt los posa es preu. *Son Carrió*

73 Ànimes del purgatori, / esposes de Jesucrist,
no estigueu amb lo cor trist: / després del foc, ve la glòri'. *Son Carrió*

647 - ¿On era la vostra Mare / en aquella hora, Senyor?
- A dins la cambra tancada / tota plena de tristor. *Son Carrió*

650 Per aquella pena gran / de l'hort de Getzemaní,
dau-me valor per sofrir / los agravis que me fan. *Son Carrió*

Capítol 7: Vida humana

864 Devers les set o les vuit, / s'hora que t'aixecaràs,
dalt sa taula trobaràs / xocolate i bescuit,
i, si es bescuit no t'agrada / ni es xocolate tampoc,
pots menjar torrat a's foc / llengonissa o sobrassada. *Son Carrió*

- 865 Ja havien tocat l'ofici / i no havia berenat.
Que és de mal estar llogat / amb gent que no té judici! *Son Carrió*
- 1174 Qui murmura, més valdria / sa volta d'es pago fes,
i en ell mateix trobaria / tant que murmurar, i més. *Son Carrió*
- 1649 En Miquel se va casar / amb una felanitxera
negra com una tronera, / seca com un bacallà. *Son Carrió*

* * *

2) Cançons recollides a Son Carrió amb variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 825 A Sant Llorenç dos al·lots / s'esclataren de riaies
i en tragneren set senaies / dins sa panxa, de granots. *Son Carrió*

Variants -Manacor (v. 1/3): *A Santanyí dos al·lots /
les trobaren set senaies.*

-Son Servera i Sineu (v. 1/4): *A Sant Llorenç tres al·lotes /
dins sa panxa, de granotes.*

-Artà (v. 2): *rebentaren de riaies,*

-Petra (v. 2): *esclafien de riaies,*

-Montuïri (v. 2): *s'esmortien de tiaies,*

-Santa Eugènia (v. 3/4): *dins sa panxa les trobaren
set senaies de granots.*

-Felanitx (v. 3): *i en dugueren set senaies*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 21 Una barca veig venir / carregada d'estidores
per tair llengos d'aquí / a ses dones xerradores. *Son Carrió*

Variants -Sineu (v. 3): *per tair ses llengos llargues*

- 147 Vas combatent amb les ones / per la mar de bot en bot
i fas una olor de boc / que entabanes ses persones. *Son Carrió*

Variants -Biniamar (v. 1): *Saps combatre bé les ones*

-Felanitx i Galilea (v. 3/4): *però fas olor de boc
i entabanes ses persones.*

Capítol 5: Noms personals

- 158 Un Miquel i un Juan, / un Toni i un Tià,
varen experimentar / lo que se passa en un any. *Son Carrió*

Variants -Maria de la S. (v. 4): *lo succeït en un any.*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Son Carrió

Capítol 2: Localitat

- 15 A Espanya hi ha un lleó / antic i fort de barram,
noltros pobres l'engreixam / amb ses gotes de suor;
amb sa contribució / ses nostres forces li dam,
i si un poc mos descuidam / matarà sa nació. *Porreres*
- Variant a Son Carrió (v. 2/3): *que és tendre i fort de barram,
i som molts qui l'engreixam*
- 315 Sa viuda Venga va dir / quan va esser a dins Artà:
- Sa fia n'he de casar; / cap n'hi ha que em 'grad aquí. *Sant Llorenç*
- Variant a Son Carrió (v. 3): *- Jo, per sa fia casar,*
- 379 A Caimari diuen "vila" / i no diuen "llogaret";
fan l'oferta amb un platet / perque no tenen bacina. *Ariany*
- Variant a Son Carrió (v. 2): *i no volen llogaret;*
- 417 Com vaig esser enmig de mar, / jo me vaig girar darrera;
vaig dir: "Adiós, Capdepera: / ditxós qui porà tornar." *Manacor*
- Variant a Son Carrió (v. 3): *vaig dir: "Adiós, Son Servera;*
- 559 Estimada cara d'or, / ¿d'on véns de dur carabassa?
Jo voldria esser a sa plaça / d'es terme de Manacor. *Llucmajor*
- Variant a Son Carrió (v. 2/3): *com 'neu a dur carabassa,
ja passareu per sa plaça*

671 A Sóller són butzarruts / i a Artà són artillers;
a Sant Llorenç granoters / i es de Son Servera, aguts. *Son Servera*

Variant a Son Carrió (v. 1/2/4): *A Son Servera són rucs
i a Artà són artaneros; / i a Son Carrió aguts.*

832 Sant Llorenç és un lloc fred, / ets abres no hi treuen flor.
Vila gran és Manacor: / llogarets són llogarets! *Felanitx*

Variant a Son Carrió (v. 2/3): *ametlers no hi faran flor.
Bona vila és Manacor:*

943 Venia de Son Servera / i som passat per aquí.
¿Què va que no sabeu dir / “un brot de remerolí
amb un de remerolera”? *Artà*

Variant a Son Carrió (v. 3): *Vos gos que no saber dir*

1463 ‘n es Morers de Son Durí / hi ha fet un cadafal
amb cinquanta-un portal / p’és senyor descansar-hí. *Manacor*

Variant a Son Carrió (v. 2): *varen fer un cadafal*

Capítol 7: Vida humana

488 Si cada pic, en venir, / me donau bona aigordent,
he de dir a la meva gent / que mos mudem per aquí. *Campos*

Variant a Son Carrió (v. 1): *Si qualche pic, en venir,*

644 Tres anys fa que som casat / i cada any he mort un porc,
manco l’any passat i s’altre / i enguany que no n’he mort. *Algaida*

Variant a Son Carrió (v. 2): *i cada any hem mort un porc,*

700 - Coloma, ¿de què has sopat? / - De sobrassada coenta,
i ara me corr p’és ventre / com un cavall acossat. *Artà*

Variant a Son Carrió (v. 4): *com un cavall desbocat.*

746 Ja és cru, ja és cuit, ja es cremat; / ja és fat, ja és salat, ja és dolç.
Si m'endevines es pols, / venturós seràs, Bernat. *Valldemossa*

Variant a Son Carrió (v. 3/4): *Ja ho seràs ditxós, Bernat,
si li endevines es pols!*

1041 En veure fadrí atrevit, / si té vergonya, és molt poca.
També hi ha qualque soca / que és verda i té es cor podrit;
i llavó qualque cabrit / que se'n va de roca en roca,
i jo encara som al·lota / i no tenc es seny complit. *Binissalem*

Variant a Son Carrió (v. 3): *També hi ha alguna soca*

1844 No hagués trobat es camí / es dia que em vaig casar;
perque ara no puc anar / aquí on va un fadrí. *Sineu*

Variant a Son Carrió (v. 1/4): *Mal fos errat es camí /
allà on va un fadrí.*

2154 Sa dona m'ha dat llicència / per vetlar tota sa nit,
perque diu que dins es llit / no li duc conveniència. *Montuiri*

Variant a Son Carrió (v. 1): *De sa dona tenc llicència*

2250 Que vols que et diga, cunyada / que és dolent es meu germà!
S'altre dia un plat trencà / i mu mare l'afinà
que duia es tests a amagar, / i encara l'hi negava. *Llucmajor*

Variant a Son Carrió (v. 5): *qui duia es tests a tirar,*

2451 Mirau sa sogra i sa nora / quina escomesa se fan!
per vila s'encontraran / i sa que pot se fa enfora. *Artà*

Variant a Son Carrió (v. 2/3/4): *quin poc cas sempre se fan!
P'es carrer s'encontraran, / qui pot primer se fa enfora!*

* * * * *

TOM IV

2) Cançons recollides a Son Carrió amb variants a altres localitats

Capítol 1.7: Glosades Vària

1. A CA NOSTRA N'HI HA TRES

- A ca nostra n'hi ha tres / que n'han de fer funció
i han d'armar un carretó / per anar a passejar-lès.
- 5 Com vaig tenir es carretó, / s'ase no s'hi arrambava;
jo, de davant, li pegava / a posta per punyir-ló.
Com el vaig tenir junyit, / que li don sa carretera, 10
no el veien de polseguera / de cap a Son Carrió.
En es revolt de Son Nevates, / ¿te penses que s'aturàs?
15 S'ase corria de quatres; / ni un llamp que l'agafàs!
Com vaig esser dins Porreres / corria fort s'animal:
sortien en es portal / perque no sabien què era. 20
Va esser es correu de Cabrera / amb *parte* p'es General.
Un poc més envant, trobà / sa diligència aturada,
25 i li enverga coscorrada / que le va fer retornar.
Jo no vaig porer mirar / si l'havia trastocada *Son Carrió*

Altra variant a Son Carrió

(v. 1): *i haurem d'armar un carretó*

(v. 25/26): *li va pegar coscorrada / que casi la trabucà.*

Variants

- Artà (v. 3): *i armaren un carretó*

(v. 25): *i li pega coscorrada*

-Porreres

(v. 10): *i va prendre carretera*

(v. 26): *que la vaig fer retornar*

(v. 27): *i no vaig porer mirar*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Son Carrió

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

32. RAONS AMB S'ENAMORADA

- El diumenge vaig tenir / raons amb s' enamorada:
d'es costat li vaig fugir / i la vaig deixar picada.
- 5 De lo que li demanava / no m'ho va voler accedir.
No era defora encara / com ja me'n vaig penedir.
El dilluns, ben dematí, / ja vaig passar per ca-seva. 10
Vaig dir: - Senyor, quina pena, / tant per ella com per mi,
si no se torna afegir / aquesta forta cadena!
- 15 El dimarts, ja me pensava / trabucar s' enteniment,
i de ca-meva la gent / que de mi queixosa estava
com veien que no tastava / res, ni prenia aliment. 20
Es mal d' enamorament / era que a mi em fatigava.
El dimecres, tot lo dia, / en s' amor estava pensant.
- 25 Mirava, de tant en tant, / es sol si ja se ponía,
a veure si me durien / noves de vós, diamant.
El dijous, me'n vaig anar / a guaitar a lo seu cantó 30
per porer sentir s' amor, / i ella no va parlar.
De sullà me'n vaig anar / amb una grossa tristor.
- 35 El divendres, vaig sentir / minvar un poc la pena mia,
considerant, vida mia, / si vós pensàveu amb mi.
El dissabte, al cap darrer, / a veure-la vaig anar, 40
i la bona sort volgué / que guerrer hi vaig trobar
i ella el va fer aixecar. / Cara de sol vertader,
- 45 jo pens que m'hi miraré, / a tornar-me baraiar. *Banyalbufar*

Variants a Son Carrió

- (v. 22): *era a mi que em fatigava.*
(v. 23/24): *El dimecres vaig tenir / una mica d'alegria,*
(v. 25): *però lo que em confonia*
(v. 26): *era sebre, vida mia, / si vós pensàveu en mi;*
(v. 27/28): *sebre si em darien noves / de vós, perla i diamant.*
(v. 30): *darrere lo seu cantó*
(v. 31): *per escoltar-li s' amor (i vaig escoltar s' amor)*
(bé vaig escoltar s' amor)
(v. 32): *però ella no va parlar.*
(v. 33): *I d'allà me'n vaig anar*
(v. 37): *pensant en vós, vida mia,*
(v. 38): *si devíeu pensar en mi. (si devíeu penar amb mi.)*
(v. 42): *que ja hi tengués es guerrer*

Capítol 1.4: Glosades Narratives

5. CANÇÓ DELS VOTS

Péga, péga, que mos gonyaran,
vés caminant, poc, poc, no t'atures.
Péga, péga, no plangues ses mules,
que, de mules, ses egos en fan! -
5 Haguésseu vists es carros brunzir,
de ses rodes ne queien estelles,
pareixien aquelles rodelles
d'es dissabte de San Agustí.
Com foren an es Puig de sa Coma,
10 per no fer voltera, tiràren tot dret...
Fér a sa cantonada i la toma;
per girar es carro hi mancà poquet.
Per Ca's Concos i p'es Carritxò
per Calonge i tota sa marina,
15 aquests vots són estats sa ruïna,
i molt se creien estar millor.
I, com entràrem en es Carrer Nou,
mos returàrem davant can Denou,
i no hi va haver suc ni *borregos*,
20 ni sols ses mules anaren de brou.
I en sa nit, venga, venga, toc-toc!
- Desperta el qui dorm i reposa!
- ¿Què cercau? ¿Que voleu qualche cosa?
- Da'm es vot, da'm es vot, da'm es vot!—
25 A ca meva va venir un senyor:
- Pere Antoni , m'has de dar es vot!
I jo n'hi vaig dar amb un garrot!
Me va fer ofertes; li vaig dir que no.
- Da'm es vot, da'm es vot, da'l-me, Pere,
30 da'm es vot i jo cosa et faré:
da'm es vot i te faré sereno
o carabinero, quan batle seré. —
Enc que fos es més pobre i més jai
i de lleig i vei no fos per a veure,
35 ja li deien: - Padrí, 'nem a beure! —
que no el coneguessen ni el 'guessen vist mai.
- ¿Quants ne dus, quants ne dus, quants ne menes?
- Dotze o tretze o catorze dotzenes:
tots quants n'hi havia, no n'han quedats pus.
40 És a dir, n'han quedats un parei:
de veis que eren no crec que arribassen.
- Poria esser que aquests mos faltassen;
no desjunyes, tot d'una tornè-hi!
N'hi havia amb sos peus bruts de fems

- 45 que estables havien escurades.
Se pegaren quatre rebetjades,
i bot dins es carro, per esser'hi a temps
- Vénguen, vénguen tasses al raset;
ara en donen: o em toma o no em toma! –
- 50 I es que tenien poca vergonya
se n'anaven amb talent i set.
De manera que, com ho vaig veure,
vaig tenir malícia i em va sebre mal:
n'hi havia qui, de tant de beure,
- 55 el tornaven treure p'enmig d'es corral. *Felanitx*

Variants a Son Carrió

- (v. 1/2): *Juan, péga! Juan, péga mes!
Juan, péga! No plagues ses mules!*
- (v. 3): *Vés pegant, poc a poc! No t'atures,*
- (v. 4): *que ses egos mos ne faran més!
Pega, pega, que encara no suen; / si suen, ja reposaran!*
- (v. 5/6): *Sentigueren ses rodes cruixir,*
- (v. 7/8): *lo mateix d'aquelles rodelles
que encenen es vespre de Sant Agustí.*
- (v. 9/10): *Com va ser en es Puig de sa Coma,
per no fer voltera, va tirar tot dret.*
- (v. 11): *Pèga a sa cantonada i la toma;*
- (v. 29/30): *Da'm es vot, da'm es vot, amic Pere,
Da'm es vot! Cosa grossa et faré!*
- (v. 31/32): *Da'm es vot, i me volia fer
cosa poca, i abantes ja ho era.*

* * * * *

74. SON SERVERA (SS)

Quadre-resum de l'aportació de SON SERVERA al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades		
	Sense cap variant	Amb variants		Suma	Variants
I	13	6	41	60	46
II	9	20	62	91	75
III	37	29	47	113	66
IV	1	3	25	29	141
Suma	60	58	-	-	-
SUMA	118		175	293	328
TOTAL	293			Revisat: Agost 2023	

TOM I : CANÇONS AMOROSES

1) Cançons recollides a Son Servera sense variants a altres localitats

- 349** Es carrer de sa Roqueta / n'és un carrer divertit.
Bona nit, Francina-Aineta! / Te comana molt En Tit. *Son Servera*
- 452** Me n'anava a missa, un dia, / amb un ramellet polit,
i una al·lota em va fer "Xit!", / pensant que me giraria. *Son Servera*
- 1749** Gran ditxa té la persona / qui amb vós ralla cada dia,
i jo, per la dissort mia, / no ho puc provar una estona. *Son Servera*
- 1824** Pena pas per uns enagos, / per davantal i coixí;
pena pas per un fadrí / que està llogat en Es Pagos. *Son Servera*
- 2076** Maria-Aina, Maria-Aina, / ¿saps En Guiem que m'ha dit?
Que et troba com un confit / de dolça, i no t'ha tastada.
Com prou pena haurà passada, / un altre en tendrà es profit. *Son Servera*
- 2544** A devers sa Punta, un temps, / no m'hi poria alegrar,
i ara, de poc ençà, / sempre hi tenc mos pensaments. *Son Servera*
- 2648** Bona nit, veinats, veinades / de dalt a baix d'es carrer;
i a vós, polit roser, / bona nit dos mil vegades! *Son Servera*

- 2993 Jo me'n voldria anar al cel / perque hi fa molt bon estar.
Na Pepa deu esperar, / tal volta, es sí d'En Miquel. *Son Servera*
- 4114 A's cap darrer, estimat meu, / heu fet lo que jo volia:
pregava a Déu, cada dia, / que vós no fósseu es meu. *Son Servera*
- 4479 Jo tenc s'amor d'En Guiem / dins una gerra sense anses;
si se crema, que se crem! / Es meu cor no vol venjances. *Son Servera*
- 4929 Si vols dòrmer, fe't enfora, / tres passes lluny d'es portal.
Ca meva no és cap hostal: / se'n van, en trobar que és hora. *Son Servera*
- 5061 Val molt més anar a matances / o a casa que fan bunyols
que anar darrera bergantes / carregades de perols. *Son Servera*

* * *

2) Cançons recollides a Son Servera amb variants a altres localitats

- 1618 Vós teniu cara de rosa / d'un verd color de safrà.
Fadrí qui vos mirarà, / en molt gran perill se posa. *Son Servera*

Variants -Sant Joan (v. 4): *en un gran perill se posa.*

- 1900 Si no ho vols dir a sa petita, / ho diràs a sa major:
jo, per tenir massa amor, / som soldat deu anys de tira. *Son Servera*

Variants -Estellencs (v. 1/2/3): *Si l'hi vols dir, diga-l'hi,
a s'escolana petita: / jo, per tenir-li amor,*

- 2018 Es carrer més divertit / que hi 'via en tota la vila
era es teu, perla garrida, / i dins poc temps ha finit. *Son Servera*

Variants -Bunyola (v. 2/3): *que hi 'via en tot Mallorca
era es teu, cara de porca,
-Binissalem (v. 4): però per mi ha finit.*

- 4334 Estimat, això em sap mal, / que m'hàgeu despreciada.
¿Que no m'havíeu mirada, / abans de passar es portal? *Son Servera*

Variants -Artà (v. 1): *Estimat, que en sap de mal,
-Sa Pobla (v. 2): que m'hàgeu descreditada.*

-Deià (v. 3): *Que, si lletja m'heu trobada,
¿que no m'havíeu mirada*
-Banyalbufar (v. 3): *Si som lletja i malgarbada,
¿que no m'havíeu mirada*

4778 Sa meva al·lota té llunes; / jo l'hi diria davant;
i jo, qui som tan parfant, / hi vaig perque em dóna prunes. *Son Servera*

Variants -Sóller (v. 3): *jo, qui som tan ignorant,*
-Llubí (v. 4): *hi vaig perque em doni prunes.*

4922 Si tu véns, aquí és ca teva, / i si no véns, no ho serà;
si dius que no vols tornar, / Déu sap si és ventura meva! *Son Servera*

Variants -Felanitx (v. 1/2): *Si no véns, aquí és ca teva,
però si véns, no ho serà;*
-Sineu (v. 1/2): *Si te'n vas, aquí és ca teva,
si tornes, també ho serà;*
-Artà (v. 4): *sa ventura serà meva.*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Son Servera

56 Corriola i peu de Crist / són qui embossen s'arada.
Saps quin llaurar fa tan trist / ausent de vós, estimada! *Banyalbufar*

Variant a Son Servera (v. 3/4): *Lluny de vós, prenda estimada,
quin estar hi fa tan trist!*

159 Malalta dins Puigpunyent / jo hi tenc sa meva alegria.
Senyor, quin serà aquell dia / que la tendré de present! *Banyalbufar*

Variant a Son Servera (v. 3): *Ja voldria esser aquell dia*

224 Sa meva amor, per ventura, / deu anar de vega i riu,
i jo tenc d'estar catiu / per damunt el puig de Cura. *Algaida*

Variant a Son Servera (v. 2/4): *a devers Son Hereu riu,
a damunt es puig de Cura.*

- 268 Vida trista i penosa / passa el qui està en el desert;
també la hi pas jo, de cert, / ausent de vós, cara hermosa. *Sant Joan*
- Variant a Son Servera (v. 4): *ausent de ta cara hermosa.*
- 309 En esser allà m'escriureu / tota sa vostra carrera,
jo redoblaré amb gran pena / i vós no em compatireu. *Mancor*
- Variant a Son Servera (v. 3): *i m'esclataré de pena*
- 394 Jo no em cans de demanar / a gent que ve de Ciutat
noves de mon bé estimat, / i ningú me'n sap donar. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 2): *a la gent que va a Ciutat*
- 447 Les parts a on habitava / no hi havia cap ramell,
només brots de tamarell; / per això te n'enviava. *Llucmajor*
- Variant a Son Servera (v. 3): *sinó motetes d'aubó;*
- 488 - Adiós, flor d'hermosura, / abraçada amb l'interés.
Ja no mos veurem mai més / en no esser a la sepultura.
Déu te do tanta ventura / com desig per mi mateix.
- Ja no vaig per l'interès; / ja n'estic desenganada.
Me convé estar casada / amb so qui m'estima més. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 1/2): *La roda de la Fortuna /
ha rodat a s'enrevés.*
- 680 Madoneta, jo per vós, / qualsevol cosa faria;
però per sa vostra fia / dalt una creu moriria
com Jesucrist afrontós. *Sineu*
- Variant a Son Servera (v. 4): *a una creu moriria*
- 809 Aquestes vives colors / que té Na Juana Maria,
jo em pens que, si les tenia, / sé cert que no les daria
per un milló ni per dos. *Sa Pobla*
- Variant a Son Servera (v. 5): *per un milió ni dos.*

- 901 En esser sa gerra plena / d'aigo, ja no n'hi cap pus.
Voldria que el Bon Jesús / mos aplegàs, Magdalena. *Sant Joan*
Variant a Son Servera (v. 1): *En tenir sa gerra plena*
- 951 Fé't envant, descobriràs; / vet aquí lo que has de fer;
de roses d'es meu roser / coiràs ses que voldràs. *Campos*
Variant a Son Servera (v. 2): *i sabràs lo que has de fer;*
- 1320 Adiós, Son Espanyol, / Establiments i Esporles!
En es llit que tu te colgues, / hi surten raïos de sol. *Binissalem*
Variant a Son Servera (v. 3): *En es llit a on te colgues,*
- 1355 Barbareta d'es Rafal, / tu n'ets una guilant jove.
Val molt més sa teva cóva / que sa dot de Son Punyal. *Artà*
Variant a Son Servera (v. 1): *Catalina d'es Rafal,*
- 1439 Garrovera, quest cos teu / a dins l'església el vaig veure,
i jo a tothom feia creure / que eres la Mare de Déu. *Artà*
Variant a Son Servera (v. 3): *i a la gent feia creure*
- 1499 Na Maria Magdalena, / sa que està a Son Pentinat,
deixa anar més claredat / que sa lluna en esser plena. *Artà*
Variant a Son Servera (v. 4): *que sa lluna com és plena.*
- 1679 Com tu seràs, Margalida, / a la vall de Josafà,
qui Déu te demanarà / si n'has feta bona vida,
tu respondràs, atrevida: / - Un temps, com era fadrina,
un fadrí vaig fer penar. *Santa Maria*
Variant a Son Servera (v. 4): *compte de la teva vida*
- 2142 S'estimat meu m'ha deixada, / m'ha deixada i no me vol,
i diu que ja en té una altra / que li dóna lo que vol.
Que l'hi doni, que l'hi doni, / que jo no l'hi vui donar,
perque aquella que l'hi dóna / senyal que se vol casar. *Binissalem*
Variant a Son Servera (v. 3): *perque diu que en té una altra*

- 2212 Un temps venies veus altes, / i ara ja no hi véns, no.
Un fii d'un arrendador / i amo de possessió
ha preses ses vostres cartes. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 5): *ha preses ses teves cartes.*
- 2283 Forta estic a no mudar / com ses pinyes a un pi,
que consenten podrir-s'hí / primer que no davallar. *Felanitx*
- Variant a Son Servera (v. 4): *primer que no amollar.*
- 2294 Jo no he de menester / que altri em faci s'escudella.
Jo estic enamorat d'ella, / i ara ni mai mudaré. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 4): *ningú em farà mudar es bé.*
- 2327 Oh ramellet vertader! / En tu tenc la confiança:
si el que no se cansa, alcança, / segur que t'alcançaré. *Sant Joan*
- Variant a Son Servera (v. 4): *veiam si t'alcançaré.*
- 2434 Com s'herba vol treure s'ui, / és bona una entrecavada.
No hi ha cap persona nada / ni dins el món batiada
que et vulga es bé que jo et vui. *Santanyí*
- Variant a Son Servera (v. 2): *va bé una entrecavada.*
- 2479 Jo m'agrad de filar prim / tant si és bri com si és estopa.
Sa prenda que més estim / habita dins So Na Sopa. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 1): *Molt m'agrada filar prim*
- 2517 Ses branques de s'olivera / sempre miren an el cel;
ja direu an En Miquel / que, en voler-me, jo som seva. *Vilafranca*
- Variant a Son Servera (v. 4): *que no mud, que jo som seva.*
- 2761 Dos Tonis són qui m'aluien; / no sé amb qual me n'aniré;
me'n 'niré amb so de's carrer / encara que es veis no ho vuien. *Felanitx*
- Variant a Son Servera (v. 1): *Tres Tonis són qui m'aluien;*

- 3052 Les estrelles ja no tenen / remei per donar claror;
los raïos de mon amor / aigo de la mar encenen. *Sant Joan*
- Variant a Son Servera (v. 3): *los raïos de vós, amor,*
- 3182 Olla petita, prest vessa: / aquest mal, de sempre ha usat.
Jo no m'havia enterat / que aquesta de Son Daurat
d'homos tengués tanta pressa! *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 2): *aquest mal temps ha susat.*
- 3346 Si tenia ocasió / es vespre festejaria,
i sols no repararia / sa mare si em vol o no. *Sant Joan*
- Variant a Son Servera (v. 4): *si té germana major.*
- 3553 Si tenia fil i güa, / brodaria un mocador
per enviar-lo a s'amor / que per ventura ara sua. *Vilafranca*
- Variant a Son Servera (v. 4): *que tal volta ara sua.*
- 3576 Encara que en festegeu / una més rica que jo,
sempre he duit dins lo meu cor / que no em desolidareu. *Sóller*
- Variant a Son Servera (v. 2): *una més guapa que jo,*
- 3624 Catalina, creu que és ver, / que defora fa serena!
Ses festes de Cincogema / vendran a festejar-tè. *Felanitx*
- Variant a Son Servera (v. 1): *Catalina, és ben ver,*
- 3668 Oh ramellet preciós / de clavells, lliris i roses!
Cantem, sonem, facem gloses / per refermar ses amors. *Banyalbufar*
- Variant a Son Servera (v. 3): *Cantem, sonem i deim gloses*
- 3730 Més val pegar esquenada, / i almanco la miram,
que si a festejar anam / i la jove està colgada. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 1): *Val molt més pegar esquenada,*

3841 No em doneu guerrer, estimada, / enc que vai' vestit de rei,
perque, en encontrar-me amb ell, / m'hauré de treure es capell
per fer-li una barretada. *Campos*

Variant a Son Servera (v. 2): *en que sia comte o rei.*

3903 Vaig i vénc i me passeig / per aquí, i m'entretenc.
Per un sol guerrer que tenc, / molts de vespres no festeig. *Artà*

Variant a Son Servera (v. 2): *i amb això jo m'entretenc.*

4036 'Vui sou pa, demà peix: / no hi ha que fiar de vós;
vós teniu altres amors: / vet aquí de lo que em queix. *Pollença*

Variant a Son Servera (v. 2/3): *no poren fiar de vós;
si teniu altres amors,*

4349 ¿Et pensaves, ramellet, / que sense tu no viuria?
Has de sebre que estaria / nou-cents anys sense veure't! *Petra*

Variant a Son Servera (v. 1): *Jo em pensava, ramellet,*

4404 Ja sé que t'ets avanat / que jo plor d' enamorada:
veritat que hi som estada, / però no de tu, estimat! *Sant Joan*

Variant a Son Servera (v. 3): *veritat és que hi he estada.*

4546 M'han dit, perla preciosa, / que de mi queixosa estau:
comanau-vos a Sant Pau, / no tornareu rabiosa. *Sineu*

Variant a Son Servera (v. 1/2): *¿Què teniu, prenda preciosa,
que de mi queixosa estau?*

4679 ¿Pobra i festeges senyors? / Per temps te'n penediràs:
tu fadrina romandràs / i mermulada seràs
d'ets homos trebaiadors. *Artà*

Variant a Son Servera (v. 3): *que fadrina romandràs.*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Son Servera sense variants a altres localitats

Capítol 2: Arts i Oficis

76 Fadrins, si anau a ballar / i vos surt qualche ventura,
preniu-la quan és segura, / no espereu si tornarà,
que sa pell va anar a cercar / i es xot encara la duia. *Son Servera*

594 - ¿Voleu-me dir què cercau? / - Un mosso per estar amb mi.
- Si em voleu, vet-me-‘aquí, / que per poca cosa estau.
- ¿Vols-me dir què vols guanyar? / - De cada mes un escut,
ben menjat i ben begut / i no m’heu de barrejar, *Son Servera*

Capítol 3: Astres i Temps

234 Es temps de roses, cui roses; / i es temps de clavells, clavells,
i es temps de nius, caç aucells, / i es temps de tords, par lloves. *Son Servera*

Capítol 4: Camperoles

619 Es diumenge, en anar a missa, / se coneixen es pastors:
pos una peça de dos / que no sou bons glossadors,
i amb ses manyes de tots dos / no munyiu una toïssa. *Son Servera*

961 Es segadors de sa Punta / suara feien dos tais;
per una cabeça d’ais / han hagut de tirar junta. *Son Servera*

Capítol 6: Danses

37 De sa meva al·lota / no n’estic gelós:
té ses cames tortes / i es genoís tots dos. *Son Servera*

Capítol 7: Endevinalles

240 Una cosa hi ha / que jo hi som dedins / i no hi puc entrar. *Son Servera*
= *El mirall.*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 157 Jo no sé què pagaria / que mu mare em tornàs fer
per veure si agradaria / a la gent d'es meu carrer. *Son Servera*
- 650 Maria-Aina Espardenyera, / caçadora d'eriçons,
sa cosa que em prometeres / ja és hora que la me dons. *Son Servera*

* * *

2) Cançons recollides a Son Servera amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 20 He agafat un calamar / - no sé si es mascle o femella -,
aferrat a sa potera, / i ara el m'hauré de menjar. *Son Servera*

Variants -Santa Margalida (v. 4): *i ara el me podré menjar.*

- 214 Es cavall d'En Pintat té / carn rostida per s'esquena;
donau-li garba d'avena, / i d'estiu farà paper. *Son Servera*

Variants -Selva (v. 4): *i d'estiu correrà bé.*

-Binissalem (v. 4): *i en s'estiu farà paper.*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 43 Aqueixa que balla, té / es nas enmig de sa cara.
Ella és fia de sa mare, / i de son pare no ho sé. *Son Servera*

Variants -Santanyí (v. 1/2): *Aquesta que balla bé
té es nas enmig de sa cara.*

-Artà (v. 3/4): *N'és ben fia de sa mare,
i de son pare també.*

-Llucmajor (v. 4): *i d'un pare que no sé.*

- 299 Madoneta, escoltareu / aqueixa cançó primera:
Vàreu néixer punyetera, / punyetera morireu! *Son Servera*

Variants -Binissalem (v. 4): *i em pens que ja hi morireu.*

- 698 - Jo som soldat, estimada, / perque he tret número dos.
-Creuries que m'ho pensava, / que ho series, venturós... *Son Servera*

Variants -Maria de la S. (v. 1/2): - *Jo he tret número dos
i som soldat, estimada.*

-Ariany (v. 3/4): - *Altra cosa no em pensava:
sempre has estat venturós!*

- 720 Jo no servava respecte / a mu mare, bona amor,
i ara n'he d'estar subjecte / a una pell de tambor. *Son Servera*

Variants -Sencelles i Artà (v. 1/2): *A mu mare, bona amor,
no li menava respecte,*

-Sant Joan (v. 2/3): *a mon pare, bona amor,
i ara me trob subjecte*

Capítol 3: Astres i Temps

- 9 Madona, sortiu, veureu / es Deols i ses Cabrelles,
s'Estel de Guarda va amb elles / i també la Veracreu. *Son Servera*

Variants -Capdepera (v. 1): *Mu mare, sortiu, veureu*

-Sóller (v. 3/4): *i sa Lluna que va amb elles
i pareix la Veracreu.*

-Deià (v. 3): *ses Guardes que van amb elles*

-Sencelles (v. 3): *cent i mil que van amb elles*

-Esporles (v. 4): *i llavò la Veracreu.*

- 26 Ses mudances de sa lluna, / si les me vols dic, m'assec:
dotze, onze, deu, nou, vuit, set, / sis, cinc, quatre, tres, dos, una. *Son Servera*

Variants -Artà (v. 1/2): *Es moviments de la lluna,
¿me vols dir quants són, de cert?*

-Sant Joan (v. 1): *Es moviments de la lluna,*

-Muro (v. 2): *si no les me dius, m'assec:*

-Manacor (v. 2): *¿si les me vol dir per cert?*

-Felanitx (v. 4): *cinc, quatre, tres, dos, una.*

- 167 Vuit mil set-centes cinquanta / hores en un any hi ha.
¿Sabeu qui les va comptar? / D'es Rafalet sa berganta. *Son Servera*

Variants -Galilea (v. 1): *Nou mil nou-centes cinquanta*

213 Demà es dissabte, Juana, / però no és de Nadal,
sinó que és aquell dissabte / que tant i tant desitjam. *Son Servera*

Variants -Ariany (v. 1): *'Vui és dissabte, Juana,*
-Algaida (v. 1): *'Vui és dissabte, Francina,*
-Artà (v. 3): *emperò és aquell dissabte*
-Maria de la S. (v. 3): *és, però, es de sa setmana*
-Sant Joan (v. 4): *que noltros tant desitjam.*
-Santanyí (v. 4): *que tu i jo tant esperam.*

Capítol 4: Camperoles

217 Oh l'amo Antoni Lliteres, / vós qui dins Pula habitau,
de Son Jordi us empatxau / si baten a dues eres.
Se riuen de ses banderes / i tots es corns que sonau. *Son Servera*

Altra variant a Son Servera (v. 6): *de tots es corns que sonau.*
Variants -Artà (v. 1): *Sou l'amo Antoni Lliteres,*

554 Jo tenc lo meu bé que està / llogat per coranta sous
i mena un parei de bous / de l'amo de s'Estepar. *Son Servera*

Variants -Campos (v. 4): *de l'amo d'es Revellar.*

563 Mantí, llongues i camelles, / cameta i dental té,
espigó i reteler, / coixí, jou, clavia, armelles. *Son Servera*

Variants -Valldemossa (v. 3): *retelera i reteler,*
-Artà (v. 4): *claus, coixins, jou i armelles.*

765 Vós me dau pena i dolor / i la llei de Déu no ho mana:
dalt es coll de sa Jordana / espigolau, bona amor. *Son Servera*

Variants -Artà (v. 3): *Baix d'es coll de sa Jordana*

1147 Si jo poria pegar / una sempenta an es sol,
i una altra an es redol, / que el poguésem acabar! *Son Servera*

Variants -Galilea (v. 4): *que ho poguésem acabar!*

- 1220 D'es cap me'n vaig an es coll / i cap avall per s'esquena,
peg estidorada plena, / i en haver acabat, li amoll. *Son Servera*

Variants -Sóller (v. 3): *li peg a estidora plena,*

- 1390 Si anau a segarigar, / no vui que segarigueu;
jo només vui que regueu / sa flor de no-fa-i-fa. *Son Servera*

Variants -Selva (v. 3): *basta i prou que vós regueu*
-Manacor (v. 3): *m'estim més que vós regueu*
-Algaida (v. 4): *una flor que fa i no fa.*

Capítol 7: Endevinalles

- 185 - Senyor mestre de l'escola, / un consei de vós voldria:
¿quin és s'animal que cria / i té mamelles, i vola?
- Jo no crec que sia es gall, / sinó sa ratapinyada:
jo no sé d'altre animal / que la s'hagi imaginada. *Son Servera*

Variants -Campanet (v. 3): *quin animal és qui cria*
-Sant Joan (v. 5/6/7/8):
- No pot ser sinós el gat / qui tal cosa ha inventada;
això és la ratapinyada / qui té tal habilitat.

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 81 Donetes d'es meu carrer, / poreu plorar ma dissort:
s'ase d'es sogre s'és mort / quan prou lo havia mester. *Son Servera*

Variants -Santanyí (v. 4): *i prou lo havia mester.*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Son Servera

Capítol 1: Animals

- 25 A la mar s'hi fan raboes / i moltes classes de peix.
Una dona, ¿què té més, / quan s'han fetes dues coes? *Felanitx*

Variants a Son Servera (v. 2): *i altres castes de peix.*

- 83 Ja no vol madò Moreia / dos galls a un galliner,
perque un tot sol canta bé / i dos fan mala pareia. *Santa Maria*

Variant a Son Servera (v. 4): *si són dos, mala pareia.*

- 103 Sa lloca de Na Ribot / enguany ha estada follada:
va de falcada en falcada. / Oh Ribota enribotada,
sa lloca i tot m'ha menada / i veus que es blat ret tan poc! *Llucmajor*

Variant a Son Servera (v. 2): *¿serà sortida afollada?*

- 252 Na Rotja és bona mula, / jo ho he de dir an es senyor;
es caire que té millor: / que en dir-li "erri", s'atura. *Artà*

Variant a Son Servera (v. 3): *i es caire que té millor*

- 310 Anem, gent de Ciutadella, / anem a caçar llagosts,
animals que peguen bots, / a quinze sous sa barcella. *Capdepera*

Variant a Son Servera (v. 1/2): *Anau, gent de Ciutadella,
anau a caçar llagosts,*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 3 Capitana, retirè't, / que hauràs de ballar la dansa:
ara ve el rei de França / i et farà perdre es cantet. *Artà*

Variant a Son Servera (v. 3/4): *que qui és el rei de França
no et faci perdre es cantet.*

- 14 Francina-Aina Regalada / d'es carrer d'es Pou d'Avall,
a ca teva hi fan un ball / enrevoltat de murada. *Artà*

Variant a Son Servera (v. 1/3): *Francineta regalada /
diuen que han de fer un ball*

- 57 Beguent resolis no creia, / enc que ho 'guessen predicat,
que es ballar li fos costat / caixa, pastera i reia. *Binissalem*

Variant a Son Servera (v. 2): *que es ballar li fos costat*

- 143 Es caçadors de sa Torre / bravegen que són d'es bons:
de lluny sentirem es trons / que carreguen de povora. *Manacor*
- Variant a Son Servera (v. 4): *quan carreguen de pavora.*
- 198 Jo no cant per bona veu, / perque Déu no la m'ha dada:
jo cant perque no digueu / si duc pena o si duc creu
o si visc enamorada. *Sóller*
- Variant a Son Servera (v. 4): *si tenc pena o si duc creu*
- 295 Jo tenc més gloses trempades / dins s'enteniment, per dir,
que no cauen de vegades / gotes, quan fa babaí. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 1): *Jo tenc més gloses salades*
- 601 Hi ha mestre parededor / sense martell ni ginyola,
que sa paret fa tan bona / com un altre, o millor. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 3): *farà paret tota sola*
- 735 Anau alerta, soldats, / que estau baix de les banderes.
Hi ha rates tragineres / que fan tornes an es gats. *Bunyola*
- Variant a Son Servera (v. 2): *mentre estau baix ses banderes.*
- 757 Jo me'n vaig cap a sa Plaça / p'es carrer Nou, aviat.
Margalida, som soldat, / perque he tret número quatre. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 1): *Me'n vaig de cap a sa Plaça*
- 827 Un sonador de guitarra / ha de tenir bons sentits
i sebre remenar es dits / de sa mà drete i s'esquerra. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 4): *es grossos i es petits
i es quatre de sa mà esquerre.*
- 880 Missèrs i procuradors / i escrivans i notaris,
a l'infern tenen armaris / aposta per posar-lós. *Esporles*
- Variant a Son Servera (v. 3): *per ells componen armaris*

- 918 En Cassarillo du gorra, / jo em pens que la hi tomaré.
Si no fos p'es Senceller, / li guanyaria bé a córrer.?

Variant a Son Servera (v. 2): *si jo hi pens, la hi tomaré.*

Capítol 3: Astres i Temps

- 94 ¿No trobau que això és pesat / de dur s'aigo de tan lluny?
¿Què fareu devers es juny, / si el cel no ha degotat? Estellencs

Variant a Son Servera (v. 1/2): *Sabeu que ho trob de pesat,
de dur s'aigo de tan lluny!*

- 150 Jo davall en es torrent / i em pos en es roquissar,
tot d'una em sec a sullà / esperant que faça vent,
i, si no en ve de rabent, / torn agafar l'armament
i ja li he estret de d'allà. Lluçmajor

Variant a Son Servera (v. 3): *i no me moc de sullà*

- 216 Diumenge tothom braveja / i diuen: "jo som aquí",
i es dilluns dematí, / tant si és casat com fadrí,
es talec ventaioleja. Sóller

Variant a Son Servera (v. 5): *es talec los ventoleja.*

Capítol 4: Camperoles

- 10 I si en tenien tan poc / a dins es tancat de s'era,
et promet, Aina Ferrera, / que aniria aferra qui pot. Manacor

Variant a Son Servera (v. 4): *'niria a aferra qui pot.*

- 96 Tenc un garrover empeltat / de magraner, i fa figues
de tres castes; no te'n rigues; / jo les guard i no en meng cap.
Les guard per un desmenjat, / p'ets amics i ses amigues,
i ara tu me supliques / que te'n doni un bon grapat. Galilea

Variant a Son Servera (v. 8): *o donar-te'n un grapat.*

- 143 Jesús Déu meu, quin blatet! / De cada dia el veig créixer.
Pens que sa madona Peixa / ja deu tenir un bon gallet. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 2): *de cada dia el veig créixer.*
- 180 Baten es blat roveió / i no desfan ses falcades:
per això van tan taiades / ses egos d'es Puig Moltó. *Llucmajor*
- Variant a Son Servera (v. 3): *per això són tan taiades.*
- 274 Mu mare em fa es matrimoni / amb un pobre carritxer
i mon pare me digué / que era ofici de dimoni. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 3): *jo sempre he dit i diré*
- 445 Adiós, figuera rotja, / jo me'n vaig a s'aubacor.
S'espigolera major / d'aquesta possessió
a sa coa du es rellotge. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 3): *Es figueroler major*
- 600 Un llaurador qui llaurava / a sa vorera d'un hort
va coir un ràvec tort / per dur a s'enamorada.
I s'hortolà qui cridava: / - Malbé faces, llaurador;
es ràvec de sa llavor / l'has duit a s'enamorada. *Llucmajor*
- Variant a Son Servera (v. 6): *- Maleït de llaurador:*
- 635 Quatre metles fan un quern. / Mirau si ja sé comptar!
¿Vós que em voldríeu llogar / per pastoret a Betlem? *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 3/4): *Ell me podríeu llogar
per pastoret a Betlem.*
- 689 Es nostros escaraders / són escarabats bombatxos:
una llebre amb sos mostatxos / pens que en tomaria més. *Santanyí*
- Variant a Son Servera (v. 4): *crec que en taiaria més.*

- 719 Si segaves a escarada, / que seria de més mal!
Ara seques a jornal, / 'ximateix t'has aprimada. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 4): *ara i tot t'has aprimada.*
- 740 En anar a espigolar es blat / de dins s'hort de ca s'Hereu
al·lotes ja pensareu / cadascú en s'enamorat. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 1): *En 'ver espigolat es blat*
- 840 Ara que no fa solei / hem caiguts en aquesta ombra:
si fossen devers les onze / com ne fa d'aquell vermei! *Llucmajor*
- Variant a Son Servera (v. 4): *que el fa granat i vermei!*
- 877 Com jo i tu cunyats serem, / en farem moltes de bones:
es segar, tot per ses dones, / i tu jo espigolarem. *Llucmajor*
- Variant a Son Servera (v. 2): *n'hem fetes moltes de bones:*
- 885 Com va esser a sa civada / va dir: - Jo no vui segar.
A s'ordi, arestes hi ha; / es blat, és mal de taiar;
sa xeixa, dau-la'm pastada. *Algaida*
- Variant a Son Servera (v. 4): *si es blat, és mal de taiar;*
- 892 De sa civada em queixava / perque era curta d'un cap:
com vàrem esser en es blat, / sa meva fauç no taiava. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 3): *i com vaig esser en es blat,*
- 951 Es nostro rector té ganes, / no sé si ho lograrà,
que enguany es temps d'es segar / no cantin cançons profanes. *Ariany*
- Variant a Son Servera (v. 2): *no sé si ho alcançarà,*
- 1272 L'amo meu amb qui estic / un cop crida i s'altre no.
jo sempre li don raó, / i és perque no multiplic. *Capdepera*
- Variant a Son Servera (v. 4): *que llavò no multiplic.*

- 1362 Salvador Sard, ¿t'ets llogat / amb l'amo En Tomeu Esteva?
Prest hauràs perseverat / que un homo amb tanta bondat
no n'hi ha dins Son Servera. Artà
- Variant a Son Servera (v. 3): *Prompte hauràs perseverat*
- 1449 Es llevamans són p'es bous, / es romaní per ses beies,
sa bruia per ses euveies / i es lli p'es verderols. Sant Joan
- Variant a Son Servera (v. 2): *i ses flors són de ses beies,*
- Capítol 5: Casa i Vestit**
- 21 En anar a sa casa nova, / no trobareu gerricó
ni escudella ni tassó / no olla veia ni nova. Campanet
- Variant a Son Servera (v. 1): *Si anau a sa Torre Nova,*
- 33 En veure volar la cega, / corr a trencar-li al davant;
no sé com t'agraden tant / aquests calçons a la grega. Artà
- Variant a Son Servera (v. 2): *trenca-li prest al davant;*
- 70 Senyor, quin temps era aquell / que anava a missa amb sa dona
i duia es capell amb trona, / calçons i jac de burell! Sencelles
- Variant a Son Servera (v. 3): *i duia capell de trona,*
- 129 Sa berganta major anava / d'es clavier de davant,
i sa petita plorant / descalça per dins es fang,
de quin modo trompitxava! Sineu
- Variant a Son Servera (v. 2/3/4-5): *d'es clavier de davant.
Sa més petita plorava / descalça p'es mig d'es fang.*
- 195 Com la fadrina està en dansa / davant el seu servidor,
tirau vidre volador, / li fareu lluir sa manta. Artà
- Variant a Son Servera (v. 2): *davant lo seu ballador,*

- 220 Per anar ben governat / he de dur cinc mocadors:
un p'és coll i un p'és cap, / un per sa cinta fermat,
i dins sa butxaca, dos. Sant Joan

Variant a Son Servera (v. 1): *Per estar an es teu costat*

- 281 Ses jornaleres portaven / calamandri d'aquell fi,
reboillos de setí, / calces verdes no en faltaven
i quadrillo blanc de bri. Artà

Variant a Son Servera (v. 5): *quadrillo blanc d'es més fi.*

- 309 Sa dona no acaba mai / de demanar a son marit,
ara un floc, ara un vestit, / i sempre està amb un trebai.
I com ja la té vestida / de tot quant pot desitjar,
llavò diu que vol mudar: / moda nova ja ha sortida. Santanyí

Variant a Son Servera (v. 5/6): *Com ve que la té vestida
de vestits i quant hi ha,*

Capítol 6: Danses

- 80 Mirau-la com balla / Madò Violant;
un peu per enrere / i un peu per envant. Artà

Variant a Son Servera (v. 4): *un peu per envant.*

Capítol 7: Endevinalles

- 7 Al·lots amb cassots, / beques girades,
fum an es nins, / i dins un cubell
hi ha xirriu / que pega braçades. Algaida
= *Escolanet, encenser, trona i predicador.*

Variant a Son Servera (v. 3): *fum en es niu*

- 41 Dalt un puig pugí, / un abre hi trobí
i tot l'hi mengí / fora ses oreies. = *Un nespler.* Artà

Variant a Son Servera (v. 4): *manco ses oreies.*

- 124 Mon ofici és cercador / i dins aigo jo trebai,
i me'n vaig avall avall / perque no som nedador. Artà
= *Un cercapous.*

Variant a Son Servera (v. 3): *i sempre me'n vaig avall*

- 211 Tu qui ets teòleg fi / i llegeixs a sa moral,
¿vols-me dir quin animal / no ha menester portal
en entrar en es corral / i n'ha mester per sortir? = *El corc* Maria de la S.

Variant a Son Servera (v. 6): *i sense, no pot sortir?*

- 254 Una olleta / molt petiteta: / no hi posen ou / sinó carneta. Artà
= *Un didal.*

Variant a Son Servera (v. 1): *Una olleteta*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 4 A damunt Sant Salvador / hi vaig sembrar una figuera:
té es brancam a Capdepera / i s'ombra la fa a Alaró.
Té sa soca a Lluçmajor / i ses rels a Formentera. Artà

Variant a Son Servera (v. 2): *he sembrat una figuera:*

- 118 En Roig Mal-pèl / festeja sa moixa:
se pensa que és coixa / i corre més que un mostel. Artà

Variant a Son Servera (v. 3): *no la vol perque és coixa*

- 243 Pare nostro vós qui estau / amb so cap dins sa pastera:
Na Marieta i En Pere / festegen dins es corral. Sant Joan

Variant a Son Servera (v. 2): *amb so cap dalt sa pastera:*

- 357 Una puça de Sencelles / junyida a un carretó
p'es camí de Son Bauló / va perdre ses reculeres. Maria de la S.

Variant a Son Servera (v. 3/4): *anant a Son Carrió
i perdé ses reculeres.*

398 Un rém de catorze roves / va madurar un borró;
ja ho pot dir mon companyó, / qui va dur, per tair-ló,
vint-i-quatre destrals noves. *Campanet*

Variant a Son Servera (v. 2): *vàrem coir a un borró;*

611 Ja és mort es comprador / de ferro vei i pedaços.
Se'n moren de massa grassos, / i aqueix s'és mort de magror.
Ja és mort aquell nas major, / ell qui era s'estaló
qui aguantava ets altres nassos. *Algaida*

Variant a Son Servera (v. 6): *es qui era s'estaló*

626 - Jo no tenc pare ni mare, / i no sé de qui som fill.
- En tens, i no hi ha perill / de que els enyoris encara. *Llucmajor*

Variant a Son Servera (v. 4): *de que els enyoris, per ara.*

775 Tant desmanyotada et trob / que casi no gos dir-t'hó:
amb cent quintars de carbó / encés, i un ventador,
tu no ets capaç de fer foc. *Algaida*

Variant a Son Servera (v. 5): *no ets escapaç a fer foc.*

802 - Una corda i una estaca / just ara he preparat
per fermar aquesta vaca / que tenc en es meu costat.
- He posat s'aigo en es foc, / sa pica està preparada
per fer segó an aquest porc, / perque sembla que li agrada. *Santanyí*

Variant a Son Servera (v. 4): *que seu en es meu costat.*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Son Servera sense variants a altres localitats

Capítol 1: Infants

- 113** Jo me'n vaig a fora porta / a fer volar es gorrió:
es meu vola i es teu no, / perquè té una ala torta. *Son Servera*
- 145** Noltros som de Son Servera / i ara hem passat per aquí.
Messions que no sabeu dir, / parlant en bon mallorquí:
Un brot de ramarolí, / amb un de ramarolera". *Son Servera*

Capítol 2: Localitat

- 21** Espanya va macilenta / i se dubta si ho traurà,
perque es qui l'ha de curar / sa enfermedat li augmenta
i si ho fan així sempre / prest no hi podrà viure ni un ca
que sa bossa d'es papà / ja no te pols en es ventre. *Son Servera*
- 52** Un temps en Es Barracar / vivien de caragols,
i ara viuen de bunyols / des que Na Rubina en fa. *Son Servera*
- 84** En es carrer de la Mar / ses sanitats hi són bones;
sols no s'hi moren ses dones; / per això jo hi vui anar. *Son Servera*
- 204** A devers En Porrasset / tot són roques i porrasses;
també hi ha al·lotes guapes / qui d'estiu no tenen fred. *Son Servera*
- 833** Ses dones de Sant Llorenç / totes fan un remolí:
- ¿Que mos hi arremolinam? / - Arremolinem-mos-hí. *Son Servera*
- 1309** Val més un goix de cugula / que l'amo de Pula té
que no sa dot d'es ferrer, / s'ase, es cavall i sa mula. *Son Servera*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 99** Me passeig per la ribera / fent els passos per allà,
'nant de pesquera en pesquera / per oblades agafar. *Son Servera*

180 Com es vent ve de mestral, / de ponent i tramuntana,
pescador, tira la canya, / que an es peix no faràs mal. *Son Servera*

Capítol 4: Narratives

95 Mallorca se va trobar / cent i quatre anys despuiada
després d'aquella vegada / que Déu el món va negar. *Son Servera*

Capítol 6: Religioses

249 Verge de Sant Salvador, / governau es regiment.
A la vista de la gent / Vós 'guantàreu es timó. *Son Servera*

264 Sant Alonso, tiren murta / per vós, a sa processó;
ho diu es genre major / de can Alou de sa Punta. *Son Servera*

277 Hem buidada sa botella / ¿Qui serà qui l'omplirà?
Sant Antoni mos darà / una al·lota falaguera. *Son Servera*

279 Que vénguen los traginers, / invocarem Sant Antoni,
perque diuen que el dimoni / tot ho ha de dur a través. *Son Servera*

292 Sant Antoni és un sant gros, / afectat de sobrassada.
Va espanyar amb una galtada / ses barres de Sant Ambròs. *Son Servera*

296 Sant Antoni es vengut / i diu que se'n vol tornar
perque no li donen pa, / i vol anar mantengut. *Son Servera*

302 Sant Antoni gloriós, / d'es poble de Son Servera
hi ha molta gent que espera / sa bendició de vós. *Son Servera*

321 Sant Antoni que mos diu / que li donem un dobler;
si l'hi donam de gener, / el mos tornarà en s'estiu. *Son Servera*

398 ¿No trobau que és enfadós, / sa quartana cada vespre?
Si em curau, promet sa festa, / amat, Sant Gil gloriós. *Son Servera*

449 Si Sant Pere, en morir-mós, / mos té ses claus amagades!
Mal, si Déu no l'hi ha donades / ses ordes per obrir-mós! *Son Servera*

681 Amb nou cèntims o un velló / ja quedau bé, madoneta;
si mos dau una pesseta / i llavò una panadeta,
encara quedau millor. *Son Servera*

767 Oh, mare i fia! Plegades / feis ses festes amb salut.
Ara quedau convidades / p'es ball de la joventut. *Son Servera*

768 Panada mos heu de dar / grossa i ben atapida,
i llavò sa vostra fia / en es ball davant seurà. *Son Servera*

Capítol 7: Vida humana

716 Catalina, fila brins, / duràs canyem de cotó.
L'amo de Cala Major / fa bunyols an es fadrins. *Son Servera*

732 Al·lots, menjau greixonera, / que jo sé cert que està be.
Mu mare antany la va fer / d'es potons de sa somera. *Son Servera*

1421 Jo tenc son per dins ets uis / i mala gana qui em toma.
Amb so tinter i sa ploma / s'aclareixen ets embuis. *Son Servera*

1615 Dins sa presó del Palau / som estat per vós, garrida;
Déu vos do molts anys de vida, / si amb un altre vos casau. *Son Servera*

1637 Enc que sia soldat ras, / Maria, no mirs s'interés:
de cabo seré sergent / i tu senyora seràs. *Son Servera*

1921b S'altre vespre jo passava / per aquell carrer cantant
i ara passaré plorant / perque m'han dit que ets casada. *Son Servera*

1992 Tant casades com fadrines, / en parlar de casaments,
comencen a estrènyer ses dents / i posar flocs a moixines. *Son Servera*

2011 Una teva i una meva / i una que te'n vui donar.
Si et cases amb so germà / seràs cunyadeta meva. *Son Servera*

2040 Vós sou Juana-Maria / i jo Lluís Ballester:
¿creureu que us vui tant de bé / com a marit i muller
esposats d'es mateix dia? *Son Servera*

2104 D'una cosa me penet; / per llarg temps així serà:
d'es dia que em vaig casar, / perque ho vaig fer massa prest. *Son Servera*

2178 Se pensa, en esser casada, / tocar amb un dit en el cel,
i una cadena cruel / pes seu coll durà penjada. *Son Servera*

2204 Trista de mi, desdixada! / Poc m'ha durat s'alegria;
anit passada, novia, / i anit ja m'ha atupada! *Son Servera*

2367 Es qui té sa mare morta, / li és a ell es plorar.
Vltros vos deveu pensar / que això és com anar a cercar
verdolages per dins l'Horta! *Son Servera*

* * *

2) Cançons recollides a Son Servera amb variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 119 Si anau p'és carrer d'és Sol / cap avall devers sa Punta,
no hi aneu a tirar junta / que es de Sa Coma no ho vol. *Son Servera*

Altra variant a Son Servera (v. 1/2): *Davallau carrer d'és Sol
de d'allà cap a sa Punta,*

- 305 A la vila d'Artà, dic, / jo m'hi he de casar a la bona:
donen pasterada i llit, / caixa, pastera i dona. *Son Servera*

Variants -Sant Joan (v. 1/2): *Jo me vui casar a la bona
a la vila d'Artà, dic,*
-Felanitx (v. 1/2): *Me casaria a la bona
a la vila d'Artà, dic,*
-Estellencs (v. 1/2/3): *Si se casen a la bona
a la vila d'Artà, dic, / los donen flassada i llit,*
-Mancor (v. 1/2): *Si se casen a la bona
a la vila d'Artà, dic,*
-Sineu (v. 3/4): *donen flassada i llit,
caixa, pastera i sa dona.*
-Calvià (v. 3/4): *donen pasterada i dona,
caixa, pastera i llit.*

- 413 A Capdepera senaies, / senaies i morrions,
i ses dones són llatreres / i ets homos són polissons. *Son Servera*

Variants -Muro (v. 2): *senaions i morrions,*
-Artà (v. 3/4): *si ses dones són llatreres
ets homos són polissons.*

- 671 A Sóller són butzarruts / i a Sant Llorenç, granoters;
a Son Servera, grollers, / i a Capdepera bruts. *Son Servera*

Variants -Son Carrió (v. 1/2/4): *A Son Servera són rucs,
i a Artà són artaneros; / i a Son Carrió són aguts.*

934 He trescat tot Son Servera, / Son Sants i Son Pau Salat,
i p'enlloc no he trobat / rossinyol ni cadenera. *Son Servera*

Variants -Artà (v. 1): *He cercat per Son Servera,*

941 Ses dones de Son Servera / ballen es tut-turutut:
en tenir es cap romput / se posen sa cervellera. *Son Servera*

Altra variant a Son Servera (v. 3): *com tenen es cap romput*

Variants -Artà (v. 3): *com tenen es cap romput*

-Manacor (v. 3): *com tenen es cap trencat*

1034 ¿Aqueixa no coneixeu / que va vestida de gala?
Deu esser sa majorala / dins es lloc de Ca s'Hereu. *Son Servera*

Variants -Artà (v. 3/4): *Deu estar de majorala
en es lloc de Ca s'Hereu.*

1035 Com espigolau es blat / de dins s'Hort de Ca s'Hereu,
al-lotes, ja pensareu / cadascú en s'enamorat. *Son Servera*

Variants -Artà (v. 4): *cada una en s'enamorat.*

1448 A Son Corb ja no hi ha paia, / ni hi ha farina ni gra,
i l'amo, quan no té pa, / amb sa dona se baraia. *Son Servera*

Altra variant a Son Servera (v. 1/3/4): *A Son Corb no tenen paia, /
l'amo té talent de pa / i amb sa dona se baraia.*

Capítol 3: Marina i Pesca

44 En veure vaixell, ja dic: / - Déu te guard de trabucar! –
perque tenc mon bé que va / per la mar de dia i nit. *Son Servera*

Variants -Felanitx (v. 3): *jo tenc lo meu bé que va*

155 Es dia de Sant Jaume era / quan sa nova va arribar
que s'havia d'embarcar / es floret de Son Servera. *Son Servera*

Variants -Artà (v. 4): *es jovent de Son Servera.*

Capítol 4: Narratives

- 103 Un any per Sant Agustí / va fer mala soleiada
de vent calent qui cremava; / tota la gent se pensava
que el món 'via de finir. / Per Ciutat varen tenir
mitja pesta començada.

Son Servera

Variants -Moscari (v. 3): *de vent calent qui escaldava;*

Capítol 6: Religioses

- 611 A l'escala de Pilat / trenta escalons hi havia,
i el Senyor, tan desmaiat, / pujar-la ja no poria.

Son Servera

Variants -Sant Joan (v. 1/2/3/4):

*S'escala de Pilat / dotze escalons tenia,
i el Senyor, fadigat, / pujar-los ja no poria.*

-Llucmajor (v. 3): *Jesucrist, tan desmaiat,*

Capítol 7: Vida humana

- 178 - ¿No saps tu que un fumador / ha mester moltes cosetes?
Si les me dius en cançó / te daré quatre pessetes.
- Es foc i ses esmolletes, / pipa, broquet i canó,
s'anella i es corredor, / es clau i s'atacador,
tabac i ganivetó / i bossa per posar-ló.
Acabem sa qüestió / i paga ses tres pessetes.

Son Servera

Variants -Artà (v. 3/4/5/6):

Jo et daré quatre pessetes / si les me dius en cançó.

-Tenc foc i ses esmolletes, / tenc sa clau i atacador

-Montuïri (v. 5): *Jo tenc unes esmolletes,*

-Sant Joan (v. 7): *s'anella i es cordó,*

-Estellencs (v. 10): *i lloc a on posar-ló.*

- 275 El qui té mal a un genoi / no hi ha pena que no senta,
i pel qui té mal de ventre / a sa vinya hi tenc fonoi.

Son Servera

Variants -Sant Joan (v. 1): *Qui té mal a un genoi*

-Sineu (v. 4): a sa vinya hi ha fonoi.

-Artà (v. 4): en es trast hi ha fonoi.

545 Que mos regalen de ferm! / Pa d'ordi i faves ceiades,
i tenen ses sobrassades / a una perxa penjades
per quan noltros no hi serem. *Son Servera*

Variants -Sant Llorenç (v. 3): *i guarden ses sobrassades*
-Muro (v. 5): *p'es dia que no hi serem.*

557 Al·lota, ¿què vols venir? / Menjaràs figues de moro,
duràs sa marilla d'oro, / jugarem un escambrí. *Son Servera*

Variants -Artà (v. 1): *Al·lota, ¿que véns amb mi?*
(Al·lota, si vols venir,)
-Sant Joan (v. 1): *Al·lotet, si vols venir,*

669 Jo tenc un fred qui me gel, / però te vui contestar
que es botifarrons d'Artà / los trob més bons que la mel. *Son Servera*

Variants -Galilea (v. 1): *Jo, de fred, casi me gel,*

795 Moniqueta, per enguany / no menjaràs confitura,
que bé m'ho ha dit En Juan, / que estàs de poca fortuna. *Son Servera*

Variants -Algaida (v. 3): *Ja t'ho va dir En Juan,*
-Felanitx (v. 3/4): *No t'ho ha dit En Juan,*
que estàs de poca fortuna?

870 Lo millor és 'xecar-se d'hora / i berenar dematí
i pegar fort en es vi / i llavò atupar sa dona. *Son Servera*

Variants -Estellencs (v. 1): *Va molt bé aixecar-se d'hora*

1343 Un poi entrat en costura, / sabeu que pica de fort!
Després de la seva mort, / la gent encara murmura. *Son Servera*

Variants -Artà (v. 1): *Un poi entrat en pastura,*

1451 Tenga, excel·lència, senyor, / que pens que tots són infants.
No conec trebais més grans / que es trebais d'un jugador. *Son Servera*

Variants -Capdepera (v. 3/4): *Jo crec que es trebais més grans*
los passa un qui és jugador.

1738 Jo no sé si ve de Déu / o si són ses teves traces:
tornes vermeia quan passes; / ¿que dec haver d'esser teu? *Son Servera*

Variants -Sineu (v. 4): *¿o dec haver d'esser es teu?*

2180 Ses dones, com son casades, / tenen quinze dies bons;
lo demés són llamps i trons, / esclafits i bastonades. *Son Servera*

Variants -Artà (v. 2/4): *tenen quatre dies bons; /
i, si importa, garrotades.*

-Sineu (v. 4): *i si cau bé, bastonades.*

-Sant Joan (v. 4): *i si topa, bastonades.*

2305 Oh, brotet de murta tendra, / que t'estorbes a florir!
Al·lota, tu m'has de dir / si ton pare em vol per gendre. *Son Servera*

Variants -Artà (v. 1/3): *Ramellet de murta tendra, /
A ta mare li he de dir*

-Sineu (v. 2): *estona estàs a florir!*

-Inca (v. 2): *que vos torbau a florir!*

-Campanet (v. 3): *A ta mare li has de dir*

2518 Dona'm es vot a mi, Pere, / es vot, i es batle et faré.
Es vot, i em volien fer / cosa poca, i ja ho era. *Son Servera*

Variants -Manacor (v. 3): *P'es vot me volien fer*

-Artà (v. 4): *poca cosa, i jo ja ho era.*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Son Servera

Capítol 2: Localitat

1 A Cabrera ha pensat / de vuit dies estar-hí:
cercaré fonoi marí / que és molt bo envinagrat. *Santa Maria*

Variants a Son Servera (v. 1/3): *anar-me'n. ¿Que hi vols venir?
Cercarem fonoi marí*

- 165 Vós me dau pena i dolor / i la llei de Déu no ho mana.
Baix d'es Coll de Sa Jordana / espigolau, bona amor. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 3): *Dalt es Coll de Sa Jordana*
- 189 Es molí d'En Sopa és nan, / però té bona rabassa;
amb tota sa seva traça / no l'ha pogut fer més gran. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 4): *no el pogueren fer més gran.*
- 229 Jo faç vida regalada: / poca feina i bon menjar;
a damunt En Porrassar / hi tenc sa meva posada. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 3): *Des que estic a En Porrassar*
- 312 Hem anat a Artà / a menjar pèsols
i mos han presos; / veniu-mos a rescatar. *Manacor*
- Variant a Son Servera (v. 2): *i n'hem menjat pèsols*
- 411 A Capdepera fan corda / i es ciutadans fan cordó.
Per un punt de tocar l'orgue / m'han posat a sa presó. *Vilafranca*
- Variant a Son Servera (v. 4): *m'han posat dins sa presó.*
- 817 En veure santjuaner / que vendrà devers sa casa,
trauré sa cadena a s'ase / i a ell la hi posaré. *Petra*
- Variant a Son Servera (v. 2): *que vulga entrar a sa casa,*
- 825 A Sant Llorenç dos al·lots / s'esclataren de riaies
i en tragueren set senaies / dins sa panxa, de granots. *Son Carrió*
- Variant a Son Servera (v. 1): *A Sant Llorenç tres al·lotes*
- 927 Jo estic a Son Carrió / i no faré cosa bona
perque sa meva madona / me pega amb un rabassó. *Manacor*
- Variant a Son Servera (v. 4): *me reblaneix s'escarpó.*

- 929 Sa meva al·lota va anar / a festa a Son Carrió
i un mes no li bastarà / per llevar-se es paparró. *Manacor*
- Variant a Son Servera (v. 3): *i un mes no li va bastar*
- 1001 Un temps a Binifalet / hi havia un Sant Antoni
i ara hi ha un dimoni / retratat a sa paret. *Llubí*
- Variant a Son Servera (v. 1): *Un temps, en es Rafelet,*
- 1079 Desgraciats de voltors / que habiten dins es Rafal!
Si se mor qualque animal, / l'estogen p'es segadors. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 1): *Desgraciats es voltors*
- 1094 Un temps an es Rafelet / hi havia un Sant Antoni,
i ara hi ha un dimoni / estampat a sa paret. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 3): *i ara han posat un dimoni*
NOTA: Aquesta cançó repeteix la del núm. 1001, però canvia la Variant.
- 1195 D'aquí veig es Vidrier, / So Na Sopa i Son Cremat,
Na Maians i S'Heretat, / Son Uiaestre i Son Primer. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 4): *es Rafal i Son Primer.*
- 1331 Ja només tenim sa Coma / i un tros en es Camp Rotget.
Fora, fora, Gabellet! / Ja et pots alegrar, Coloma. *Llucmajor*
- Variant a Son Servera (v. 1/2): *Ja només conram Sa Coma
i un tros de Son Fatget.*
- 1366 A devers Sa Punta un temps / no m'hi poria alegrar,
i ara, de poc ençà, / sempre hi tenc mos pensaments. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 1): *A dins Sa Punta, un temps,*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 59 Enmig de la mar veig fum / que se'n puja poc a poc.
¿Deu esser es faro de foc / o sa flamada d'un llum? *Llucmajor*

Variant a Son Servera (v. 3/4): *Encara que festeig prop,
tenc s'amor posada lluny.*

Capítol 5: Noms personals

- 22 M'agraden ses fruites fines, / i ses cireres ho són.
Es nom més gallard del món, / per mi , són ses Catalines. *Artà*

Variant a Son Servera (v. 1): *Jo m'agrad de fruites fines*

Capítol 7: Vida humana

- 249 Un homo ve de jornal / amb una fam que l'esbuca,
i troba la seva faluca / asseguda en es portal.
Per no parlar-li més mal: / - Passa endins, cara de ruca! *Valldemossa*

Variant a Son Servera (v. 2): *amb una talent que trabuca,*

- 405 Vostè predicant digué / que havien de beure poc.
¿Que es perque no entén es joc, / o no sap que hem de fer lloc
per posar es de l'any qui ve? *Llucmajor*

Variant a Son Servera (v. 4/5): *Es pas és que hem de fer lloc
p'es que facem l'any qui vé.*

- 489 Si fosses com Na Simona / que engana tota la gent:
fa viatges d'aigordent / de Ciutat a Barcelona. *Valldemossa*

Variant a Son Servera (v. 2/3): *que engana tota la gent
fent viatges d'aigordent*

- 496 Bona amor, si tu sabesses / sa gravetat que té es vi,
sense escriure ni llegir / aprendries de fer esses. *Selva*

Variant a Son Servera (v. 4): *a un homo fa fer esses.*

- 576 Quan es serigot fa brossa / és hora de remenar.
El Rei volia pagar / En Titai amb cosa rossa. Artà
- Variant a Son Servera (v. 4): *En Titai amb una coca.*
- 624 Jo crec que li quedarà / a dins es cor ben escrit;
si li diuen altre pic / en matar es porc, de ballar,
a jeure els enviarà / d'es gran fins an es petit. Sant Joan
- Variant a Son Servera (v. 4): *per ses matances, ballar,*
- 899 A sa font de s'Heretat / jo m'hi vaig rentar sa cara,
i bruta la duia encara / de tant que havia plorat. Manacor
- Variant a Son Servera (v. 3/4): *i bruta la duc encara
de tant i tant que he plorat.*
- 948 Amb s'amiga més lleial / que tenia, m'explicava;
davant, sa cara em rentava, / i darrere m'aficava
un pam i mig de punyal. Artà
- Variant a Son Servera (v. 1): *Amb una amiga lleial*
- 979 Margalida, Margalida, / sempre vas portant raons.
Més valdria que filasses / i te fesses uns faldons. Sineu
- Variant a Son Servera (v. 1): *Al·loteta raonera,*
- 1001 Si l'amo de Son Quint ve, / un homo com un castell,
jo vaig agredolç amb ell... / No sé com me'n desfaré. Manacor
- Variant a Son Servera (v. 4): *Jo no sé com ho he de fer!*
- 1140 Sa paraula que et vaig dir / en es racó de sa caseta:
que en tornar-te posar amb mi, / te caigués sa llengo neta. Sóller
- Variant a Son Servera (v. 2): *en es portal de sa caseta:*

- 1142 Si jo t'arrib a encontrar, / garrida, a carreró clos,
no seria tot arròs, / si et dava a roegar s'os
que aquell dia en es pont gros / no et pogueres acabar. *Sóller*
- Variant a Son Servera (v. 1): *Si un dia et 'rib a encontrar,*
- 1155 Bona olor llança la murta; / millor és sa de geramí.
Qui no té feines aquí, / que prenga foc i que surta! *Campanet*
- Variant a Son Servera (v. 2): *millor és sa d'es romaní.*
- 1191 Dins es meu enteniment / hi tenc plaça i mercat,
cortera per vendre blat, / per moldre, un molí de vent. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 3): *cortera per posar blat,*
- 1199 Jo fris que siga migdia / o es sol post, per anar-mè'n;
sa gent jove no té seny / i sa veia és malsofrida. *Establiments*
- Variant a Son Servera (v. 2): *que tenc ganes d'anar-mè'n;*
- 1273 De tot es bo tenir molt, / fora deutes, bonys i ronya;
també es bo tenir vergonya, / i alerta a sortir d'es solc. *Sant Joan*
- Variant a Son Servera (v. 2): *fora deutes, mals i ronya;*
- 1298 Jo som En Juan Fornés, / natural de Son Servera;
i si heu de mester doblers, / no vengueu devers ca meva,
que mai n'hi ha haguts de més. *Artà*
- Variant a Son Servera (v. 1): *Me diuen En Juan Fornés,*
- 1352 Enguany, consum i patent; / passarem per lloc estret:
poca aigo i molta set, / poc pa i molta talent. *Sant Joan*
- Variant a Son Servera (v. 2): *mirau com he d'anar dret!*
- 1363 Qui barata, es cap se grata; / i mon pare el se gratà,
perque volgué baratar / una mula amb una vaca. *Alaró*
- Variant a Son Servera (v. 4): *una trutja amb una vaca.*

- 1399 Par que sia fang de bassa / o llimet de safareig.
Tant si et veig com si no et veig / ¿quina festa vols que et faça?
Inca
Variant a Son Servera (v. 3): *Si te veig o no te veig,*
- 1487 Si jo era Papa o rei / i ho hagués de dispensar,
no deixaria casar / dona jove amb homo vei.
Campos
Variant a Son Servera (v. 2): *i em deixaven comandar,*
- 1656 En Tòfol Julianet, / diuen que se vol casar.
Sa mare diu: - Tofolet, / jo doblers no te'n puc dar. –
Ell se va posar a plorar / i va dir que se'n 'niria
a casar-se amb Na Maria, / que és sa més guapa d'Artà.
Artà
Variant a Son Servera (v. 3/4): *i sa mare que li diu
que doblers no n'hi vol dar.*
- 2240 Aqueixa cara de sol / an es meu germà agrada;
tot això serà cunyada / que tendré, si Déu ho vol.
Manacor
Variant a Son Servera (v. 2): *a un germà meu agrada;*
- 2282 Tant si és mascle com femella, / amb alegria vendrà;
tan bé l'heu de respectar / com un sant dins sa capella.
Llucmajor
Variant a Son Servera (v. 3): *i tots l'han de respectar*
- 2519 Dones, si no teniu pa, / menjau-vos ses figues seques:
això són ses papeletes / que mos donaren ses dretes
quan anàrem a votar.
Artà
Variant a Son Servera (v. 1/2): *Dones, en no tenir pa,
ja menjareu figues seques:*
- 2535 Regalista, regalista, / regalista, regalè't.
Ja fa estona que conec / ses mates que fan llentrisca.
Sa Pobla
Variant a Son Servera (v. 4): *quines mates fan llentrisca.*

* * * * *

TOM IV

1) Cançons recollides a Son Servera sense variants a altres localitats

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

264. EL PÍO Y LA PODA

El pío y la poda se quieren casar
y no tienen trigo para hacer el pan.
Van a sembrar trigo, tienen gran trigal;
ya viene la siega y lo han de trillar.
5 Viene la cigüeña, todo mal parado;
viene un gato negro, se sube al tejado.
Ay, rum, rum del alma, ay, rum, rum, rum, rum!
Ay, pum, patapam, ay, pam pampatapum! *Son Servera*

* * *

2) Cançons recollides a Son Servera amb variants a altres localitats

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

16. EN JUAN PALOU

Es dilluns va anar a jornal; / es dimarts hi va tornar;
es dimecres se comprà / uns volants i se'n va anar
5 a cosir-los en es portal. / Es dijous va esser més mal,
que d'es llit no s'aixecà. / El divendres ja va estar
arrendida en es capçal, / i el dissabte fou més mal, 10
que a la una badaià. / En Palou se va aixecar
amb un mocador en sa mà: / - Adiós, Francisca meva!
15 Aquesta hermosura teva / pols i cendra ha de tornar!
- Juan Palou devertí't, / que Na Francisca ja és morta!
Si no tens qui t'aconhorta, / per ella el món ja ha finit! – 20
En Palou se deverteix, / per la vila, amb sa guiterra.
Na Francisca davall erra, / a poc a poc se consumeix. *Son Servera*

Variants

-Sencelles

(v. 1/2): *El dilluns se'n va a jornal; / el dimarts hi tornarà;*
(v. 3): *dimecres se va a comprar*

-Consell

(v. 12): *En Palou se n'hi va anar*
(v. 13): *amb un mocador plorar:*
(v. 14): *- Adiós, Francisqueta meva!*
(Adiós, estimada meva!)

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

219. ADRIANA (II)

- En el Palacio del Rey, se peinaba Adriana
una mata de pelo que hasta sus plantas llegaba.
Si se peinaba de día, el sol se paraba a mirarla.
La Reina estaba allí y de rabia reventaba.
5 Y manda hacer un convite, que era convite de sala.
Convida todos los hombres y el marido de Adriana.
En acabando de comer, de las mujeres hablaban:
- Todos los condes de aquí tienen la mujer honrada
menos el Conde de Flores que la tiene descarada.
10 - ¿Qué es lo que habla la Reina? ¿Qué es lo que habla de mí?
Adriana, mi mujer, es buena, y con ella no hay cosa mala.
- Calla, calla, tu, buen Conde, porque tú no sabes nada.
Seis años van, para siete, que al Rey daba entrada:
de día, para la mesa; de noche, para la cama.
15 - Si esto es verdad, buena Reina, mañana voy a matarla.
- Sí es verdad; Rey de palacio con Adriana se encontraba.
. . .
- ¿Cómo ha ido el convite, el gran convite de gala?
- Muy mal me ha ido, Condesa; la Reina muy mal te habla.
En la sala del palacio me ha hecho bajar la cara.
20 Si esto es verdad, Adriana, mañana, voy a matarte!
. . .
- ¿Dónde estás, hija querida, nacida de mis entrañas?
Tu padre quiere matarme y yo no he sabido la causa.
El día que seré muerta, me limpiarás la cara
con agua de los olivares. Límpiala bien limpiada,
25 presentarás una toca de esas mis manos bordada.
Préstala (*sic*) delante el Rey como tu madre te manda. -
La hija como discreta hace lo que madre manda:

- Buenos días, señor Rey. - Buenos días, Adriana.
 - Le llevo este presente que mi madre le mandaba. -
 30 - Darás gracias a tu madre porque se acuerda de mí.
 - ¿Cómo los (*sic*) tengo que dar si mi madre está enterrada? -
 El Rey desplegó la toca y en estas palabras daba:
 - ¿Quién ha hecho esta muerte con una cruel espada?
 - La ha hecho el Conde Flores, que la Reina lo mandaba.
 35 - Haré matar a la Reina y al marido de Adriana. -
 Adriana se murió y otra Adriana quedaba.
 Después el Rey se casó con la hija de Adriana. Son Servera

Altra variant a Son Servera

- (v. 4b): *de rabia se reventaba.*
 (v. 6a): *Convida todos los nobles*
 (v. 7a): *Acabando de comer,*
 (v. 9b): *que la tiene deshonrada.*
 (v. 12b): *veo que no sabes nada.*
 (v. 18b): *la Reina muy mal te trataba.*
 (v. 22b): *y yo no sé la causa.*
 (v. 23a): *Cuando yo seré muerta,*
 (v. 24ab): *con agua de olivares. Limpia, muy bien limpiada,*
 (v. 27b): *lo hace como madre manda.*
 (v. 34b): *y doña Juana la malvada.*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Son Servera

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

3. AL PUNT QUE VOLTA CANTÓ

- Al punt que volta cantó, / si puja cap jovenet,
 ja li diuen: - Aturè't; / ¿i com dus tanta frissor? –
 5 Encara no està aturat, / ella li dóna cadira:
 - Seu, me faràs companyia; / reposa, si estàs cansat.
 - Me n'hauré d'anar aviat / que tenc d'anar a foravila. 10
 - ¿A foravila has d'anar? / No hi deus tenir res que fer!
 - Mon pare hi és i m'ha mester / per mor d'es bestiar.
 15 - Fé'l guardar an es teu germà, / que el guarda en dia fener!
 - Jo es dematí hi aniré, / i ell es capvespre hi 'nirà.
 Si un altre dia ets aquí / i lleu, porem conversar. 20

- Ja vendràs es decapvespre, / 'nirem a Sant Salvador. –
 Si el jove diu que no, / ella ja no li contesta.
 25 Quina pena no és aquesta! / Que ho consider qui té amor! Artà

Variants a Son Servera

- (v. 4): *¿de què dus tanta frissor?*
(¿per què dus tanta frissor?)
 (v. 6): *ella li du una cadira:*
 (v. 9): *jo me n'he d'anar aviat,*
 (v. 10): *que he d'anar a foravila.*
 (v. 16): *que el guarda els dies feners!*
(qui el guarda cada dia!)
 (v. 17): *- Jo hi 'niré fins a migdia,*
 (v. 21): *- ¿Vendràs avui decapvespre.*
 (v. 22): *per anar a Sant Salvador?*
 (v. 24): *ella ja està picada.*
 (v. 25): *Quina pena tan sobrada!*

29. FESTEJADA A SON REBOSTET

- Al punt que som arribat / i n'he tirades les eines
 sop i faç totes ses feies / així com puc d'aviat.
 5 Com som damunt es portal / qui me'n vaig a festejar,
 voldria porer tornar / una àliga o un milà
 per més prest porer arribar / a ca s'estrella coral, 10
 que, per mi, porta més sal / que no congria la mar!
 Com som enmig d'es carrer / per anar a Son Rebostet,
 15 Magdalena, per veure't / que de pena passaré!
 Com som en es Pontarró, / que sortia de la vila,
 jo li dic; - Oh, vida mia, / en tu he posada s'amor, 20
 som ton lleial servidor / en qualsevol cosa sia! –
 Com són en es Pla d'es Cós / an es bastiment pos vela.
 25 - Ara és hora, Magdalena, / que refermis ses amors. –
 A sa Creu de Na Bernarda / duia trot de peixeter
 per por que s'altre guerrer / no me fes pegar esquenada. 30
 Com som a Sa Guixeria, / allà un pensament vaig fer:
 que, si hi trob altre guerrer, / quin glop més amarg seria!
 35 - ¿Hi heu pensat, vida mia, / en una tal cosa fer? –
 Com som davant es portal / d'allà on tots hem d'anar,
 allà me solec senyar / i un parenostro resar 40
 perque Déu me guard de mal. / Me'n vaig amb so cor lleal,
 lo meu bé i tot hi va. / Quan vaig esser en es torrent,
 45 en un bot el vaig passar; / quan vaig esser allà dellà,
 feia més via que es vent. / Com som damunt es Collet,
 que descobresc Son Servera, / *adiós* Ca Sa Cuinera, 50
 veïnat de Son Ciriet! / Com arrib damunt es Coll,
 mirant a Son Rebostet, / Magdalena, per veure't

55	feia més via que es sol. / Com som a s'establiment de ca l'amo Antoni Sales, / hi pens i dic tres vegades que es de ses coses més males / es mal d'enamorament:	60
	es passar tant de turment / perilla batre-hi ses ales. Com som en es Rafalet, / la vaig sentir conversar,	
65	i en un bot me vaig tirar / a sudavant es Pouet; n'estava abrasat de set / i s'aigo no em vaig mirar. Més que caminar, corria / en es Pla de Cala Sort	70
	i no tenia conhort / pensant que colgada estaria. Hauria estat, vida mia, / en dissabte matar es porc.	
75	Com som damunt es portal, / toc, i ella me ve a obrir, i ja no esper a tenir / tanta d'alegria mai!	
	A lo punt que vaig entrar, / me dà cadira per seure,	80
	i fins hora d'anar a jeure, / amb ella vaig festejar. I, com me'n vaig voler anar, / que d'ella em vaig despedir	
85	lo darrer que me va dir: / - Ja pensaràs a tornar! - Pena no n'has de passar, / que em fonc quan no som aquí!	
	- Vés alerta, serverí, / a fer-me pegar esquenada,	90
	que et donaré una tupada / que et recordaràs de mi! - Això no se fa a tupades; / cadascú fa lo que pot.	
95	Tu ho tens lluny i jo ho tenc prop; / es córrer serà de bades!	Artà

Variants a Son Servera

(v. 58): *allà vaig dir tres vegades:*

(*jo pens i dic tres vegades:*)

(v. 59): - *És de ses coses més males*

(v. 62): *perilla es batre ses ales.*

(*me farà batre ses ales.*)

(v. 63): *Com vaig esser en es Pontet,*

(v. 64): *ben de pressa el vaig passar.*

(v. 65): *Saps que en tenia, de set,*

(v. 66): *a su arran d'es Pouet;*

(v. 70): *i en es pla de Cala Sort*

(v. 71): *ja no tenia conhort*

(v. 75): *Com vaig esser en es portal,*

(v. 76): *toc, i ella surt a obrir,*

(v. 77): *i ja no esper veure'm mai*

(v. 78): *tanta alegria a tenir*

(v. 79): *Totd'una que vaig entrar, (Al punt que jo vaig entrar)*

(*Com vaig arribar allà,*) (*Dins ca seva vaig entrar,*)

(v. 83): *Com me'n vaig voler tornar,*

(*Com me'n vaig 'ver de tornar,*)

(*Com m'en vaig haver d'anar*)

(v. 85): *lo primer que me va dir: (a lo punt ja me va dir:)*

(*a lo punt ella em va dir:*)

(v. 87): - *Cuidado no t'ha de dar: (Com no hi 'via de pensar,*)

(*Gens de pena has de passar,*)

(v. 88): *i em fonc com no som aquí!*

(*si em fonc com no som aquí!*)
 (*me fonc com no som aquí!*)
 (v. 91): *que te daré una tupada*
 (v. 95): *Jo ho tenc lluny i tu ho tens prop;*
 (*Tu estàs lluny i jo estic prop;*)

62. UN FADRINET AMORÓS (I)

Un fadrinet amorós, / com hi comença a anar-hí,
 no s'atreveix a dir-lí / cap puntet dificultós.
 5 I, com hi ha un any o dos, / ja muda de poceir,
 i s'atreveix a dir-lí: / - ¿Voleu que romanguí aquí,
 bona amor, i jauré amb vós? / I ella respon amorós: 10
 - Estimat, si fos per mi, / ja us hauria dit que si.
 Emperò hem d'advertir / a los nostros superiors.
 15 Lo que hem de fer: esposar-mós, / i llevarem es que dir. Felanitx

Variants a Son Servera

(v. 4): *cap motet dificultós.*
 (v. 5): *I, com fa un any o dos,*
 (v. 8): *Anit, romandrè aquí, (Anit romandria aquí)*
 (v. 9): *bona amor, i jauré amb vós. (si em deixàveu jeure amb vós.)*
 (v. 11/12): *- Estimat, si per mi fos, / ja vos hauria dit "sí";*
 (v. 13/14): *però repar què han de dir / los nostros superiors.*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

5. COM FOU DAVANT CAN XERET

Com fou davant ca'n Xeret, / es porc va pegar un grunyit:
 - *Adiós, Toni Garrit; / comana'm molt En Matxet! –*
 5 A davant ca Na Amadora, / es ruc se va renegar;
 no s'aturava de dar / mossegades a sa coa.
 I en es quatre cantons / de ca l'amo En Biel Bou, 10
 hi havia tant de renou / que ell no en va voler passar.
 - Tu, ¿que ets En Toni Garrit, / aquell tan republicà?
 15 Faràs beseta a ballar; / tu no ets d'es nostro partit! –
 L'amo diu an es ruquet: / - ¿Que no t'han donat menjar
 ni t'han menat a abeurar? / - Ell no m'han donat menjar, 20
 ni dit si tenia set. - / Es dimecres vaig sentir
 un renou davant ca meva: / va esser sa meva porcella
 25 que deia: - Vui tornar aquí. Artà

Variants a Son Servera

(v. 7): *¿Sabeu què em varen donar?*

(v. 9): *Com som a's quatre cantons*

(v. 11): *hi va haver tant de renou*

(v. 12): *que no em deixaren passar*

(v. 20): *- No m'han menat a abeurar*

(v. 25): *que va dir: - Vui tornar aquí!*

22. FUMA, FUMA, XEMENEIA

- Fuma, fuma, xemeneia, / mos n'anirem per allà.
Trobarem un capellà; / mos darà peixet i pa
5 i un cortonel·lo de vi / per passar aquest sant camí.
Passau, bous, i passau, vaques, / i gallines amb sabates
i capons amb esperons. / Sa nineta ha fet torròns 10
i es Vicari els ha tastats, / i els ha trobat un poc fats,
als ha tornat an es forn / perque sien confitats.
15 I si no són vius, són morts, / o si no, són enterrats. Artà

Variants a Son Servera

(v. 1): *Xemeneia, treu fum (Fum, fum, fumarel·lo)*

(v. 2): *véste'n, véste'n per allà (i véste'n per allà.)*

(v. 3): *Trobaràs un capellà (I veuràs un capellà)*

(v. 4): *i et darà peixet i pa*

Capítol 1.4: Glosades Narratives

1. ANY DE LA PESTA, 1820

- El primer dia de juny, / l'església varen tancar.
No hi deixaven acostar / ningú, de cent passes lluny.
5 A Son Servera d'Artà, / tots ets estudis son buits.
Un homo, en aclucar ets uis, / ja no les torna badar.
L'any vint, pesta dins Artà / i l'any vint-i-u a Ciutat, 10
i l'any vint-i-dos es blat / dins Mallorca no es segà.
Son Alcaines s'anomena / de don Bartomeu Clapers:
15 missatges i jornalers / tots hi faran corentena.
Com es s'As d'Oro va fer / a dins Bellpuig corentena,
duia es trastos a s'esquena / com un mestre de llauner. 20 Artà

Variants a Son Servera

(v. 3): *No hi deixaren acostar*

(No hi varen deixar acostar)

(v. 15): *amos i escaraders*

(v. 16): *hauran de fer corentena.*

40. LES FESTES DE SANT ROC

	De glosar, jo en sé molt poc, / però em pens que ho provaré. Vui provar si glosaré / s'eixida que vàrem fer	
5	per ses festes de Sant Roc. / Fins i tot jo mateix trob que no tenim es cap bé. / Es dissabte ja quedàrem entesos per anar a mar; / tots dos vàrem preparar	10
	lo que més necessitàvem, / perque ja consideràvem que, si no hi duen, no hi ha. / Lo endemà, ben dematí	
15	mos n'nàrem ben xarpats, / es calçons arromangats, riguent riguent, p'es camí. / Com arribàrem puc dir que ja estàvem mig cansats. / Érem cinc de companyia	20
	i else vui anomenar; / no me puc equivocar perque tots los coneixia: / En Jaume "Faro" hi havia;	
25	va esser es qui més vaig notar. / També hi havia En Pep Butler, En Sineu i En Molinet. / Tots mos férem es cap net i va anar de lo més bé. / En Pere Murtó també	30
	jugava an es canonet. / I mos vàrem divertir per sa vorera de mar. / Llavò vàrem fer un dinar,	
35	- més bo! – d'arròs amb coní. / Només mos faltava es vi per porer-mos engatar. / Teníem sindris, melons, pomes i reims per menjar; / de cert puc assegurar	40
	que quedàrem ben redons: / no havíem mester estalons per porer-mos agontar. / Va esser un dinar divertit;	
45	tots triàvem ses taiades; / venga bones forquetades, i qualcú hi va posar es dits. / Quan el vàrem 'ver paït, ja eren les deu tocases. / I després de haver dinat,	50
	parlàrem d'anar a dormir, / emperò mos succeí que es comptes surten errats: / estàvem enrevoltats	
55	d'al·lotes en remolí. / Mos 'fluixàrem de sa sesta i començam a jugar / pe s'arena, i puc contar que va esser grossa sa festa / i devers mitjan capvespre	60
	ningú poria passar. / S'aplegaren esquadrans per aquella cordillera; / no hi havia cap femella	
65	que no anàs de genoions: / pareixien conions qui volen fer lloriguera. / Jo estava amb sa panxa inflada, i era de riure i cridar. / Llavò un ball vàrem armar	70
	devers ca Na Regalada. / Es ballar a mi no m'agrada, però m'agrada es mirar. / D'aquest ball jo me'n cuidava	
75	i va anar de lo més bé. / No hi havia grafoler, ni ningú se desmandava; / sortia es qui li tocava; és així que ho han de fer. / Abantes d'estar cansats,	80
	aquell ball se va acabar, / perque em varen demanar de ballar un poc d'aferrats; / com varen haver enrengat	
85	tota la gent va buidar. / Per s'arenal, molts nedaven amb uns calçonets retxats, / i altres de ben despuïats per dins la mar també estaven. / Corrien i botejaven	90

com a cavalls desbocats. / Qualcun, moltet nedador,
 se feia un poc massa enllà. / Es qui no sabia nedar
 95 no es movia d'un cocó. / Hi hagué En Pere Murtó
 qui molts de capficons pegà. / Partia ben afuat
 i pegava capfíco. / Vos promet que En Pep Murtó 100
 de s'aigo no té feredat / i se gosa tapar es cap,
 es turmells i es garró. / Germans, si tenc de dir ver,
 105 a jo molt me va agradar: / tant vaig riure per allà
 que pensava esbutzar-mé. / Si Déu ho vol i pot ser,
 l'any qui ve hi vui tornar. / Encara no he acabat 110
 de contar tota sa festa. / A devers les nou d'es vespre
 vàrem fer un desbarat: / partírem per S'Heretat
 115 jo i un altre flux de testa. / Per ventura, tal vegada,
 pocs qui fessen tal camí. / De Sa Torre vaig fugir
 per anar a Cala Ratjada, / sense tenir'hi posada! 120
 Trob que val es pensar'hí! / Perque no teníem carro,
 a peu vàrem investir, / sense sebre es camí,
 125 per S'Heretat, jo i En Faro. / Fumant fumant un xigarro,
 en vàrem 'ribar a sortir. / Es jovent no té es cap bé,
 creis-me; per cert que és així. / De noltros dos vos puc dir 130
 lo que mos succeïgué: / vàrem trobar un garriguer
 i mos acompanyà un bocí. / Fins a sa caseta anàrem
 135 i un poc d'aigo mos donà. / Jo el vaig convidar a fumar
 i després continuàrem. / D'arribar tots dos frissàvem,
 però sa son mos guanyà. / Tant de caminar, estàvem 140
 morts de son i ben cansats, / amb sos uis mig aclucats,
 amb penes mos remenàvem. / Ni reiem ni conversàvem:
 145 par que mos 'guessen tupats. / Sa son mos va doblegar
 i, sortint d'es carreró, / trobàrem un garrigó
 i mos vàrem ajaçar. / Malament vàrem estar, 150
 creis-mè, que explic sa raó. / Vàrem estar molt rostits,
 m'hi trobava i ho puc dir / i lo endemà dematí
 155 teníem ets ossos cruixits; / mos 'xecàrem malsofrits,
 per tornar seguir es camí. / Quan vàrem tornar partir,
 es sol ja encalentia / a devers les set del dia 160
 o les set i un bocí. / Tanta sort vàrem tenir
 que es xaloc mos perseguia! / Anant a Cala Ratjada,
 165 p'es Carregador passàrem. / Vos 'segur que, com 'ribàrem,
 dúiem prima sa panxada, / només de pa i sobressada
 i un poc de reim que compràrem. / Creguts de trobar festada, 170
 ben al contrari va esser. / Corregudes no hi ha haver
 enguany a Cala Ratjada, / i jo, qui es córrer m'agrada
 175 no vaig porer esbravar-mè. / Mos n'anàrem a fer festa
 quatre o cinc davall un pi. / Com mos 'xecàrem puc dir
 que era sa part d'es capvespre. / I ben prompte hauré acabat 180
 de contar lo succeït. / Lo que va esser divertit
 va esser es *palo* ensabonat. / Hi havia un paper aficat
 185 i el vaig veure llevar un pic. / Es sol ja se feia avall;

	noltros 'víem de fugir. / No teníem, per venir, ase, ni mul, ni cavall; / mos afluixàrem d'es ball;	190
	i la vàrem avenir. / En Geneca mos digué: - Si voleu venir colcant, / caminau davant davant;	
195	p'es camí vos 'gafaré, / i en so carro vos duré fins Artà. Serà un instant. - / He acabada sa glosera i don fi a sa glosada: / 'nàrem de Cala-Ratjada,	200
	a peu, fins a Capdepera. / Però el qui frissa i espera no està bé dins sa posada. / Allà estàrem esperant	
205	que vengués es carreter. / Llavò un homo mos digué: - En Geneca ja és davant! - / Després d'haver esperat tant, això mos succeigué. / De festa estàvem redons	210
	i també de caminar. / Li tornàrem acopar més inflats que dos urons! / Com fórem dins Sos Carbons,	
215	En Geneca mos 'gafà. / El qui va dir "És davant", ho va dir i no ho sabia. / ¿Sabeu que mereixeria? Fos sucacat d'un elefant / perque enganar-mós de tant	220
	es jugar amb picardia. / Al punt que vàrem pujar mos va anar de lo més bé. / Com arribàrem, diré	
225	que les deu varen tocar. / Jo som natural d'Artà: me diuen Ramon Butler.	Artà

Variants a Son Servera

(v. 47): *i qualcun que hi posà es dits.*

(v. 48): *Quan vàrem haver paït,*

(v. 53): *que es compte mos sortí errat:*

(v. 54): *vàrem trobar joc parat*

(v. 60): *que devers mitan capvespre*

(v. 92/93): *Qualcun, un poc nedador, / se feia moltet enllà.*

(v. 134): *A sa caseta arribàrem*

(v. 171): *tot al revés va esser.*

(v. 180): *A l'instant hauré acabat*

(v. 199): *i pos fi a sa glosada:*

(v. 211): *rebutats de caminar. (també morts de caminar.)*

(v. 215): *En Geneca va arribar.*

47. NA VENYS DE SA SORTETA

	A dins sa meca cabeça / hi duc Salomó estampat, per explicar que és estat / de Na Venys de Sa Sorteta.	
5	Totes ses cançons sè dir / de Na Venys de Sa Sorteta, i llavò ses d'En Puceta, / d'En Fuieta i En Jaumí. Com jo veig pujar En Fuieta / amb so capell amollat	10
	i En Jaumí ben afaitat, / i Na Venys de Sa Sorteta! En Pere anava content / a un ballet que sabia.	
15	En lloc de tenir alegria, / li serví de sentiment.	

- Pren p'és carrer d'En Puput, / com qui anar a sa carretera:
surt una dona *lliquera* / i li va caure s'aumud! 20
Gira i se treu es capell / sense girar-se darrera.
Pren es trot sense carrera / porque té por de sa pell.
- 25 Pren p'és carrer de Ses Parres, / com qui anar a la 'tricidadat.
Passava tan atesat / que, si fos estar llaurat,
sols no hi fos senyat potades. / Abans d'arribar a sa Plaça, 30
de córrer se va aturar / porque s'alè li faltà;
ses cames li feien flaca. / Pren p'és Carrer Major...
- . . .
- 35 Amb so renou que va fer, / llavò sí que va fer via:
p'és trespolet, pareixia / un cavall de tabaquer.
Volta per s'Abeurador, / com qui anar a Capdepera. 40
Li surt sa cussa llebrera / d'En Salomet petitó.
Per dar-li es *susto* millor, / ja li ha pitjat darrera.
- 45 El fósseu vist, an En Pere; / no feia gens es traidor. *Artà*

Variants a Son Servera

- (v. 2): *hi tenc Salomó estampat, (hi tenc Salomó posat,)*
(v. 9): *Com veig pujar En Sueta*
(v. 12): *p'és carrer de sa Sorteta! (per amunt a sa Sorteta!)
(per Na Venys de sa Sorteta!)*
(v. 13): *En Peret 'nava content*
(v. 21): *volta i se treu es capell,*
(v. 22): *no se gira gens darrera. (no se gira pus darrera.)*
(v. 27): *Hi passava atesat*
(v. 36): *llavò sí que feia via!*
(v. 38): *un cavallet tabaquer.*

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

28. RENGÓ - RENGÓ

- Rengo-rengo, / se va alçar frare Vixengo,
fent de bufó / i va comprar un cortó
5 i un cortinel·lo. / Son pare el va alçar rebel·lo
quantra un diner, / i llavò un cavaller, 10
va treure espasa / i li va comprar un ase
de dos reals, / qui no tenia queixals
ni manco dents, / i guanyava an es valents
15 a córrer poc. / Varen trobar un bufetot
amb so nas junt / qui volia pendre el punt
a la llimona. / Aquesta és lletra redona 20
i se diu O. / Un malat en no estar bo,
ha mester metge, / i amb un diner de fetge
25 està sadoll. / Un porc a dins una soll

	que està d'a pler! / Jo seria de parer de dar-n'hi p'es cul. / ¿Voleu que engreixem un mul	30
35	sense farratge? / Ja fariem bon viatge fins a Alicante. / Passariem més envant fins a València. / Al·lots, teniu paciència d'això que dic; / que jo tenia un amic fi com un porc; / era fii d'un homo xorc;	40
45	ell no ho creureu! / Empastissava de sèu perque lleneg, / quan sortís es frare llec devers les deu. / Tots se'n van corrents, a peu prenen portells, / i jo anava darrere ells, davant davant, / i esmolava un taiant	50
55	en es piló. / Darrere sa processó anava es jutge / an es costat d'una trutja sense faldons. / Re-mil querns de batallons! tots darrere ell! / - No prengueu aquest portell; s'hi cala foc! / Si voleu tenir bon joc,	60
65	'sentau tresets. / - Ja valen més es durets an es rei d'oro, / que són qui maten es moro a bastonades, / vénga compondre arengades dins un barril. / De gavatxs n'hem mester mil, a lloc d'arròs. / Tu tens es ventre més gros	70
75	que una muntanya. / Jo t'aficare sa banya, si em fas venir! / Arribam un dematí de sol i vent. / En sortiren més de cent a rebre-mós, / i just feien mirar-mós sense dir res. / I com es cas és intès,	80
85	mos comencen a encaçar, / i a pegar tocs i més tocs. / I si vos pareixen pocs, refegirem, / i altres tants vos ne darem; no en falten ganes! / Ho donàrem a ses comes tocant soletes, / i en tiràrem de mongetes	90
	d'ou de canari, / fins que va esser necessari aturar-mós. / Bon Jesús gloriós, ara i sempre assistiu-mós.	Artà

Variants a Son Servera

(v. 6): *Son pare s'alçà rebel·lo (Son pare va sortir rebel·lo)*

(I s'aixecà tot rebel·lo)

(v. 8/9): *s'alçà cavaller (i llavò el cavaller) / tragué l'espasa*

(v. 14): *se provava amb sos valents*

(v. 18/19): *i volia prendre el punt / de sa llimona.*

(v. 20): *Això que és lletra redona (Això és lletra redona)*

(I una lletra redona)

(v. 21): *que se diu O.*

(v. 22): *Un malalt, qui no està bo, / ha mester metge,*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

58. EL TESTAMENT DE N'AMELIS (II)

- Malalta està, ben malalta N'Amelis fia del Rei.
Van a veure-la a la cambra, ducs, comtes i cavallers.
També hi entrava sa mare com aquell qui no sap res.
- ¿Quin mal té la meva fia? ¿Quin mal, sí, se n'hi ha pres?
5 - Es mal que jo tenc, mumare, mumare, vós el sabeu:
Aquell ouet que me dàreu amb metzines lo bateu.
- No digueu això, ma fia, no ho digueu, que no ho sabeu.
Confessau, la meva fia, i llavo combregareu,
i, en tenir l'ànima neta, llavò testament fareu.
10 Pensau-hi bé, fia meva, pensau, ¿què me deixareu?
-Vós del testament que faça poca alegria en tendreu.
Set castells jo tenc dins França, tota set estan a nom meu:
els tres primers per don Carlos, per don Carlos, germà meu.
El quart i el quint són pels pobres, pobres per amor de Déu.
15 - I els altres tres, fia meva, ¿ane qui los deixareu?
Els altres tres són pels frares, porque enterrin los cos meu.
- Els mantos d'or, fia meva, ¿ane qui los deixareu?
- Els mantos d'or i diadema són per la Mare de Déu,
perque, el dia que me muira, em trobi en gràcia de Déu.
20 - La cadena d'or, ma fia, ¿ane qui la deixareu?
- La cadena d'or, mumare, en los braços de la creu.
- I la trena d'or, ma fia, ¿ane qui la deixareu?
- La trena d'or que sia per l'àngel custodi meu,
que no en deix de nit ni de dia fins que arribi davant Déu.
25 I a vós, vos deix, mumare, un dogal perque us pengeu! *Capdepera*

Variants a Son Servera

(v. 6a): *Un ouet vós me donàreu*

(v. 6b): *amb metzines, com sabeu.*

(v. 7ab): *- No digueu un tal, ma fia! Ai Déu, no me turmenteu!*

(v. 19a): *perque, quan arribi l'hora, (perque, quan me moriré,)*

(v. 19b): *estiga en gràci' de Déu. (m'hi trobi en gràci' de Déu.)*

(v. 20a): *- Les alagues d'or, ma fia, (- Les recades d'or, ma fia,)*

(- L'esperit sant, ma fia,)

(v. 20b): *¿ane qui ho deixareu?*

(v. 21ab): *- Totes les altres alagues, dins los braços de la creu.*

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

265. UN DÍA UNA PASTORA

Un día una pastora se fue a pastorear.
Guardando sus rebaños, se puso a cantar
Do re mi, fa fa fa, do re mi, fa fa fa,
do re mi fa, sol la si do, mi, re, do!
5 Al pasar por Palacio, la Reina que la vio
le dijo: - Pastorcita, tu canto me gustó.
Do re mi, fa fa fa, do re mi, fa fa fa,
do re mi fa, sol la si do, mi, re, do!
Si tú eres buena niña, yo te regalaré
10 un vestido de seda, también lo bordaré.
¿Quieres vivir conmigo? Feliz tu vivirás,
guardarás mis rebaños, también podrás cantar:
- Eso, señora mía, eso no puede ser,
mis padres son ancianos y me han de menester *Artà*

Variants a Son Servera

(v. 5a): *Cuando pasa por Palacio,*

(v. 13a): *Y ella dijo: - Señora,*

* * * * *

75. VALLDEMOSSA (Valld)

Quadre-resum de l'aportació de VALLDEMOSSA al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	23	12	51	86	64
II	16	22	77	115	89
III	27	20	62	109	73
IV	-	4	3	7	68
Suma	66	58	-	-	-
SUMA	124		193	317	294
TOTAL	317			Revisat : Agost - Set. 2023	

TOM I : CANÇONS AMOROSES

1) Cançons recollides a Valldemossa sense variants a altres localitats

- 1135** Ramellet de gran valor, / no em deu mentides a entendre,
que en haver servit la Reina, / aquí teniu una prenda
que vos vol per servidor. *Valldemossa*
- 1242** Tonineta, ramell meu, / tu ets sa meva alegria.
Jo de tu només voldria / que fosses meva i jo teu. *Valldemossa*
- 1350** A Son Juan-Jaume hi ha / un claveller molt hermós.
Si En Miquel és preciós, / més ho és En Damià. *Valldemossa*
- 1437** Garrideta, garrideta, / a los meus uis ho sou més
quan vos veig amb sos paners / que anau a dur oliveta. *Valldemossa*
- 1651** Augmenta la pena mia / dins un foc abrasador,
i encara, per més pitjor, / el qui por apagar-ló
hi posa llenya i l'atia. *Valldemossa*
- 2070** L'any passat, en aquest temps, / si menjava, no bevia;
temps hi ha hagut que tenia / en tu los meus pensaments. *Valldemossa*
- 2183** Una que jo festejava / i m'hi volia casar,
a punt de lligar sa garba, / es vencís se va trencar. *Valldemossa*

- 2350** Sa meva amor n'és tan forta / com una barra d'acer.
Bartomeu, no et deixaré / per cap homo de Mallorca. *Valldemossa*
- 2456** En Jaume, En Jaume estim jo; / En Jaume és qui em regositja;
de ses quatre parts d'es cor, / En Jaume en té tres i mitja. *Valldemossa*
- 2486** Jo toc es foc i no em crem / a causa de voler bé;
cossiol i claveller, / tot ha de ser d'En Guiem. *Valldemossa*
- 2928** - He estojada sa povora / per quan la'm demanareu.
- Estimat, no us avaneu, / que per ventura tendreu
es trebais que tengué En Gorra. *Valldemossa*
- 3264** Sa més petita d'aquí / és sa que m'agrada més;
d'aquí a un any i no més / l'he de venir a divertir. *Valldemossa*
- 3397** Una fadrina ha d'estar, / quan ralla amb s'enamorat,
com un roser carregat / de roses per olorar. *Valldemossa*
- 3524** Mitja dotzena d'olives / tenc d'enviar a un fadrí,
i vós, l'amo, ¿em voleu dir / quines són ses més pansides? *Valldemossa*
- 3636** Encara que jo cant fort, / bona amor, no me sentiu.
Unes uiades teniu / que m'arriben a la mort. *Valldemossa*
- 3778** Encara que mos guerrers / siguin dos ni tres ni quatre,
no deixaré de combatre / veiam aqual podrà més! *Valldemossa*
- 3822** Jo havia principià / davant ca teva un castell
sense escodres ni martell, / i es guerrers l'han esbucat. *Valldemossa*
- 4156** Catalina, si et rius d'ell, / sa teva raó no et basta,
perque no hi ha cap uiastre / que vénga de bona casta
que no sia estat revell. *Valldemossa*
- 4188** Convé més estar assuixí / i no festejar mai mai;
en venir festa o ball / no em fareu empegueir. *Valldemossa*
- 4393** Jo no tornaré sonar / es guiterró amb dues primes,
perque vaig enamorar / setanta-dues fadrines. *Valldemossa*
- 4666** Per una bresca de mel, / de vós me vaig apartar.
Bram d'ase no puja al cel; / si hi puja, no hi val bramar. *Valldemossa*
- 4993** Tu em fas unes amenaces / que no les fan a ningú:
braveges, perque tens tu / lo que tenen ses porrasses. *Valldemossa*

* * *

2) Cançons recollides a Valldemossa amb variants a altres localitats

737 Si t'embarquen, Bartomeu, / jo també ja som partida;
que sàpia fondre-hi ma vida, / no deixaré aquest cos teu. *Valldemossa*

Variants -Muro (v. 1): *Si t'embarques, Bartomeu,*

1185 Si ara En Juan venia / i em deia: - Taia't un braç -,
li diria: - Juan, jas, / taia d'allà on voldràs -,
i tots dos los hi daria; / però no comportaria
que tots dos los me taiàs. *Valldemossa*

Variants -Artà (v. 5): *i de onsevuia sia;*

1389 Curra tu, curra ta mare / i curra sa teva tia.
¿Com no has d'esser tu curra / si vens de la Curreria? *Valldemossa*

Altra variant a Valldemossa (v. 3): *¿Com tu no has d'esser curreta*

Variants -Inca (v. 1): *Curros ton pare i ta mare,*

1682 Com veig que no puc, no puc / caminar, i tenc de córrer!
Un fadrí, com s'enamora, / posa per intercessora
la Mare de Déu de Lluç. *Valldemossa*

Variants -Artà (v. 3-4): *jo pos per intercessora*

2237 Aquell putxet tan redó / que li diuen S'Estremera,
d'ençà que hi tenc sa quimera, / mai de cans de mirar-ló. *Valldemossa*

Variants -Llubí (v. 2): *que diuen que és S'Estremera,*

2714 Damunt es gipons que duis / es diumenges, de vegades,
vós hi duis flors encarnades / que em fan espirejar ets uis. *Valldemossa*

Variants -Sant Joan(v. 3): *vos hi veig flors encarnades*

2804 Enmig de la mar hi ha / una pedra molt pintada:
cada mariner que hi va / hi pinta s' enamorada. *Valldemossa*

Variants -Sóller (v. 3): *cada enamorat que hi va*

2990 Jo mai he tengut amor / a ninguna dona, encara;
només un poc a mu mare, / essent ninet petitó. *Valldemossa*

Variants -Artà (v. 1/4): *Jo no he tenguda amor /
essent edat de minyó.*
-Felanitx (v. 2): *en aquest món, mai, encara,*
-Ariany (v. 3): *en no esser un poc a mu mare*
-Marratxí (v. 4): *com era al·lot petitó.*

3301 Ses pedres de prop de mar / dia de vent se rebejen;
totes ses que no festegen / cercarien festejar. *Valldemossa*

Variants -Santanyí (v. 2): *Ses penyes d'enmig de mar*

4583 N'Antonina-Aina Daixonera / vol endaixonar En Daixò;
si té tanta daixonera, / em podria daixonar a jo. *Valldemossa*

Variants -Porreres (v. 2): *diuen que vol En Daixò;*
-Sineu (v. 3/4): *si té tanta festegera,
me pot festejar a jo.*

4685 Prometre és molt bo de fer. / Jo em pens que de mi us burlau:
sa paraula que em donàreu / mai l'heu d'arribar a fer. *Valldemossa*

Variants -Sant Joan(v. 2): *Jo veig que de mi us burlau;*
-Ariany (v. 3): *que sa paraula que em dau*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Valldemossa

19 Aquest temps que no et veuré / l'amo amb mi tendrà ganància,
perquè d'enyorança i ànsia / molts de pics no menjaré. *Sant Joan*

Variants a Valldemossa (v. 4): *per mi sa gana perdré.*

44 Com es vent se'n du ses paies / hi deixa es caramullet;
com tu em deixes, ramellet, / ses ales d'es cor me taies. *Artà*

Variants a Valldemossa (v. 2): *que deixa caramullet;*

- 96 En sentir la primera hora, / bona amor, i no us he vista,
me feis passar vida trista; / vós reis i lo meu cor plora. *Selva*
Variant a Valldemossa (v. 1): *En tocar la primera hora,*
- 114 Foc de ma enyorança encès / que crema i no fa flamada,
d'una amor que tenc callada / que encara negú en sap res. *Sineu*
Variant a Valldemossa (v. 4): *i encara ningú en sap res.*
- 124 Ja no em veuràs emprar pinta / ni sa cara em rentaré
que no hagi vist lo meu bé / que llaura en es sementer
de Son Vivot d'es puig d'Inca. *Sineu*
Variant a Valldemossa (v. 3): *fins que vegi lo meu bé*
- 323 Si jo sabia d'escriure / així com sé de llegir,
vos enviaria a dir, / careta de xerafi,
tots es meus modos de viure. *Mancor*
Variant a Valldemossa (v. 3): *jo t'enviaria a dir,*
- 354 Ja li diràs que estic bé / i que esper la benvinguda.
Tenc una bossa peluda; / per molts de menuts que duga,
tots los hi canviaré. *Santanyi*
Variant a Valldemossa (v. 1): *Li pots dir que me camp bé*
- 526 Com veig que me n'he d'anar / i vós aquí heu de romandre,
és llevar-me la vianda / de què m'he de sustentar. *Sant Joan*
Variant a Valldemossa (v. 4): *amb què m'he de sustentar.*
- 669 Jo em trob dins un paradís / i lo meu cap no discorre.
Puríssima gran Senyora, / fadrina que s'enamora
més valdria que es morís. *Montuiri*
Variant a Valldemossa (v. 3): *Reina del cel, gran Senyora,*
- 764 Vós sou qui em poreu dar vida / i cercau que em muira prest.
Saps quin turment és aquest / per un que la mort el crida! *Sineu*
Variant a Valldemossa (v. 1): *Vós qui em poreu donar vida*

- 825 Ben errat va el qui es pensa / que jo no vui En Miquel:
tan segur tengués el cel / com per ell me faç sa clenxa! *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 3/4): *ell du sabata a son peu,
jo per ell me faç sa clenxa.*
- 886 Dissabte, maldament ploga, / tenc d'anar a la Trinidad,
i, si no veig s'estimat, / almanco veuré es sogre. *Santa Maria*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *al menos veuria es sogre.*
- 1172 Serà així com vós direu; / vós direu així com és;
així com vós direu, és: / seré vostro, si em voleu. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *seré vostra, si em voleu.*
- 1334 An es llumet de Sant Tem / jo vos compar, vida mia,
o a aquella estrella que guia / los Reis per anar a Betlem. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *o a una estrella que guia,*
- 1368 Cara de sol ensolat! / Cara de lluna enllunada!
Cara de rosa encarnada! / Cara de clavell daurat! *Deià*
- Variant a Valldemossa (v. 1/2): *Cara de clavell daurat
coït de sa matinada!*
- 1416 En Sebastià Arrosser / la festeja molt polida
com un confit dins un vidre / en es portal d'un sucrer. *Ariany*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *diu que vos troba garrida*
- 1521 Petiteta i gallardeta, / an es meus uis ho sou més
quan vos veig amb sos paners: / - Cama-rotges, cirereta! *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *que anau a coïr oliveta.*
- 1610 Vos sou la Reina d'Hongria / i estrelleta de la mar;
vós sou la que em poreu dar, / en aquest món, alegria. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *vós sou la perla de la mar;*

- 1883 Ses casades me consolen; / diuen: "Es teu ja vendrà".
Val més un tord en sa mà / que mil i cinc-cents que volen. *Artà*
Variant a Valldemossa (v. 2): *diuen: "S'estimat vendrà".*
- 1971 Cara de poma ruperta, / cara de melicotó:
¿a on és aquella amor / que em prometies tan certa? *Llubí*
Variant a Valldemossa (v. 1): *Cara de pera ruperta,*
- 2198 Un temps, en veure'm, ja reies; / i ara, ¿com tant has mudat?
¿Em vols dir sa veritat? / Amor, ¿de què em fas ceies? *Artà*
Variant a Valldemossa (v. 2): *i ara, de cop, has mudat;*
- 2221 'Vui he mudat lo meu bé / contra el que amb tu jo tenia;
ara el tenc amb n'Antonina, / sa que està a s'altre carrer. *Artà*
Variant a Valldemossa (v. 2): *en lloc del que amb vós tenia;*
- 2285 Has de veure si et vui bé / i si te tenc voluntat:
es matrimoni acabat / tendreu, i no mudaré. *Alcúdia*
Variant a Valldemossa (v. 4): *tendré i no mudaré.*
- 2377 Tan fortes són ses amors / com ses muntanyes relades.
Si vénc clarettes vegades, / jo hi som per no enfadar-vós. *Sineu*
Variant a Valldemossa (v. 4): *No vénc per no enfadar-vós.*
- 2525 Si t'havia d'explicar / sa passió que et tenc tota,
sa meva sang gota a gota / jo arribaria a vessar. *Campanet*
Variant a Valldemossa (v. 4): *'ribaria a derramar.*
- 2889 Faç feina ran d'un camí / per on passa molta gent;
una bufada de vent / m'ha duit dins s'enteniment
que En Miquel ha de venir. *Sencelles*
Variant a Valldemossa (v. 5): *que avui 'vies de venir.*

- 2911 Fosses vengut quan tenia / devuit anys fins en denou!
Saps que bufava an es brou! / Jo treia es vermei de s'ou
i es blanc sols no se'n temia. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *Jo treia es vermei de s'ou*
- 2953 Jesús, que estic de contenta / com veig un pastor qui ve!
Si no ho és, ho representa, / sa persona de mon bé. *Sant Joan*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *sa persona del meu bé.*
- 3511 He espedregat un camí / i no hi he deixat cap mac
per passar-hi s'estimat / quan vendrà de cap aquí. *Estellencs*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *de sa berganta d'aquí.*
- 3578 En Déu tenc la confiança / que tornareu, bona amor,
que, després d'una maror, / sol venir una bonança. *Sant Joan*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *En Déu tenc l'esperança*
- 3580 ¿Et penses que per això / vagen musties mes plantes?
Jo et vui tant de bé com antes / o ara més que llavò. *Campos*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *¿Que et penses que per aixó*
- 3665 Mu mare es queixa de mi, / i jo tenc raó sobrada.
¿Què he de fer d'estar colgada / sense poder-me dormir
mentres senta per aquí / aqueixa veu tan regalada? *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *¿Per què tenc d'estar colgada*
- 3804 Guerrera meva, sabràs / lo que t'enviaré a dir:
si s'és deixat de venir / és que d'ell no feia cas. *Manacor*
- Variant a Valldemossa (v. 3/4): *que ell s'ha deixat de venir
perque no li feia cas.*
- 3845 Passes per aquí davant, / me trepitges sa carrera,
i m'has dat una guerrera / més empinada que un llamp. *Sant Joan*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *i trepitges sa carrera,*

- 3882 Si tenia tant de bo / amb s'al·lota com en vós,
es guerrers de dos en dos / no los menaria por. *Algaida*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *a mi no em farien por.*
- 3916 Anit passada rallares / amb s'estimat d'es meu cor;
no seria res això, / però el mal aconseiaries. *Santanyí*
- Variant a Valldemossa (v. 1/4): *Anit passada rallaves /
però el mal aconseiaves.*
- 4164 Com es teu enamorat / sabrà de tu, joveneta,
que et poses, en es tai, dreta / i amb ses mans an es costat! *Muro*
- Variant a Valldemossa (v. 2/3): *sabrà que tu, joveneta,
te pases en es tai dreta*
- 4177 Com passau p'es meu carrer, / par que passeu d'amagat.
Poreu passar descansat, / que no vos aturaré;
sa sempenta vos daré / perque passeu aviat! *Ariany*
- Variant a Valldemossa (v. 1/2/3/4/5):
*Quan passes p'es meu carrer, / com qui passis d'amagat.
Passa, fiet, descansat, / que jo no t'aturaré; /
sa sempenta te daré*
- 4258 Em vares dir, anit passada, / que no volies tornar,
i jo vaig considerar / que el qui no ve, no se'n va:
vet-me't aquí aconhortada. *Bunyola*
- Variant a Valldemossa (v. 5): *i vaig quedar aconhortada.*
- 4309 Es bé que jo t'he volgut / i te vui i te voldria,
el vaig donar s'altre dia, / per un fui de paper brut. *Binissalem*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *que et vui i es que et voldria.*
- 4312 ¿Es comte Puig no és ton pare, / o es marquès de Solleric?
I jo que som pobra, dic / que empegueïda n'estic
d'esser nora de ta mare. *Montuïri*
- Variant a Valldemossa (v. 4/5): *que estaria empegueït
d'esser gendre de ton pare.*

- 4451 Jo no he tastada sa sang / ni sé si és dolça o salada;
només sé que no m'agrada / es teu procedir, bergant. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *si era dolça o salada;*
- 4546 M'han dit, perla preciosa, / que de mi queixosa estau:
comanau-vos a Sant Pau, / no tornareu rabiosa. *Sineu*
- Variant a Valldemossa (v. 1/2): *Vós sou perla preciosa
i de mi queixosa estau:*
- 4582 Na Miquela d'es pa blan / ha batut a moltes eres,
i diu que ara fa porgues / d'es fadrins pobres que hi van. *Santanyí*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Na Maria d'es pa blan*
- 4694 Quan te veig, mon cor se fon: / això és de tant que m'agrades;
i, si em fas venir debades, / mal tengues més punyalades
que lletres no hi ha estampades / a tots es missals del món! *Bunyola*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *te'n duràs més punyalades*
- 4752 S'altre dia, per conhort, / vaig dir a sa meva al·lota:
- ¿vols-te llogar per bubota, / guardaràs un ase mort? *Inca*
- Variant a Valldemossa (v. 1/2): *Jo li vaig dir per conhort,
un dia, a sa meva al·lota:*
- 4802 Ses al·lotes deuen dir, / quan passa un fadrí granat:
- ¿Tan vei i no s'ha casat? / Qualque trebai deu tenir! –
I jo vaig respondre i dir: / - No n'hi ha cap que m'agrad! *Sant Joan*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *en veure un fadrí granat:*
- 4811 Ses porgues que tu fas, / altri les reporgaria:
reporga-les, vida mia, / que, com voldràs, no podràs. *Ariany*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *altri les recoiria:*

4852 Si és Catalina, voldria / es nom porer-li mudar,
que una en vaig festejar / set anys i vint-i-un dia,
i, com la vaig demanar / fent-ne comptes de casar,
va dir que no em coneixia.

Orient

Variant a Valldemossa (v. 3/4): *set anys la vaig festejar
i llavò vint-i-un dia,*

5017 Tu venies a sa casa / com enamorat volgut.
Jo et tenia entretengut / perque havia d'anar a Lluc;
passava falta d'un ruc, / i tu me servires d'ase.

Inca

Variant a Valldemossa (v. 3): *¿Saps per què t'he entretengut?*

5104 'Vui és dijous tot lo dia; / un temps l'anava cercant,
i ara m'alegren tant / com si dijous no hi havia.

Santanyí

Variant a Valldemossa (v. 3): *i ara ja m'alegra tant*

* * * * *

TOM II

1) Cançons recollides a Valldemossa sense variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 98 L'amo En Pere té una lloca / qui cada dia treu polls:
n'arribarà a tenir molts / si s'arpella no els hi toca. *Valldemossa*
- 360 Es meu moix és prim de barra; / ja ho diu sa seva planeta,
que estima més sobrassada / que pebres de cirereta. *Valldemossa*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 202 Jo tenc sa veu reguyosa / de tota sa nit cantar.
Si Déu ho vol, tornarà / un poquet més amorosa. *Valldemossa*
- 243 Si teniu aigo calenta, / abocau-ne dins un plat:
ferem una ensegonada / per aquest que ara ha cantat. *Valldemossa*

Capítol 3: Astres i Temps

- 204 Sempre cant de bona gana, / no serà migdia mai.
Jo voldria que es batai / 'gués caigut de sa campana. *Valldemossa*

Capítol 4: Camperoles

- 30 A davall un ametler / vaig trobar un quern d'ametles.
¿Que el me vetles, que el me vetles? / Tanmateix no el te daré. *Valldemossa*
- 325 Devers sa rota d'es lli / s'oliva s'hi fa retent:
dins sa mà n'hi caben cent; / dins un paner, no té fi. *Valldemossa*
- 331 Es sol ja se pon / darrere un marge,
i es majoral nostro / se menja es formatge.
Jo també / el me menjaré,
ni cap oliveta / que no menjaré. *Valldemossa*

- 487 Jo som En Juan de s'Horta / que sempre vaig per dins s'hort
un peu dret i s'altre tort: / l'amo, jo no ho faig a posta. *Valldemossa*
- 599 Un homo qui llaura roques / no fa sinó flastomar:
com se morirà, anirà / an el cel de ses miloques. *Valldemossa*
- 674 ¿A on sou, escaraders? / Rebutau els ajudants.
Ara estam a tants de tants / i encara ne vénem més. *Valldemossa*
- 845 Ara som en es racó / d'es capdamunt d'aquest lloc .
Si trobau que he segat poc, / tirau sa fauç i treis-m'hó. *Valldemossa*
- 1457 Bona olor llança sa murta; / millor és la del romaní.
Qui no té feines aquí, / que prenga foc i que surta. *Valldemossa*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 206 Carregat de mocadors / i de flocs en es capell,
¿voleu sebre qui és ell? / Es sol d'enganapastors. *Valldemossa*

Capítol 6: Danses

- 54 En Miquel Cameta, / sabater major,
l'han fet regidor, / mestre de paleta. *Valldemossa*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 593 Ets oliers van molt bruts / i fan olor, casi poden:
sa roba mai la se muden / fins que hi veuen córrer es cucs. *Valldemossa*

* * *

2) Cançons recollides a Valldemossa amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 19 ¿Fas comptes que es calamars / s'agafen dins sa llitera?
S'agafen dins sa pesquera / a força de moure es braç. *Valldemossa*

Variants -Sineu (v. 4): *a força de remenar es braç.*

349 Sa meva dona, germans, / un dia que era a la vila,
va agafar una llebre viva / sense escopeta ni cans. *Valldemossa*

Variants -Sant Joan (v. 2/3): *un dia va anar a la vila,
i agafà una llebre viva*

Capítol 2: Arts i Oficis

35 ¿Vols que et faça una musica / o un ball, i ballaràs,
i així coneixeràs / s'escolà per qui repica? *Valldemossa*

Variants -Deià (v. 2): *i un ball, i ballaràs,*
-Santanyí (v. 3): *i llavò coneixeràs*

241 Si no havia de cantar / més que el qui té bona veu!
Quantes vegades se veu / que, de cent, una n'hi ha. *Valldemossa*

Variants -Campos (v. 2): *sinó el qui té bona veu!*
-Binissalem (v. 3/4): *Bona amor, vós ja sabeu
que jo hauria de callar.*

317 Senyor batle, no sé res / de lo que m'heu preguntat:
si li han fet un glosat, / és senyal que el se mereix. *Valldemossa*

Variants -Selva (v. 2): *de lo que m'han preguntat:*

377 Cada dia dematí / vènc i agran sa carrera,
llavò a Na Maria meva / li senyal un bon camí. *Valldemossa*

Variants -Banyalbufar (v. 2/3/4): *com m'aixec, 'gran sa carrera,
i ve Na Maria meva / a donar-me bon camí.*

506 Renouera, renouera, / sempre vas cercant raons;
més valdria que filasses, / que es cerros van p'es racons. *Valldemossa*

Variants -Felanitx (v. 2): *sempre vas movent raons;*

680 Llecenci' vaig demanar / an es tinent coronell
agenoiat davant ell, / sense barret ni capell,
i no la'm volgué donar. Valldemossa

Variants -Sant Joan (v. 5): *i no me'n volgué donar.*
-Llucmajor (v. 5): *i no me'n va voler dar.*
-Artà (v. 5): *i no me'n volgué donar.*
(i no la'm va voler dar.)

927 No fieu d'es saig, compare; / s'amistat no val de res:
ell ha jurat i promès / que ha de dur son pare pres
i a sa presó sa mare. Valldemossa

Variants -Bunyola (v.): *No fieu d'es saigs, comare;*
-Alcúdia (v. 2): *que s'amistat no val res;*
-Caimari (v. 3): *ell té jurat i promès*

Capítol 4: Camperoles

86 Jo les cui de cap de brot / i a l'aire les emplom.
Un fadrí qui va pel món, / per porer dir "aquí som",
ha de sebre fer de tot. Valldemossa

Variants -Binissalem (v. 2): *i a l'aire jo les emplom.*
-Deià (v. 5): *ha de sebre un poc de tot.*

395 Tot lo dia sent cantar / dones qui cuien oliva,
i una veu que m'encativa / d'una Bárbara que hi ha. Valldemossa

Variants -Deià (v. 3): *aqueixa veu encativa*
-Artà (v. 3): *i aqueixa veu m'encativa*

460 Jo en tenc una martinenca, / petita com un garbell,
i ne té a cada ramell / de figues més de trenta. Valldemossa

Variants -Inca (v. 3/4): *diré, si no m'atropell,*
dic de figues, més de trenta.

773 Tant si són cards com ugons, / vénga tot dins sa falcada.
Saps que està de ben guardada / sa mà esquerra amb sos canons. Valldemossa

Variants -Artà (v. 2): *me n'ho duc dins sa falcada.*

880 Com me veien tan al·lot, / deien que no segaria.
Vaig segar vint-i-un dia / de xeixa i de blat cabot,
i, si encara ho troben poc, / altres tants ne segaria. *Valldemossa*

Variants -Felanitx (v. 5): *i encara ho trobava poc,*

1133 Segau si voleu segar, / o si no anau al bordell,
que es meu cavall no té pell / de tant de dur-vos menjar. *Valldemossa*

Variants -Deià (v. 3): *que es cavallet no té pell*

1336 El món està ple d'embuis; / això ho va dir un que en duia.
Aquí se mengem sa xuia / quan es missatges són fuits. *Valldemossa*

Variants -Ariany (v. 2): *i jo he vist un qui en duia.*

-Artà (v. 2): *ho va dir un homo qui en duia.*

-Felanitx (v. 3): *L'amo se menja sa xuia*

1407 En temps de roses, cui roses, / i en temps de clavells, clavells;
i en temps de nius, caç aucells, / i en temps de tords, par lloves. *Valldemossa*

Variants -Artà (v. 3/4): *en temps d'aucells, caç aucells,
i en temps de messes, par lloves.*

Capítol 6: Danses

18 Aubercocs, cireres, / figues paratjals.
Ses al·lotes guapes / van a dos reals. *Valldemossa*

Variants -Selva (v. 1): *Aubercocs i prunes,*

-Manacor (v. 4): *valen dos reals.*

125 Sa tomatiguera / d'es conco En Ramon
va esser sa primera / que hi va haver en el món. *Valldemossa*

Variants -Llucmajor (v. 2): *del senyor Ramon*

-Campanet (v. 2): *de mestre Ramon*

-Llubí (v. 2/4): *d'es conco En Miquel / que va posar arrel.*

-Vilafranca (v. 2/4): *d'es conco En Juan / que hi va haver més gran.*

-Manacor (v. 2/4): *de l'amo En Juan / que hi ha haver més gran.*

Capítol 7: Endevinalles

- 72 En es lloc de Bendinat / tenen un ruc
que no s'és mort, / no l'han donat,
no l'han robat / ni l'han venut,
i ara no tenen es ruc. / ¿Qué s'és fet d'es ruc?
= *Ha tornat ase.*

Valldemossa

Variants -Andratx (v. 2): *tenien un ruc*
-Maria de la S. (v. 3): *i no és mort*
-Consell (v. 5/6): *ni l'han venut / ni l'han robat,*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 100 En es Puig Major de Sóller / jugava a teia una soldat
per no haver d'entrar en combat / en es Pirineus de França.
I un sabater amb confiança / li pegà amb so tirapeu,
i un moix qui duia la Seu / per vendre amb una balança.

Valldemossa

Variants -Ariany (v. 7/8): *i un moix venia la Seu
a pes, amb una balança.*

- 732 S'enteniment no és igual; / sa raó és qui fa vasa.
Tu ja véns de bona casa, / però tens es parlar d'ase,
i no en curen, d'aquest mal.

Valldemossa

Variants -Deià (v. 1): *S'enteniment és igual;*
-Maria de la S. (v. 3): *Sí que hi véns, de bona casa,*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Valldemossa

Capítol 1: Animals

- 2 En Pere Marxando té / un animal foraster
tancat dins una caixota: / qui vol veure sa bubota
haurà de pagar un dobler.

Felanitx

Variant a Valldemossa (v. 1): *L'amo En Tià diu que té*

- 81 Es gall volava baix, baix, / perque no poria córrer;
es gall va dir a sa polla: / Corr, corr, no m'agafaràs! *Llucmajor*
- Variant a Valldemossa (v. 3/4): *i encaçava aquella polla
dins sa mota d'es fenàs.*
- 148 L'amo Arnau, cercau cabrer, / que no vui morir esclatat;
com haureu espigolat, / si m'heu mester, tornaré. *Ariany*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *i en haver espigolat,*
- 392 D'aquestes se'n veuen poques; / de creure és dificultós:
amb un tir, quatre voltors, / set corbs i devuit milloques. *Pollença*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *creu-me: és dificultós,*
- 408 El colom volta la torre, / volta i torna voltar.
I tu, Coloma traidora, / penes i me fas penar. *Capdepera*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Un colom volta la torre,*
- 479 Si grandia he vengut, / no he feta gaire falta:
som afinat un puput / damunt s'esquena d'un altre. *Binissalem*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *de lluny ja he vist un puput*
- 491 Dissabte sa meva nina / va dir: - Mon pare, ¿què me duis?
- Oh, mirai de los meus uis, / jo et duc una terrolina. *Montuïri*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *dirà: - Mon pare, ¿què em duis?*
- 509 He agafat un ui de bou; / quina ventura per mí!
Tenc ses cames per bullir / i es cap i es coll per fer brou. *Ses Salines*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *lo demés, per fer-ne brou.*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 64 Damunt es Puig de Bonany / ballàreu, rosa perfeta,
primer amb so batle de Petra / i llavò amb so d'Ariany. *Sant Joan*
- Variant a Valldemossa (v. 3/4): *sa primera amb un de Petra
i llavò amb un d'Ariany.*
- 93 Mirau que ballen de bé! / Jo no dic si s'avendran,
i per ventura seran, / per temps, marit i muller. *Sineu*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *No vui dir si s'avendran,*
- 112 Ses jovençanes afinen / ses voreres i camins:
mostren de ballar an es nins / a's qui encara no caminen. *Montuïri*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *i encara no caminen.*
- 130 Caçadors de cans de caça, / pescadors de peix roquer,
sa fam compon un claper / que en quatre anys bons no se passa. *Llucmajor*
- Variant a Valldemossa (v. 1/2): *Caçador de cans de caça
i pescador de roquer,*
- 154 Salta, salta, correreta, / no fiis del caçador,
passa per mig de les mates, / no toquis cap perdigó. *Llucmajor*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Salta, salta, llebreta,*
- 191 Es cantar a mi no me prova; / un temps cantava més bé.
Jo m'hauré d'arribar a fer, / d'una soca de noguer,
una gargamella nova. *Santa Margalida*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *antany cantava més be.*
- 219 Qui canta, sos mals espanta, / i qui plora, els alimenta:
per això cantaré jo, / enc que tot lo món me senta. *Sineu*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *i alegre estaré sempre.*

- 239 Si no estigués escanyada, / gustaria de cantar,
i no cant per no fer estar / tanta de gent aturada. *Sant Joan*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Si no estàs tan escanyada,*
- 253 Vós ja no deveu tenir / tan bona veu com un temps,
perque us han fuites ses dents / i es vent vos deu fugir. *Santa Maria*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *perque us han caigut ses dents*
- 287 - Jo em faria capolar / com sa carn d'una raola
si em pensàs que una dona / glosant m'hagués de guanyar.
- Mare los pecadors, / que som de desgraciada!
Si en plovia una ruixada, / esta nit, de glosadors
i encara més pitjors, / que, si tots fossen com vós,
no me trob embarassada. *Sóller*
- Variant a Valldemossa (v. 7): *Feis que en ploga una ruixada,*
- 293 Jo som En Ferriol Banya / que tant desitjau sentir.
Si me cansau, poré dir / que heu retut un bergantí
d'es valerosos d'Espanya. *Santanyí*
- Variant a Valldemossa (v. 3/4): *que heu guanyat a un bergantí
d'es més famosos d'Espanya.*
- 497 Margalida, Margalida, / sempre vas cercant raons.
Més valdria que filasses / o que et fesses uns faldons. *Alcúdia*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *llana per fer-te uns faldons.*
- 501 Na Cordera Nas de Bou / i Na Mora sense coa
passejaven sa filoa / p'es carrer, per fer renou. *Sa Pobla*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *se passeja amb sa filoa*
- 534 Val molt més anar en galera / que esser mosso de gerrer,
que, quan no té res què fer, / llavó li fan entrar terra. *Inca*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *com acaba es seu quefer,*

- 575 Moliners, ¿que no ho sabeu, / que a l'infèrn hi ha un pinar?
S'entén, no l'han de cremar / fins que voltros hi anireu. *Sóller*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *Diu que no l'han de cremar*
- 652 Germana meva, jo et planc / que et casis amb teixidor
que et farà menjar es segó, / no dic es que faràs, no;
es qui cau davall es banc. *Sineu*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *i hauràs de menjar es segó.*
- 696 Ja se n'han duit es floret / de dins Campos de fadrins:
no hi trobareu sinó nins / i també qualque veiet. *Campos*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *ja no hi troben sinó nins*
- 730 Si el Rei d'Espanya sabia / que tens tanta de tristor,
Pere-Antoni Dignesó, / sa llicència et donaria. *Sóller*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *que dus tanta de tristor,*
- 752 Es soldats són xerradors / i solen contar mentides
de coses no succeïdes / de vegades entre dos. *Sóller*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *i coses no succeïdes*
- 768 Si el Rei de Madrid tenia / mitja dotzena d'infants,
soldats no en faria tants, / perque en sos seus pensaria. *Santa Maria*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *cinc o sis o set infants,*
- 823 Si no saps sonar guitarra, / no te sapi greu, Miquel,
que el Bon Jesús de la terra / no sap tant com es del cel. *Llucmajor*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *en sap tant com es del cel.*
- 827 Un sonador de guitarra / ha de tenir bons sentits
i sebre remenar es dits / de sa mà drete i s'esquerra. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *i sebre bellugar es dits*

Capítol 3: Astres i Temps

- 36 Dins lo meu enteniment / hi tenc una roca forta:
hi tenc la mar Mallorca, / es sol, sa lluna i es vent. *Felanitx*

Variant a Valldemossa (v. 1): *Dins es meu enteniment*

- 41 Es sol ja se'n va a la posta / i sa lluna en es ponent.
Cadascú pendrà son vent / i jo me'n 'niré a ca nostra. *Llubí*

Variant a Valldemossa (v. 1): *Es sol qui se'n va a la posta*

- 74 El cel està ennigulat; / o plourà o farà brusca.
Oh, quina al·lota més xusca / que tenc en es meu costat! *Artà*

Variant a Valldemossa (v. 2): *¿que plourà o farà brusca?*

Capítol 4: Camperoles

- 14 'Moreta, dins un camp ras, / m'han dit que feies colissos.
Enguany no és any de roïssos, / però ara veig que tu en fas. *Binissalem*

Variant a Valldemossa (v. 4): *i ara veig que tu en fas.*

- 42 Al·lotes, mirau quin tranc / que me té En Sebastià:
un reïm, rapa el fa tornar, / tant si és negre com si és blanc. *Deià*

Variant a Valldemossa (v. 1): *Escoltau, veureu quin tranc*

- 53 Juan d'Algaida, digués / si enguany és any de cireres
i si haurem d'armar paneres / per anar a coir-lés. *Ariany*

Variant a Valldemossa (v. 2/3/4): *enguany, ¿que és anys de cireres?*
¿Que n'haurem d'armar paneres / com venguem a coir-lés?

- 129 Vós me dau pomes d'En Frau / i les vui saragossanes:
d'aquelles pomes maçanes / en teniu i no me'n dau. *Sant Joan*

Variant a Valldemossa (v. 1): *Vós me dau prunes d'En Frau*

- 183 Com es vent de baix va entrar / ja tenia mig batut.
Oh , Mare de Déu de Lluc, / donau-mos goig i salut
a jo i an es bestiar. *Campanet*
- Variant a Valldemossa (v. 5): *a noltros i a's bestiar.*
- 269 Tot lo dia, tot lo dia / he vist passar carreters.
Encara en passaran més / que em daran més alegria! *Algaida*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *he vist passar mariners.*
- 470 Sa figueralera / de Son Bordissot,
li rompran s'esquena / amb un bon garrot. *Binissalem*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *li sonen s'esquena*
- 524 En Juanet llaurava / darrere un parei;
li va sortir el dimoni / amb so nas vermei. *Felanitx*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *amb so parei;*
- 563 Mantí, llongues i camelles, / cameta i dental té,
espigó i reteler, / coixí, jou, clavia, armelles. *Son Servera*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *retelera i reteler,*
- 592 Ton pare beu i no paga; / ¿qui li ha dat tal consei?
'Moreta, es vostro parei / no pot caminar, de magre. *Sineu*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *Ai, Bernat! Es teu parei*
- 740 En anar a espigolar es blat / de dins s'hort de ca s'Hereu
al·lotes ja pensareu / cadascú en s'enamorat. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 3/4): *al·lotes, ¿que hi pensareu
a convidar s'estimat?*
- 914 En acabar de segar / es canons estotjaré;
los tendré per l'any qui ve / i no n'hauré de cercar. *Sant Joan*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *i en tendré per l'any qui ve*

- 955 Es segador sa fauç venta / i així es blat se fa venir.
Al·lota, ¿et vols establir / a sa casa per a sempre? *Artà*
Variant a Valldemossa (v. 2): *i es sembrat se fa venir*
- 1001 Jo no em cansaria mai / de posar aucells a sa gàbia.
Sa cosa que em fa més ràbia: / veure gent dreta en es tai. *Maria de la S.*
Variant a Valldemossa (v. 4): *veure'n de drets en es tai:*
- 1019 Jo vaig demanar a un bergant / es punt de segar quin era:
- Es dur una fauç geugera, / tirar es colzo per enrere,
falcades, i per envant! *Llucmajor*
Variant a Valldemossa (v. 3): *va dir: - Una fauç geugera,*
- 1030 L'amo diu a sa madona: / - Regala bé es segadors;
un ou frit a cada dona / i, si és homo, dóna-n'hi dos. *Binissalem*
Variant a Valldemossa (v. 4): *si és homo, posa-n'hi dos.*
- 1033 L'amo meu m'ha comanat / que li peguem terra terra,
i en esser en es camp d'es blat, / es vent a s'oreia esquerra. *Llucmajor*
Variant a Valldemossa (v. 4): *bon vent a s'oreia esquerra.*
- 1058 Només ne tenim vuit dies, / al·lotes, d'anar pes sol,
i llavò farem redol / i enmig un garbell de figues. *Algaida*
Variant a Valldemossa (v. 4): *voltant un canyís de figues.*
- 1069 Per tot el món hi ha Jaumes. / ¿Per aquí, que no n'hi ha?
Saps que hi fa de bon estar, / d'estiu, en temps de segar,
davall un capell de paumes! *Capdepera*
Variant a Valldemossa (v. 1): *Per aquí, ¿que no hi ha Jaumes?*
- 1079 ¿Que no saps que una berganta / que no havia segat mai,
com va arribar en es tai: / - Quina civada tan alta? *Petra*
Variant a Valldemossa (v. 3/4): *va dir, com va ser en es tai:
- Quina civada tan alta!*

- 1203 Jo no me cans de mirar / s'enfront d'aquesta tafona,
perque qui hi habita em dóna / més aliment que es menjar. *Binissalem*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *perque qui l'habita, em dóna*
- 1296 Hortolana matadora, / en teniu i no me'n dau.
¿Per què no em donau sa clau / d'es jardí de sa senyora? *Felanitx*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *¿No me daríeu sa clau*
- 1305 Antany sa vostra madona / tenia xeixa millor:
si fos homo així com dona, / per batiar gent és tan bona,
de Lluc seria es Prior. *Llucmajor*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *si per batiar és tan bona,*
- 1363 Sa meva dona m'enyora; / no vol que estiga llogat.
Ella jeu a llit parat / i jo damunt s'empedrat
de davall sa menjadora. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *com ve que me'n som anat*
- 1376 Madò Bet, s'aufabeguera / que teniu en es portal,
he de mester sa destrat / per taiar-li sa ramera,
perque du més esponera / que qualsevol olivera
d'es terme de Sant Marçal. *Marratxí*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *n'heu de mester sa destrat*
- 1413 Una rosa alexandrina / coïda de bon roser:
s'oloreta que ella té / és més dolça que mel fina. *Llucmajor*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *coïda d'es meu roser:*
- 1422 - Som un homo estaranger / que he vengut de la muntanya.
¿Me vols dir aquesta canya / quines habilitats té?
- S'habilitat que ella té, / jo la vos diré en tres modos:
per fer paneres i covos, / i caeres, si vé bé. *Llucmajor*
- Variant a Valldemossa (v. 5): *Ses habilitats que té*

- 1455 Com s'ha de morir es margai / si cada dia se roua?
¿Com ha alçada tanta coa / aquest dimoni de jai? *Sant Joan*

Variant a Valldemossa (v. 1/2): *No se morirà es margai
si cada dia se roa.*

- 1482 Jo visc a un puig pelat / de quatre mates i pins,
cegues, perdius, sebetlins / i qualche mussol mesclat. *Sineu*

Variant a Valldemossa (v. 2): *fora de mates i pins,*

Capítol 5: Casa i Vestit

- 74 Un jovenet hi ha a Esporles / estufat i ballarí,
i va deixar per coir / es capell nou amb ses borles. *Banyalbufar*

Variant a Valldemossa (v. 3): *se va posar, per coir,*

- 163 Mu mare sol dur gipó / com Sor Tomasseta, igual;
vel redó i davantal, / sabates sense tacó. *Sencelles*

Variant a Valldemossa (v. 4): *ses sabates amb retaló.*

Capítol 6: Danses

- 42 Dóna-li figuetes / en es busqueret,
que si no n'hi dónes / estarà magret. *Petra*

Variant a Valldemossa (v. 4): *anirà magret.*

- 122 Sa tia Maria, / parenta d'es conco;
es conco Marronco, / parent de sa tia . *Binissalem*

Variant a Valldemossa (v. 1): *Sa tia Antonina,*

- 137 Temps era temps / que Marta filava,
i ara ja no fila / ni fa cap fuada. *Artà*

Variant a Valldemossa (v. 4): *ni treu cap fuada.*

- 144 Toni Babaloni / calces de burell:
quan veuràs ton pare, / toma-li es capell. *Sineu*

Variant a Valldemossa (v. 1): *Toni Bambaloni,*

- 151 Una busquereta / i un busqueretó
dins una mateta / fan un nieró. *Manacor*

Variant a Valldemossa (v. 3/4): *cercaven llentrisca
dalt un matul-ló.*

Capítol 7: Endevinalles

- 164 ¿Què és allò com un ventai / que a la garriga verdeja
i per la casa culeja / molts de pics sense aturai? *Llubí*
= *Una granera.*

Variant a Valldemossa (v. 1/2): *Té la forma de ventai,
dins la garriga verdeja*

- 218 - Tu qui saps de lletra prima / i n'ets estudiant nou,
de messions te pos un sou / que no endevines es sol
dins es mes de juriol / quantes de llegos camina.
- ¿Saps que em va dir En Jordi Mas / un dia que else comptà?
Que tantes n'hi va trobar / com grans d'arena a la mar;
i si d'ell no et vols fiar, / ves'hi tu i les comptaràs. *Campanet*

Variant a Valldemossa (v. 1): *Tu qui fas sa lletra fina*

- 223 Un abre en el món hi ha / que fa sa fruita amb tres crestes.
Saps que ho han de ser, de pesques, / per sebrer-ho endevinar!
= *El noguer.* *Algaida*

Variant a Valldemossa (v. 4): *per porer-ho endevinar!*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 8 A dins un goix de cugula / hi entraren caçadors:
hi trobaren un bou ros, / set cavalls i una mula. *Sant Joan*

Variant a Valldemossa (v. 4): *cent cavalls i una mula.*

107 En Miquel Murtó se casa: / una cosa com això!
Ben corrents me'n 'niré jo / i faré casar es nostro ase. *Llucmajor*

Variant a Valldemossa (v. 4): *i faré casar es meu ase.*

164 Jo tenc sa dona que és loca / i gens d'ella puc fiar:
s'altre dia se n'anà / a sa plaça i va comprar
una gallina que és lloca. *Sineu*

Variant a Valldemossa (v. 2): *de res d'ella puc fiar:*

249 Punta apunta Na Punta; / ja és punta ben apuntada.
Si no fér a on apunta, / millor sa punta remunta.
No et canses mai d'apuntar, / perquè aquell qui bé no apunta,
sa punta pega de punta / i sa punta sol girar. *Algaida*

Variant a Valldemossa (v. 1/2): *Na Punta apunta sa punta;
sa punta ben espuntada.*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Valldemossa sense variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 171 A sa Font d'En Capellà / hi ha uns encalladors,
jo n'estic dificultós / de si en tornaré passar. Valldemossa
- 951 A Valldemossa n'hi ha, / de roses d'Alexandria,
emperò no són com vós, / Sor Tomassa Catalina. Valldemossa

Capítol 3: Marina i Pesca

- 28 Set mil llanxes carnisseres / armades de mil canons
feren *frente* a tres pasteres, / no en tiraren cap a fons. Valldemossa
- 105 En es camí de Ciutat / hi han posat un lletrero:
Qui vol esser *marinero* / ha d'esser matriculat. Valldemossa

Capítol 4: Narratives

- 71 Homos de molt de valor / per la nostra terra hi ha
des que la va conquerir / don Jaume el Conqueridor. Valldemossa

Capítol 6: Religioses

Santa Caterina Tomàs

- 351 Damunt una muntanyeta / vaig trobar un didalet;
era de Sor Tomasseta / quan se cosia es velet. Valldemossa
- 352 Déu en el cel té un jardí / amb una roseta fina;
per això la va escollir / santa i valldemossina. Valldemossa
- 354 Dins un barranc sou caiguda; / Beata, no tremoleu,
que molt prompte sortireu / si Sant Bruno vos ajuda. Valldemossa
- 359 Ella contenta va estar / de les gràcies i favors
i el Bon Jesús li envià / remei per los segadors. Valldemossa

- 363** En el girant de Deià, / just allà fóreu temptada,
i teníeu a sa mà, / del dimoni una unglada. *Valldemossa*
- 364** En es girant de Deià / vós encara éreu nina
i s'inimic, Catalina, / joies de vós va mostrar. *Valldemossa*
- 367** Es dia que morigué / Sor Catalina Tomassa,
considerau quina entrada / en el cel degueren fer! *Valldemossa*
- 374** Mirai de crestai molt fi, / perla sa més preciosa:
pregau, oh verge amorosa, / pel poble valldemossí. *Valldemossa*
- 376** Ob Beata Catalina! / Donau bon temps a la mar
perque la nostra demanda / a Roma pugui arribar. *Valldemossa*
- 384** Sor Tomasseta, ¿a on sou? / Ja vos poreu amagar,
perque el dimoni vos cerca, / dins un pou vos vol tirar. *Valldemossa*
- 386** Vós sou sa joia més noble, / ob Beata Catalina!
Vós sou santa mallorquina / i s'honor d'es nostro poble. *Valldemossa*

- 565** Coranta dies, Senyor, / sempre seguit dejunàreu,
i d'agenoiat suàreu / sang viva, per mon amor. *Valldemossa*
- 567** Es dijuni de Tots-Sants / és en temps de sementer,
i noltros el vàrem fer / set o vuit dies abans. *Valldemossa*
- 653** - ¿Qui vos ha enclavat, Senyor, / ses mans en aquesta creu? -
Vós respondreu i direu: / - Els teus pecats, pecador! *Valldemossa*
- 793** Si mos voleu donar entrada, / aquí dedins entrarem;
ses bones festes darem / an aquesta casa honrada. *Valldemossa*
- 905** A damunt aqueix Putxet / hi veig una casa honrada
amb Maria coronada / qui adora el Sant Minyonet. *Valldemossa*

Capítol 7: Vida humana

- 944** -¿Vols-me dir per què no cantes? / ¿Que tens es viure avorrit?
- Vols que et diga que no estic / tan fina com estava antes... *Valldemossa*
- 1506** Tenc vint anys i som fadrina; / de tot parl i tot m'ho escolt.
Me diuen que convers molt, / però això ja em ve de nina. *Valldemossa*

- 1730 Jo ne vaig quedar enganada / com amb ell me vaig casar,
perque, com me demanà, / per condició me posà
que tendria una criada. *Valldemossa*
- 1784 Me volia fer beata / i mu mare no ho volgué,
perque, en 'ver tret s'extremer, / una fadrina ja té
sa casera qui la mata. *Valldemossa*
- 1952 Si anau endarrer d'amor, / cantau, si teniu cantera,
que la qui canta millor / se casarà sa primera. *Valldemossa*
- 2334 ¿Casat, i ramell me fas? / 'Xa fer, que et voldré per nora:
ses de prop farem enfora / i tu contenta estaràs. *Valldemossa*

* * *

2) Cançons recollides a Valldemossa amb variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 365 A Bunyola es bunyolins / varen fer fava parada:
sa primera cuierada / tragneren dos porcellins,
i aficaren més endins, / treuen sa trutja travada. *Valldemossa*

Variants -Consell (v. 1/2): *A Lloseta es llosetins*
cuinaven fava parada:
-Artà (v. 4): *trobaren cent ratolins,*
-Sant Joan (v. 6): *tragneren sa nierada.*

- 914 A Sóller no ho feren bé, / enc que fos de matinada:
anaren amb creu alçada / a sa costa d'En Flassada
per fer fugir un xuriguer. *Valldemossa*

Variants -Fornalutx (v. 5): *per fugir d'un xuriguer.*

- 957 Valldemossa per a mi / n'és una vall emmurtada:
és veritat que hi som nada, / però no hi desig morir. *Valldemossa*

Variants -Galilea (v. 2): *n'és una ermita fundada:*
-Bunyola (v. 3): *bé és veritat que hi som nada,*

- 1185 Capocorb Nou, Ses Pedreres, / Son Morro i Cala Pi;
més avall són ses quimeres / i no us ho gosava dir. *Valldemossa*

Variants -Llucmajor (v. 3/4): *més avall tenc ses quimeres
i no ho gosava dir.*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 71 Saps que hi fa de bon estar / amarrat a dins sa cala!
Pipada i altra pipada, / tassó de cafè en sa mà.
No és igual es voltejar / a devers Na Foradada! *Valldemossa*

Altra variant a Valldemossa (v. 6): *per devers Na Foradada!*

Variants -Esporles (v. 2): *amarrat dins una cala!*
-Deià (v. 5): *Altra cosa és navegar*

- 131 Quan es patró m'avisava: / "Arriau aquest triquet",
jo deia baixet, baixet: / "Malhaja s'aigo salada!" *Valldemossa*

Variants -Artà (v. 1): *Es patró de dalt cridava:*

- 136 Si jo fos estat patró, / bé les hauria agafades
i les hauria posades / totes a dins es sarró. *Valldemossa*

Variants -Santa Margalida (v. 1/2/3): *Si fos estat es patró
ja les hauria agafades / i les hauria encistades*

- 200 Molta vegada t'he dit: / - Pescador, n'és art dolent;
no pateix sinó talent; / com se mor, fa testament
dalt s'ungla d'es dit petit. *Valldemossa*

Variants -Manacor (v. 3/4): *patiràs molta talent
i faràs es testament*

Capítol 5: Noms personals

- 136 És tan dolç es nom Miquel! / No té comparació.
Per mi té tanta dolçor / com si fos pastat amb mel. *Valldemossa*

Variants -Montuïri (v. 3): *Jo li trob tanta dolçor*

Capítol 7: Vida humana

- 249 Un homo ve de jornal / amb una fam que l'esbuca,
i troba la seva faluca / asseguda en es portal.
Per no parlar-li més mal: / - Passa endins, cara de ruca! Valldemossa

Variants -Lloseta (v. 1): *Com s'homo ve de jornal*
-Petra (v. 2): *amb una fam que el petxuca,*
-Son Servera (v. 2): *amb una talent que trabuca,*
-Maria de la S. (v. 6): *- Entra dedins, cara de ruca!*

- 323 Saps que estic de costipada! / Ell casi no puc parlar!
Vaig vetlar, anit passada, / fins que em vaig anar a colgar. Valldemossa

Variants -Llucmajor (v. 1/2/4 – 3/4): *Saps que estic d'encadarnada!*
Jo casi no puc dir "pruna"! / fins que tocaren la una.
(Ja eren anit passada / les onze, en anar a colgar.)
-Santa Maria (v. 1/2/4): *Saps que estic d'encadarnada!*
Ell casi no puc dir res! / fins que tocaren les tres.
-Manacor (v. 1): *Saps que estic de refredada!*
-Ariany (v. 2/4): *Ell casi no puc dir res! / fins que eren prop de les tres.*
-Sineu (v. 2/4): *I casi no puc dir "pruna"! / fins que tocaren la una.*
-Estellencs (v. 3): *Jo vaig vetlar, anit passada,*

- 363 Bona és s'aigo en tenir set; / bo és es menjar en tenir talent.
Jo no sé ambe quin intent / ets mudat es tabulet. Valldemossa

Variants -Bunyola (v. 2): *i es menjar en tenir talent.*
-Sineu (v. 2): *i es pa en tenir talent.*
-Llucmajor (v. 2/3/4): *i es menjar en tenir talent.*
I en s'estiu s'aigordent / i es foc en tenir fred.

- 489 Si fosses com Na Simona / que engana tota la gent:
fa viatges d'aigordent / de Ciutat a Barcelona. Valldemossa

Variants -Son Servera(v. 2/3): *que engana tota la gent*
fent viatges d'aigordent

746 Ja es cru, ja és cuit, ja és cremat; / ja és fat, ja és salat, ja és dolç.
Si m'endevines es pols, / venturós seràs, Bernat. *Valldemossa*

Variants -Esporles (v. 1/2): *No és cru, no és cuit, no és salat;
no és fat, no és cremat, ni és dolç.*

-Sóller (v. 1/2): *No és cru, ni és cuit, ni és salat
no és fat, ni és crema t, ni és dolç.*

-Sant Joan (v. 3/4): *Ja ho seràs ditxós, Bernat,
si tu li toques es pols!*

-Santa Maria (v. 1/2): *No és cru, no és cuit, no és cremat;
no és fat, no és salat, no és dolç.*

-Manacor (v. 1): *No és cru, no és cuit, no és cremat;*

-Son Carrió (v. 3/4): *Ja ho seràs ditxós, Bernat,
si li endevines es pols!*

-Campos (v. 3/4): *Ja ho seràs ditxós, Bernat,
si tu li trobes es pols!*

1036 De bé no pot sortir mal, / ni de bondat dolentia.
Li dic, don Toni Maria: / Que visqui molts d'anys voldria
amb so sant en es portal. *Valldemossa*

Variants -Santa Margalida (v. 4): *Que visqués molts d'anys voldria*
-Búger (v. 5): *a sa branca d'es portal.*

1040 En Pere Antoni Corró / ja s'entrega ben inflat;
diu que el treuen d'es parat / perque és massa polissó. *Valldemossa*

Variants -Estellencs (v. 3): *ara l'han tret d'es parat*

1651 En Pelat i Na Pelada / sempre van ben encollats;
pareixen enamorats / que comencen s'escarada. *Valldemossa*

Variants -Capdepera (v. 2): *sempre van ben aplegats;*
-Sineu (v. 2): *sempre los veuen plegats;*

2258 A's papai i sa mamai / els han duit una nineta.
Vés-la a veure, Francisqueta, / que du es vestit d'escambrai. *Valldemossa*

Variants -Artà (v. 1/2/3/4):
*A's papà i sa mamà / els han duit una nineta
que li diuen Francisqueta / i sap parlar en castellà.*

- 2312 Tota sa nit estic dret / per parlar amb sa vostra fia,
i vós, madò Catalina, / ¿voleu per gendre En Benet? *Valldemossa*

Variants -Campos (v. 2): *rallant amb sa vostra fia,*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Valldemossa

Capítol 1: Infants

- 126 Mà morta, / Déu t'aconhorta
de pa i vi. / Besa aquí, Martí. *Artà*

Variant a Valldemossa (v. 4): *Que pegui aquí.*

Capítol 2: Localitat

- 29 Es qui a Bones Aires van / se pensen anar a la glòri';
passaran pel purgatori / i a l'infern s'aturaran. *Sant Joan*

Variant a Valldemossa (v. 1/2): *A Bones Aires se'n van
com aquell qui va a la glòri';*

- 297 Ses al·lotes d'Andratx són / lletges i mal amoroses,
de més a més són mocoses / i ses més brutes del món. *Esporles*

Variant a Valldemossa (v. 2/4): *brutes i mal amoroses, /
i ses més lletges del món.*

- 329 A Biniaraix n'hi ha nou / d'aquells qui duen perruca;
barataren una ruca / per una lliura de bou. *Sóller*

Variant a Valldemossa (v. 4): *per mitja lliura de bou.*

- 368 A Bunyola pa a butxaca / n'heu de dur, com hi 'nireu;
o si no, dijunareu, / perque la gent que hi ha és flaca. *Santa Maria*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *duis-n'hi, com hi anireu;*
- 428 A Ciutat són los qui duen / ses endianes millors,
i es fadrins xerradors / a molts de llocs los refuen. *Llubí*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *De Ciutat són los que duen*
- 460 Sa jove més presumida / que hi havia dins Deià
s'escolà la va trobar / dins Sant Josep adormida. *Santa Maria*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *que conec de dins Deià*
- 461 Si deis que mos sustentam / de ses capulles de gla,
no som com voltros d'es pla, / que veniu devers Deià
com no poreu aguantar, / devers ca vostra, de fam.
I noltros vos abraçam / perque tots som fiis d'Adam
i Caín matà el seu germà / amb so barram d'un gorà;
per això encara n'hi ha / que se serveixen d'es bram. *Llubí*
- Variant a Valldemossa (v. 6): *de per ca vostra sa fam.*
- 624 A Orient n'hi ha una / coïda de cap de brot,
i se passeja per tot / en sa nit, quan no fa lluna. *Alaró*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *es vespres, quan no fa lluna.*
- 625 Per Orient me passeig / i trob ses portes tancades.
¿Que es deuen esser colgades / ses perles, que no les veig? *Búger*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *¿Ja deuen estar colgades*
- 670 A Sóller, sabeu quins són! / A Fornalutx tots ho saben
i a Biniaraix menjaren / un ase passat p'es forn.
D'es cap en feren cassola; / de ses comes, estufat
i es batle i es diputat / juraren en veritat
que mai havien menjat / cosa trobant-la tan bona. *Deià*
- Variant a Valldemossa (v. 6): *de ses potes, aufegat,*

958 A Vilafranca es jovent / és dolent que no te fi:
tenen es motiu de dir, / si els escometes: “Farà vent!” *Sant Joan*

Variant a Valldemossa (v. 4): *en dir-los res: “Farà vent!”*

1015 Fadrins, si anau a Canet, / no pugeu a ses lliteres,
que hi ha puces satgeteres / que duen picarolet.
N’hi ha una amb una esquella / que no té por de ningú.
¿Voldràs que hi anem jo i tu / i la durem a bè-xella? *Esporles*

Variant a Valldemossa (v. 2): *‘nau alerta a ses lliteres,*

Capítol 3: Marina i Pesca

16 Sa barca d’En Miqueló / demanava vent i oratge
per embarcar es formatge / que fan a Son Puntiró. *Santa Eugènia*

Variant a Valldemossa (v. 1): *Sa barca d’En Bieló*

23 Una barca veig venir. / ¿Que deu esser la balandra?
Ja s’acosta, ja s’arramba: / ell ja hauria d’esser aquí. *Deià*

Variant a Valldemossa (v. 4): *Ai! Ja hauria de ser aquí!*

37 La nau teniu en el port / carregada de forment;
per tots serà bona sort / usar amb vós lliberalment. *Artà*

Variant a Valldemossa (v. 4): *d’usar amb vós lliberalment.*

90 Si dius que som malfenera, / ja tenc ane qui semblar:
que mu mare era torrera, / mon pare guarda de mar,
i sa padrina ja ho era / i es padrí encara hi fa. *Capdepera*

Variant a Valldemossa (v. 3/4): *mon pare era guardià
i mu mare era torrera,*

185 En tornar venir a Deià, / no aneu a Na Foradada,
que de sa nostra pescada / molt de temps se’n parlarà. *Deià*

Variant a Valldemossa (v. 4): *per llarg temps se’n parlarà.*

Capítol 5: Noms personals

- 30 Molt m'agrada es nom Francesc: / com qui menjar mel en bresca.
Me diuen que l'avorresca, / i jo més l'encobeesc. *Sineu*

Variant a Valldemossa (v. 2): *com el menjar mel en bresca.*

Capítol 7: Vida humana

- 107 Mon avi, vós ja sou vei / i teniu l'art furiós;
bo seria escorxar-vós / i fer varques de sa pell. *Binissalem*

Variant a Valldemossa (v. 4): *per fer varques de sa pell.*

- 199 - Bon mestre, ¿com va la feina? / - Tot lo dia trebaiant.
Hi ha dies que guany tant / com si fos festa o diumenge. *Puigpunyent*

Variant a Valldemossa (v. 1): *Mon mestre, ¿com va la feina?*

- 278 Em fan anar amb so cap alt / com a un mul que han de vendre,
i desiara em fan prendre / palo, sense estar malat. *Sencelles*

Variant a Valldemossa (v. 2): *com un mulet que han de vendre,*

- 282 En Rata qui em ve darrere / és tocat d'es mateix mal.
Això és bo per un tal qual / qui viu devers sa Figuera. *Sóller*

Variant a Valldemossa (v. 2): *n'és tocat del mateix mal.*

- 300 Jo m'és seguit bullir vaumes / per reblanir duraions.
Per falta de garbaions, / estimat, roegam paumes. *Llucmajor*

Variant a Valldemossa (v. 2): *per aspergir duraions.*

- 301 Jo n'he pres tan bon conhort / com no l'haja cap persona.
Qui té trebais i s'hi dóna, / el mateix se du a la mort. *Santanyí*

Variant a Valldemossa (v. 3): *Si té trebais i s'hi dóna,*

- 389 Oh Mare de Déu de Lluç, / jo vos tenc de venir a veure,
i sense set tenc de beure, / perque, ara que en tenc, no puc, *Selva*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *un dia vos 'niré a veure,*
- 399 Si véns a sa meva fibla, / beuràs fins que tengues set.
Una te'n diré de dret, / perque asseure'm no és possible. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *per jo, seure és impossible.*
- 414 ¿Què hem de fer de ses botelles? / Ja no hi ha què posar-hi.
Si se corre gens de vi, / és pitjor que vinagrelles.
Amb sos corns i ses esquelles / sortirem d'aquest camí. *Binissalem*
- Variant a Valldemossa (v. 6): *desfarem aquest camí.*
- 421 Amb una copa de rom / estaria molt millor
que no amb un plat de veçó, / perque no som cap colom. *Ariany*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *que n'és menjar de colom.*
- 429 Posau suc o llevau vidre! / Mal sa peresa us roeg!
¿No sabeu que en no fer "tec" / es capdamunt és sa mida? *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *Mala peresa em dobleg!*
- 449 Valent som, de pinxo faç, / taverneig i bec si puc,
tir es ganivet i jug, / la Sang pintada en es braç. *Felanitx*
- Variant a Valldemossa (v. 2/3): *taverneig i bec i jug,
tir es ganivet si puc,*
- 510 An En Portell, majorala, / li haureu de fer menjarets:
de xeixa feis-li panets, / i si de gust li agrada,
prompte los haurà fets nets. *Llucmajor*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *de xeixa feis-li congrets,*

- 556 Un temps, com jo feia planta, / de la gent era mirat.
De fideus no me n'agrad / i d'ous no em som afectat.
Un poc de pancuit salat: / això és sa meva vianda. *Sineu*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Es temps que jo feia planta,*
- 580 Tenc olives, tenc formatge, / tenc guarda de bestiar,
de tot te puc enviar, / amor, i no tenc passatge. *Sineu*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *bona amor, si tenc passatge.*
- 663 Es porcellet has venut; / xuia no podràs menjar.
Saps que hi fa de mal estar / quan p'es morros no hi ha suc! *Galilea*
- Variant a Valldemossa (v. 2/3): *t'has desfet de bon govern;
hi fa mal estar, s'hivern,*
- 712 A Sant Antoni hem d'anar / es dissabte, si ve bé;
i jo una jove sé, / Na Recuita d'es corter,
que li mostraren de fer / bunyols sense foradar. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *una jove que jo sé,*
- 851 Casi sopes no sap fer; / sempre me crema es sofrit.
No és que no l'hi tengui dit: / - Poc foc i remenar bé! *Llucmajor*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *- Poc foc i remena bé!*
- 900 Beneïda sigui l'hora / que es arribat don Juan.
Quina alegria tan gran / té sa senyora, i plora! *Algaida*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *Una alegria tan gran*
- 906 En entrar dins Barcelona / jo pregunt p'En Castanyer,
Déu ho sap, i jo també, / sa gran pena que me dóna. *Sóller*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Com entram dins Barcelona*

- 924 Quan jo poria cantar / que en tenia, d'alegria!
 I ara, de cada dia, / mon consol és de plorar
 quan jo pens i torn pensar / que no tenc lo que tenia:
 jo no tenc cap fii ni fia / en sa meva companyia
 que lo pugui comandar. *Sineu*
- Variant a Valldemossa (v. 5): *i jo pens i torn pensar*
- 978 Magdalena, panxa plena, / rompedora de plats fins.
 Sa mare la batculava / a davant tots es fadrins. *Santa Maria*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Magdalena, paga arena,*
- 980 M'han de pegar amb un punyal; / mu mare, ¿que no ho sabeu?
 I ara vui que me faceu / es llit, per si me fan mal. *Estellencs*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *mu mare, i vos no ho sabeu.*
- 987 Na Morta mereixeria / d'un calàpet fer-li brou,
 porque va posar renou / allà on no n'hi havia. *Binissalem*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Sa sogra mereixeria*
- 991 Per ses festes de Nadal / Na Roseta estava mala
 i En Mateu qui l'encalçava / amb un garrot p'es corral. *Sineu*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *i es seu homo l'encalçava*
- 1006 Un dia m'enfadarà / i ho faré a bastonades;
 massa ja n'hi he callades, / per no donar què rallar.
 Ella és com un remerol, / l'hi diré en esser tot sol,
 i serà en va si s'emperna, / porque qui s'ordre governa,
 fa anar s'oli allà on vol. *Llucmajor*
- Variant a Valldemossa (v. 5): *"Ell saps que ets de remerol!"*.
- 1137 Per bé que em carreguis pesos, / no m'he d'emprar de ningú.
 Som jo que te tenc de dur / per tap en es lloc-comú
 amb quatre ciris encesos. *Ariany*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Per bé que et carreges es pesos,*

- 1142 Si jo t'arrib a encontrar, / garrida, a carreró clos,
no seria tot arròs, / si et dava a roegar s'os
que aquell dia en es pont gros / no et pogueres acabar. *Sóller*
- Variant a Valldemossa (v. 1/2): *Si mos 'ribam a encontrar,
tots sols a carreró clos,*
- 1154 - ¿A on ets, Andreu Castell? / - No som massa lluny, Bartola.
- En Jaume Racó redola / i tu et fas enfora d'ell. *Porreres*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *no et faces enfora d'ell.*
- 1299 Jo som rica de germans, / i de roba una mudada,
i d'hasienda escampada / en es fossar hi tenc nou pams. *Sineu*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *i d'hasienda aplegada*
- 1332 Si som negra per sa pell, / ja tenc qui em fa tornar blanca:
mon pare em deixa sa tanca, / sa truja i es porcell
i quatre sous de figueres / i llavonses cent corteres
de blat i ordi novell. *Deià*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *i una trutja i un porcell,*
- 1346 Vós feis de Pere Mateu / des de que heu tornat ric.
Pensau com éreu petit: / per un poc de pa florit
haríeu passat sa nit / dalt un caramull de neu. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 3): *I un temps, com éreu petit,*
- 1370 Si jo poria trobar / qualcú que em tragués d'apuros,
que em deixàs cinc-cents mil duros / amb un pacte: a mai tornar!
Artà
- Variant a Valldemossa (v. 2): *qui us volgués treure d'apuros,*
- 1523 Al·lota qui té casera, / sempre està prop d'es portal:
demostra que és poc formal, / té poc cap i malfenera. *Manacor*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *fa es joc d'una somera.*

- 1538 Anit don la despedida / an es meu fadrinejar,
perque casada he d'estar / i és forçat mudar de vida. *Montuïri*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Anit faç la despedida*
- 1846 No pens jo donar vantatge; / a lo cabal vui anar,
i en parlar-me de casar, / no el vui en no esser missatge. *Artà*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *No pens que hi hagi viatge;*
- 2096 - De cardenal seràs Papa; / pujaràs de gravitat.
- Amic meu, jo som casat, / i, com ve que estic colgat,
si em despat, sa dona em tapa. *Algaida*
- Variant a Valldemossa (v. 5): *sa meva dona me tapa,
també qualche pic la tap.*
- 2099 Des que som casats, fins ara, / sa dona em deia "Nadal";
i ara, com pas es portal, / "Al·lots, vet aquí ton pare". *Llucmajor*
- Variant a Valldemossa (v. 2): *sa dona m'ha dit "Que tal"?*
- 2233 Veureu, voltros que trobau / que estau mal a pler a ca nostra,
veureu es casar què costa, / si an aquest cas arribau.
Veureu voltros com tendrà / qualche vespre alegret,
i, si ho voleu tenir net, / amb raó, haureu de callar,
perque si voleu xerrar / ho fareu encendre més,
i amb so primer revés / ja vos farà redolar. *Esporles*
- Variant a Valldemossa (v. 4): *si an aquest cas arribau,
ja me tornareu resposta.*
- 2352 Tant desitjàveu sa nora: / ja la teniu de present!
¿Que no sabeu que es jovent, / falta de coneixement,
treuen es veis a defora? *Marratxí*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Vós volíeu una nora:*
- 2480 Sa sogra em diu que no em vol, / i jo no la vui a ella:
qui té es mànec de sa pella / fa anar s'oli allà on vol. *Capdepera*
- Variant a Valldemossa (v. 1): *Sa meva sogra no em vol,*

2542 A sa presó no s'hi plou / ni s'hi fan feines pesades,
i se paguen ses mesades / amb una verga de bou.

Artà

Variant a Valldemossa (v. 3): *però paguen ses mesades*

2565 Si he estat a sa presó, / no hi som estat per robar,
sinó perquè vaig jurar / a pols dins un carreró.

Felanitx

Variant a Valldemossa (v. 1/2/3): *Som estat a sa presó
i no per que haja robat, / sinó perquè he jugat*

* * * * *

TOM IV

2) Cançons recollides a Valldemossa amb variants a altres localitats

Capítol 1.2: Glosades Enumeratives

40. SETMANA DELS ENAMORATS

	El dilluns, / pas la vida trista, perque no l'he vista / del dia passat.	
5	El dimarts, / jo plor i sospir i a ca-vostra mir / i no vos puc veure.	
	El dimecres, / redoblen mes penes, que amb fortes cadenes / me tenen lligat.	10
15	El dijous, / vénc a veure-vós, estimada, i vós / ja n'estau colgada.	
	El divendres, / pas un gros trebai, que, si no desmai, / suplic amb raons.	20
	El dissabte, / punteta del dia, tenc més alegria / que no ho poreu creure!	
25	El diumenge, / després que he dinat, partesc aviat, / porque s'és mester.	
	N'hi ha que me diuen: / - Com arribaràs, no festejaràs, / porque tens guerrer! –	30
35	Altres me diuen: / - No plagues ses passes, que, per bé que faces, / no l'alcançaràs. –	
	Ella qui me diu: / - No t'escolts ningú, que jo et vui a tu, / més que qualsevol! -	40
	I jo, com ho sent, / me'n vaig tot content. com un rossinyol!	

Valldemossa

Variants

- Galilea

(v. 16): *ja vos trob colgada. / Jo plor i sospir
i no gos venir / porque no està bé.*

(v. 20): *m'explic amb raons.*

(v. 24): *que no ho voldreu creure!*

(v. 28): *perque ho he mester.*

(v. 29): *N'hi ha tres que em diuen:*

(v. 32): *perque té guerrer*

(v. 33): *I altres tres me diuen:*

- Petra

(v. 11): *m'agraden morenes, / perles precioses,*

(v. 22): *en apuntar el dia,*
(v. 33): *I d'altres me diuen:*
(v. 35/36): *que, per molt que faces, / no la te'n duràs.*
(v. 37/38): *I ella, com ho sent: / - No escoltis ningú,*
(v. 39): *que jo et trii a tu*

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

242. LA JOVEN GUERRERA (I)

Ha estallado la guerra entre Francia y Aragón.
- ¿Cómo lo haré yo triste, viejo y cano, pecador?
Siete hijos he tenido, y ninguno fue varón.
Respondió la más chiquita y en razones la mayor:
5 - A la guerra me iré, padre, a la guerra me iré yo.
¿Querréis darme vuestras armas y vuestro caballo trotón?
- No vayas, hija, no vayas, que me sobra la razón:
tienes las manos muy blancas, otras más blancas no son.
- Si tengo las manos blancas que otras más blancas no son,
10 yo me quitaré los guantes para que las queme el sol.
- No vayas, hija, no vayas, que me sobra la razón:
conoceránte en tus ojos que otros más bellos no son.
- Si me miran a los ojos, que otros más bellos no son,
yo los revolveré, padre, como si fuese un traidor.
15 - No vayas, hija, no vayas, que me sobra la razón:
conocerán tus cabellos, que otros más bellos no son.
- Si conocen mis cabellos, que otros más bellos no son,
voy a cortármelos, padre, lo mismito que un varón. -
- No vayas, hija, no vayas, que me sobra la razón:
Al montar en su caballo, - Me olvidaba lo mejor:
20 ¿Cómo me he de llamar, padre? - Don Martín de Aragón. -
Dos años anduvo en guerra y nadie la conoció,
más que el hijo del Monarca que a los ojos la miró.
- Herido vengo, mi madre, de amores me muerdo yo.
De mujer tiene los ojos don Martín de Aragón.
25 - Convídalo, tu, hijo mío, a los baños a nadar,
y si ella es mujer, no te querrá aceptar. -
Todos se están desnudando, don Martín muy triste está:
- Noticias yo he recibido, noticias de gran penar:
Se halla el Conde mi padre en razones de finar.
30 Licencia pediré al Rey para irlo a visitar. -
Al *ensellarle* el caballo, ella se puso a cantar:
- Adiós, mi viejo Monarca, y tu palacio real,
que dos años te ha servido una doncella leal.
Puentecito, puentecito, de la aldea de mi hogar,
35 un día te pasé virgen, virgen te vuelvo a pasar.

Abre las puertas, mi padre, ábrelas de par en par,
que vuelve tu hija chiquita cansada de pelear.

Valldemossa

Altra variant a Valldemossa

(v. 1a): *Han estallado las guerras, (Cuando estallaron las guerras,)*

(v. 1b): *las de Francia y Aragón:*

(v. 3ab): *Siete hijas he tenido y no ha nacido ni un varón.*

(Siete hijas tiene el Rey y ninguna fue varón.)

(v. 5b): *a la guerra me iré yo*

(v. 6a): *si me dais las vuestras armas*

(v. 6b): *y el caballito trotón. (y el caballo más trotón.)*

(v. 7a, 11a, 15a): *- No te vayas, hija mía,*

(v. 10b): *y me las quemará el sol. (para que me las quemé el sol.)*

(v. 12a): *Van a conocer tus ojos*

(v. 14b): *cual si fuera un traidor. (haré ojos de traidor.)*

(v. 18ab): *yo me los cortaré, padre, y pareceré varón.*

(me los peinaré, padre, como si fuese varón.)

(v. 19b): *se le olvida lo mejor:*

(v. 22ab): *más que el hijo del Rey: de sus ojos se prendó.*

(v. 23ab): *- Mal herido vengo, madre, mal herido de amor:*

(v. 24a): *tiene ojos de mujer*

(v. 25ab): *-Convidadlo, hijo mío, convidadlo a nadar,*

(v. 26ab): *que, si fuese una mujer no querría aceptar.*

(v. 27a): *Ellos se están desnudando,*

(v. 28ab): *Una carta ha recibido que le da muy gran pesar,*

(v. 29a): *que se halla el Conde su padre*

(v. 30ab): *- Al Rey pediré licencia para poderme marchar*

(v. 31b): *ya se pone a cantar:*

(v. 32ab): *- Me despido de estas tierras y su palacio real,*

(v. 33ab): *que dos años te he servido como guerrero leal.*

(v. 37ab): *que ya vuelve tu hijita de la guerra a pelear.*

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Valldemossa

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

40. UN AUBÓ (III)

Jo no dic res d'un aubó / que, eixermant vàrem trobar!
Quan lo volguérem tomar, / es pern del món tremolà
5 d'es cruixits i sa remor. / Loco va tornar es senyor
d'aquest abre conquistar. / Com en terra lo tengueren,
entaulat i quant hi ha, / un fuster lo hi va comprar, 10
i d'es doblers que en donà / li bastaren per comprar
Bunyolí i Biniamar, / llavò es terme de Sencelles,
15 totes aquelles riberes, / arribant fins a la mar. Sant Joan

Variants a Valldemossa

(v. 2): *que, llaurant, vàrem trobar!*

(v. 7): *tant aquell abre costà*

(v. 13/14): *Bunyolí i Son Amar / i es terme de Sencelles*

(v. 15): *Bones terres són aquelles*

Capítol 2.2: Codolades Enumeratives

7. TONADA DEL TREC-A-TREC

- Mumareta meva, jo el vui ferreret
de tant que m'agrada sentir trec-a-trec.
Mumareta meva, jo el vui escolà
de tant que m'agrada sentir repicar.
5 Mumareta meva, jo el vui sabater
i tindrè sabates en 'ver-ne mester.
Mumareta meva, jo el vui fusteret,
de tant que m'agrada sentir trec-a-trec.
Mumareta meva, jo el vui carnisser,
10 i, en tenir-ne ganes, carneta tindrè.
Mumareta meva, jo el vui confiter,
tindrè caramel·los em 'ver-ne mester.
Mumareta meva, jo el vui teixidor
perque a mi m'agrada sentir sa remor.
15 Mumareta meva, jo el vui mariner,
me durà de França lo que hauré mester. Sóller

Variants a Valldemossa

(v. 1): *Mumare, mumare,*

(es repeteix en lloc de "mumareta meva")

(v. 2): *perque a mi m'agrada sentir trec-a-trec.*

(farà ferradures p'es nostro arriet)

(farà ferradures per ferrar s'aset.)

(v. 4): *perque a mi m'agrada sentir repicar.*

(v. 6): *me farà sabates en 'ver-ne mester.*

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

23. NO CREC EN SOS MENTIDERS

- No crec en sos mentiders / que diuen sa veritat.
Damunt sa cova d'un gat, / hi vaig estar tot lo dia.
5 Un bastiment me venia / que duia ets abres d'aubó.

Pujàrem per Son Goixó / i allà posàrem forqueta.
 En es molí d'En Cusseta / mos donarem berenar. 10
 Nou mesos vàrem estar / menjant figues, menjant t réms.
 I, tu pots i jo no puc, / es vaixell mos dugué a Lluc
 15 i an es Torrent de Pareis. / Tot són fies i conseis
 en parlar de festejar. / En Torretes hi va anar
 i cercava esclata-sangs. / N'hi demanàrem uns quants; 20
 no mos ne volia dar. / Deu doblers se va posar:
 - Preniu-los, vet-los-t'aquí! - / Noltros vàrem dir que sí,
 i else mos vàrem menjar. *Deià*

Variants a Valldemossa

(v. 11/12): I acabàrem sa talent / menjant figues, menjant rém.

(v. 16): Tot són bregues i conseis

(v. 17/18): en posarse a festejar. / En Torretes va passar

(v. 19/20): qui cercava esclata-sangs. / Noltros vàrem dir que sí

(v. 21/22): si mos ne volia dar. / Deu dobles se va posar:

(v. 23): - Preniu-ne, vet-los-t'aquí!

(v. 10): i menjaré carn en 'ver-ne mester.

* * * * *

76. VILAFRANCA (Vil)

Quadre-resum de l'aportació de VILAFRANCA DE BONANY al Cançoner Popular de Mallorca					
TOM	Cançons originals		Cançons variades	Suma	Variants
	Sense cap variant	Amb variants			
I	48	47	80	175	102
II	15	31	113	159	128
III	47	38	81	166	119
IV	1	7	15	23	99
Suma	111	123	-	-	-
SUMA	234		289	523	448
TOTAL	523			Revisat: Setembre 2023	

TOM I : CANÇONS AMOROSES

1) Cançons recollides a Vilafranca sense variants a altres localitats

- 75** Dia que no us veig, amor, / de plorar me rent sa cara.
No crec que major dolor / patesca fia de mare. *Vilafranca*
- 259** Tothom m'ho diu: "Tonta, tonta, / a Ciutat, ¿què hi has de fer?"
Me'n vaig a veure mon bé, / i cadascú fa el seu compte. *Vilafranca*
- 381** Te duc comandacions / de s'estimat, Juana-Aina;
les m'ha dades no hi ha gaire / enmig de quatre cantons. *Vilafranca*
- 519** Com vaig esser a Creueta, / que ja deixava es camí,
vaig dir: "Adiós, Marieta, / de pena no t'ho puc dir". *Vilafranca*
- 633** Desesperat moriré, / garrida, si no m'aidau;
però si vós hi gustau, / alegre la mort tendré. *Vilafranca*
- 769** Abans de coneixer-vós, / an el Senyor demanava
que em fes cativa o criada / d'un jove, i éreu vós. *Vilafranca*
- 819** A unes portes, ses baules / les hi solen posar enmig;
mon cor tendria desig / de dir-te quatre paraules. *Vilafranca*
- 828** Bona olor fa una rosa / com ve es temps de coir-lè.
No et duc res i... enten-mè; / pren-ho bé, cara de rosa. *Vilafranca*

- 966** Hortolana, matadora, / vós heu penat i penau;
¿per què no em donau sa clau / d’es jardí de sa senyora? *Vilafranca*
- 1107** Pere Juan, mon tresor, / serafí, cara de rosa:
demana’m qualsevol cosa / en què et pugua servir jo. *Vilafranca*
- 1390** Curreta la festejava / i curreta la festeig;
curreta la malaveig, / perque curreta m’agrada. *Vilafranca*
- 1642** Amb ses mans juntes me pos / davant Déu ageniada;
confés que, d’enamorada, / se va perdent lo meu cos. *Vilafranca*
- 1714** En tota Mallorca entera / jo no trob qui em vulga bé;
al·lota, prest me’n ‘niré / a cercar-la forastera. *Vilafranca*
- 1801** Molta pena puc passar, / però més, no crec que pugua.
La Mare de Déu me’n duga / allà on ella voldrà. *Vilafranca*
- 1876** Saps que és de mal de curar / es mal d’enamoramant!
Com tenir teia i talent / estant a lloc de pinar. *Vilafranca*
- 1889** Si estaves enamorada, / digues-me tu què faries,
i que t’haguessen privada / de ses teves alegries. *Vilafranca*
- 1916** Treu es cap an es carrer, / veuràs derramar sang viva,
i així veuràs, Margalida, / qué em costa voler-te bé! *Vilafranca*
- 1994** Déu del cel donarà guia, / qui és Pare de pietat.
Si s’estimat ha mudat, / també li faç companyia. *Vilafranca*
- 2099** - Pastora desagraïda! / - I tu pastor desditxat.
Venturosa la que muda / primer que s’enamorat! *Vilafranca*
- 2227** Aineta, ramell de flors, / tu ets sa meva alegria;
es sol no se pon cap dia / que no pensi en lo teu cos. *Vilafranca*
- 2406** Abaix de sa Penya Bosca / hi ha un roseret florit.
Tant de dia com de nit, / es bé, allà on és, se demostra. *Vilafranca*
- 2436** Da-li aigo amb un tassó, / o si no, amb s’escudella;
me som enamorat d’ella, / del cor de N’Elionor. *Vilafranca*
- 2475** Festejador d’amagat, / jo no en vui dins terra meva;
qui té amor que el desespera, / molt prompte s’ha declarat. *Vilafranca*
- 2563** Al·lotes, mirau-vos-hí, / en so cantar, si voleu,
que es fadrins d’avui en dia / s’enamoren de sa veu. *Vilafranca*

- 2571** Amb unes debanadores / debanen un ram de fil.
Quin servidor més humil / tendràs, Catalina Torres! *Vilafranca*
- 2666** Careta de xerafí / agraciada en quant fas:
devertí't tant com voldràs, / sols que et resolguis amb mi. *Vilafranca*
- 2680** Com era al·lot, cada dia / mu mare ja m'avisava
que, si pel cas festejava, / no em miràs sa galania,
perque m' enamoraria, / i no hi ha cosa més mala. *Vilafranca*
- 2751** Diuen que han de sortejar. / Estimat meu, si hi queis vós,
que facen comptes de dos, / que també jo hi vui anar. *Vilafranca*
- 2778** En anar a festejar, / ¿saps què has de dir, lo primer?
- Bon vespre. ¿Com va? ¿Com ve? / ¿Que em voleu deixar escaufar
i prendre foc per fumar / i seure allà on voldré? -
I, si la jove et vol bé, / un poc de lloc te farà. *Vilafranca*
- 2965** Jo en sé una que per mi / a moltes bandes no anava,
i fins i tot arribava / de dins l'església a sortir. *Vilafranca*
- 3253** S'al·lota en parlar m'acora / i me fa estar sospitós.
Que de vespres jo i vós / vetlam fins a la mala hora! *Vilafranca*
- 3398** Una fadrina que és negra, / un de blanquet li està bé;
altre és com s'escudeller / que l'emblanquinen de pega. *Vilafranca*
- 3439** Un homo vei no fa goig; / i si en fa, no me'n fa a mi.
Jose, jove jo el vui per mi! / Jove, jove, que té jocs! *Vilafranca*
- 3465** Veritat us dic, amor, / com si ara em confessava;
no en diria més si estava / baix los peus del confessor. *Vilafranca*
- 3542** Sàpigues que es mocador / el tenc molt ben guardat;
en pensar en tu, estimat, / corrents vaig a mirar-ló. *Vilafranca*
- 3955** Jesus! Si N'Aina-Maria / se casava enguany, Bernat,
a tu et seria forçat / cercar una companyia,
perque Déu desitjaria / que tots prenguésem estat,
i així s'hauria acabat / d'es jovent sa gelosia. *Vilafranca*
- 4079** - A mi no em lleva ni em dóna / que tu sies capellà.
- Amor, no cal tremolar: / jo encara no duc corona. *Vilafranca*
- 4135** Bona nit, sa Sineuera. / Jo n'he quedat astorat:
per festejar m'ha donat / es mànec de sa granera. *Vilafranca*

- 4196** Davall sa garbaionera / sempre hi ha lo bo i millor.
Al·lota, sa teva amor / no és d'aquella verdadera. *Vilafranca*
- 4243** El qui de mi ha rallat, / el qui ralla i no s'atura,
Déu li do tanta ventura / com al qui neix i no sura
i se mor desesperat. *Vilafranca*
- 4303** Entre pomera i noguer, / taronger i llimonera,
trob una dona grossera / que de brancons de figuera
fa ramells, i no està bé. / Ajuda't i t'aidaré:
de ningú me fiaré: / només de Déu, perque té
la paraula verdadera. / També seràs sa darrera
de dones, que miraré. *Vilafranca*
- 4480** Jo tenc s'estimat fuster, / però no em farà sa caixa;
si dius que som paret baixa, / tu ja ho ets estat primer. *Vilafranca*
- 4553** Mirau-lo, an aquest tronera; / un homo tan abrinat,
Na Cuiro l'ha refuat / i no el vol a dins sa seva. *Vilafranca*
- 4653** Per bé que et faces enfora, / m'hauràs de venir a cercar:
si em vols venir a festejar, / vui un real de cada hora. *Vilafranca*
- 4721** Qui s'aixeca dematí, / fa via anant a poc a poc.
Que t'he d'agradar de poc, / que em 'gradis manco a mi! *Vilafranca*
- 4744** S'al·lota anit m'ha engegat / i m'ha escopit a sa cara:
més valdria que mu mare, / petit, m'hagués aufegat. *Vilafranca*
- 4918** Si tu em 'vies d'enganar / amb so teu enteniment,
reneg d'es primer aliment / que mu mare me va dar. *Vilafranca*
- 5038** Un jugador amb bona sort, / jugant se pot enriquir.
Si t'aconhortes amb mi, / jo amb tu no m'aconhort. *Vilafranca*

* * *

2) Cançons recollides a Vilafranca amb variants a altres localitats

- 121 Ja diràs a lo meu bé, / que n'és a fora Mallorca,
que d'anar-hi estic resolta, / si mu mare m'ho comporta,
vestida de mariner. Vilafranca

Variants -Inca (v. 1): *Li direu a lo meu bé,*
-Deià (v. 2): *com 'nireu fora Mallorca,*
-Estellencs (v. 4): *si mon pare m'ho comporta.*

- 174 Ni berén, si sop ni din / pensant en vós, de vegades,
i s'amor a carretades / a ca vostra la tragín. Vilafranca

Variants -Artà (v. 2/4): *pensant en tu, de vegades, /
a ca teva la tragín.*

- 276 Vuit dies farà demà / que es meu cor no té alegria,
i sa que la m'ha de dar / habita a la pagesia. Vilafranca

Variants -Costitx (v. 4): *viu lluny de la pagesia.*
-Pollença (v. 4): *no viu a la pagesia.*

- 324 Si la mar tornava tina / i el cel paper daurat,
escriuria tot lo dia / cartes a s'enamorat. Vilafranca

Variants -Llucmajor (v. 2): *i el cel paper morat,*
-Binissalem (v. 3): *no em 'turaria d'escriure*

- 341 Comandacions p'es vent / molts de pics te n'he enviades
i si no t'han arribades, / es passatge ha estat dolent. Vilafranca

Variants -Felanitx (v. 2/4): *que de pics te n'he enviades! /
poré dir moltes vegades: / "Quin passatge més dolent!"*
-Bunyola (v. 3): *¿i dius que no han arribades?*

- 406 Aquest ramellet t'envia / el qui te té passió;
si el vols conservar en verdor, / d'aigo del riu de l'amor
l'has de regar cada dia. Vilafranca

Variants -Estellencs (v. 1/2/3/4-5):
*Aquest ramell vos envia / el qui vos té passió;
si el voleu tenir en verdor, / el regareu cada dia.*

450 Margalida, tu m'entroques / amb so foc en es capell.
M'han enviat un ramell / tot carregat de bajoques. Vilafranca

Altra variant a Vilafranca (v. 1): *Toni, Toni, tu m'entroques*

Variants -Felanitx (v. 1): *Margalida, tu m'enjoques*

(*Margalida, tu m'atxoques*)

-Selva (v. 1): *Pere Juan, tu m'entroques*

-Petra (v. 3): *M'has regalat un ramell*

-Artà (v. 3): *M'has enviat un ramell*

d'aufabaguera i clavell

542 Es sol se pon cada dia / i no fa cap moviment.
Saps que tenc de sentiment / de deixar-te, Margalida. Vilafranca

Variants -Ariany (v. 2): *no fa ningun moviment.*

-Biniamar (v. 3): *Però jo tenc sentiment*

650 Estava pensant un dia / bona amor, de deixar-tè,
i ara veig que no pot ser, / que de pena em moriria. Vilafranca

Variants -Artà (v. 4): *jo de pena em moriria.*

709 ¿Que no saps què li has de dir / a s'amor que va endolada?
Que no visca atribulada, / que tots mos hem de morir. Vilafranca

Variants -Biniamar (v. 1): *¿No saps què li has de dir*

862 Com veig la rosa tan alta / i el roser tan espinós!
Rosa, no puc coir-vós / per una part ni per s'altra. Vilafranca

Variants -Artà (v. 1): *Com veig la soca tan alta*

-Capdepera (v. 3): *Roser, no puc coir-vós*

913 En Toni m'agrada a mi / i a mu mare no gaire;
tot quan tenc per ell va a l'aire; / jo l'he d'arribar a la fi. Vilafranca

Variants -Binissalem (v. 1/4): *En Juan m'agrada a mi /*

jo n'he de veure la fi.

- 941 Estimada, vos vui tota, / perque ho trob poc, la mitat;
jo som com l'herba del prat / qui cada hora rebrota. *Vilafranca*
- Variants -Manacor (v. 3): *jo som com l'herba de prat*
- 1019 Jo voldria esser aucellet, / tenir ales i volar;
i me n'aniria a posar / davant ca s'estimadet. *Vilafranca*
- Variants -Muro (v. 3): *i m'aniria a posar*
-Artà (v. 4): *dalt es teu cap, ramallet.*
- 1124 ¿Que estaves empegueïda / de venir en es meu costat?
Me n'anava més inflat, / més content i alabat
que un infant que va amb sa dida? *Vilafranca*
- Variants -Montuïri (v. 3): *Jo qui anava més inflat*
-Esporles (v. 3): *Me n'anava més xiflat*
- 1183 Si anau per sa carretera, / estau alerta a sa pols,
que En Juan ha dit a molts: / - Na Beleta ha de ser meva. *Vilafranca*
- Variants -Artà (v. 3/4): *que En Xeret ha dit a molts:*
Ne Redona ha d'esser meva.
-Llucmajor (v. 4): *- Na Redola ha d'esser meva.*
- 1207 Si Mallorca meva fos / i en mon poder la tenia,
un altre hereter faria, / garrida, i serieu vós. *Vilafranca*
- Variants -Artà (v. 4): *mon bé, i serieu vós.*
- 1264 Un jovenet m'ha dit 'avui: / - Bon dia, ¿com va, Roseta?
Te faria sa traveta / o sa torteta amb un ui. *Vilafranca*
- Variants -Sineu (v. 4): *o sa torta amb aquest ui.*
- 1527 Que estàs de sana i vermeia! / Molt t'aprofita es menjar!
Estàs a lloc de pinar: / m'estrany que no tengues teia. *Vilafranca*
- Variants -Algaida (v. 2): *Que t'aprofita es menjar!*
-Biniamar (v. 2): *Te fa profit es menjar!*
-Banyalbufar (v. 3): *Estant a lloc de pinar,*
-Estellencs (v. 4): *m'espant que no tengues teia.*

- 1699 Dins un foc abrasador / hi ha lo meu cor qui crema;
vos encara hi posau llenya, / branques i qualque tió. *Vilafranca*
- Variants -Ariany (v. 2): *hi tenc lo meu cor qui crema*;
-Búger (v. 4): *rama i qualque tió*.
-Petra (v. 4): *branca i qualque tió*.
- 1819 Par que sieu la sirena / que va per la mar cantant
i jo vaig pel món plorant / sentint dolorosa pena. *Vilafranca*
- Variants -Biniamar (v. 2): *que anau per la mar cantant*,
-Sant Joan (v. 4): *estimat, perquè em dau pena*.
- 1821 Passa pena, passa pena, / passa pena, cor ingrati!
No et 'guesses enamorat, / no estaries en cadena. *Vilafranca*
- Variants -Artà (v. 2/4): *passa pena, coret meu! /
de lo que no era teu*.
-Biniamar (v. 4): *d'una al·lota tan morena*.
- 1916 Treu es cap en es carrer, / veuràs derramar sang viva,
i així veuràs, Margalida, / què em costa voler-te bé. *Vilafranca*
- Variants -Montuïri (v. 4): *lo que costa voler bé*.
- 1968 Bon enteniment remaia / a un qui compra i ven.
Bona amor, a mi m'en pren / com el qui bat per sa paia. *Vilafranca*
- Variants -Sant Joan (v. 1): *El meu cor ve i desmaia*
- 2038 Ja li direu a s'amor / que, encara que haja mudat,
que no faça s'entonat, / que riuré en encontrar-lo. *Vilafranca*
- Variants -Sencelles (v. 2): *que encara no he mudat*,
-Selva (v. 3/4): *que no l'he renunciat,
ni el renunciaré*.
-Artà (v. 1/4): *Ja direu a lo meu bé /
que en encontrar-lo, riuré*.

2129 S'amor que tenen ses dones / la compar a un llucquet:
s'encén molt, fa molta cendra / però en un moment és fred. Vilafranca

Variants -Llucmajor (v. 3): *que pren molt, fa molta cenra,*
-Llubí (v. 3/4): *crema molt, fa molta cenra,*
però en un instant és fred.

2263 De cor i de pensaments, / Juan, sempre som amb tu,
i si em veus rallar amb ningú, / això ho prenc per passatemp. Vilafranca

Variants -Sóller (v. 4): *això és per passatemp.*
-Ariany (v. 4): *això ho faç per passatemp.*

2346 Ramellet de s'ui d'es vent, / que t'ho he dit de vegades!
Te daria més besades / que un molí no fa rodades
diada de molt de vent. Vilafranca

Variants -Banyalbufar (v. 1): *Ramell de s'ui d'es bon vent,*

2517 Ses branques de s'olivera / sempre miren an el cel;
ja direu an En Miquel / que, em voler-me, jo som seva. Vilafranca

Variants -Campos (v. 1/2/3/4):
De damunt una olivera / descobreixen molt de món.
ja direu an En Ramon / que, en voler, puc esser seva.
-Artà (v. 2): *totes miren an el cel;*
-Sant Joan (v. 3): *ja diràs an En Miquel*
-Santa Maria (v. 3/4): *i en voler-me tu, Miquel,*
qualsevol hora som teva.
-Son Servera (v. 4): *que no mud, que jo som seva.*
-Binissalem (v. 4): *que no tremol, que som seva.*

2985 Jo la festeig hortolana / quatre mesos en s'estiu
perque ella sempre me diu: / - Menja melons, si tens gana. Vilafranca

Variants -Biniamar (v. 1): *Jo festeig una hortolana*
-Artà (v. 3): *quan hi vaig sempre me diu:*
-Montuïri (v. 3): *perque en arribar me diu:*

3072 Mare de Déu de la Neu, / vós sou blanca que lluíu;
¿per què no me devertiu / es cor de s'estimat meu? *Vilafranca*

Variants -Llubí (v. 3/4): *no sé com no em devertiu
es cor de s'estimat meu.*

-Sant Joan i Santanyí (v. 3/4):
¿per qué no el me devertiu / an aquest estimat meu?

3114 Morena la vui, morena; / morena m'agrada a mi;
i si no l'alcanç morena, / més tost quedaré fadrí. *Vilafranca*

Variants -Artà (v. 4): *crec que moriré fadrí.*
-Llubí (v. 4): *pens que quedaré fadrí.*

3158 No puc passar per aquí / que no us diga qualque cosa.
¿Això què és: clavell o rosa, / que teniu en es coixí? *Vilafranca*

Variants -Sant Joan (v. 2): *que no diga qualque cosa:*
-Artà (v. 3/4): *¿És això clavell o rosa
o brotet de geramí?*
-Santa Maria (v. 4): *que teniu en es jardí?*

3164 No t'enamors de cabrit / que se'n va de roca en roca;
no t'enamors de cap soca / veia, que té es cor podrit,
ni de cap fadrí atrevit / que de vergonya en té poca:
mira que encara ets al·lota / i no tens es seny complit. *Vilafranca*

Variants -Montuïri (v. 2): *que se'n va de soca en soca;*

3472 Vós heu robat i robau: / tot quant tenia m'heu pres,
i ara, que ja no tenc res, / amor, ¿com no m'ho tornau? *Vilafranca*

Variants -Sineu (v. 4): *a veure quan m'ho tornau!*

3527 Per recordança, un fadrí / m'ha deixat una tumbaga,
i ara se'n deu penedir, / perquè, com me veu, s'amaga. *Vilafranca*

Variants -Alcúdia (v. 1): *Per recordança, es fadrí*

3553 Si jo tenia fil i gūa, / brodaria un mocador
per enviar-lo a s'amor / que per ventura ara sua. *Vilafranca*

Variants -Felanitx (v. 2): *cosiria un mocador*
-Son Severa (v. 4): *que tal volta ara sua.*

3732 Per veure't, agraciada, / jo no he sopat, i dic ver;
i tu, per no donar-mè / alegria, t'has colgada. *Vilafranca*

Variants -Bunyola (v. 1): *Per por de pegar esquenada,*
-Biniamar (v. 3/4): *tu, per despreciar-mè,*
horabaixa t'has colgada.

3776 En anar a festejar, / si es que hi trobis es guerrer,
has demanar, primer: / - ¿Em voleu deixar escaufar
i prendre foc per fumar / i seure allà on voldré? -
i, si la jove et vol bé, / lloc devora ella et farà. *Vilafranca*

Variants -Felanitx (v. 7): *i, si la jove hi ve bé,*

3812 Guerrer meu, vaia com vaia, / no deixaré de venir:
llavò veurem, a la fi, / qui haurà batut per sa paia! *Vilafranca*

Variants -Artà (v. 1/2): *Bona amor, vaia com vaia,*
no em deixaré de venir:
-Sant Joan (v. 3/4): *ara veurem, a la fi,*
aqual batrà per sa paia.

3838 Maria, no em dons guerrer / per una part ni per s'altra;
no festegis amb un altre, / Maria: aquest te convé. *Vilafranca*

Variants -Artà (v. 1): *Al·lota, no em dons guerrer*

4120 ¿A un bou vas a fer toro? / Qualque dia l'erraràs.
Al·lota, tu tens es nas / com una figa de moro. *Vilafranca*

Variants -Artà (v. 1): *Si a un bou vas a fer toro,*

4124 Bartomeuet, vida mia, / coronat de diamant!
Lo meu cor t'estima tant! / Tu, lo que em vas enganant
o me véns amb traidoria. / Un pic cada quinze dies
lo meu cor t'està esperant. Vilafranca

Variants -Alcúdia (v. 4/5): *I tu me vas enganant
o me vas amb traidoria.*

-Puigpunyent (v. 6): *L'hora que fineix el dia*

-Artà (v. 6): *Com ve que fineix el dia*

-Sant Joan (v. 6): *I jo un pic cada dia*

4399 Ja sé que heu dit per la vila / a molts, que no tornareu;
ja tornareu quan sabreu / que s'enyorança em castiga! Vilafranca

Variants -Pollença (v. 1/2/3): *Ja sé que dius per la vila
a molts, que no tornaràs; / ja tornaràs quan sabràs*

-Capdepera (v. 1/2/3): *Ja sé que has dit per la vila*

a molts, que no tornaràs; / ja tornaràs quan sabràs

-Sineu (v. 1): *Heu encantat per la vila*

4755 Sa mare d'ella ho va dir: / - Fadrins, s'al·lota és novella;
si vos n'heu de riure d'ella, / feis-me pler de no venir. Vilafranca

Variants -Santanyí (v. 4): *feis-me es pler de no venir.*

4768 Sa meva al·lota no és guapa; / jo no som molt agradós:
mos feim uns morros, tots dos, / com a tacons de sabata. Vilafranca

Variants -Selva (v. 4): *com un tacó de sabata.*

-Sant Joan (v. 3): *uns morros tenim tots dos*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Vilafranca

3 A Ciutat éreu ahir, / bona amor, i no us vaig veure;
ja poreu pensar i creure / de tristor si en vaig tenir. Sant Joan

Variant a Vilafranca (v. 4): *que era un dia trist per mi.*

- 35 Cada pic que es sol sortia / i no us veia, bona amor,
berenava de tristor / i de llàgrimes bevia. *Biniamar*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *i no em veia amb bon humor*
- 132 Jo cui branques d'un roser / perque sa soca m'agrada.
Catalina, prenda amada, / a Ciutat te n'ets anada
a llogar-te per criada / a casa de cavaller.
Digues, i te serviré / com a criat vertader,
igual que si fos ton pare. *Montuïri*
- Variant a Vilafranca (v. 7): *Manda, i te serviré*
- 287 Carta, en arribar a Cabrera, / has de sebre fer es paper.
Saluda l'amo primer / i sa madona darrera,
llavò tots los de ca seva / comana-los de part meva
memòries d'un gran quefer. / I en arribar a mon bé,
agenoia't davant ella / i li diràs: - Camarera,
tu ja seràs sa darrera / fadrina que miraré;
que si no em vols, faré fer / una fossa, i em faré
enterrar davant ca teva. *Campanet*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *mira-t'hi a fer es paper.*
- 350 Es companyó vos envia / dos mil comandacions
i un paper de cançons / perque canteu tot lo dia. *Maria de la S.*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *i un paper amb mil cançons*
- 543 Es sol surt i fa sa via / i cap a's ponent se'n va.
Quan te'n vas, Sebastià, / te'n dus sa meva alegria. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Es sol surt i passa el dia*
- 648 Es dia que us casareu, / a mi em duran a enterrar;
la meva gent anirà / endolada i plorarà,
garrideta, i vós riureu. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 5): *estimada, i vós riureu.*

- 674 Jo no sé com tu me dónes, / tantes penes a passar!
Bastarien per matar, / abres, plantes i persones. *Ariany*
Variant a Vilafranca (v. 3): *Ell n'hi ha prou per matar*
- 739 Si te'n vas, que n'és de plànyer, / que ma vida finirà.
Malhaja el qui va posar / s'usança d'anar a Muntanya! *Ariany*
Variant a Vilafranca (v. 1): *Si te mors, que n'és de plànyer,*
- 756 Vaig venir tota entristida / de s'enterro d'En Gustí.
- Mu mare, ¿no heu sentit dir / que, en morir-se un fadrí,
se sol morir una fadrina? *Santanyí*
Variant a Vilafranca (v. 3): *- ¿No heu mai sentit a dir*
- 772 A dalt es puig es més sec, / alegrement hi viuria
en sa teva companyia; / però sense tu, no ho crec. *Sineu*
Variant a Vilafranca (v. 2/4): *de Mallorca, jo hi viuria
en sa d'un altre, no ho crec.*
- 806 Aquest camí de Ciutat / el tenc d'arribar a enfondir:
aquest amor no té fi, / que he posada amb En Bernat! *Santa Margalida*
Variant a Vilafranca (v. 4): *que he posada an En Bernat.*
- 836 Cada dia vaig i vénc / p'es camí de Valldemossa,
i enquantr una al·lota rossa / que em torba s'enteniment. *Sant Joan*
Variant a Vilafranca (v. 3): *i top una al·lota rossa*
- 842 Casat som, no tenc remei; / jo no puc festejar-tè.
Voldria, per mirar-tè, / un ui a cada cabeí. *Campos*
Variant a Vilafranca (v. 1/2): *Me dius que no hi ha remei,
que no puc festejar-tè.*
- 874 Del meu coret estimada, / prenda de la meva vida:
si em voleu dar una besada, / no estigueu empegueïda. *Puigpunyent*
Variant a Vilafranca (v. 3/4): *Si me vols dar una besada,
no estigues empegueïda.*

- 889 Diuen que l'aigo teniu / per contentar ma persona,
i vos ne pren com es 'bril, / que cada gota en val mil,
i la mostra i no la dóna. Artà
- Variant a Vilafranca (v. 2): *per sustentar ma persona*
- 1066 M'en vaig vorera vorera / cercant els bons aranyons;
no hi som p'ets endiotons, / sinó per s'indiota. Felanitx
- Variant a Vilafranca (v. 3/4): *los cerc per s'indiota
que guarda ets endiotons.*
- 1076 Molts diuen que l'Esperança / la tenen es teixidors;
amor, jo la tenc en vós / i en Déu la confiança. Artà
- Variant a Vilafranca (v. 3): *però jo la tenc en vós*
- 1079 Mu mare forçat volia / que fos fraret de Jesús.
Jo estim més aquest cambuix, / garrideta, que tu dus,
que qualsevol rectoria. Artà
- Variant a Vilafranca (v. 2/3): *que fos prior de Jesús.
I jo estim més aquest cambuix,*
- 1132 Qui té quimera, no dorm: / i jo la tenc, i ben forta,
mon pare, amb aquesta al·lota / que és més hermosa que es sol. Campanet
- Variant a Vilafranca (v. 2): *i jo qui la tenc ben forta,*
- 1139 Sa barca de s'estimada / és pecat que no naveg:
vet-la't-allà a l'abre sec / a dins es port aturada. Santa Margalida
- Variant a Vilafranca (v. 4): *en es port, que està aturada.*
- 1236 Tants d'anys voldria estar amb tu / com grans d'arena hi ha a mar,
ni vei ni jove tornar; / fora emprar-mos de ningú! Artà
- Variant a Vilafranca (v. 4): *ni emprar-mos de ningú!*

- 1276 Vet aquí un tronc de foc / que encara duc de sa rota;
pens cert que, si éreu coca, / vos acabaria tota,
tant an es meu gust vos trob. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *oh, si vós éreu de coca,*
- 1284 Voldria esser passarillo / un mes entrant dins s'estiu.
¿Saps a on faria es niu? / A baix d'es teu rebossillo. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Voldria esser picarillo,*
- 1321 Això no sé què denota, / sa lluna amb tanta claror...
¿Deu esser sa resplendor / que deixa anar aquesta al·lota? *Ariany*
- Variant a Vilafranca (v. 1/2): *Jo no sé que se denota.*
¿Què és aquesta resplendor?
- 1351 Aubocasse és un jardí / on se fan aqueixes flors
agraciades de cos, / fines que no tenen fi. *Algaida*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *que s'hi fan d'aquestes flors*
- 1357 Blanquejau de dia i nit / com la lluna de gener;
blanquejau com l'ametler / com ve que n'està florit. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *en venir es mes de gener;*
- 1380 Com si sa Lluna i es Sol / ja perdessen sa corrida:
així va Na Margalida, / aqueixa rosa florida,
ara, vestida de dol. *Binissalem*
- Variant a Vilafranca (v. 5): *vestida d'es mateix sol.*
- 1402 El cel, ¿què s'és crivellat, / o n'és caiguda una estrella?
Jesús, quina meravella / que tenc an es meu costat! *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *El cel, ¿que està crivellat*
- 1429 Ets estudiants de Cura, / de lletra no n'aprendran,
perque tots davallaran / a veure vostra hermosura. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *perque d'allà baixaran*

- 1446 - Horabaixa em deis "bon dia". / Compare, ¿que us heu errat?
- Quan p'es portal som entrat, / me creia que es sol sortia. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 1/2): *¿Com es que em dau es bon dia
i es dematí ja és passat?*
- 1452 Jo festeig a casa rica, / gent de planta i d'honor,
i dóna més resplendor / que qualsevol salamó
encès a l'altar major / diada de dominica. *Santa Margalida*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *i dónes més resplendor*
- 1522 Pintura, més que pintura! / Tot lo món il·luminau.
No sé com no vos posau / dalt un altar per figura. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *No sé perquè no us posau*
- 1557 S'enamora, s'enamora... / ¿Com no s'ha d' enamor ar?
De dues joves que hi ha, / tenen cara de senyora. *Binissalem*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *dues joves que hi ha
dins es Clot d'Aumedrà*
- 1602 ¿Voldríeu cantar una mica, / que no us he sentida mai?
Vostra cara és un mirai / amb un rellotge davall
que quarts i hores repica. *Muro*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *¿Voleu cantar una mica,*
- 1658 Cada dia dematí / me'n vaig a missa, endolada,
de mu mare acompanyada, / uis baixos tot lo camí,
i de darrere sent dir: / - La jove, ¿què deu tenir,
que va tant mortificada? / - Que no sabeu, estimada,
que fadrina enamorada / i s'estimat l'ha deixada,
ho deu haver de fer així? *Ariany*
- Variant a Vilafranca (v. 11): *molta volta usa així?*
- 1669 Començares joveneta / a fer penar es fadrins!
A l'infern de més endins, / allà és ca teva, fieta. *Binissalem*
- Variant a Vilafranca (v. 1/2/4): *Heu començat joveneta
a fer bé an es fadrins / serà ca vostra, fieta.*

- 1679 Com tu seràs, Margalida, / a la vall de Josafà,
qui Déu te demanarà / si n'has feta bona vida,
tu respondràs, atrevida: / - Un temps, com era fadrina,
un fadrí vaig fer penar. *Santa Maria*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *si n'has duita bona vida*
- 1738 Et vaig donar lo meu cor, / just perque no t'entristisses;
voldria que et devertisses, / estimat, tan poc com jo. *Sa Pobla*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *sols perque no t'entristisses;*
- 1788 L'any passat, en aquest temps, / si em colgava, no dormia,
esperant de cada dia / sobre los teus pensaments. *Esporles*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *sebre es vostros pensaments.*
- 1816 No sabia que era amor, / perque mai n'era passada.
Juan, tu m'has arribada / a punt de perdió. *Manacor*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *de l'hora ençà que som nada,
al punt de la perdió.*
- 2132 ¿Saps que voldria de tu, / si pel cas vas a una altra?
Que si saps de mi cap falta / no la digues a ningú.
Tu ja saps el món que du... / Jo n'estaria malalta. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *si fas amiga amb una altra?*
- 2180 Una fadrina, com neix, / hauria de néixer aguda,
que, si ve que un fadrí muda, / ella que fes lo mateix. *Banyalbufar*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *perque si un fadrí muda,*
- 2181 Una herba que se diu tuina, / bona per medicament.
Jo vaig tenir un pensament / de treure'l de dins sa cuina. *Santanyí*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *jo vaig tenir pensaments*

- 2253 Com a mi em veuran mudar / s'amor a ses Catalines,
aigos de fonts i cantines / ja no se n'encontrarà,
i es peixos de la mar / sortiran a pasturar
a guardes per ses marines. *Marg....?*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *s'arribaran a eixugar,*
- 2294 Jo no he de menester / que altri em faci s'escudella.
Jo estic enamorat d'ella, / i ara ni mai mudaré. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Me som enamorat d'ella,*
- 2345 Ramellet de gallardia, / no et cont lo que m'ha pasat;
torna, si em tens voluntat, / que per temps seràs pagat
d'una grossa cantidat, / moneda que no es canvia. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i per temps seràs pagat*
- 2448 Enamorada em trob jo; / quan véns, mai fris que t'en vaies;
estimat, tu ets qui em taies / totes ses ales del cor. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *mon bé, no vui que te'n vaies;*
- 2465 Estic enamoradeta / d'un jovenet mariner,
que, si ell no me demana / jo em pens que el demanaré. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *d'un jovenet qui no ve,*
- 2513 Saps que estic d'enamorada, / Juan, i tu no em fas cas!
Sa terra d'allà on jo pas, / tota roman socarrada
i ets abres fan flamarada. / Surt defora i ho veuràs. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *Juan, i tu no ho creuràs!*
- 2578 Anant a Lluc hi ha pins / i qualque mata rodona;
aquest cos de Na Sansona / és un engafadrins. *Algaida*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *encativa los fadrins.*

- 2676 Com anava a festejar / a ca es parents de davant,
jo sempre me'n duia es banc / perque no em fessen llevar. *Sóller*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *jo me'n solia dur es banc*
- 2905 Festejant, li diu s'al·lota: / - No en vui altre sinó tu. –
Sabeu quin atac se'n du, / i no en fa part a ningú!
De content que se'n va, és loco. *Campanet*
- Variant a Vilafranca (v. 5): *se'n va content com un loco.*
- 2911 Fosses vengut quan tenia / devuit anys fins en denou!
Saps que bufava an es brou! / Jo treia es vermei de s'ou
i es blanc sols no se'n temia. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *'Guesses vengut quan tenia*
- 2932 Hi ha qualque joveneta / que li agrada s'estimat,
i prompte ja s'haurà armat / de revòlver i escopeta,
i en veure franceseta, / paplam! ja li ha desparat. *Estellencs*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *una pistola o escopeta,*
- 2955 Jesús, queestic d'enfadada! / No sé com ho de fer!
Es qui m'agrada no ve, / i ve es qui no m'agrada! *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i en ve un que no m'agrada.*
- 3297 Ses fadrines que fan cenra / van de portal en portal,
i es fadrins, mal que més mal, / van de taverna en taverna. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *sempre estan dins sa taverna.*
- 3443 Un molí nou sense antenes, / ¿quina farina pot fer?
Na Recuita diu que té / ets estimats a dotzenes. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *La jove gallarda té*
- 3552 Si sabia quan vendràs, / deixaria roba estesa
sols que sa teva noblesa / sa terra no trepitjàs. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *tendria la capa estesa,*

- 3574 El mon roda com un torn / i rodant se desespera;
direu a s'amor primera / que no hi ha temps que no torn. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 1/2): *El món volta com un torn
i voltant se desespera;*
- 3657 Les dues són, bona amor, / i és hora d'anar a dormir.
Vos venim a divertir / perque ens han dit que hi ha aquí
s'al·lota d'es sonador. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Te vendran a divertir*
- 3750 A s'amor vaig dir un dia: / - ¿Què faran aquests guerrers? –
Em va dir que no temés, / que menjàs i que begués,
que només se divertia. / I jo, sa por que tenia,
que no es divertís de més, / i que altri la se'n dugués,
i jo burlat romandria. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 4-5): *que ella amb ells se divertia.*
- 3857 Sa guerrera fa bravates / que m'ha robat s'estimat:
som jo que li he deixat / que li fes unes sabates. *Selva*
- Variant a Vilafranca (v. 3/4): *i som jo que l'hi he deixat*
- 3909 A l'aire me'n vaig, a l'aire, / com el colom volateja.
Jo cant i s'altre festeja. / Això no m'agrada gaire! *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *¿Que et penses que em 'gradi gaire?*
- 3931 Da-li porxo, da-li porxo, / o si no, da-li terrat,
an aqueixa mala bruixa / que m'ha robat s'estimat. *Deià*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *an aquesta cara negra*
- 3938 Encara que em divertisca, / dins mon cor tenc la tristor.
Que és de mal tenir amor / i un altre la poseesca! *Inca*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i que altri la poseesca!*

- 3994 Per força ho veuràs, garrida: / l'intent hauràs de mudar;
dos auçellets a una espiga / sa canya fan tremolar. *Capdepera*
- Variant a Vilafranca (v. 1/2): *Per força veuràs, garrida,
que l'intent has de mudar;*
- 4021 Tenc pena perque és dissabte, / i demà també en tendré
com jo veuré lo meu bé / acompanyat p'es carrer,
que dóna la dreita a una altra. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 4/5): *com passarà p'es carrer,
qui n'acompanyarà una altra.*
- 4167 Com jo veig que això és ben ver, / estimat, i tu m'ho negues,
jo call i mir i cui pedres; / les te tiraré en porer. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *jo mir i call i cui pedres;*
- 4180 Com som a cap de cantó, / peg tutup a sa guitarra.
No hi som per tu, patacò: / hi som per sa teva terra! *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *peg retumbo a sa guitarra.*
- 4233 Diumenge va ser lo dia / que de tu em vaig despedir;
jo me pensava tenir / tristor, i em va ser alegria. *Alcúdia*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *que mos vàrem departir:*
- 4318 Es fadrins que s'usen ara / són pollastres de real:
en mostrar-los es portal, / ja prenen tota sa casa. *Consell*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *en donar-los es portal,*
- 4396 Ja sé que diràs i trobes / que vénc de baix estament
i que no som combatent, / garrida, amb ses teves robes. *Binissalem*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *perque no en som combatent,*

4421 Jo en conec dues o tres / que d'esser guapes pretenen,
emperò debades tenen, / de vetlada, es llum encès. *Capdepera*

Variant a Vilafranca (v. 1): *En conec dues o tres*

4449 Jo no et vui ni sé qui et vol / ni sé qui t'ha fet venir.
Sempre que vénguis aquí, / jo te deixaré tot sol.
Jo no vui que un faristol / com tu, se rigui de mi. *Llucmajor*

Variant a Vilafranca (v. 3/4): *Si tens pena, posa't dol,
passa i no et cuidis de mi.*

4458 Jo no som com es camins, / que se deixen trepitjar;
bona som jo per donar / cap vantatge an es fadrins. *Inca*

Variant a Vilafranca (v. 3): *perque jo no vui donar*

4544 Me vaig casar a no veure / i la vaig endevinar:
no sap cosir ni filar / i és afectada de beure. *Santa Maria*

Variant a Vilafranca (v. 2/3/4): *ben malament me sortí:
no sap filar ni cosir / però té es vici de beure.*

4871 Si me fos enamorada / d'un lladre o d'un traidor,
així tendríeu raó, / mu mare, haver-me avisada.
¿Perque és pobre no vos agrada? / ¿Que volíeu un senyor? *Bunyola*

Variant a Vilafranca (v. 3/4): *vós m'haguésseu aguada
i em fósseu donat bastó.*

4877 Si no em vols perque som pobra, / Jesucrist també ho va esser;
jo seria de parer, / estimat, que em fesses roba. *Llucmajor*

Variant a Vilafranca (v. 4): *que tu, tan ric i tan ple,
mai me tornasses fer nosa.*

4932 Si vols venir, ja vendràs; / festejaràs amb mu mare,
però de mi bona cara / no n'espers, que no en veuràs. *Consell*

Variant a Vilafranca (v. 3/4): *emperò de bona cara
sé ben cert que no en veuràs.*

* * *

TOM II

1) Cançons recollides a Vilafranca sense variants a altres localitats

Capítol 2: Arts i Oficis

- 201** Jo sé una cançoneta / que ningú la sap cantar:
comença lito-lito, / i acaba lito-là. *Vilafranca*
- 269** De cançons en tenc per vendre; / si en vols un sac, ja vendràs,
i llavoneses no diràs / si les t'he hagudes de prendre. *Vilafranca*
- 400** Mai més faré de criada; / si no, qui viurà ho dirà,
perque qui llogat està / té s'alegria privada. *Vilafranca*
- 489** Com no tendràs res que fer, / pentina't i fé't sa coa,
pres es fus i sa filoa / i fila qualche aguyer. *Vilafranca*
- 515** L'amo En Pau ha fet un forn / i ha venuda sa pastera,
i pren vuitenes a espera, / a pagar a la fi del món. *Vilafranca*
- 764** - ¿Que no ho sabeu, Madò Pera, / que En Tomeu soldat se fa?
A veure-ho me'n vaig anar: / mala nova sempre és vera. *Vilafranca*
- 858** Tot quant ven un potecari / és agre, dolent i car:
molts n'envia an es fossari / amb oli de bacallà. *Vilafranca*

Capítol 3: Astres i Temps

- 190** Com he sentit, Margalida, / es rellotge d'es convent!
cada pic que toca, tenc / mitja hora menos de vida. *Vilafranca*

Capítol 4: Camperoles

- 159** S'ordi de Sos Llulls parlà / i va dir a sa madona:
- No puc esser cosa bona, / perque em sembràreu tardà. *Vilafranca*
- 486** Hortolana matadora, / val Déu, i que m'agradau!
¿Que em voleu donar sa clau / d'es jardí de sa senyora? *Vilafranca*
- 1161** Sopes, sopetes amb ous / demanen es segadors.
Ja direu an es senyors / guardin ses faves p'es bous. *Vilafranca*

- 1439 Es fonoí que jo comprí / de Na Parra n'era estat
i no era bo envinagrat / ni amb enciam ni trempat,
perque no era marí. *Vilafranca*

Capítol 6: Danses

- 52 En Macià plora, / trist, a un racó,
perque Na Miquela / li ha dit que no. *Vilafranca*

Capítol 7: Endevinalles

- 173 ¿Quina flor en el món hi ha / que en una nit neix i grana
i és una flor molt ufana / i gustosa de menjar?
= El safrà. *Vilafranca*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 204 Mestre Antoni va anar a fira / amb so carro ple de moc:
no el va porer vendre tot / perque tothom en tenia. *Vilafranca*

* * *

2) Cançons recollides a Vilafranca amb variants a altres localitats

Capítol 1: Animals

- 66 Sa madona se congoixa: / es mal any, ¿per on li ve?
Dues gallines que té / una és torta i s'altre coixa. *Vilafranca*

Variants -Inca (v. 2): *no sap com ho ha de fer.*

- 105 Sa madona cerca paia / per una lloca posar;
mal li fos caigut es covo / en es fondo de la mar. *Vilafranca*

Variants -Sencelles (v. 2): *i una lloca ha de posar;*
-Sa Pobla (v. 4): *dins es fondo de la mar.*

353 A Son Espanyol hi van / dues moneies vermeies,
sense pipelles ni ceies; / vaja quin paper que fan! *Vilafranca*

Variants -Estellencs (v. 1/4): *A Son Espanyol hi ha /
se valen uis per mirar!*

440 Jo he trobat un niuet buit / i tota em som retgirada,
i, com sa mà hi som posada, / s'aucell ja és estat fuit. *Vilafranca*

Variants -Banyalbufar (v. 1): *Jo som trobat un niu buit*

Capítol 2: Arts i Oficis

17 Jo vaig anar a un ball / i no me va agradar massa:
pegaven amb una maça / tocs p'és cap i feien mal. *Vilafranca*

Variants -Artà (v. 1): *Un dia vaig anar a un ball*

50 Ara balla un algaidí / amb una santjoanera.
Ses faldetes de darrera / davant les se fa venir. *Vilafranca*

Variants -Llucmajor (v. 2): *amb una llucmajorera.*
-Ariany (v. 4): *a davant les fa venir.*

175 Cantant vos diré, garrida, / sa meva pretensió.
Jo no puc cantar millor / perquè sa veu no hi arriba. *Vilafranca*

Variants -Artà (v. 4): *que sa veu no m'hi arriba.*

637 Som un pobre taconer / que fa ses llesques molt primes.
Garrideta, si m'estimes, / du'm qualche adobet a fer. *Vilafranca*

Variants -Randa (v. 2): *que faç ses llesques molt primes.*

775 Un dia em feren senyor / soldat de cavalleria.
Que en vaig tenir d'alegria! / I ara veig que més valdria
estar-ne dins sa presó. *Vilafranca*

Variants -Estellencs (v. 5): *que em fossen duit a sa presó.*

882 El senyor batle no vol / que per vila em devertesca:
ell deu voler que em floresca / tapat davall es llençol. Vilafranca

Variants -Alcúdia (v. 3): *o deu voler que em floresca*
-Artà (v. 3): *deu voler que me floresca*

Capítol 4: Camperoles

82 Una figuera he sembrada / roja, per fer dos esplets.
Voldria que es busquerets / tots hi tenguessen posada. Vilafranca

Variants -Sant Joan (v. 2): *roja, qui fa dos esplets.*
-Biniamar (v. 3): *Jo hi som perquè ets aucellets,
es verderols i traquets,*
-Sóller (v. 4): *s'estiu tenguessen posada.*
-Llucmajor (v. 4): *s'estiu hi tenguen posada.*
(sols no hi tenguessen posada.)

333 Es sol ja se tira / darrere ets aubons.
Es majoral nostro / ja no du es torrons. Vilafranca

Variants -Artà (v. 4): *mos du es torrons.*

451 De mon pare són ses flors, / de mu mare ses 'gostenques,
tardanes i primerenques, / i per jo dolçor p'es cos. Vilafranca

Variants -Caimari (v. 4): *per jo sa dolçor p'es cos.*

623 Fadrina que el vol pastor, / mereix una arcabussada,
perque ell té sa mà voltada / a treure pa d'es sarró. Vilafranca

Variants -Esporles (v. 1/2/3/4):
*Homo que fa de pastor, / no és bo per segar a escarada,
perque sa mà trencada / de treure pa d'es sarró.*

666 ¿Saps què va dir Na Xisqueta? / A poc poc, no ho va dir ferm:
- Du sa gerra i beurem, / i almanco estaré dreta. Vilafranca

Variants -Pollença (v. 2): *petit i no gaire ferm:*
-Deià (v. 4): *i així almanco estaré dreta.*
-Campanet (v. 4): *i al menos estaré dreta.*

729 A Alcudiarrom, garrida, / he anat a espigolar.
Es qui vos hi va passar, / ¿que vos tenia avorrida?
Perque allà perden sa vida / perque és enfora i malsà. *Vilafranca*

Variants -Manacor (v. 2): *hem anat a espigolar:*

-Felanitx (v. 3): *El qui vos hi va passar,*

-Alaró (v. 4): *ja vos tenia avorrida,*

737 Dematinada l'he vista; / se n'anava a espigolar;
compte me fe adonar / que duia es cànyom de llista. *Vilafranca*

Variants -Artà (v. 3): *i li he anat a reparar*

-Porreres (v. 3): *i he anat a reparar*

834 ¿A on és aquella dona / que volia cobrar fama
que deia que a lloc de rama / per segar era tan bona? *Vilafranca*

Variants -Bunyola (v. 3): *i deia que a lloc de rama*

-Galilea (v. 3): *i dèieu que a lloc de rama*

841 Ara qui n'hem berenat / i hem beguda aigo fresca,
mos n'ha de prendre com l'esca / qui crema tan aviat. *Vilafranca*

Variants -Lloret (v. 1): *Ara que som arribats*

-Muro (v. 2): *i n'hem beguda aigo fresca*

882 Com se va veure enfadat / en es tai de Sant Martí,
tira sa fauç i va dir: / - Al·lots, si veniu amb mi,
jo me'n vaig a fer soldat. / - Juan, ¿què dirà ta mare,
com tal nova sentirà? / - Ja li direu que això va
perque no em deixà casar / amb sa que més m'agradava. *Vilafranca*

Variants -Sant Joan (v. 4): - *¿N'hi ha que vulguen venir?*

-Deià (v. 7): *com tala nova sabrà?*

-Montuïri (v. 8): *Li podreu dir que això va*

902 Ella és curreta i guapa / i ben planxada que va;
emperò en anar a segar, / agafa un bri en sa mà,
i, si és gruixat, primer el xapa. *Vilafranca*

Variants -Selva (v. 2): *i ben plantada que va;*

958 Es segadors de Moranta / enguany seguen a s'Avenc
i han acabat primerenc / aquella civada tanta. *Vilafranca*

Variants -Artà (v. 3): *i acabarem primerenc*

1070 Per veure't i perque em vesses, / mos hauríem de casar.
Si em venies a ajudar, / en acabar de segar
tendries part en ses messes. *Vilafranca*

Variants -Pollença (v. 1): *Per veure't i tu que em vesses,*
-Sant Joan (v. 4/5): *un poc abans de segar,*
guanyariem bones messes.

1264 L'amo de Son Aixaló / dóna tello a sa madona,
i, quan ve que no està bona, / li dóna brou de bastó. *Vilafranca*

Variants -Sencelles (v. 1): *L'amo de Son Blai Fogó*
-Felanitx (v. 2): *ha tupada sa madona,*
-Ariany (v. 3): *perque diu que no està bona*

1386 Un claveller a sa finestra / de molta gent és mirat.
Alça ets uis, clavell daurat, / que per tu se fa sa festa. *Vilafranca*

Variants -Banyalbufar (v. 1): *Un clavell a sa finestra*
-Orient (v. 3): *- Alça es cap, clavell daurat,*
-Lloseta (v. 3): *- Treu es cap, clavell mirat,*
-Ariany (v. 3): *- Alça l'ui, clavell daurat,*
-Artà (v. 4): *qui a sa finestra està.*
-Porreres (v. 4): *que jo he de festejar.*

1404 Catalineta, no en cuies, / de roses d'aquest roser;
m'has de dir què els has de fer, / si són roses sense fuies. *Vilafranca*

Variants -Consell (v. 1): *Catalina, no ne cuies,*
-Santa Margalida (v. 3): *veiam què les has de fer,*
-Binissalem(v. 3/4): *que són roses sense fuies;*
veiam què les he de fer!

Capítol 6: Danses

- 10 Aqueixes sabates / no són teves, no:
les t'ha regalades / es festejador. *Vilafranca*

Variants -Capdepera (v. 3/4): *ell són regalades / d'es festejador.*

- 146 Tonina, fé via, / mal te toc això!
Que si no t'aixeques, / no vendràs amb jo. *Vilafranca*

Variants -Montuïri (v. 3): *que, si no fas via,*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 51 Com es gegant se'n temé / amb ses ungles ben taiades,
feren nou-centes panades / d'es cap d'un banyarriquer.
Un dia per berenar / se'n va menjar mil i *pico*,
i ses que li quedaren / bastaren per un dinar
en es lloc de Puertorrico. *Vilafranca*

Variants -Biniamar (v. 9): *a la isla de Puertorrico.*

- 713 Rabassó de vinya véia, / mala sort t'hagi d'endur!
Que una bruta com ets tu / m'hagi de fer s'escudella! *Vilafranca*

Variants -Manacor (v. 3): *Que una dona com ets tu*

- 811 Un estudiant que va a escola / per aprendre sa lliçó.
Cara de figa aubacor, / tu me'n fas una cada hora. *Vilafranca*

Variants -Felanitx (v. 2): *i estudia sa lliçó.*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Vilafranca

Capítol 1: Animals

- 3 Jo tenc cabres i euveies, / anyells, porcells i cabrits,
mèrleres, tords i ropits, / caragols, cuques i beies. *Sineu*
Variant a Vilafranca (v. 2): *anyells, moixons i cabrits,*
- 85 L'amo En Pere va dir: - Xo! / no vui es galls amb ses polles,
perque com estan sadolles / llavò escampen es segó. *Llubí*
Variant a Vilafranca (v. 1): *El sen Pere va dir: - Xo!*
- 110 Bona vida té un bover / si no fos que ha d'anar a peu:
en haver sopat, s'ajeu. / -Toma paia, pareier! *Llucmajor*
Variant a Vilafranca (v. 3): *en arribar ja s'asseu.*
- 134 Un bover darrera es bous / sempre passa parenostros,
i en esser a ca'N Deu-sous: / per aquí se'n van es nostros. *Felanitx*
Variant a Vilafranca (v. 3): *en arribar ja s'asseu.*
- 150 - ¿No m'heu vista sa cabrida / estelada, morro blanc?
- A's cap d'amunt d'es barranc / En Moret meu l'ha aglapida. *Artà*
Variant a Vilafranca (v. 4): *es canet meu l'ha aglapida.*
- 166 Com som vista sa cadena / i no som vist En Gelat,
madona, ja som quedat / com si m'haguessen fregat
un eriçó per s'esquena. *Sineu*
Variant a Vilafranca (v. 3): *ai, madona!, jo he quedat*
- 191 S'ase d'En Passa va dir: / - Passau-me ses esconelles.
Garba de dotze barcelles / feta dins Ses Fontanelles,
lleugera serà per mi! *Sant Joan*
Variant a Vilafranca (v. 4): *de devers ses Fontanelles,*

- 212 En Pere Ros los deixà / dins s'estable d'es cavall
i corria s'animal / per sa clova de d'allà. *Galilea*
- Variant a Vilafranca (v. 1/2): *Mestre Pere va amollar,
dins s'establa, an es cavall,*
- 298 Es ca d'En Valent / me vol mossegar,
i li vui tirar / un raís calent. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *jo li vaig tirar*
- 410 Voldria esser colometa, / colometa voladora
i vendria tot lo dia / a passar sa llançadora. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *'niria tota soleta*
- 421 Mallorca no té part sana / en moltes ocasions.
P'es Carritxó hi ha falcons / que tenen uns esperons
com a ganxos de romana. *Muro*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *que tenen ets esperons*
- 429 Es vespre, sa meva nina / dirà: - Mon pare, ¿qué em duis?
- Oh, mirai de los meus uis, / jo et duc una guatlerina,
petita, que no camina, / i amb penes si bada est uis. *Ariany*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *te duc una guatlerina,*
- 471 Jo tenc un puput pintat / tancat a dins una bossa,
i en veure al·loteta rossa, / tatac, ja li ha amollat. *Felanitx*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *tic-tac, ja li ha amollat.*
- 489 Sól·lera, sól·lera, / de s'enamorada.
Si la fos vista, / l'haguera agafada. *Esporles*
- Variant a Vilafranca (v. 3/4): *Si jo te fos vista,
t'hauria agafada.*

Capítol 2: Arts i Oficis

- 83 Jo pagaria un duro, / deu reals en cada mà,
just per veure ballar / En Rafalet, qui és tan curro. *Ariany*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *només per veure ballar*
- 93 Mirau que ballen de bé! / Jo no dic si s'avendran,
i per ventura seran, / per temps, marit i muller. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *qui sap si un dia seran*
- 119 Una dona fa una casa / i una altra la desfà.
Jo en sé una que donà / sols que la fessen ballar,
deu llençols, es porc i s'ase. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 5): *un camaiot, un pa i s'ase.*
- 136 En Benet Esporgador / me volia dar entenent
que a Son Palou d'Orient / matava esbarts més de cent,
es matins, amb sa frescor. / I jo, per escoltar-ló,
vaig anar molt malament. / Si em veig a dar-li aliment,
li daré macs de torrent / i graveta per llecor. *Alaró*
- Variant a Vilafranca (v. 7): *vaig campar molt malament.*
- 145 Es dia de Sant Feliu / vaig dinar d'una galleta.
En sentir tro d'escopeta, / cada aucell surt d'es seu niu. *Llubí*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *En sentir tir d'escopeta,*
- 168 Ara me pos a cantar / per una cosina germana;
si la cant de bona gana, / En Serra la'm pagarà. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *per sa cosina germana;*
- 229 Si dius que no sé cantar, / digues quina cançó vols.
He trobat un niu amb ous, / repunya! i que n'hi ha! *Esporles*
- Variant a Vilafranca (v. 2/3): *pots dir quina cançó vols.
Ara veig un niu de bous,*

- 245 Si vols esser dona honrada / i persona de valor,
no t'has d'apreciar, no, / de cantar una cançó
quan un altre l'ha acabada. Llucmajor
- Variant a Vilafranca (v. 2): *o persona de valor,*
- 289 Jo et promet per cosa certa / que tu no ets bon glosador:
jo, en tocar-me s'esperó, / ja partesc carrera oberta.
- Dóna s'oliva en es trui, / i ara qui té, mol-ló.
No n'hi ha cap de glosador / que em sigui superior,
en no esser N'Andreu Tambor, / o En Roses que hi ha a Alaró,
ses vegades que jo vui. Sóller
- Variant a Vilafranca (v. 3/4): *si en tocar-te s'esperó
no ets partit carrera oberta.*
- 305 Na Bàrbara em va comanar / que li fes quatre cançons,
i jo li gos messions / que no me'n torna parlar. Porreres
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Na Bárbara em comanà*
- 326 Si me'n vares enviar / de cançons en mallorquí,
es mateix compte està aquí; / ni més i manco n'hi ha. Llucmajor
- Variant a Vilafranca (v. 3/4): *altres tantes n'hi ha aquí:
es mateix compte n'hi ha.*
- 384 Madona, si vós voleu / llogar-vos per fer bugada,
guanyareu, com a soldada, / mig cèntim i mig velló;
posareu molt de sabó, / sortirà més embrutada. Ariany
- Variant a Vilafranca (v. 5): *si posau molt de sabó,*
- 433 Mon pare que duga blat / i mu mare pastarà,
i jo amb menjar i jugar / ja tenc es jornal guanyat. Artà
- Variant a Vilafranca (v. 4): *tenim es jornal 'cabat.*
- 479 Un dia devora es foc / es faldons m'apedaçava;
un pam i mig me mancava / i hi vaig ruar un poc. Sant Joan
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i el vaig ruar un poc.*

- 533 Un ofici com gerrer / n'és un ofici delicat:
amb un poc que faça trac / ho fa trossos i malbé. *Galilea*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *és ofici delicat*
- 555 Un vaixell, per por de pesta, / fa corentena, primer.
Un mosso, per anar bé, / ha d'esser millor que es mestre. *Binissalem*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Un fadrí, per estar bé,*
- 704 Si el Rei d'Espanya ho fa així, / cada mes voler quintar,
hauran d'arribar a donar / cent dones per un fadrí. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *arribaran a donar*
- 746 El pobre soldat està, / com li passen la revista,
uis baixos i cara trista, / amb so fusell en sa mà. *Santa Margalida*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i du es fusell en sa mà.*
- 749 El Rei m'ha fet un favor, / si no fos per una cosa:
que hauré de deixar una dona / que està an es carrer Major. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *que hauré de deixar s'al·lota*
- 840 Al·lota, si tu tenies / s'enamorat sonador.
que estaries de millor! / cada vespre ballaries! *Petra*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *Cada dia ballaries!*
- 907 Bona baga, bona veta, / una cana n'he mester.
Dona hi ha en es meu carrer / que fa d'espia secreta. *Muro*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Hi ha dona en es meu carrer*
- 922 Na Figuerota va dir: / - ¿Vols-me tocar aquests ous?
Tant són es regidors nous / com es que varen sortir. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Na Figuerola va dir:*

- 931 D'es budells d'es secretari, / llavò d'es batle major,
duran a ca es teixidor / i en faran escandalari. *Porreres*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Es budells d'es secretari,*

Capítol 3: Astres i Temps

- 37 Diuen que es fil de l'aranya / és el més gallard del món.
Si s'enfonya, que s'enfony / es solei dins sa muntanya. *Sant Joan*

Variant a Vilafranca (v. 4): *es sol a dins sa muntanya.*

- 149 Ja teníem mig batut / quan es vent d'amunt va entrar.
Oh Mare de Déu de Lluç, / donau-mos força i salut
a jo i an es bestiar. *Pollença*

Variant a Vilafranca (v. 2): *com es vent de baix va entrar.*

- 238 Temps hi ha que mai arriba / i temps que arriba i no passa
i temps que maten sa caça / i temps que l'agafen viva. *Biniamar*

Variant a Vilafranca (v. 2): *i temps que arriba i mai passa*

Capítol 4: Camperoles

- 11 Jo vaig sembrar l'any coranta / faves a Son Peretó:
No hi vaig coir sa llavor, / i d'aquí me ve, bona amor,
sa meva pobresa tanta. *Deià*

Variant a Vilafranca (v. 1): *Jo vaig comprar l'any coranta*

- 38 Mata, pi, poll i figuera / auzina, uiastra i noguer,
aladern i romeguer, / romaní, estepa, prunera,
aubercoquer i servera, / perera i codonyer.
Més avall un ponciner / i un polit lledoner
i parres a sa vorera. / Tu ja seràs sa darrera,
de dona, que miraré, / i de ningú fiaré;
només de Déu, perque té / sa paraula verdadera. *Ariany*

Variant a Vilafranca (v. 2): *estepa, auzina i noguer,*

- 69 Posaria messions / que se'n duran En Riera.
Molt m'agrada una figuera / carregada de figons. *Campos*
- Variant a Vilafranca (v. 1/2): *Tots ets homos petitons
tenen s'amor vertadera.*
- 105 Amor, si vols estar sana, / po't a s'ombra d'un noguer,
perque sa d'es garrover / he sentit dir que és malsana. *Ariany*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *perque sa d'un garrover*
- 116 De lo que passes fretura, / jo en tenc i no te'n daré.
¿Vols que sembrem un planter / de l'abre que, com neix, té
la seva fruita madura? *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 1/2/3): *De lo que passeu fretura,
en tenc i vos ne daré. / Podriem sembrar un planter,*
- 150 Mu mare me diu, roter / de sa rota de Bonany,
que sa civada d'enguany / no basta p'es sementer. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *sa civada d'aquest any*
- 167 Ara que som tornat gran / mon pare me dóna una eina:
- Fiet, ves-te'n a fer feina / i fé lo que ets altres fan. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Com vaig esser al-lot gran,*
- 179 A Son Pou ets homos d'era / los fan batre i garbejar;
l'amo i tot el fan segar; / sa madona fa d'aiguera. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i sa dona fé d'aiguera.*
- 221 Que ho és de coneixedor / que no tens vauma-rosera!
L'any passat, de damunt s'era / se veia sa vermeior. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *ja veien sa vermeior.*

- 233 Val més estar a Formentor / a s'ombra d'una paumera,
que haver de cantar a dins s'era / d'estiu amb tanta calor. *Biniamar*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *que haver de tocar dins s'era*
- 236 A dur alga em fan anar, / que és sa feina més geugera.
Ja mos veurem damunt s'era / qui, sense tenir cantera,
per força, haurem de cantar. *Biniamar*
- Variant a Vilafranca (v. 5): *forçat hauré de cantar!*
- 308 Atropellau i feis via, / no us 'tureu a conversar.
Ell convendria acurçar / sa nit i allargar es dia. *Capdepera*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Mos convendria acurçar*
- 389 Si vas a coir i cuis / s'oliva que està escampada,
vaga't coir, estimada, / sa nineta d'es meus uis. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *l'hauereu de coir, estimada,*
- 437 - Ma muller, atropella un poc, / anirem a fer cugula
i engreixarem sa mula / per anar a qualque lloc. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *per porer anar a qualque lloc.*
- 454 El pobre figueraler / passa la vida penada:
quan veu una ennigulada / que té tauleta posada,
corrents estoja es sequer. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *perque, en veure ennigulada,*
- 588 Si sa saó és carregada / i s'arada mal present
i es llaurador dolent, / no pot fer bona llaurada. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *i es llaurador n'és dolent*
- 605 Val més passejar cireres / i vendre-les a dobler
que sembrar un sementer / tot ple d'ugons i brasseres. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *ple d'ugons i de brasseres.*

- 625 Madoneta, madoneta, / jo qui som tan bon al·lot,
 ¿no em deixaríeu fer un clot / part damunt es serigot
 i davall sa busquereta? *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *¿me vols deixar fer un clot*
- 642 Una dona qui porgava / i porgava amb un garbell,
 s'aixecava i s'abaixava / mostrant-mos Son Ferrandell. *Estellencs*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *mirant cap an es portell.*
- 863 Bon dia, l'amo En Tomeu. / Sa primera va per vós;
 no vos ha de sebre greu / que destorb es segadors,
 que duc un ramell d'amors / que entreg a un criat seu.
 I, si és que venga de Déu, / se volen casar tots dos. *Algaida*
- Variant a Vilafranca (v. 5): *jo duc un ramell d'amors*
- 865 - Carai encaraixinat! - / va dir l'amo de Son Serra.
 Va tirar sa fauç en terra: / - Que l'apleg qui l'ha escampat! *Ariany*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Carai caradíssim nat!*
- 879 Com l'he vista dematí / segar sense manegots,
 - 'Xa fer, ja perdràs es jocs / en es blat coll de rossí. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *- 'Xau fer, ja perdrà es jocs*
- 956 Es segadors de Bitzoc / no s'agraden de formatge:
 l'amo los ne du un viatge / i encara ho troben poc. *Binissalem*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Els segadors d'aquest lloc*
- 976 Fins ara no és estat res / a s'ordi ni a sa civada:
 ara ve es blat, estimada, / que és alt, granat i espès. *Maria de la S.*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *amb s'ordi ni amb sa civada:*

- 1010 Jo segava i tu dormies / com sa llebre dins es jaç,
emperò no feies cas / que un pobre fadrí gastàs
s'escarada amb xeremies. Sineu
- Variant a Vilafranca (v. 1/2): *Molta volta tu dormies
garrida, i jo que segàs,*
- 1030 L'amo diu a sa madona: / - Regala bé es segadors;
un ou frit a cada dona / i, si és homo, dóna-n'hi dos. Binissalem
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i si és homo, posa-n'hi dos.*
- 1063 - Oh coarrot, coarrot, / ell tu sempre va darrere!
- Ja aniré es vespre davant / si tenc sa cama lliquera. Sant Joan
- Variant a Vilafranca (v. 4): *que tenc sa cama lleugera.*
- 1085 Quin segar tan regalat / devora s'amor hi faria!
Jo ho dic i no ho he provat, / però provar-ho voldria. Sineu
- Variant a Vilafranca (v. 2): *devora s'amor faria!*
- 1091 Sa Cadenera va anar / en es tai de Sa Bastida:
- Som s'al·lota més garrida / que dins Sant Juan hi ha. Sant Joan
- Variant a Vilafranca (v. 3): *va dir: - Som sa més garrida*
- 1117 Segadora, segadora, / no em mireu tan aviat,
si no, no afinaré es blat, / que sou enlluernadora. Artà
- Variant a Vilafranca (v. 4): *sou tan enlluernadora!*
- 1136 Ses gallines campaneres / fan ets ous de dos en dos:
un per l'amo i un per vós, / i los pobres segadors
que mengin pedres fogueres. Puigpunyent
- Variant a Vilafranca (v. 5): *menjaran pedres fogueres.*

- 1172 Una fauç i dos canons / són ses eines que tenim;
com trobam un sembrat prim, / desgraciats de ronyons. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *pobres d'es nostros ronyons!*
- 1187 Voldria que s'espenyàs / sa màquina es primer dia
i es qui la manejaria, / mal de cap que no en curàs. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *de mal de cap no en curàs.*
- 1225 Jo no rob res en es véll / ni en es pes de sa romana,
perque lo que deix de llana, / me n'ho solec dur de pell. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *solec dur-me'n-ho de pell.*
- 1282 M'agrada un fii de pagès / perque té vaques i bous,
i gallines que fan ous, / i un sabater no té res. *Inca*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i un missatge no té res.*
- 1322 Sa madona d'aquest lloc, / ambe què du fantasies!
De tapar s'olla es migdies / amb un tros de capotot
que hi va jeure s'endiot / o eren set o eren vuit dies. *Bunyola*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Sol tapar s'olla es migdies*
- 1342 Ja no hi ha més mala cosa / que un missatge esser avorrit:
com més fa, manco agraït; / per lluny que sia, fa nosa. *Biniamar*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *que un servidor ser avorrit:*
- 1350 L'amo, pareix que gustau / que un missatge pas fortuna;
mala nit i banyadura / i encara el barrejàu. *Llubí*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *l'amo, i encara el renyau.*
- 1403 Hi anava per un brot / i la vaig coir sencera;
i s'enamorada deia: / - Cui es cossiòl i tot. *Campanet*
- Variant a Vilafranca (v. 3/4): *i sa mare que li deia:
- Da-li es cossiòl i tot.*

- 1411 Quan era petit guardava / una rosa a un jardí,
i ara, com he estat fadrí, / que l'he volguda coir,
ja la m'han 'guda robada. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *i ara que ja som fadrí,*
- 1468 A Llubí, ses llubineres, / com han 'cabat de segar,
comencen a rossegar / ses mans per ses tapareres. *Inca*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *es nas per ses tapareres.*
- Capítol 5: Casa i Vestit**
- 10 Vuit dies d'endomassar / i altres tants de desfer-hó;
no sé com En Carrió / amb això se vol posar. *Santa Margalida*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *i altre tant per desfer-hó;*
- 63 Jo duc sa poma penjada / a una ala d'es capell,
i no hi ha hagut cap aucell / busqueret o passarell
que la m'haja espipellada. *Manacor*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *i fins ara cap aucell*
- 136 Ella duia una gonella / i a baix una bronda d'or;
diuen que dins Manacor / no hi haurà partit per ella. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *no hi ha partit bo per ella.*
- 193 Aqueixa manta morada / que vós estimàveu tant,
n'és caiguda dins es fang / i tota s'és embrutada. *Biniamar*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *que vos agradava tant,*
- 207 Com estava a can Estela / tenia dos mocadors:
un d'endiana vermeia, / s'altre de dos mil colors. *Montuïri*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i un de dos mil colors.*

- 276 Rebossillos de colors / no los venen a sa plaça.
Tu dus aquest de mostassa / per agradar an es senyors. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Rebossillos de mostassa*
- 290 Na Pereta du borlins / damunt cada sabateta;
sa mare i sa germaneta, / per porer anar a misseta,
han de manllevar es xoquins. *Felanitx*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *a damunt sa sabateta;*
- Capítol 6: Danses**
- 15 Ara brama s'ase. / - Deixau-lo bramar:
donau-li farratge / i se'n deixarà. *Maria de la S.*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i no bramarà.*
- 67 Jo tenc un armari / molt ben adornat:
un plat i una olla / i un corn foradat. *Alaró*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i un test foradat.*
- 125 Sa tomatiguera / d'es conco En Ramon
va esser sa primera / que hi va haver en el món. *Valldemossa*
- Variant a Vilafranca (v. 2/4): *d'es conco En Juan /
que hi ha haver més gran.*
- 132 Si vols que te diga / lo que és un bunyol,
és cosa rodona / d'un forat tot sol. *Porreres*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *què cosa és un bunyol,*
- 142 Tira-li cocetes, / an es devantal.
No les tiris fortes, / que li faràs mal. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Pega-li coceta,*

Capítol 7: Endevinalles

- 8 Alta, ben alta estic / i més hi voldria estar,
que ara vénen dos negres / i me cerquen menjar. *Montuïri*
= *Una gla en una auzina. Els dos negres són els porcs.*

Variant a Vilafranca (v. 2): *més hi voldria estar,*

- 47 Déu no en veu / i el Papa tampoc
El Rei un poc, / i ets homos sempre. *Ariany*
= *Un altre igual*

Variant a Vilafranca (v. 4): *i noltros sempre.*

- 181 Sa femella cuita es bona, / i es mascle ho és si el plomau:
com ve que és véia, se bada / i diu a son fii: Pujau. *Inca*
= *Una col i el miquelet.*

Variant a Vilafranca (v. 2): *millor mascle si el pelau:*

Capítol 8: Humorístiques i Satíriques

- 5 A damunt Son Amengual / serraren dues formigues:
de ses cames feren bigues / i d'es cos abres de nau.
D'es cap feren dos bufets / per dinar cent criatures,
i de ses llavoradures / feren dos-cents tibulets. *Llucmajor*

Variant a Vilafranca (v. 1): *Damunt es puig de Bonany*

- 22 Al·lota més capritxosa / no en 'via vista cap mai:
amb un cop rompé es mirai / perque no la feia hermosa. *Artà*

Variant a Vilafranca (v. 3): *pegà coça an es mirai*

- 83 Dos moixos tiraven junta / a sa paret d'es corral;
hi va anar un municipal / a fer-los pagar una munta. *Santanyí*

Variant a Vilafranca (v. 3/4): *va passar un municipal
i los va posar una multa*

- 97 Em som alçat caçador / de papaiones pintades
i les mat a garrotades / per no fer tanta remor. *Ariany*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *i les mat a bastonades*
- 139 Estimat, si jo poria / d'ets ossos donar-te es moll!
Jo p'ets homos me degoll; / per tu em taiaria es coll;
no es meu: es de sa camia. *Binissalem*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Estimat meu, si poria*
- 161 Jo som vengut a les fosques / per esmolar-me es queixals.
Oh, mal no hi hagués destrals / per porer taiar cimals
per arruixar-me ses mosques! *Campanet*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Oh, que no hi hagués destrals*
- 185 L'any passat vaig vendre s'ase / perque no el 'via mester.
Jo sabeu que estic de bé! / que tenc gent en es carrer
que em fa es comptes a sa casa! *Lloret*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *no l'havia de mester.*
- 195 Maria-Aina, no en tens gaire / de porer riure de mi:
que jo sé parlar en llatí, / foraster i mallorquí
i jo m'hauràs per cap caire. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 5): *i no em guanyaràs de gaire.*
- 240 Oh, bon refoi el sen Pere, / quin càstig que us han donat!
Sé que heu estat condemnat / jeure amb sos talons darrera. *Ariany*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Recorantes! El sen Pere*
- 316 S'hortolà de Son Sunyer / trobà, d'estiu, com regava,
dins una llavor de rave, / es mul d'En Pep Balaguer. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Un hortolà a Son Sunyer*

- 408 ¿Vols que et mostr de dir mentides? / Un saragai te'n diré: *Sineu*
 Vaig veure dins un paner / un quern d'al·lotes garrides.
- Variant a Vilafranca (v. 1/2): *No m'agrad de dir mentides,
 i un saragai te'n diré:*
- 472 Cara de figa rum-rum; / cara de figa verdal. *Sineu*
 Tenc ses ungles que em fan mal / de tant de rascar tenrum.
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Ses ungles ja me fan mal*
- 601 Has topat amb mal revell! / Jo te daré una pallissa!
 Diumenge, abans d'anar a missa, / renta't sa cara, porcell! *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Si diumenge has d'anar a missa,*
- 613 Jesús i què preteniu / de bon cap i sutilesa!
 ¿Que creis que no estic intesa / de quines egos veniu? *Son Carrió*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *i que duis de jugeresa!*
- 660 Mirau-la-vos com camina; / fa es caminar de flamenca.
 Té sa llengo botilenca / i a grossera retira. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i de grossera retira*
- 678 No dic que vós no tengueu / un posat de gravetat.
 Com més amunt pujareu, / molt més gros serà s'esclat. *Galilea*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *un puntet de gravetat.*
- 766 Si van bruts es moliners / de farina, és honra seva:
 per ventura, a dins ca seva / no n'hi ha entrada fa un mes. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *i qui sap si dins ca teva*

* * * * *

TOM III

1) Cançons recollides a Vilafranca sense variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 326 A Biniamar són tontos / i a Inca són grossers:
varen pagar dos doblers / per veure ballar dos onsos. *Vilafranca*
- 734 Es vicari de Porreres / enguany s'ha fet hortolà:
carabasses vol menjar / i no té carabasseres. *Vilafranca*
- 969 Ses viudes de Vilafranca / no recobren es delit
fins que tenen un marit / enlloc d'es mort qui los manca. *Vilafranca*
- 970 Vilafranca, a la Beata, / ses fadrines ballaran:
n'hi haurà qui ploraran / si s'estimat les fa falta. *Vilafranca*
- 1238 L'amo de sa Coma diu / a l'amo de Termenor:
- Jo no tenc blat ni llavor; / com he d'arribar a s'estiu! *Vilafranca*

Capítol 4: Narratives

- 120 En Toni Morro cridava: / - L'amo de Son Perelló,
correu a s'extremunció, / que per mor d'un traïdor
sa meva vida s'acaba. *Vilafranca*

Capítol 5: Noms personals

- 139 Catalina nom mu mare / i mon pare Pere nom,
i sa teva amor, Jeròni', / s'anomena Melcion. *Vilafranca*

Capítol 6: Religioses

- 56 Quin dia tan espantós / serà el dia del judici!
Qui haurà deixat el vici, / ell serà lo venturós. *Vilafranca*
- 69 Jesús amat! Sant Antoni! / Que mal encaminat vas!
Has de mirar que les has / en lo reverent dimoni. *Vilafranca*

- 156** Quan Adam hagué caigut / de l'estat de la innocència,
Déu li feu una sentència: / que la seva descendència
quedàs a l'esclavitud. *Vilafranca*
- 217** Mare de Déu de Bonany, / vos sou sa meva padrina;
si me cas amb N'Antonina, / vendré a veure-vos enguany. *Vilafranca*
- 241** Mare de Déu del Roser, / dau-me una branca de roses.
Un qui canta i fa gloses / se deverteix i fa bé. *Vilafranca*
- 242** Mare de Deu del Roser, / mu mare se n'és anada
i a Vós m'ha comanada / i a Sant Vicenç Ferrer. *Vilafranca*
- 332** El Beato Salvador / cura de qualsevol mal,
però p'és mal de queixal / Santa Apolònia és millor. *Vilafranca*
- 333** Santa Apolònia estava / retratada a un portal
per curar de mal de ventre, / també de mal de queixal. *Vilafranca*
- 358** El dimoni li sortia / p'és forat d'es rentador
i li deia: - Catalina, / no facis oració. *Vilafranca*
- 360** Ella escurava plats fins / a dins es seu rentador
i el dimoni polissó / tots els hi feia bocins. *Vilafranca*
- 415** Qui té set i va a sa gerra, / si no en troba, ¿què va a fer?
Enviau-mos, si convé, / Sant Jusep, aigo a la terra. *Vilafranca*
- 536** Juanet, ¿vols-te aixecar, / que n'hem de fer llarga via?
A Betlem mos n'hem d'anar / a adorar el Fill de Maria. *Vilafranca*
- 555** Sa ximbomba ja no sona, / no sona ni sonarà,
perque té sa pell de ca / i sa canya qui no és bona,
i es sonador qui la sona / que no la sap fer sonar. *Vilafranca*
- 583** Jo me n'anava a cercar / comes-roges p'és rector,
llavò p'és predicador / que sa corema mos fa. *Vilafranca*
- 598** A ses bísties esquives / molta por else menau.
Madona, si us aixecau / i ses figues mos donau,
ses figueres, si a Déu plau, / de mortes tornaran vives. *Vilafranca*
- 606** Ja ve sa Setmana Santa, / també sa de Passió,
setmana per comprar un xot / i corda per fermar-ló. *Vilafranca*
- 666** Avui es sermó és molt breu / perque es dia d'alegria.
Donem Pascos a Maria. / Tocau l'orgue, Santandreu! *Vilafranca*

- 694 Bon vespre, portal ditxós! / ¿Mos voldríeu donar entrada?
que som una tracalada / que venim a veure-vós. *Vilafranca*
- 766 Oh, joveneta estimada! / No vulgues desairar-mós!
Vine, vine a donar-mós / robiol, coca o panada. *Vilafranca*
- 818 Noltros tenim es costum / d'anar a beneir ses cases;
tant fadrines com casades, / dones, enceneu es llum. *Vilafranca*
- 834 Hi ha persones tan pures / i ho comprenen tan poc,
que, en combregar es sacerdot, / romanen ben assegudes. *Vilafranca*
- 843 Coneixia un beatot / qui menjava faves tenres,
i per berenar, en divenres, / menjava pa i camaiot. *Vilafranca*
- 855 M'agraden es capellans, / es qui ho són o sobrevenen,
perque cada dia tenen / Nostro Senyor en ses mans. *Vilafranca*

Capítol 7: Vida humana

- 796 Mu mare, en pastar, fa coques; / mos ne fa una perhom;
sa darrera no té nom / i és sa més grossa de totes. *Vilafranca*
- 911 Jo cant i tenc lo cor meu / que de tristor casi plora;
al·lotes, si me'n vaig fora, / ja m'encomanareu a Déu. *Vilafranca*
- 943 - ¿Vols-me dir, Pere Juan, / per qui passares sa pena?
- P'En Porret i per N'Esteve, / i p'ets altres ja ho diran. *Vilafranca*
- 1027 Mestre Pere Vei, un dia, / com era escolà major,
va robar es vestit millor / que dins l'esglési' hi havia. *Vilafranca*
- 1498 No dic que no festegeu / i que no dugueu volants;
però tocaments de mans, / al·lotes, no ho comporteu
que el Bon Jesuset vos veu: / potser que us morigueu
de repente, com a cans. *Vilafranca*
- 1524 Al·lota, si eres meva, / ja no penaries pus:
tothom me diu: - Bon punt dus: / això durà pa a ca teva. *Vilafranca*
- 1577 Casi casi juraria / que no em casaré a gust meu.
El qui me dóna alegria / no és altre més que el cor teu. *Vilafranca*
- 1602 Crec que te vaig agradar, / però tu més m'agrades,
i, si estimació em posares, / jo també te'n vaig posar.
Ara veurem qui darà / ses passes més atraçades.
Festejant clares vegades, / jo i tu mos hem de casar. *Vilafranca*

- 1635** En casar-me no en vui més / que siga guapa i honesta;
molts la cerquen deshonest, / i jo estim més una festa
que quinze dies feners. *Vilafranca*
- 1732** Jo no estic enamorat / ni tampoc no hi vui estar;
es meu cos no es vol casar / ni per força ni de grat. *Vilafranca*
- 1863** Pares i mares, vetlau / amb bons uis ses vostres fies;
si no, hauran d'anar novies / més prest que no vos pensau. *Vilafranca*
- 1980** Si t'ho he dit, ja t'ho he dit, / que amb tu em volia casar,
però me'n som penedit / i ara arrera vui tornar. *Vilafranca*
- 1988** Si vós sabíeu, comare, / darrera es terròs què hi ha,
no esperaríeu demà, / només que diríeu: Ara! *Vilafranca*
- 2027** - Un viudo deu convenir, / perque té casa parada.
- Jo no som interessada, / mu mare, i el vui fadrí. *Vilafranca*
- 2236** Viudeta, ¿que serà ver / això que m'han innovat?
Que teniu s'homo embarcat / i cercau enganar-mè! *Vilafranca*
- 2239** Tenc talent 'un ametló / i, si puc, el vui coïr.
S'altre dia em varen dir / que he de tenir per cosí
En Simó de Son Pastor. *Vilafranca*
- 2501** Sogra meva, ¿què us he fet / que tant me despreciau?
Cada pic que us enfadau, / de ràbia perdeu sa llet. *Vilafranca*

* * *

2) Cançons recollides a Vilafranca amb variants a altres localitats

Capítol 2: Localitat

- 120 Visc en es carrer d'es Sol; / per això estic tan torrada.
Teniu sa porta tancada / i sempre com un mussol
amb sa llengo ben frenada. / Que una dona ben guardada
amb sa llengo no fa mal. *Vilafranca*

Altra variant a Vilafranca (v. 2): *fa bon sol i estic cremada.*

Variants -Establiments (v. 3): *amb sa porta mig tancada*

- 123 Carrer Major ple de gent / a sa sortida de missa.
Que no en passi aquell que frissa, / que li anirà malament. *Vilafranca*
- Altra variant a Vilafranca (v. 1/2/3/4):
*Carrer Major, que de gent / com ve que surten de missa!
Si s'hi troba un que frissa, / li sol anar malament.*
- 285 Gent d'Algaida, gent d'Algaida, / que sou tornats de dolents!
Mal vos caiguessen ses dents / la mitat per cada banda! *Vilafranca*
- Variants -Banyalbufar (v. 2): *que hi heu tornat de dolenta!*
- 374 Ses al·lotes de Bunyola / tenen un divertiment:
amb cloveies de taronja / tenen s'estimat content. *Vilafranca*
- Variants -Felanitx (v. 3): *amb un ramell de taronges*
- 411 A Capdepera fan corda / i es ciutadans fan cordó.
Per un punt de tocar l'orgue / m'han posat a sa presó. *Vilafranca*
- Variants -Artà (v. 1/2/4): *A Ciutat fan es cordó
i a Capdepera fan corda. / m'han posat dins sa presó.*
-Algaida (v. 2): *i a Ciutat fan cordó.*
-Son Servera (v. 4): *m'han tancat dins sa presó.*
- 524 A Llubí ses llubineres, / com acaben de segar,
llavò van a rossegar / es dits per ses tapereres. *Vilafranca*
- Variants -Inca (v. 2): *com han 'cabat de segar,*
-Sant Joan (v. 3): *ja se'n van a rossegar*
-Galilea (v. 3): *se possen a rossegar*
-Artà (v. 4): *es cul per ses tapereres.*
-Felanitx (v. 4): *ses mans per ses tapereres.*
-Sant Llorenç (v. 4): *allò per ses tapereres.*
- 712 Per Artà i Capdepera, / per Consei i Alaró,
per més abreviar-hó, / per tota Mallorca entera,
mira't bé amb so mocador / i amb so modo de dur-ló,
i sense preguntar-hó / diràs: És felanitxera! *Vilafranca*
- Variants -Binissalem (v. 6): *i sa forma de dur-ló,*

- 721 Val més un carrioner / que vagi en cos de camia
que tota sa galania / que porta un felanitxer. Vilafranca
- Altra variant a Vilafranca (v. 1): *Val més un vilafranquer*
- Variants -Sant Joan (v. 1): *Val més un santjuaner*
-Felanitx (v. 2/4): *que va en cos de camia /
que tindrà un manacorer.*
-Lloret (v. 2): *en cossoló de camia*
-Sineu (v. 4): *que tindrà un manacorer.*
- 808 A Sant Joan no hi ha amor / ni en sos homos ni en ses dones.
Canten més de dues hores / sense mudar de cançó. Vilafranca
- Altra variant a Vilafranca (v. 3/4): *En cantar una cançó
han mester un parei d'hores.*
- Variants -Lloret (v. 3/4): *Per cantar una cançó
han mester un parei d'hores.*
-Alaró (v. 4): *una mateixa cançó.*
- 815 Com dins Sant Juan va entrar / sa musica de Porreres,
més de cinc-centes someres / se posaren a bramar. Vilafranca
- Variants -Llucmajor (v. 1/2): *Com es músics de Porreres
dins Campos varen entrar,*
-Sineu (v. 1/2): *Com es musics de Porreres
dins Campos varen 'ribar,*
-Lloret (v. 3/4): *se posaren a bramar
més de tres-centes someres.*
- 869 Es barber de Ses Salines / ha tornat molt bajoquer:
se passeja p'és carrer / fent la torta a ses fadrines. Vilafranca
- Variants -Campos (v. 1): *Es rector de Ses Salines*
- 966 Ramellet de gran valor, / sin te'n vas, pena no em manca.
Voldria que Vilafranca / se mudàs a Son Baró. Vilafranca
- Altra variant a Vilafranca (v. 4): *s'acostàs a Son Baró.*
- 986 A dins Alcúdia-Arrom / se morí un castanyer
i sa madona tengué / pena vespre i dejorn. Vilafranca
- Variants -Montuïri (v. 3/4): *i crec que ningú tengué
pena vespre ni dejorn.*

- 1077 Tu qui vius en es Racó, / te diran n'Arraconada.
Quan visques més retirada, / llavò anirà millor,
que no hi ha cosa pitjor / que guardar sa cantonada. Vilafranca

Variants -Sineu (v. 3/4): *En estar més retirada, / llavò t'anirà millor,*
-Artà (v. 6): *que aguantar una cantonada.*
-Algaida (v. 1): *De tant d'estar en es Racó,*

- 1447 L'amo de Son Comte té / un cortó de cols sembrades:
totes han d'esser passades / per ses mans d'es ximbomber. Vilafranca

Variants -Artà (v. 3): *i totes les s'ha passades*

- 1549 A Son Pou donen truitada / a s'escarader major
i an ets altres gerretó / que han tret de la mar salada. Vilafranca

Variants -Petra (v. 3/4): *i an ets altres gerretó*
que casi casi fa olor, / coït de la mar salada.
-Artà (v. 4): *que han duit de la mar salada.*

- 1558 A Son Ramis n'és un bull; / tots es fadrins hi fan pressa:
allà on veuen que vessa / van a fer-hi caramull. Vilafranca

Altra variant a Vilafranca (v. 1): *A Son Ramis és es bull;*

Capítol 7: Vida humana

- 90 A quinze anys la joveneta / ja se comença a estufar;
no se deixa de rentar / sa cara, per dur-la neta. Vilafranca

Variants -Llucmajor (v. 2): *ja se comença a arreglar;*
-Sineu (v. 3): *no s'atura de rentar*
-Ariany (v. 4): *per dur sa cara ben neta.*

- 203 Com me carrec un viatge, / se pensen que m'arruïn,
i jo més a pler camín, / perque no me'n du s'horatge. Vilafranca

Altra variant a Vilafranca (v. 4): *així no me'n du s'horatge.*

Variants -Esporles (v. 3): *i més generós camín,*

- 329 Ses cortanes són, Maria, / dos dies bons i un mal.
Si te cases amb un Tal, / tu les tendràs cada dia. *Vilafranca*
- Variants -Sant Joan (v. 2): *un dia bo i un de mal.*
-Montuiri (v. 3): *Si et cases amb aquest tal,*
- 335 Tres gotetes de sang viva / nasqueren d'un cap de dit.
Jo 'par que l'hagués sentit / com deia, petit petit:
"Si et cremes, posa't saliva". *Vilafranca*
- Variants -Sóller (v. 2/3/4): *eixiren d'un cap de dit,*
Jo qui ho havia sentit / quan deies petit petit:
-Felanitx (. 3/4): *Jo qui ho havia sentit*
quan deies, petit petit:
-Ariany (v. 5): *"Si et cremes, po't-hi saliva".*
- 482 Molts li diuen En Vinagre, / jo li dic En Diligent.
No s'agrada d'aigordent / més que quan altri la hi paga. *Vilafranca*
- Variants -Esporles (v. 1/2/3/4):
Molts te diuen En Vinagre / i jo et dic En Diligent.
No t'agrada s'aigordent / més que com altri la't paga.
- 768 En temps de reims haver-hí, / vaig a Petra a festejar,
i me puc assadollar / de moscatells, p'es camí. *Vilafranca*
- Variants -Biniamar i Binissalem(v. 1/2/3):
En temps que hi ha reim, ves-hí
a Petra a festejar / i te podràs sadollar
-Felanitx (v. 3): *i te podràs sadollar*
- 913 Jo pas pena per un porc. / - I jo en pas per una trutja.
- I jo la pas per sa butza. / - I jo la pas per un mort. *Vilafranca*
- Variants -Artà i Lluçmajor (v. 1/2/3/4):
Jo pas pena per un porc / i tu en passes per sa trutja,
ella en passa per sa butza / i ell ne passa per un mort.
- 953 - Bet Maria, ¿que vols pa? / - No, mu mare; ja estic plena,
perque vós me'n voleu dar / amb un garrot per s'esquena. *Vilafranca*
- Variants -Sineu (v. 3): *vós el me voldríeu dar*

1828 Na Margalida Nas-brut / ja mos parla de casar;
li hauríem de regalar / sa coa d'es nostro ruc. Vilafranca

Variants -Alcúdia i Puigpunyent (v. 1/2/3/4):

*Na Juana-Aina alça es cul, / pareix que se vol casar;
per present li haurem de dar / sa coa d'es nostro mul.*

1881 Pobra som i no tenc res / més que sa meva persona.
Si em daven tot Barcelona / per casar-me amb tu, poc és. Vilafranca

Variants -Felanitx (v. 2): *no tenc més que ma persona.*

2077 A mon gust me vaig casar / i mu mare no ho volia.
Si m'atupa cada dia, / me n'hauré d'aconhortar. Vilafranca

Variants -Sóller (v. 1): *Per amor me vaig casar*

-Artà (v. 1): *A gust meu me vaig casar*

2439 Jo no esper mai més tenir / tanta alegria plegada
com antany una vegada, / com sa sogra se morí. Vilafranca

Variants -Santanyí i Felanitx (v. 1): *Jo mai més esper tenir*

2463 Sa mare de lo meu bé / diuen que ja m'ha avorrida,
i jo no l'avorriré, / perque no l'he encobeïda. Vilafranca

Variants -Artà (v. 2/3/4): *diuen que me té avorrida,*

i jo mai l'he encobeïda; / veiam com l'avorriré!

-Inca (v. 4): *perque mai l'he encobeïda.*

2543 A sa Vall vàrem anar / a cercar guixes i pèsols.
Germanets, tots estau presos, / si vos volen rescatar... Vilafranca

Variants -Sineu (v. 4): *¿Que vos voleu rescatar?*

-Llucmajor (v. 4): *i us vénen a rescatar.*

* * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Vilafranca

Capítol 1: Infants

- 13 Noninó li diu sa mare, / noninó an seu fió,
noninó quan lo bolcava, / noninena, noninó. *Artà*

Variant a Vilafranca (v. 2): *noninó an es petitó,*

- 89 Erri, somereta, / 'nirem a Son Verí
a veure sa madona / que ha bolcat un niní. *Llubí*

Variant a Vilafranca (v. 1/2): *Erri, cavallito, / 'nirem a Son Vivot*

Capítol 2: Localitat

- 31 De L'Havana som vengut / amb un barco català.
Germans meus, hi vaig deixar / sa vista i sa salut. *Alaró*

Variant a Vilafranca (v. 4): *ma vista i ma salut.*

- 54 Es Canyet i Es Jonquet / ja n'han formada sentència;
menen homos de València / per fer-mos es parat net. *Ciutat*

Variant a Vilafranca (v. 4): *i mos fan es parat net.*

- 132 Fadrins, si voleu fadrines, / no passeu p'es carrer Nou,
perque hi ha una fadrina / qui tots es fadrins batia;
pareix un vicari nou. *Sineu*

Variant a Vilafranca (v. 1): *Fadrins, en anar per vila,*

- 134 Jesús amat, Sant Antoni! / quines banyes té aquest bou!
Ses dones d'es carrer Nou / són més lletges que el dimoni. *Artà*

Variant a Vilafranca (v. 1): *Jesús, demà és Sant Antoni!*

- 284 D'es racons de més endins / solen sortir coses bones.
No fieu homos, de dones; / no fieu d'ets algaidins. *Artà*

Variant a Vilafranca (v. 4): *no fieu mai d'algaidins.*

- 303 Ses fadrines d'Ariany / són guapes i no fan planta;
en dur sa gonella blanca / ja tenen pa per tot l'any. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *en tenir sa manta blanca*
- 348 Fent sa fotja, fent sa fotja, / arribàrem a Betlem.
Tots es de Binissalem / són batiats d'aigo rotja. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Diuen que a Binissalem*
- 437 Es pagesos són barbatxos; / ho diuen es ciutadans,
i n'hem de penjar uns quants / d'aquells qui duen mostatxos. *Felanitx*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *- solen dir es ciutadans -;*
- 486 Aquesta felanitxera / quatre mantes blanques té.
Si aqueix robo li surt bé, / es lladres duran bandera. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *I si es robo li surt bé,*
- 497 A Fornalutx, senaietes; / ja vos ho poreu pensar.
Dugueren a baratar / el Sant Cristo amb figues seques,
i les trobaren bonetes / i hi volien tornar
i no tengueren Sant Cristo / per tornar-ne baratar. *Sóller*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *perque varen baratar*
- 559 Estimada cara d'or, / ¿d'on véns de dur carabassa?
Jo voldria esser a sa plaça / d'es terme de Manacor. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 2/3): *com 'nau a dur carabassa,
ja passareu per sa plaça*
- 568 Totes ses manacorines, / com han acabat es jornal,
se'n van a dins es corral / i esqueinen com a gallines. *Montuïri*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *se tanquen dins es corral*
- 592 Al-lota de Montuïri / una carta t'escriuré
i dedins hi posaré / una flor blanca de lliri. *Llucmajor*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *una floreta de lliri.*

- 594 A Montuïri ses costes / i es carrers són molt mal plans,
emperò hi ha unes al·lotes / que pareixen diamants. *Santa Maria*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Montuïri és molt costós*
- 610 A Muro ja no és Muro, / a Muro ja no és Ciutat.
M'han posat la 'trecidat / per no cremar pus carburo. *Santa Margalida*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *per estoviar es carburo.*
- 637 Pels Àngels vaig anar a Petra / per un jubileu guanyar
i me vaig enamorar / de vós, rosa perfeta. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *d'una jove, i era aqueixa.*
- 733 Enmig de mar veureu barques; / d'això no vos admireu.
A Porreres trobareu / un capellà qui du varques. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 2/3/4): *d'això no us heu d'admirar.*
A Porreres van trobar / un capellà amb unes varques.
- 985 Alegre trob Alcoraia / perquè En Jaume encara hi és:
guitarres de tres en tres / i cada vespre s'hi balla. *Santanyi*
- Variant a Vilafranca (v. 2/3): *des que s'estimat hi és:*
de guitarres n'hi ha tres
- 1092 Si véns an es figueral, / te convid a menjar figues:
són per aquelles fadrines / que fan feina an es Rafal. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *que habiten dins es Rafal.*
- 1168 A Son Gual que estan de bé! / Ditxós qui hi pot habitar!
Han après de batiar / d'aigo d'es Pou Ginjoler. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 1/2): *A Son Gual, que estan de bé*
es qui hi poren habitar!
- 1480 Sa dona sempre em demana: / - ¿Quan acabes es què fer?
- De feina sempre en tendré / siestic a Son Galiana. *Manacor*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Ella sempre me demana:*

- 1510 Si voleu llavor d'espina, / a Son Mascaró n'hi ha:
vós allà podreu triar / de ben comuna i de fina. Manacor

Variant a Vilafranca (v. 3/4): *vós allà podreu triar:
n'hi ha de comuna i fina.*

Capítol 3: Marina i Pesca

- 58 Enmig de la mar hi ha / una pedra molt pintada:
cada mariner que hi va / hi pinta s' enamorada. Sóller

Variant a Vilafranca (v. 1/2/3/4):
*A dalt sa porta d'es moll / hi ha una pedra pintada,
i tots es joves que hi van / hi pinten s' enamorada.*

- 150 Com fórem enmig de mar / que ja no veien cap porta,
vaig dir: - Adiós, Mallorca! / Ditxós qui porà tornar. Llubí

Variant a Vilafranca (v. 2/3): *mir i ja no veig cap porta,
i dic: - Adiós, Mallorca!*

- 152 Com veig que me n'he d'anar / a passar s'aigo salada
i s'al·lota quedarà / trista i desconsolada! Orient

Variant a Vilafranca (v. 3): *i s'al·lota ha de quedar*

Capítol 4: Narratives

- 40 Un dia que feia vent, / tot Sa Pobla se va alçar,
i varen anar a cercar, / per dins mates i pinar,
el Santíssim Sagrament. *(Cançó referida a un robatori)* Campanet

Variant a Vilafranca (v. 3/4): *tothom anava a cercar,
per marines i pinar,*

- 121 En Toni Puig va expirar / enmig de quatre camins.
Sa persona que el matà, / ¿que se devia pensar
que era com qui tair pins? *(Se refereix a un assassinat amb destraldes)* Algaida

Variant a Vilafranca (v. 4/5): *ell se devia pensar
que era igual que tair pins*

Capítol 5: Noms personals

- 29 - Francesc, ¿per què francesqueges? / - Perque vui francesquejar:
mon pare ja era Francesc / i francesquejava ja. *Llucmajor*

Variant a Vilafranca (v. 3/4): *mon pare francesquejava
i jo li vui assemblar.*

- 149 Es nom de Pere m'agrada / i es nom de Bernat també;
es nom de Pere és grosser / i es nom de Bernat fa ase. *Campanet*

Variant a Vilafranca (v. 4): *i es de Bernat fa vasa.*

Capítol 6: Religioses

- 118 Bon Jesús, polit i rós, / dins un sagrari tancat;
no en trob cap de tan hermós, / per a dir sa veritat. *Campos*

Variant a Vilafranca (v. 1/3/4): *Bon Jesuset amorós,
Vós sou el meu estimat; / no en vui altre més que Vós,*

Capítol 7: Vida humana

- 42 En Juan i Na Juana / tots dos fan un bon parei:
En Juan està vermei / i na Juana està sana. *Sóller*

Variant a Vilafranca (v. 2): *farien un bon parei:*

- 47 S'altre dia em va tirar / per ca cara, que era negra.
No som blanca que ho valega / ni negra per mascarar. *Llucmajor*

Variant a Vilafranca (v. 1): *Un dia em varen tirar*

- 127 Estimat, tu bavaries / de veure sales de blat.
Per dir-te la veritat, / no n'he vist ja fa vuit dies. *Costitx*

Variant a Vilafranca (v. 1): *Miquelet, tu bavaries*

- 144 Sa mare, perque és sa fia, / no la gosa contradir,
i la sol deixar dormir / fins a les deu, cada dia. *Sant Joan*

Variant a Vilafranca (v. 4): *fins i tant sia migdia.*

- 197 Al·lotes, afanyem-mós, / i acabarem prest sa tasca,
que demà serà dissabte / i vendran a veure-mós. *Ariany*
- Variant a Vilafranca (v.): *per acabar prest sa tasca,*
- 241 ¿Què teniu que no poreu / arribar d'una tirada?
Sa partida, ¿que no agrada, / que darrere romaneu? *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Sa partida, ¿no us agrada,*
- 293 Es morro és mal de pelar / porque està veinat de s'os.
En Juan Marc que és tan gros / ha perdut es caminar. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *porque està arran de s'os.*
- 325 -Senyora, bon dia tenga; / ¿la seva gana, què fa?
-Més de dues hores ha / que aquí esper que vostè vénga. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *- Més de dues hores fa*
- 392 Qui vol beure amb una aixeta, / ha de pagar dos doblers.
Dos animals forasters / tancats dins una caixeta. *Manacor*
- Variant a Vilafranca (v. 3/4): *Tenc animals forasters
tancats a dins sa caixeta.*
- 429 Posau suc o llevau vidre! / Mal sa peresa us roeg!
¿No sabeu que en no fer "tec" / es capdamunt és sa mida? *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *Mal sa peresa em roeg!*
- 431 Com me moriré diré / an es quatre que em duran
que em posin dins un celler / davall sa bóta més gran. *Felanitx*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *que em duguin dins un celler*
- 436 Sa patrona sineuera / ha armat un casino nou:
cada copa val un sou, / dos reals per rallar amb ella. *Felanitx*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *deu reals per rallar amb ella.*

- 500 Es vi de sa carabassa / no basta per engatar.
Allà amb un paper d'estrassa / aprengueren a fumar. *Sant Joan*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Amb un paperet d'estrassa*
- 594 En Paborde ja és vengut / de les Indies, de dur plata,
i ha duit una fam que el mata, / ronya per sa pell, i grata.
Quin viatge més perdut! *Capdepera*
- Variant a Vilafranca (v. 1/2/4): *En Juan Metge va anar
a les Indis per dur plata, / i ronya que el fa gratar.*
- 622 Ball, ball volies que et fes / per ses matances d'es porc.
Que el te faci En Menorc; / jo estim més guardar es doblers. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *que jo vui guardar es doblers.*
- 643 Toni, menjem-mos sa trutja, / que la fi del món vendrà,
o, si no, nos morirém / i sa trutja quedarà. *Estellencs*
- Variant a Vilafranca (v. 3): *noltros dos mos morirem*
- 889 Dos doblers de peix per ella / li basten bé per sopar,
i es vespre, com s'homo hi va, / un poc de brou d'escudella.
I ella, sa gran guitxera, / no se por atgefegar. *Llubí*
- Variant a Vilafranca (v. 1/2): *Un peix d'espina per ella
ja li basta per sopar*
- 923 Passa envant, descobriràs / terres que mai hauràs vistes,
i les trobaràs tan tristes / que mai t'hi alegraràs. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *que mai mai t'hi alegraràs.*
- 929 Sa madona de Llampí / està ben desconsolada:
sa fia major és casada / i sa segona enterrada.
Quina pena deu sentir! *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 5): *Quina pena va tenir!*
- 994 Sa mare, com la va veure / amb so cap tot arrissat,
li va fotre una pallissa, / que jamai se n'ha aixecat. *Alcúdia*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Com sa mare la veure*

- 1003 Tal som que, si jo fos dona / i s'homo que m'atupàs,
per entendre més el cas, / no faria cosa bona. Sineu
- Variant a Vilafranca (v. 2): *i es meu homo m'atupàs,*
- 1008 ¿Voleu que us cont sa passada / de mestre Juan Lleó?
Va tancar amb barra i biuló / per ablanir s'escarpó
a sa fia i a sa mare. / I En Toniet s'ho mirava
arrufat a un racó. Campos
- Variant a Vilafranca (v. 3): *Tancà fort barra i biuló*
- 1029 No ho vaig fer per s'interés / es temps que jo el vaig tenir;
per tres duros cada mes / trob que no hi ha res que dir. Llucmajor
- Variant a Vilafranca (v. 4): *no hi heu de tenir què dir.*
- 1144 Si t'enquantr a carreró, / garrida, t'he de matar.
No t'he de deixar parlar, / combregar ni confessar
ni rebre s'extremunció. Sóller
- Variant a Vilafranca (v. 4): *no te deixaré menjar,*
- 1151 Voldria que el qui em vol mal / tengués tanta d'alegria
com un que en vaig veure un dia / a sa forca amb un dogal. Establiments
- Variant a Vilafranca (v. 1/2): *Tots es qui me volen mal
tenguen tanta d'alegria*
- 1191 Dins es meu enteniment / hi tenc plaça i mercat,
cortera per vendre blat, / per moldre, un molí de vent. Artà
- Variant a Vilafranca (v. 4): *molta d'aigo i de vent.*
- 1233 Cadena que no té baules / és molt forta, ja ho sabeu.
Mon pare, no tremoleu, / perque, quan vós no podreu,
jo em carregaré sa creu / damunt ses meves espatles. Artà
- Variant a Vilafranca (v. 2): *que és de mala!, ja ho sabeu.*

- 1248 Anit passada es rompé / es mirai amb què em mirava.
I ara, çambe què em miraré, / si altre mirai no m'agrada? *Algaida*
- Variant a Vilafranca (v. 1,2,3,4):
*El mirai amb què em mirava, / anit passada el vaig rompre.
çAmbe què em miraré ara, / si mu mare no me'n compra?*
- 1347 - ¿A on anares, Bernat, / sense haver-la coneguda?
- Saps quina mala beguda, / pagar i no haver endeutat! *Campanet*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *pagar sense haver endeutat.*
- 1359 Miquel Mas, utilitat / crèieu treure de firmar;
i ara en es resultat, / per un altre heu de pagar. *Felanitx*
- Variant a Vilafranca (v. 3/4): *i ara tens per resultat
que per altri has de pagar.*
- 1394 M'estim més la benvinguda / que aquest senyor m'ha donat
que tota quanta heretat, / de llavò ençà que som nat,
me pugui haver pervinguda; / i ara, perque me saluda,
jo també l'he saludat. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 6): *i com ve que me saluda,*
- 1458 Aquest diumenge qui ve / vos tiraran per sa trona:
jo hi serè, amoreta bona, / i es davantal pararé. *Campanet*
- Variant a Vilafranca (v. 3/4): *i, si jo hi som, amor bona,
es davantal pararé.*
- 1585 Com amb mi sereu casat, / ja fareu lo que voldreu;
d'es meu cos comandareu / perque el vos hauré entregat;
però com ara, estimat, / mirau-me i no em toqueu,
que llavò no us avaneu / com vos ne sereu anat. *Binissalem*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *com lo vos hauré entregat;*
- 1591 Com jo veig sa bancalada, / 'ver-me casat me sap greu:
això n'és maina de Déu / que del cel ha davallada! *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Com me mir sa bancalada,*

- 1690 Fadrins de Binissalem, / veiam, ¿què estimareu més:
tenir sa dona gaiarda, / o lletja i molts de doblers? *Binissalem*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *veiam què estimareu més:*
- 1752 Juan, si véns a veurè'm, / t'aprecii molt sa visita;
però no mos casarem, / perque ets gran, i jo petita. *Manacor*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *jo t'aprecii sa visita;*
- 1822 Mu mare, si no em casau, / no em lleveu la conjuntura:
sa fruita, en esser madura, / si no la cuien, prest cau. *Sineu*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *passaré molta amargura;*
- 1880 ¿Pobileta l'has cercada? / Sempre et voldrà comandar:
de cent, noranta n'hi ha / que fan dolenta casada. *Biniamar*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *de cop voldrà comandar:*
- 1989 - Si vos toquen a sa porta / per casar, digau que sí.
I si és viudo, digau-lí / que pens en sa dona morta.
- Jo pens en sa dona morta / però no me'n puc servir.
Jo som vengut per aquí / a cercar lo que m'importa:
i si tu no estàs resolta, / jo faré altre camí. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *garrida, digau que sí,*
- 2074 Això és lo meu diamant / ambe qui em colg cada vespre!
No n'hi ha de més honesta / dins la Seu, dia de festa,
pe bé que ho aneu mirant. *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 1): - *¿Això que és sa vostra dona?*
- *Això és lo meu diamant*
- 2096 - De cardenal seràs Papa; / pujaràs de gravitat.
- Amic meu, jo som casat, / i, com ve que estic colgat,
si em destap, sa dona em tapa. *Algaida*
- Variant a Vilafranca (v. 5): *sa dona, en sa nit, me tapa,
jo a ella també la tap.*

- 2149 Que estaràs de regalada, / Colometa, amb En Capbaix!
De tant en tant miraràs / si ja cau sa bastonada. *Campanet*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *garrideta, amb En Capbaix!*
- 2222 Un homo, en esser casat, / mai alegria no té,
perque ha de ser es traginer / de llenya, diners i blat. *Selva*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *de llenya, doblers i blat.*
- 2237 ¿Vols que et mostri la doctrina / de la vida del casat?
Un homo ve i compra blat / i ella li ven sa farina,
i, si li dóna renyina, / ja li ven es pa pastat. *Binissalem*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *¿Vols que et diga la doctrina*
- 2287 “Bona nit” vos diu es gendre, / madona, i no responeu.
¿Serà que vós no voleu / flor de llimonera tendra? *Artà*
- Variant a Vilafranca (v. 2): *sogra, i no me responeu.*
- 2303 No et penses que per això / ja no t’haja d’escometre:
bé te pots casar, fieta, / i tenir una nineta
i jo per *gendre* esser bo. *Llubí*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *tu tenir una nineta*
- 2327 Madrastres, sogres i nores / n’haurien de fer un foc
que cremàs a poc a poc / i que duràs moltes hores. *Galilea*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *De gendres, sogres i nores*
- 2336 Es comte Puig és ton pare / i és marquès de Solleric,
i jo, qui som pobra, dic / que empegueïda n’estic
d’esser nora de ton pare. *Algaida*
- Variant a Vilafranca (v. 1): *Es comte Puig no és ton pare*
- 2408 Tot lo dia sent cridar: / - Mu mare, mu mare mia! –
Qui la té no la coneix, / i qui la perd, la sospira. *Galilea*
- Variant a Vilafranca (v. 4): *i quan la perd, la sospira.*

* * * * *

TOM IV

1) Cançons recollides a Vilafranca sense variants a altres localitats

Capítol 3.2: Romancer (part castellana)

261. MI PADRE YA NO VA A MISA

- Mi padre ya no va a misa. -
La niña dice: - Por qué?
- Porque no tiene zapatos.
- Zapatos yo le haré.
5 Los zapatos sin tacón.
¡Kirie eleisón!
- Mi padre ya no va a misa. -
La niña dice: - Por qué?
- Porque no tiene calcetas.
10 - Calcetas yo le haré.
Las calcetas sin gayetas,
los zapatos sin tacón.
¡Kirie eleisón!
- Mi padre ya no va a misa. -
15 La niña dice: - Por qué?
- Porque no tiene calzones.
- Calzones yo le haré.
Los calzones sin botones,
las calcetas sin gayetas,
20 los zapatos sin tacón
¡Kirie eleisón!
- Mi padre ya no va a misa. -
La niña dice: - Por qué?
- Porque no tiene camisa.
25 - Camisa yo le haré.
La camisa sin letisa,
los calzones sin botones,
las calcetas sin gayetas,
los zapatos sin tacón.
30 *¡Kirie eleisón!*
- Mi padre ya no va a misa. -
La niña dice: - Por qué?
- Porque no tiene chaleco.

- Chaleco yo le haré.
 35 El chaleco sin taleco,
 la camisa sin letisa,
 los calzones sin botones,
 las calcetas sin gayetas,
 los zapatos sin tacón.
 40 *¡Kirie eleisión!*
 - Mi padre ya no va a misa. -
 La niña dice: - Por qué?
 - Porque no tiene corbata.
 - Corbata yo le haré.
 45 La corbata sin cravata,
 el chaleco sin taleco,
 la camisa sin letisa,
 los calzones sin botones,
 las calcetas sin gayetas,
 50 los zapatos sin tacón.
¡Kirie eleisión!
 - Mi padre ya no va a misa. -
 La niña dice: - Por qué?
 - Porque no tiene sombrero.
 55 - Sombrero yo le haré.
 El sombrero sin lebrero,
 la corbata sin cravata,
 el chaleco sin taleco,
 la camisa sin letisa,
 60 los calzones sin botones,
 las calcetas sin gayetas,
 los zapatos sin tacón.
¡Kirie eleisión!

Vilafranca

2) Cançons recollides a Vilafranca amb variants a altres localitats

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

7. BON VESPRE, MADÒ PERETA

- Bon vespre, madò Pereta; / ¿què feis de bo per aquí?
 - Mos divertim a cosir / jo i aquesta al·loteta.
 5 - ¿An això deis al·loteta? / Fadrineta li dic jo.
 No em faria gens de por / encontar-la per sa pleta!
 ¿No tendríeu gens de foc / a sa cuina o en es braser? 10

- Aturè't, ho miraré, / i si no n'hi ha, en faré,
soliment que fums un poc! / Vet aquí foc i fumé;
15 fé anar sa pipa calenta, / que mai estic més contenta
que com te veig passar pler. / - No sé com t'he de pagar
aquesta mercè que me fas. / Fé de mi lo que voldràs, 20
que jo estic a ton manar. / - Si et tengués a mon manar,
no te'n 'niries, anit, / que jo et vui per mon marit
25 tant com tu pugues pensar. / Per anit no puc quedar,
perque una altra feina em toca: / Jo tenc posada una lloca
i la tenc d'anar a aixecar. / - Sa lloca deixa-la estar, 30
enc que se muira de fam! / - No, que he de mester s'aviram
per com m'hauré de casar! / Bona nit, Faldó garrida!
35 - Bona nit, Roegonet! / Torna prest, que en no veure't
es meu cor queda sens vida! / - Na Falcó encara no ve?
¿Que fa, tant en es portal? / Mon pare, jo no faç mal: 40
me mirava un davantal / quantes flors vermeies té.
- Faldó, ¿qui era aquell bergant / que és vengut a cercar foc?
45 - Mon pare, jo el conec poc! / Idò, com l'ets amat tant?
- Perque mumare m'ha dit / que es casats estan tan bé;
per veure si lograré / de que sia mon marit! 50 Vilafranca

Variants

- Binissalem

(v. 9): *Bon vespre. ¿Que teniu foc? (Escoltau: ¿tendríeu foc?)*

(v. 11/12): *Espera, i ho miraré; / si no n'hi ha, en començaré*

(v. 13): *sols que tu fumis un poc. (perque t'aturis un poc.)*

(v. 19): *aquet favor que me fas.*

(v. 22): *- Si estaves a mon manar,*

(v. 24/25): *que jo te vui per marit / tant com tu te pots pensar.*

(v. 28): *que vaig posar una lloca*

(v. 29): *i li tenc de dar menjar. (i la tenc d'anar a llevar.)*

(v. 30/31): *- Sa lloca, deixa-la anar, / que se múriga de fam!*

(v. 32): *- No, que he mester es viram (Haurem mester s'aviram)*

(v. 33): *en haver-mos de casar.*

(v. 38/39): *- Jo no sé què véns a fer, / tant de temps en es portal.*

(v. 40/41): *- Mon pare, no faç cap mal. / Jo mirava es davantal*

(v. 45): *- Sabeu que el conec de poc!*

(v. 50): *que ell vulgui esser mon marit.*

- Sóller

(v. 1): *-Bon dia, madò Pereta;*

(v. 5/6): *- ¿An això deis al·lotetes? / Fadrinetes les dic jo.*

(v. 7/8): *No em farien gens de por / si els encontràs per sa pleta.*

Capítol 1.6: Glosades Satíriques

8. DE SA MEVA AL·LOTA

De sa meva al·lota no n'estic gelós,
perque té uns peus com a fenyedors.
Té ses cames tortes i es nas sorellós,
ses cuixes cosides i es genois tots dos.
5 Té s'alè pudent i es cap mig pelat.
Vaja una figura per anar a mercat!
Si voltros la vésseu com se fa es cambuix,
li cauen ses llemes com a calabruix.
Si voltros la vésseu com se renta es peus,
10 s'aigo que ella deixa pareixen fideus!
Si voltros la vésseu com a missa va,
amb ses calces verdes com un bacallà.
Si voltros la vésseu com se'n va a colgar:
ell fa por a sa mare i an es seu germà!

Vilafranca

Altra variant a Vilafranca

(v. 2): *perque me té uns peus just fenyedors.*

(v. 3/4): *ses cames rompudes i es genois pelats,
ses pipelles blanques i es morros xapats.*

Variants

-Algaida

(v. 1): *De sa meva al·lota no n'estic gelós,*

(v. 3-4): *amb ses cames tortes i es genois tots dos*

(v. 5): *Té s'alè pudent i es cap pelat.*

(v. 6): *Vaja pintura per dur an es mercat!*

(v. 7): *Si tu la me vesses quan se fa es puput,*

(v. 8): *es pois que li cauen són just calabruix.*

19. FALDÓ, TU VAS ENGRONYADA

- Faldó, tu vas engronyada; / ¿me vols dir que t'he fet jo?
- Això és que m'han feta por / si em tocaràs s'espina.
5 - Ja ho deu esser mentider / qui tala cosa inventà!
Persona en el món no hi ha / que sàpia jo què he de fer.
- Jo no sé si és mentider / o si va d'endevinaies... 10
Només que et dic que te'n vaies: / vet aquí lo que has de fer! Vilafranca

Variants a Sant Joan

(v. 2): *digues-me: ¿Què t'he fet jo?*

(v. 6): *qui una tal nova inventà.*

(v. 11): *Però te dic que te'n vaies:*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

98. LA PASTORA I EL CAÇADOR

- El pastor de Corriola, *con el té, con el tà, con el tà, con el tonto,*
demi (sic) la mano, manolé! com té talent no té pa.
Ja ha agafada l'escopeta, i n'és partit a caçar.
No troba caça ninguna, per ell porer-li tirar,
5 si no és una pastoreta qui dormia su-allà.
Cui un brotet de viola i damunt l'hi va tirar.
La viola n'era fresca i ella se va despertar.
- ¿Què buscàveu, lo bon jove? ¿què vos pensàveu trobar?
- La teva amor, garrideta, si tu la me vols donar.
10 - Vós demanau-la a mon pare, pentura la vos darà.
Si mon pare la vos dóna, per ben donada estarà;
però si ell la vos negava, jo no us la podria dar.
- ¿No em diries, pastoreta, d'on és aquest bestiar?
- Les euveietes són meves, els bouets del meu germà,
15 i els menets són de mon pare; si else vui, los me darà. Vilafranca

Altra variant a Vilafranca

- (v. 1a): *El doctor de Corriola, (El rector de Coriola,)*
(v. 2b): *com ha sopat no té pa.*
(v. 3a): *Ja n'ha presa l'escopeta*
(v. 4b): *ni res per porer tirar, (ni va porer desaparar,)*
(v. 5a): *només una pastoreta i la troba dormideta*
(v. 6b): *dins la mà l'hi va tirar.*

* * * * *

3) Cançons recollides a altres localitats amb variants a Vilafranca

Capítol 1.1: Glosades Amoroses

1. ADIÓS, ESTEL DEL DIA

- Adiós, estel del dia / consol de lo meu penar!
¿Saps lo que me resultà / es "sí" que em vares donar?
5 Una llarga malaltia! / Més de dotze hores del dia
lo meu cor va sospirar, / fins que Déu me va enviar
un àngel que m'avisà: / - Fiet, ja te'n pots tornar, 10
que ella no s'aixecarà, / que sabés t'hagués de dar
més de dos mil anys de vida. – / Lo meu cor, prenda garrida,
15 macilent s'en 'gué d'anar, / com la lluna qui n'està

dins una eclipse rendida. / Si m'hi veig, per algun dia,
de tu porer comandar, / jo la m'he de fer espassar,
sa malici' que tenia!

20
Santanyí

Variants a Vilafranca

(v. 10): *Fiet, ja te'n pots anar,*

(v. 12): *que sabés 'ver-te de dar (enc que t'hagués de donar)*

Capítol 1.3: Glosades Humorístiques

38. UN AUBÓ (I)

A damunt una tenassa / s'hi va criar un aubó
tan alt com es Puig Major! / i gruixat no ho era massa,
5 i tenia una rabassa / com es Castell d'Alaró.
Damunt una pedra estava / tan llisa com un paper.
Si fos estat a terror, / tota Mallorca abrigava. 10
S'aubó anava cresquent, / ja no pareixia aubó.
Un dia, se resolgueren / per anar a tair-ló.
15 S'hi peguen un any redó / i encara no pogueren.
Com s'aubonada caigué, / una branca s'esqueixà,
i de ella varen obrar / cent barcos que van per mar 20
i un pont per un torrent. / I, d'es llenyam més dolent,
cent sitges varen cremar. / I, mentres el capolaven,
25 sempre feia estellicons. / Més de cent mil carretons
cap a Ciutat traginaven. Sineu

Variants a Vilafranca

(v. 1/2): *A damunt una porrassa / se congria un aubó*

(v. 7): *Devora una pedra estava*

(v. 9/10): *Si hagués estar bon terror, / Mallorca no li bastava.*

(v. 13/14): *Se varen determinar / d'anar-hi a tair-ló.*

(v. 15/16): *Picaren un any redó, / i no va fer moviment.*

(v. 17/18): *I un dia que feia vent, / un cim al se va esqueixar,*

(v. 19/20): *i d'ell en varen obrar / cent barques per navegar*

55. UN VESPRE DE BALL DE MÀSCARES

Un vespre de ball de màscares, / un vespre de molt de fred,
dins una sala molt ampla, / vaig passar per lloc estret.
5 Després de ballar sa dansa / amb una màscara així,
després de ballar sa dansa, / la vaig convidar a sortir.
Va voler que li compràs / vins i peres ensucrades, 10
i *quartos* i ensaimades, / de gitano un tros de braç.

- 15 Com vàrem esser a defora, / a la claror d'un fanal,
li vaig dir: - Oh mascareta, / ¿te vols llevar el mascaral? –
Pensant que era una nineta / blanca com la flor d'abril,
se va llevar sa careta, / i va esser un guàrdia civil! Campos

Variants a Vilafranca

- (v. 1): *S'altre vespre, en temps màscares,*
(v. 3): *a una sala molt ampla,*
(v. 5): *després d'un vals, una polca,*
(v. 9): *Va voler que li pagàs (volia que li pagàs)*
(v. 10): *peres dolces i ensucrades,*
(v. 12): *i de gitano un bon braç.*
(v. 13/14): *I sortirem a defora / a sa claror d'un fanal,*
(v. 15/16): *i li vaig dir: - Mascareta, / lleva't aquest mascaral.*
(v. 17/18): *pensant que era una al·loteta / com la floreta d'abril,*

Capítol 1.6: Glosades Satíriques

2. AIXÒ QUE ÉS S'ESTUDIANT

- ¿Això que és s'estudiant / de Son Pere Carabassa,
que de lletra no en sap massa / i que perd s'eima jugant?
5 Si jo perd s'eima jugant, / vós la perdeu p'es cellers!
De lletra no en sé de més, / però ne sé lo bastant.
- Mirau-lo, aquest polissó, / que de poca senyoria! 10
Sols no mena cortesia / a son pare, que es major!
- Jo no vos men cortesia / perquè no la mereixeu.
15 Un altre pic no anireu / quantra qui us defensaria! Manacor

Variants a Vilafranca

- (v. 8): *però ja en sé lo bastant.*
(v. 9/10): *- Mirau-lo, tan polissó / que de poca cortesia!*
(v. 11/12): *Sols no mena senyoria / a qui li és superior!*

Capítol 1.7: Glosades Vària

15. NA MARGALIDETA

- Na Margalideta, / quan se casarà,
durà unes faldetes / amb un parfalà.
5 També li faran / un bon rebossillo
i a cada borleta / hi durà un durillo.
També li faran / un rosari d'or, 10

qui cada bauleta / valdrà un tresor.
Na Margalideta / de C'as Petacó
15 no menjarà xuia / ni botifarró. Artà

Variants a Vilafranca

(v. 3): *durà faldetes*

(v. 5): *També li farem*

(v. 7/8): *qui cada bauleta / penjarà un durillo*

(v. 9): *També li farem*

(v. 11): *i cada bauleta*

Capítol 2.1: Codolades Amoroses

3. FESTEIG DE LA TEULADA (I)

S'altre vespre, / a colgar me n'anava
i mentres pujava, / vaig sentir siular.
5 I vaig tornar / tres passes enrere,
per veure qui era, / per sebre-ho més clar.
I va esser un jove / baix de la finestra 10
i, perque era vespre, / volia pujar.
I ella va dir: / - Pujar, pujaries
15 si me prometies / de prest davallar. –
I ell li digué: / - Pujar, pujaré,
i davallaré / quan l'auga serà. – 20
I ell va posar / la guitarra en terra,
i amb ses mans s'amerra / i se va enfilar.
25 El jove pujà / dat de la teulada
amb una gelada / blanca com la neu.
I ell en va alçar / tres dits una tela, 30
la jove va veure / dins lo lletet seu.
I ell li va dir: / - Oh, rosa florida,
35 que nos heu nodrida / dins aquest jardí! –
I ella va dir: / Oh, amor amada,
si tant vos agrada, / veniu-me a coir... – 40
I ell li va dir: / - Amor verdadera,
això que és perera, / o passionera,
45 o flor de murtera / que teniu aquí? –
i ella va dir: / - Amor estimada,
si tant vos agrada, / veniu-la a coir. - 50
I ell li va dir: / - ¿Puc venir a colgar
per amb vós dormir? - / I ella li va dir:
55 - ¿De què heu de frissar? - / Mentres se n'anava
un anell del dit / ell es va llevar 60
hermós i polit / i li va donar.
I li va dir: - Jas! / El temps que el duràs,

65 pensaràs amb mi! - / I ella va dir:
- Idoi, sí, idoi, sí! / En anar a dur oli,
romprem es setrí!

Llucmajor

Variants a Vilafranca

(v. 3): *i mentres tancava,*

(v. 28): *blanca com a neu.*

(v. 29/30): *I va alçar / dos dits una teula*

(v. 31/32): *i la me va veure / qui feia el llit seu.*

6. NA GARROVERA

Senyor, vullau-me donar / enteniment
per explicar aquest turment / que fort patesc.
5 Es cas és que no el meresc / i el me donen.
És una sola persona / qui em fa penar
i no em vol alliberar, / i no sé perque. 10
Jo me fas comptes que cerca / dur-me a la mort.
I si és així, me'n conhort / morir per ella,
15 perque és s'al·lota més bella / que escaufa es sol.
No és que la hi trobi tot sol, / dic a la cara,
perque son pare i sa mare / són, sens dubtar, 20
qui més la hi deuen trobar / que ses estrelles.
Serafins i meravelles, / àngels i sants
25 de les seves pròpies mans / feren son cos.
No hi ha cap ramell de flors / a ella semblant!
I pareix un diamant / a los meus uis, 30
i causa molts de perjuis / quantra ma vida.
Ella n'és desagraïda, / me diu la gent,
35 i ne pren devertiment / de ma tristesa.
Jo habit dins Son Sureda, / ausent de vós,
cara de clavell hermós, / sense consol. 40
Mon cor va vestit de dol / quan no vos veu.
Escoltau i oireu / el meu venir.
45 D'es portal som, en partir, / com un falcó.
I ja n'he voltat cantó / de sa boal;
llavò m'enverg amb un salt / a damunt s'era. 50
Per veure Na Garrovera / vaig a la vila,
i prenc p'es Clot de s'Argila / i p'es Vinyet
55 i es morers de Gerreret / corrents se'n van,
i ja arrib, en un instant, / a Sa Tafal.
No me gir amunt ni avall / ni a darrere. 60
Ses Roques de Na Porquera / vaig descobrir.
Si enquantr gent p'es camí, / m'atur un poc
65 com una espira de foc / a sa pavora,
i ja torn arrancar a córrer / com un llonzí
de presa cap a's molí / de mon amor. 70

	I sa siqui del dolor / ja va augmentant i sortint de can Cal·lant / fins a Conies.	
75	Si em veies, t'entristiries / de mon venir. I ja som en el molí / de mon senyor; en es d'En Pere Raió / i de n'Eulàri'.	80
	Fins a davant ca's Vicari / no tenc repòs. I allà s'atura mon cos, / mirant mon bé.	
85	- Mestre Pere Garrover, / sa vostra fia ella és qui em dóna alegria / i pena tanta. Tothom del món s'espanta, / jo com som viu. -	90
	I ella aquí respon i diu: / - N'estic contenta, mentres de bon gust me vengà, / fer-te patir.	
95	- Jo mos turments vui sofrir / per ton amor, perque ausent de lo teu cor / m'hi trob tan trist més que si ara m'hagués vist / atrepanat,	100
	de moros enrevoltat, / cobert de fletxes, i per altra part heretges / que m'investissen	
105	i mentrestant acudissen / altres gentils. Ja és hora que redimiu / lo meu turment. Vaja, expedeix promptament, / treu-me de penes.	110
	Mira que em tens amb cadenes / mon cor lligat i amb grillons està enclavat / a los teus peus.	
115	Si d'aquest turment no em treus, / al punt som mort. Considera quin conhort / tendran mumare, los meus germans i mon pare / com los diran	120
	que ja viu no em veuran, / que mort seré, per causa de voler bé / a lo cos teu.	
125	¿Que deu esser ofendre Déu? / Ell me perdon i tota la gent del món / qui l'agravia! Jesús, Josep i Maria / vui invocar.	130
	Sants i santes vui posar / d'intercessors per alcançar ses amors / que me planys tant.	
135	De tothom del món som plant / fora de tu; tu qui tens remei segur / de curar-mè!	
	De los meus mals prendràs pler; / quina esperança!	140
	Per donar-te millorança, / perdré la vida, perque n'ets desagraïda / i jo lleial.	
145	No entretenguis es punyal / que en sa mà tens. Mira que mos pensaments / no són en jo. ¿Vols que t'entreg lo meu cor / damunt sa mà?	150
	- ¿Què tens més que declarar, / sol resplendent? - Que de morir estic content, / d'enamorat!	
155	I dic, perque he acabat: / lo Santíssim Sagrament que me don enteniment, / memòria i sanitat!	Artà

Variants a Vilafranca

(v. 1): *Senyor, voleu-me donar*

(v. 41): *Mon cor es vesteix de dol*

(v. 44): *lo meu venir.*
 (v. 45/46): *Es portal m'és al partir / com un fibló.*
 (v. 47): *Prenc p'es cap de cantó (Ja n'he voltat cantó)*
 (v. 49): *i me'n vénc d'un salt*
 (v. 121): *que ja mai més me veuran, (que a mi viu no em veuran,)*
 (que viu no me trobaran,)
 (v. 125): *Si amb això ofenc a Déu,*
 (v. 126): *així em perdon (així perdon)*
 (v. 127/128): *a tota la gent del món / qui m'agravia.*
 (v. 129/130): *A Jesús i a Maria / em vui comanar.*
 (v. 132): *per intercessors*
 (v. 137): *i tu tens remei segur*
 (v. 139): *de lo meu mal tendràs pler*
 (v. 149): *¿Que vols que et don lo meu cor*

Capítol 2.3: Codolades Humorístiques

36. TORNEM-HI A S'EXTREMERA

Es dia de San Agustí, / es capvespre era,
 que anàrem a S'Extremera / i no sé on és.
 5 I ni vérem dos o tres / d'estudiants
 que se donaven ses mans, / senyors de bo.
 Aquell mestre teixidor / no sap teixir, 10
 ell no s'agrada de vi / ni d'aigordent.
 Era s'homo més valent / de tot el món.
 15 Va calar foc en es forn / sense pastar.
 I un dia ni va calar / per un meló,
 no pogué encendre-ló / de fred que anava. 20
 Va tornar amb sa cara blava / de bufar-hí.
 Jo no hi era ni puc dir / això on era.
 25 Tornem-hi a S'Extremera / a declarar
 es *cuento* d'es festejar / de Na Francina.
 Es seu cap sempre s'inclina / fent desbarats. 30
 I com tants d'enamorats / que té catius!
 - Francina, ¿de què te'n rius / sense raó? -
 35 Com t'han buidat es sarró / sense ballar!
 LLavò encara has d'agontar / un pas així!
 Jo no som devot de vi / ni d'aigordent. 40
 Era s'homo més valent / que hi ha en el món... *Bunyola*

Variants a Vilafranca

(v. 11): *no n'era devot de vi*
 (v. 14): *que hi ha en el món.*
 (v. 19/20): *no poguent encendre-ló / de fred que anava.*

Capítol 3.1: Romancer (part catalana)

67. DON FRANCISCO (III)

- Senyoreta, fé bondat; sopa prest, colga't dejorn.
Jo seré a la caçada; fins demà a la nit no torn. –
Com ella ha sopat, se colga; ella creu el seu marit;
i mentres se despuia, sent a la porta: - Obriu!
- (5) - Qui és qui demana entrada per passar la santa nit?
- Don Francisco som, senyora, que passava per aquí.
- Don Francisco, Don Francisco, esta nit és per dormir.
- Obri, obri, senyoreta, que la vénc a divertir. –
Devalla amb faldetes blanques i sabatetes xoquí.
- (10) *Mientras* ella li obria, pega buf al candelí.
- Carai, carai, Don Francisco! Mai ho havíeu fet així! –
Com són a dalt de l'escala, don Francisco *suspiró*.
¿Por quién suspiras, Francisco?, ¿qué es lo que te pasó?
- *¿Por quién quieres que suspire? Que por tí suspiro yo.*
- (15) *Ahora estaba pensando* si hauré mort el teu marit.
- Molt bé, molt bé, don Francisco; ara ja n'haurem sortits!
- *Ahora estaba pensando* de qui són els teus infants.
- Tots són vostros, don Francisco, del petit fins al més gran.
- *Ahora estaba pensando* de què et 'via de vestir.
- (20) - D'una vestidura blanca forrada de gambussí. –
- De la fua de l'espasa, de l'espasa has de morir!
- Deixa'm dir tres paraletes pel qui les voldrà sentir:
"Com tengueu el marit fora, no vos aixequiu a obrir,
que jo un pic m'hi arriscada i me costarà morir".

Sa Pobla

Variants a Vilafranca

(v. 3b): *com ho mana el seu senyor;*

(v. 6b): *que la solia servir.*

(v. 9a): *Ja baixa amb camia blanca*

(v. 10b): *li apagà es candelí.*

138. NO SABRÍEU UN MOLÍ (I)

- Jo me passejava un dia, per lo jardí de Santa Ana.
Vegí la Mare de Déu que el Misteri contemplava.
- ¿De què anau, Mare de Déu? - ¿I de què anau, vós, madona?
- ¿No sabríeu un molí que molgués de tota cosa,
5 moldria los meus pecats, jo que som tan pecadora?
- Vendreu el Divendres Sant, el capvespre, a darrera hora;
La creu serà el bon molí i la corona la mola,
i l'aigo que en brollarà serà la sang preciosa,

- 10 i la nafra del costat serà la síquia bona;
la farina que farà serà l'hòstia amorosa.
No en menjaran los jueus, d'aquesta pasta tan bona,
que és feta pels cristians que han tenguda la fe bona.

Artà

Variants a Vilafranca

(v. 4a): - *¿Sabríeu un molinet*

(v. 5b): *perque som molt pecadora?*

(v. 6b): *a la tarda, a darrera hora;*

(el capvespre, a primera hora;) (en esser la darrera hora;)

(v. 7ab): *el meu Fill estarà en creu, que moldrà de tota cosa.*

(v. 12b): *d'una pasta que és tan bona!*

(v. 13ab): *És feta per cristià, pels que tendran la fe bona.*

* * * * *